

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvtár és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdlits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 1. szombat

26. szám.

A csehek kivonulása

a jogtalanul megszállt területekről.

Budapest. A budapesti cseh szövetség vezetősége egy újságíró előtt az alábbi közléseket tette:

Nekünk kezdettől fogva az volt a fel-fogásunk, hogy ragaszkodjunk az antant által megállapított demarkációs vonalhoz, és csak igen csekély részeken, és csekély mértékben léptük át a vonalat és csupán ott, ahol a lakosság határozottan kívánta megjelenésünket. Most a cseh-szlovák hadügyminiszter megújította ama korábban kiadott parancsát, hogy a demarkációs vonalat ne lépjük túl és csapatainkat mindenütt a vonal mögé vonjuk vissza. Természetesen a cseh haderő a parancs-nak haladéktalanul eleget tesz és sem az Ipoly bal partján húzódó vasutvonalat, sem az Ipoly által kettészelt városoknak, községeknek Ipolyon túli részeit nem tartják továbbra is megszállva.

A románok kivonulása

Bukovinából.

Genf. Az Echo de Paris jelenti: A románok kezdik kiűriteni Bukovinát és az azzal szomszédos területeket és visszavonulnak az antant által megjelölt vonalra.

A békekonferencia.

Ujabb nagy problémák.

Newyork. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) Párisból jelentik: Miután a békekonferencia elfogadta a német gyarmatok, Csendes óceáni szigetek és az afrikai német gyarmatok internacjonalizálásának elvét, és hogy e területeket azon nemzetek ellenőrzése alá vonják, amelyek a legalkalmasabbak e gyarmatok közigazgatásának ellenőrzésére, a békekonferencia most már más nagy kérdések elintézésével fog foglalkozni. Előreláthatólag nagy viták lesznek Olaszországnak az adriai tengerparton támasztott igényeinek kérdésénél, Franciaországnak Németországgal szemben való területi követeléseinél és a balkáni kérdések összességénél. A békekonferencia tegnap bizottságot választott, melynek rendeltetése, hogy a Németország által fizetendő hadisarcot megállapítsa.

Wilson és Lloyd George

egyelőre nem utaznak el.

Páris. Tekintettel arra, hogy a békekonferencián váratlanul nagy nehézségek merültek fel, Lloyd George elhatározta, hogy nem hagyja el Páris. Az újabb nehézségek miatt egyelőre Wilson is elhalasztotta utazását, mert jelen akar lenni az újabb bonyodal-mak elintézésénél. Wilson elutazása

után Taftot bizta meg helyettesítésével. Wilsonnak minden esetre el kell utaznia Washingtonba, mert március 4-én lejárnak a kongresszus mandátumai és annak feloszlata előtt az Unió képviselőinek meg kell hallgatniok az elnök üzenetét. A népszövetség végleges alapelveit még Wilson elutazása előtt megállapítják.

Románia mozgósít?

Bern. A svájci román követség közli, hogy a román hadsereget ismét mozgósították és pedig az 1872-től 1897-ig terjedő évfolyamokat.

Wilson a németekkel együtt akar a területi kérdésekről dönteni.

Rotterdam. A Nieuwe Rotterdamsche Courant közli Párisból: Heves küzdelemre van kilátás a különböző irányok képviselői, ugymint az ausztráliai miniszterelnök és a japánok között a Déli tengeren lévő szigetek kérdésében. Ugyanily erős harc lesz az európai területek kérdései körül is. Wilson ugyanis határozottan védi azon álláspontját, hogy Németországnak előbb meg kell engedni, hogy a népszövetségbe beléphessen és a népszövetségre kell bízni a területi kérdések eldöntését. Clemenceau ellenben ragaszkodik ahhoz, hogy előbb kell elintézni a területi kérdéseket és csak azután lehet megalakítani a népek szövetségét. Wilsont erősen támogatja Lloyd George, aki minden tekintetben Wilson oldalán áll.

Az antant siettetni a Németországgal való tárgyalást.

Páris. Pichon francia külügyminiszter a kamara külügyi albizottságában közölte, hogy az antant tudomása szerint Németországot tényleg fenyegeti a bolsevik veszedelem. Ezért az antant hajlandó sokkal korábban Németországgal a békéről tárgyalni, mint azt eredetileg gondolták. Egyébként a külügyi bizottság 9 szóval 5 ellenében felszólította a francia kormányt, hogy ne tárgyaljon Oroszország bolsevik kormányával.

A szarajevói gyilkosok ünneplése Prágában.

Prága. Ferenc Ferdinánd trónörökös gyilkosainak egyike, Csabrinovics, Prágában a Jugoszláv egyesület nagytermében előadást tartott a szarajevói merényletről, amelyet filozófiai alapon magyarázott. Az előadás hallgatósága ugy Csabrinovicsot, mint Principet, a másik merénylőt zajosan ünnepelte.

A kanizsai munkanélküliség megszüntetésének lehetősége.

Induljon meg az építkezés.

Az új Magyarország legnagyobb és legsürgősebb megoldásra váró problémáinak egyike a munkanélküliség megszüntetése. Néhány hét még, s itt a tavasz és többé már nem lehet elodázni az ügyet azzal, hogy télen mindig volt munkanélküliség. A falukban, ha van becsületérzés az ottani emberekben, a tavasszal csakugyan megindulhat a földeken az áldást-hozó munka, melynek jelenlegi szünete máris pénzügyi csőd szélére vitte az országot. De mit csináljanak a városi munkanélküliek? Szenk akkor sem lesz a gyáraknak, mint ma, legfeljebb csak még kevesebb, s az anyaghiány is még jó ideig utját állja a kisipar régi erőre való jutásának. A városi munkanélküliség megszüntetésének csak egyetlen lehető módja van: az építkezés haladéktalan megkezdése. S ez egyszersmind a másik nagy célt is szolgálja: a borzalmas lakásínség enyhítését. Nagykanizsán is sok száz munkanélkülit kell az államnak horribilis összegű segélyezésben részesíteni, hogy ezeket az inségtől, — a várost, illetőleg az egész országot pedig az anarchia rémétől megóvhassák. Ha tavasszal Nagykanizsán megindul az építkezés, a munkanélküli segélyezettek legtöbbször (még a nem építőszakmabeliek is) munkához jutna és hasznos polgára lesz az ifju magyar köztársaságnak. S ezzel az állam is csak Nagykanizsán milliókat spórol meg a segélyfizetések beszüntetésénél.

De vajjon ki építhet mostanában? A magánosok semmi esetre sem, mert a kormányrendeletek által határok közé szabott lakbérek mellett a legrosszabb tőkebefektetés volna mostanában a házépítés. Magánházak nem is fognak épülni ebben az esztendőben se Nagykanizsán, se egyebütt az egész országban. Építeni azonban mégis kell, mert nélkül a városi munkanélküliek katasztrófába vinnék az egész országot. Ki építhessen tehát? Elsősorban maga az állam, továbbá a háboru alatt meggazdagodott vállalatok és az olyan sokmillió vagyonu nagytőkések, mint aminő például egy Batthyány Strattmann herceg. Most mutassák meg Nagykanizsa ügyeinek intézői közül az arra hivatottak, hogy mit tudnak cselekedni. Járjanak közbe illetékes helyeken és pedig a legsürgősebben, hogy a kanizsai postapalota építését ezen a tavaszon megkezdjék, hogy pl. a Franz részvénytársaság és a Patria pótkávégyár világcége telepeiken, vagy azok szomszédságában fogjanak hozzá tisztviselő és munkáslakások építéséhez, s hogy a Nagykanizsa fejlődését évszázadok óta gátolta irdatlan uradalmi épületek lebontassanak, s helyükbe azok a gyönyörű paloták épüljenek azon tervek alapján, amelyekről maga dr. Batthyány Strattmann László herceg mondotta e sorok írójának, hogy már készen vannak és csak a háboru végét várják.

Valószínűleg még csak fel sem kell világosítani az államot, hogy mennyivel jobb az,

ha munkanélküli segélyek helyett a becsületes, produktív munkával megszolgált munkabérek gyanánt fizetik ki azt a sok millió koronát; — a Franz részvénytársaságnak és a Patria gazdáinak sem kellene hosszan magyarázni, hogy csak saját magukat erősítik azzal, ha alkalmazottaiknak bár még oly drága pénzen is, de megfelelő, e gyárakhoz közel fekvő, egészséges lakásokat építtetnek (hisz egy gyárvállalat tisztviselő és munkáslakásépítései máskor se lakbérpekuláción alapultak); — a hercegi hitbizomány ügyeinek intézőit pedig, véleményünk szerint, elég lenne arról hitelt érdemlően meggyőzni, hogy városi ingallanokat, házakat és házhelyeket nem akar a népköztársaság kormánya sem szekularizálni, tehát azok helyére bátran megépítheti tervezett új palotáit a kanizsai hitbizományi birtokok majoreskója, akit a hitbizományi törvényszék szintén feloldana azon szabály alól, hogy csak szigorúan a megfelelő kamatjövédelmet biztosító változásokat eszközöltheti természetbeni vagyonának alkatrészein (mint aminők a kanizsai uradalmi épületek is.)

Ezekhez tartozik még az is, hogy téglagyáraink (amelyekben az építkezés megindultával szintén sok száz dolgozó kéz nyerne elhelyezést) mérsékelt áron szállítsák a téglát, s ne igyekezzenek hatalmas haszonnal kárpótolni magukat azért, hogy az egész háború alatt nem vehettek részt abban a nemes sportban, amit minden más iparvállalat a konjunkturák kihasználásában oly nagy buzgalommal üzött. Megfelelő módon ez az ügy is elintézhető lenne.

Mindezeket meleg figyelmébe ajánljuk Nagykanizsa város új kormánybiztosának is, aki egyik legfőbb programpontjaként a kanizsai munkanélküliség megszüntetését tűzte ki. A fentebbiek megvalósítása nélkül azonban aligha lehet sőt egyáltalán nem lehet Nagykanizsán ebben az évben a munkanélküliség megszüntetésére számítani.

HIREK.

— **Tisztelgő küldöttségek a kormánybiztosnál.** Sneff József kormánybiztos ma reggel foglalta el a városház első emeletén berendezett hivatalát, ahol a délelőtti folyamán számos küldöttség jelent meg, hogy hivatalba lépése alkalmából üdvözöljék. Az első küldöttség a városi tanács volt, majd a rendőrség, a közkórház, a Katonatanács, a pénzügyőrség, a köztisztviselők nagykanizsai helyi csoportja, a mozgóposta tisztviselői, a polgári iskola tanári kara, a városi postahivatal küldöttei, az ügyészség, a nagykanizsai építők és ácsmesterek szakosztálya, a szentferencendi és a folyammérnökség deputációi jelentek meg Sneff Józsefnél a fenti sorrendben.

— **Hadügyminiszteri megbízottak a 20-as laktanyában.** Tegnap a hadügyminiszter megbízásából Nagykanizsára érkezett Gellért Jenő, volt 20-as honvéd hadnagy és egy őrmester, hogy a kanizsai háziezred forradalmi intézményeit, a katonai bizalmiférfirendszert, a nagykanizsai katonatanácsot, a 20-as katonai és tiszti esküdt-zékeket felülvizsgálják és az azoknál esetleg tapasztalható hiányokat megszüntessék, s egyes vitás kérdésekben még mielőtt a miniszter döntése megérkezhetnék, irányító felvilágosítást adjanak. Gellért hadnagy, akit sokan ismernek Nagykanizsán, a mai fontos megbízatásával járó feladatokban kiváló szakértő, aki a forradalom napján Magyarországon az első katonatanácsnak, a pozsonyinak megszervezője és annak első elnöke volt.

— **Változások a kanizsai Iparlajstromban.** Nagykanizsa város tanácsának tegnap délután tanácsüléséből az alábbi hatósági engedélyeket adták ki: Özv. Kriesch Mátýásnének déligyümölcs, csemege és gyarmatáru kereskedésre (nagyban és kicsinyben) és Simon Józsefnek mészáros és hentesipar üzésére. Egyszerű iparengedélyeket kaptak: Deutsch Henrik lókereskedés, Jaberics Géza Ákos borbély és fodrász, Kricsák Károly, Gáspár József és Pollák Farkas cipész, Szternát József csizmadia és Samud János kőművesipar gyakorlására. Végül tudomásul vette a tanács Dénes Jánosné sz. Molnár Annának sertéskereskedői iparigazolványáról való lemondását és őt az Iparlajstromból törölte.

— **Készül a vendvármegye.** Alsólendváról jelentik: Miután Zala- és Vasvármegyék vendvidékéről sikerült visszaüzni a jugoszlávokat, a vendvidéken megkezdődött annak a kormányzati programnak megvalósítása, mely mellett a vend nép egész lelkével Magyarország népei között óhajta továbbra is helyet foglalni. Dr. Obál Béla a vend nép érdekeinek képviselőjére kinevezett kormánybiztos, Vasvármegye főispánjával egyetértőleg kivételes intézkedési jogánál fogva Sinkovics Elek szombathelyi főszolgabíró a muraszombati főszolgabíró vezetésével bizta meg, míg a muraszombati főszolgabíró, Horváth Pált a zalamegyei Belatinra helyezte át. Sinkovics főszolgabíró a vendvármegye szervezési munkálataiban vesz részt és előreláthatólag az új vármegye alispánja lesz.

— **Kanizsai mezőgazdák szabad dohánytermesztése.** A pénzügyminiszter csupán bizonyos korlátozásokkal szabadabbá tett dohánytermesztésről szóló rendelete megérkezett Nagykanizsára is. Akik tehát Nagykanizsán saját szükségletükre dohányt akarnak termeszteni, jövő hét szerdájáig jelentsék be ezt a városházán Novai Imre aljegyzőnél. Minden családfő 200 dohánypalánta termelésére kap engedélyt, s ezenfelül minden 16 évnél idősebb férfi családtagja részére külön 100—100 palántára. Egy család azonban 200 palántánál kevesebbre és 500 nál többre engedélyt nem kaphat. A bejelentéskor igazolni kell, hogy a termelni szándékozó mezőgazdasági termeléssel hivatásszerűen foglalkozik és földjének megmunkálásában maga is személyesen közreműködik. Minden egyes dohánypalánta után 1 koronát kell a bejelentéskor belizetni.

— **Hola gyufa?** Ezt kérdezi ma minden polgár és minden munkás egymástól. Ezt keresi a háziasszony, aki ebédet akar főzni, anya, ki gyermekének tej helyett legalább teát melegítene, a családfő, aki napokig tartó lőtásfutás után végre tüzelőszerszhez jutott és képtelen otthonába meleget varázsolni? Hová lettek a kis gyufaszálak törékeny skatulyáikkal, amelyek önkéntelenül fokmérői, szemléltetőivé váltak a háborús árhullámnak. A legrégibb korban a háború előtt két fillér volt az áruk, de aki tiz paklit vásárolt egyszerre, az olcsóbban is hozzájuthatott. Valahol rejlik, bünsz kezek halmozták össze, hogy a szentől, petróleumtól megfosztott emberiség még világot se gyújthasson, szimpla ebédjét se főzhesse meg. Valaki elrejté és az a valaki pénzéhesen ül a gyufán, hogy azután 1 koronás árban adja azt a gyufát, melynek ára 8 fillérnek kellene lenni. Felhívjuk a rendőrség figyelmét, hogy a gyufával Nagykanizsán a legszemérmertlenebb lánckereskedés folyik. Kiméletlen szigorúsággal kellene a gyufalánckereskedőket üldözni, mert semmi kiméletet nem érdemelnek.

— **A vak katonának Grünhut Rózi 20 koronát küldött szerkesztőségünkhöz a vak katonák részére.** Az adományt rendeltetési helyére továbbítjuk.

Lakatos és kovács tanoncok fizetéssel felvétetnek a Merkur gyárban.

Egy elegáns háló, egy ebédlő és egy konyhaberendezés eladó. Schulhof borkereskedő Csengeri-utca. Megtekinthető délelőtt 9—12-ig és délután 2—4-ig.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a régi gimnázium I. em. 13. sz. alatt

asztalos-műhelyt

nyitottam. — Minden e szakba vágó munkát elvállalok.

Kérve a közönség szives támogatását

kiváló tisztelettel

Kolovits Lajos
asztalos mester

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 1. és 2-án.

16-ik magyar Arany-sorozat filmje

Az ezredes

Herceg Ferenc remek vígjátéka öt felvonásban. — Filmre írta: Falk Richard. Rendezte: Kertész Mihály.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Ajánlok viszont elárusítóknak esetleg vendéglősöknek

elsőrendű petrezselymet

:-: és sárgarépat. :-:

Felvilágosítást ad **Pollák M. Emil**
Telefon 195. — Ugyanott mintá megtekinthető.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 január 31., február 1. és 2-án.

Az olasz kinematográfia remeke!

Az utolsó percben

szenzációs kalandor dráma 5 felv.
Főszereplő a csodaszépségű Heinrette
Bonard olasz művész.

Előadások: Hétköznap 3 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

ZALA HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kladóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 3. hétfő

27. szám.

A békekonferencia. Magyar megbizottakat hívnak a párisi békekonferenciára.

Hága. Az Est megbízható helyről értesül, hogy a magyar kormányt legközelebb felszólítják, hogy küldjön megbizottakat a békekonferenciára.

Kiő lesz a Bánát?

Páris. A Petit Journal jelenti: A békekonferencia a Bánát kérdését úgy rendezte, hogy Szerbia a Bánátnek azt a részét fogja kapni, mely a Dunától északra a temesvári vasutvonalig terjed, a többi pedig a románoké lesz. Románia hír szerint hajlandó Szerbiának különleges biztosítékokat adni a Bánát Belgrád előtt elterülő részének katonai védelme szempontjából.

Megszüntették Románia titkos szerződését.

Páris. Hír szerint az antant legfelsőbb haditanácsa elhatározta, hogy megszünteti a Romániával kötött titkos szerződést, mely a Bánátot és Temesvárt Romániának ígérte.

A nemzetközi szociálista konferencia Magyarország igazsága mellett.

Huysmanns nyilatkozata.

Bern. A magyarokra nézve fölülte fontos és örvendetes kijelentéseket tett egy újságíró előtt a holland szociáldemokrata párt vezére, Huysmanns Magyarország területi kérdéseiről. E nyilatkozat annál nagyobb jelentőségű, mert ma hétfőn kezdik meg a berni nemzetközi szociálista konferencián a területi kérdések megoldását. Huysmanns ezeket mondta:

— Nagy a bizalmam a magyar köztársaság életképességében. Meg vagyok győződve, hogy a vezérek és a nép komoly elhatározással hozzáálltak az igazi demokrácia kiépítéséhez. Magyarország kérdése élénken foglalkoztatja a nemzetközi szociálista konferenciát, és az a felfogásom, s úgy tudom, hogy az általános felfogás is az, hogy amennyiben a nemzetiségek Magyarországon a legteljesebb autonómiát kapják, **előnyösebb, ha az erdélyrészi nemzetiségek Magyarországgal egyesítve maradnak.** A nemzetközi szociálista konferencia előreláthatólag úgy fog dönteni, hogy Magyarország nemzetiiségei önmaguk szabadon, minden befolyástól mentesen népszavazással határozzanak jövő sorsuk felől. **A magyarok ügyét oly jogosnak tartom, hogy szükség esetén**

magam fogok fellépni az önök igazáért. Annyi bizonyos, hogy a nemzetközi szociálista konferencián a magyar köztársaság mellett általános rokonszenv nyilatkozik meg.

Mi mindent akar Románia? Erdély és Bánátnak az antant által való megszállását kéri a románok.

Páris. A Havas ügynökség jelenti: Bratianu román békedelegátus, aki a konferencia pénteki ülésén Romániának a Bánátra vonatkozó igényeit bejelentette, ma pótlólag bejelentette, hogy Románia még a következő területekre tart igényt: Bukovina, Bessarábia, Erdély és Dobrudzsa. Azon feltevésben, — mondotta Bratianu, — hogy a területi kérdésekről a békekonferencia fog határozni, nem pedig a népek szövetsége, azt kéri, hogy a Bánátot és Erdélyt a terjedő bolsevizmus ellen francia, angol és amerikai csapatok szállják meg. A konferencia úgy határozott, hogy szakértő bizottság fogja Párisban megvizsgálni a románok ezen javaslatát.

Korosec Jugoszlávia igényeiről.

Zágráb. Dr. Korosec jugoszláv miniszterelnök a belgrádi Epecha szerkesztőjével folytatott beszélgetésben ezeket mondta:

— A szlovének igen sokat várnak a szerb intellektuellektől Triesztért, Isztriáért és Görzért vívott harcukban. Konstatálom, hogy a legutóbbi napokban a konferencián Fiumét illetőleg Wilson befolyása igen erősödött és kijelenthetem, hogy Fiume egész biztosan a délszlávoké marad.

Hivatalos román nyilatkozat a demarkációs vonalra való visszatérésről.

Arad. A bukaresti román főhadiszállás hivatalos nyilatkozatot adott ki, mely szerint a románok teljesítvén a szövetségsektől kapott megbízatásukat és fenntartva az 1916. évi szerződésben biztosított jogukat, bármely áron is (?) megszállják csapataikkal az Erdélyre nézve megállapított demarkációs vonalat. Elhatározta a román főhadiszállás, hogy energikusan válaszol, ha még egyszer megisméllódné a csucsai eset.

Elkobozták a Vörös Ujság papírját.

Budapest. A hatóságnak tudomására jutott, hogy a Kommunista párt lapja a Vörös Ujság részére törvénytelen uton szerzett papírt. Ma reggel a fővárosi államrendőrség nagy készenléttel kivonult a Vörös Ujság Visegrádi-utcai nyomdájához, hogy ott házkutatást tartsanak. A nyomdában talált 11 fegyveres katonát a rendőrség lefegyverezte, s a Vörös Ujság papirkészletét lefoglalta, s a kiadóhivatalban lévő összes iratokat a főkapitányságra szállította.

HIREK.

— **A kormánybiztosságról.** Tegnap vasárnap délelőtt ismét számos közintézmény és egyesület képviselői keresték fel Sneff József kormánybiztos, hogy hivatalba lépése alkalmából üdvözlőjkék. Tegnap a törvényszék, járásbíró, a Déli-vasut, a közjegyző, a sóhivatal, az iparértékelő, adóhivatal, elemi és ipari iskolai tantestületek, kerületi munkásbiztosító hivatal, a népkonyha, a csendőrség, a református egyházközség, az izraelita hitközség, a zalamegyei hadirokkantak szövetsége és a nagykanizsai vendéglősök és kávéosok segítő egylete jelentek meg nála. — Szombaton kinevezte Sneff kormánybiztos Nagykanizsa városának a népköztársaság egyik legutóbbi törvényével feloszlatott képviselőtestülete helyére „Nagykanizsa város néptanácsának” tagjait, számszerint tizenkettőt, akik a nyolc tagú városi tanáccsal együtt alkotják a néptanácsot. A kinevezéseknél a kormánybiztos az az elv vezette, hogy a kinevezettek fele szociálista munkásság, másik fele pedig a város ugynevezett polgári társadalmának tagja legyen. A kinevezettek a következők: *A szociáldemokraták közül:* Bárány József dv. kazánkovács, Brónyai Lajos betűszedő, Jancsecz Imre cipész, Kommerzka Frigyes dv. főkalauz, Tálosi Lajos dv. kocsifelirő és Wugrinecz Károly kőműves mester. *A polgári elemből pedig:* Bazsó József kocsigyártó, Csillag Jenő laptulajdonos, dr. Havas Hugó ügyvéd, Heltai József gabonakereskedő, Polai Győri László kiskgazda és Ujváry Geza gazdálkodó.

— **A Polgári Egylet közgyűlése.** Ritka népes közgyűlése volt tegnap a Polgári Egyletnek. A nagy érdeklődés nyitja az volt, hogy a tagok nagy része el akarta távolítani helyéről az általános népszerűtlenségnek örvendő rossz modoru alelnököt, Faics Lajost, aminek elérése végett nagy szervezkedés folyt a tagok között. Az eltávolítás egyelőre még nem sikerült, mert a tisztogatók három szavazattal kisebbségben maradtak. A közgyűlés egyébként a titkári jelentéssel kezdődött, amelyet Vellák János titkár terjesztett elő. A jelentés a Polgári Egylet múlt évi működésének vázolásában nem számolhatott be valami nagyobb szabású ténykedésről, mert a háboru utolsó évének anyagi nehézségei semmiféle beruházást nem engedtek meg a Polgári Egyletnél sem és a vezetőség azzal is elismerésre méltó munkát végzett, hogy az egylet pénzügyi egyensúlyát sikerült fentartania. A fokozódó kiadások ellensúlyozása végett a titkári jelentés azt javasolta a közgyűlésnek, hogy a f. évben a vendéglőbér 1000 koronával, a nagyterem használatának bére pedig esetenként 60 koronáról 100 koronára emeltesék fel. Mindezt helyesléssel elfogadták, valamint dr. Friedl Ödön azon indítványát is, hogy a tagsági díjakat 20 koronáról 32 koronára emeljék fel. A titkári jelentés kegyelettel emlékezett meg a Polgári Egylet két elhunyt tagjáról, Brandhofer Antaltól és Viosz Ferencről, akik egyszersmind a választmány tagjai is voltak. Ami a Polgári Egylet f. évi programját illeti, ez a nagyteremnek, illetőleg a nagytermet

magában foglaló egész kétemeletes épületrésznek jelentékeny kibővítése lenne a múlt évben vásárolt (Kölcsey-utca 5. számú) szomszédos teleken. Természetesen erről csak az esetben lehet szó, ha a f. évben az építkezés költségei jelentékenyen megalcsosodnak, amire azonban nem igen van kilátás. Az általános helyesléssel fogadott tükári jelentés után Eperjesy Gábor terjesztette elő pénztárnoki jelentését. A Polgári Egylet 1919. évi kiadásai 19,297 koronában irányoztattak elő, melyek között legnagyobb tétel (4000 korona) a fűtésre és világításra esik, továbbá 3300 korona az adókra. A bevételeket is 19,297 koronában irányozták elő, amiből a legnagyobb tétel a 8000 koronát kitevő tagdíj, a 3500 koronára felemelt vendéglői bérösszeg és a nagyterem használati béreire kontemplált 3000 korona. A közgyűlés a választásokkal végződött, melyek során egyhangulag ismét elnökké választották dr. Bentzik Ferencet, Faics Lajos alelnök és a választmány azonban csak 60 szavazatot kapott azoknak 57 szavazata ellenében, akik Eperjesy Gábort óhajtották alelnöknek és az egész választmány felrészítését akarták. A Nagykanizsáról eltávozott Hoffmann András könyvtáros helyett nagy szótöbbséggel Boros Ferencet választották meg.

— **Leégett a Szieger-bolt.** Tegnap éjjel egy órakor egy rendőri őrző azt vette észre, hogy az Eötvös-tér 2. számú Szattler-féle ház teteje ég. Azonnal intézkedtek, hogy a tűzoltók kivonuljanak a tűzvész színhelyére, mire azonban ezek megérkeztek, akkorra már a háznak majdnem az egész teteje lángokban állt, sőt mint arról a tűzoltók csakhamar meggyőződhetek, a tűz a padlásról lehuzódott az alatt levő Szieger-féle fűszerkereskedésbe is. Hasztalan volt a tűzoltóknak minden erőfeszítése, a bolt teljes áruaktárával és az összes üzleti feljegyzésekkel együtt teljesen a lángok martalékává lett. A tűzoltóknak nagy erőfeszítéssel mindössze annyit sikerült elérniük, hogy a fél tetőt és a ház többi részét sikerült megmenteniük, de a Szieger-féle üzleten kívül az első udvari lakás, Brantlin József asztalos lakása és műhelye szintén elhamvadt. Az elpusztult értékek nagy része biztosítás útján meg fog térülni, de helyrehozhatatlan kár érte özvegy Szieger-féle üzleti könyveinek és egyéb feljegyzéseinek megsemmisülése folytán, mert azok hijján még követe éseit sem tudja érvényesíteni. A történet azonban még nem teljes. A tűzoltók ugyanis amily buzgóságot fejtettek ki a veszély megfékezésében, éppoly könnyelműséggel jártak el akkor, midőn tegnap délután a még füstölő zsarátnokot minden felügyelet és oltóeszköz nélkül otthagyták. Este 7 óra tájban ugyanis a tetőgerendák között újra ébredezni kezdett a tűz és csak a szomszédok erélyes fellépésével sikerült ismét oda-rendelteni néhány tűzoltót és egy fecskendő. A tűz, mint máris megállapították, akként keletkezett, hogy a házban lévő borbélyüzletnek nem lévén kéménye, a bádokkályhacsövet a kifűrt mennyezeten át a padlásra, innét pedig tovább a tetőn keresztül a szabadba vezették. A rozoga bádogcső melegétől tüzet fogott a tető fája, s ez a slendriánság több mint ötven ezer korona kárt eredményezett. Egyébként a leégett tetejű Szattler-házat a városi szabályrendelet értelmében nem szabad régi formájában rekonstruálni, hanem csak új és pedig emeletes ház építhető annak helyére.

— **Pincetűz a Magyar-utcán.** Ma délben megint a tűzoltó vészkiáltásának recsegésétől visszhangzottak a kanizsai utcák. A lajtokkal és fecskendőkkel a Magyar-utca robogtak a jól táplált városi lovak, ahol a 45. számú

házban volt a baj. Kovács György cipész pincéjében zsákok égtek óriási füsttel, de annál kisebb lánggal, úgy hogy a tűzoltók alig negyed óra alatt véget vetettek a veszedelemnek. Mindössze 25 zsák pusztult el. A tűz úgy keletkezett, hogy valaki a délelőtti folyamán gyertyával járt a pincében és egy égve eldobott gyufától meggyulladtak a zsákok.

— **Harmincezer doboz gyufa Nagykanizsának.** A Gyufaárusító részvénytársaság 30,000 doboz gyufát utalt ki Nagykanizsának. A gyufainséges kanizsai nép örömmel köszönti a szállítmányt, mely a legrövidebb időn belül megérkezik, s amelyet hatósági uton fognak szétosztani.

— **A bolti záróra meghosszabbításáért.** A Magyar Kereskedők Egyesülete Budapesten igazgatósági ülést tartott, melyen foglalkozott az esti záróra kérdésével és elhatározta, hogy sürgősen felír a kereskedelmi kormányhoz és a szénkormánybiztoshoz abban az értelemben, hogy február 1-től kezdve, a hosszabb nappalra való tekintettel, a bolti zárórát délután 4 óra helyett 5 órára állapítsák meg.

— **Az ipari üzemek munkásainak ruhaellátása.** A nagykanizsai Munkástanács közli: Tekintettel arra, hogy az általunk a Ruhaközpontnál a nagykanizsai üzemek alkalmazottai részére kérelmezett 1200 drb. férfiruha helyett egyelőre csak 210 drb. utaltatott ki, felkerjünk az üzemek vezetőségeit, hogy csak a ruhára feltétlenül rászoruló alkalmazottaikat utasítsák ruha-utalvány kiállítására végett a szociáldemokrata párttitkársághoz. A jelentkezők hatósági igazolványukat hozzák magukkal. Közöljük azonban azt a hiteles értesülésünket, hogy egy hónapon belül a kérelmezett teljes ruhamennyiség meg fog érkezni és abból minden igényjogosult ki lesz elégitve. A nagykanizsai Munkástanács.

— **Mily vámot szed Jugoszlávia?** Ez a kérdés közvetlenül és a legközelebről érinti Nagykanizsát és egész Zalavármegyét, mint a jugoszláv államnak közvetlen szomszédját. Hogy milyen vámot szed Jugoszlávia? Legközelebb az egész déiszláv területen életbe léptetik az 1910. március 19-én kibocsátott általános szerb vámtarifát. Az általános szerb vámtarifa erősen védvamos jellegű, s különösen magasak az ipari cikkek után szedett vámok. Szerbia gyáripára a magas vámok dacára sem igen tudott fejlődni, mert annak természetes előfeltételei nem voltak meg. Több mint valószínű, hogy hasonlóak lesznek a tapasztalatok az új Jugoszláviában is.

§ — **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség I. csoportja tart ma szolgálatot.**

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbbjában SZABÓ ANTAL fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

Zongora, hegedű, cimbalom és egyéb hangszert játszóknak figyelmébe.

Hangjegyek óriási választékban, részben a régi áron, mely 50—100% engedménynek felel meg, míg a készlet tart
:: kapható ::

ifj. Wajdits József
könyvkereskedésében.

Cégtulajdonos (GutenbergTM nyomda.)

Felhívás!

Nagykanizsán megalakult a szabó szakszervezet és ehhez csatlakozott a női szabóság is. Ennélfogva felkerjük mindazokat a szaktársnőket, akik eddig iparendély nélkül önállóan dolgoztak, hogy nyolc napon belül igazolványukat szerezzék meg.

Erre vonatkozólag utbaigazításokat ad bármikor

Özv. Vincze Jánosné
elnöknő.

Lakáscím: **Hunyadi-utca 2. szám.**

Dohánytermelés saját szükségletre.

1709/1919.

Hirdetmény.

Felhívtnak mindazok, akik saját szükségletükre dohányt termelni szándékoznak, hogy ebbeli szándékukat a városházánál (I. emelet 21. ajtó) február hó 5-éig okvetlen jelentsék be.

Minden családfő 200 palánta termelésére kaphat engedélyt s ezenfelül minden 16 évnél idősebb férfi családtagja részére külön 100 palántára. Egy család 200 palántánál kevesebbre és 500-nál többre engedélyt nem kaphat.

A bejelentéskor igazolandó, hogy a termelni szándékozó mezőgazdasági termeléssel hivatászerűen foglalkozik s a föld megmunkálásában maga is személyesen közreműködik.

Továbbá minden termelni szándékoló palánta után 1 korona a bejelentéskor belizetendő.

Február 5-ike után bejelentések el nem fogadtatnak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1919. évi február hó 1-én.

Dr. Prack István s. k.
polgármester helyettes.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 3. és 4-én.

Hervé világhírű nagy operettje!

A nebánsvirág

kitűnő film operett 4 felvonásban.
Főszereplő Lóth Ilus. — Magyar film!

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 3., 4. és 5-én.
17-ik magyar Arany-sorozat filmje

Asszonyfaló

Cherbuliez Viktor regényes játéka 4 felvonásban. — Filmre írta: Falk R.
Rendezte: Balogh Béla. Főszereplők: Mattyasovszki I. Bojda Juci Kürthy Gy.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 4. kedd

28. szám.

A székesfehérvári puccs.

A belügyminiszter lemond.

A ma reggeli lapok jelentették, Székesfehérvárott ellenforradalmi puccsot kíséreltek meg a vármegye feudális urai, akik a tegnapi összehívott megyei törvényhatósági közgyűlésen mereven szembehelyezkedtek a népkormányval és követelték a régi rendszer visszaállítását és a képviselőház azonnali összehívását. Ez ügy fejleményeiről alábbi telefonhíreink számolnak be:

Budapest. Nagy Vince belügyminiszter a székesfehérvári ellenforradalmi mozgalom folytán felajánlotta lemondását, hogy elejét vegye minden támadásnak, mely a kormányt említi érheti. Kormánykörökben az a meggyőződés uralkodik, hogy a belügyminiszternek a székesfehérvári köztársaságellenes merényletről, mely már hetek óta gondosan elő volt készítve, tudnia kellett volna. A szociáldemokrata párt a [Székesfehérvárott történtekkel szemben a legszigorubb] intézkedések kiméretlen alkalmazását követeli. Általában azt hiszik, hogy Nagy Vincénél erősebb kezű ember kell az intézkedések végrehajtására. Szociáldemokrata körökben most felújult azon régi kívánság, hogy a belügyminisztérium vezetését szociáldemokrata vegye át.

Nagy Vince nyilatkozata.

Budapest. Nagy Vince belügyminiszter a Déli Hírlap munkatársa előtt a következő kijelentéseket tette:

— Amennyiben ma este minisztertanács lesz, ma döntenek Fehérmegye vezetésében szükséges változásokról. A kormánybiztos, aki egyébként már lemondásban van, azonnal elmozdítjuk és a fehérmegyei forradalmi pártok előterjesztése alapján új kormánybiztosot nevezünk ki. A fehérmegyei lakosság körében oly erősek a forradalmi pártok, hogy annak a zártkörű közgyűlési határozatnak komoly politikai jelentőséget nem lehet tulajdonítani. Ennek csak a határozathozókra nézve lehet komoly jelentősége, mert a kormány legközelebbi programjában első helyen áll a köztársasági alkotmány megőrzését biztosító törvény, mely valószínűleg visszaható erővel lesz felruházva. További intézkedés a városi képviselőtestületek és törvényhatósági bizottságok választásának sürgős megejtése.

Köztársasági mozgalom a jugoszláv államokban.

Rotterdam. A londoni Daily Telegraph jelenti: A Karagyorgyevics dinasztia elleni mozgalom újból életre támadt Belgrádban és a Horvát-Szlavonországokban is naponta

megisméllődő számos tüntetésben nyilvánul meg. A mozgalom zágrábi vezetői azt kívánják, hogy Péter szerb király és Sándor régensherceg nyilvánosan mondjanak le és alakuljon meg a délszláv köztársaság. Varazdon és Belováron nagy népgyűlések voltak, amelyeken a szövetséges délszláv köztársaság megalakulását követelték, amelyben Horvát- és Szlavonországoknak egyenlő szava legyen Szerbiával.

A békekonferencia.

A román és szerb igények.

Genf. Párisi jelentések közlik, hogy az antantkonferencián Románia területi követeléseit túlzottnak tekintik. Ez a vélemény nem csak Romániának az egész Bánátra vonatkozó igényeire vonatkozik, hanem azokra az igényekre is, amelyeket Bratianu egész Besszarábiára és Dobrudzsára bejelentett. Az utóbbiból Románia csak egészen kis részt lenne hajlandó Bulgáriának átengedni.

Páris. A francia lapok kimerítően foglalkoznak Sándor szerb régens herceg párisi utjával. Szerbiának a temesi banságra való igényét az antanttal elismertelni, utazásának főcélja azonban az, hogy az antant Jugoszláviát ismerje el, ami a párisi lapok szerint Olaszország részéről még mindig merev ellenzésben részesül. A párisi lapok egyáltalán nem lelkesednek a délszlávokért, annál lelkesebben irnak azonban Románia igényeiről. A Temps és a Journal de Debaclé Bratianu által sugalt cikkeket közöl arról, hogy a népszavazás Bukovinában, Besszarábiában és Dobrudzsában felesleges és hogy a leendő Nagy-Románia szívében a maroknyi székely néppel képes népszavazás nélkül is megállani a helyét.

Gépfegyverek London utcáin.

Rotterdam. Londonban nagyszámu katonaságot koncentráltak, hogy a zavargásokat elnyomják. Az utcákon gépfegyvereket állítottak fel. A sztrájkolók vezérelt a rendőrség letartóztatta.

A Népszövetség ügye.

Genf. E héten fog eldőlni az a kérdés, hogy a népszövetség székhelye Konstantinápoly legyen-e. A békekonferencia delegatusai között erre vonatkozólag még nincs végleges megegyezés. Hiányzik az általános leszerelés kérdésében is a megállapodás. Wilson javaslata az, hogy a Népszövetség állandó hadsereggel rendelkezék, amelyet a Népszövetségben résztvevő összes államok állítsanak ki.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

A néptanácsok szervezete.

Répviseletestület helyett - néptanács.

A minap megjelent a hivatalos lapban a városok közigazgatási szervezetének ideiglenes módosításáról szóló 1919. évi VIII-ik néptörvény, melynek alapján Nagykanizsán már meg is alakult a feloszlottnak tekintendő városi képviselőtestületet helyettesítő 20 tagu néptanács. Ez alkalomból időtállóbb érdekesnek és aktuálisnak véljük a néptanácsokról szóló törvény lényegét ismertetni. Ez a következő:

A törvény szerint addig, amíg a törvényhatósági és a községi közigazgatás újjászervezése megtörténik, a törvényhatósági joggal felruházott városok törvényhatósági bizottságainak és a rendezett tanácsu városok képviselőtestületeinek, továbbá az ezek kebeléből alakult összes bizottságoknak s az addigi törvényhatósági bizottsági és képviselőtestületi tagok mindennemű kiküldetésének megszüntetése mellett, azok jogkörét a városi néptanács veszi át, amely ezt a jogkört teljes felelősség mellett tölti be.

A városi néptanács áll a városi tanácsnak tisztviselő tagjaiból és azokból a tagokból, akiket a kormánybiztos az illető városnak az 1918. I. néptörvény szerint városi választói joggal felruházott lakosai között kiküld. Ezeknek a kiküldött tagoknak száma legalább kétfelével legyen és legalább négyvel lehet nagyobb a tisztviselő tagok számánál. A városi néptanács ülésén e tagokon kívül tanácskozási joggal résztvehetnek a közgyűlési tagsági joggal felruházott városi tisztviselők, akiket azonban szavazati jog nem illet meg.

A városi néptanács hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, melyeket előző törvények a képviselőtestületi gyűlés hatáskörébe utalnak. A városi tanács eddigi jogkörébe, így választási jogköre is, érintetlen marad.

A városi néptanács intézkedik a bizottságok kiküldéséről. E bizottságoknak tagja lehet az is, aki nem tagja a városi néptanácsnak. A városi néptanács ülései nyilvánosak.

A városi néptanács választja mindazokat a tisztviselőket, akiket a törvényhatósági bizottság, illetőleg a képviselőtestület közgyűlése választott, kivéve a városi tanács tagjait és a közgyűlésen eddig szavazati joggal felruházott tisztviselőket.

Ha a néptanács választása alól kivett állások valamelyike megüresedik és ennek ideiglenes betöltése a községi közigazgatás érdekében szükséges, ez a város közigazgatás újjászervezéséig csak helyettesítés útján történhetik. A helyettesítés jogát — a városi néptanács meghallgatásával — a kormánybiztos gyakorolja. Ha a helyettesítés során fokozatosan olyan további állásra válik a helyettesítés szükségessé, amelyre nézve a néptanácsnak, illetőleg a városi tanácsnak választási joga van a helyettesítést a városi néptanács, illetőleg, a városi tanács teljesíti.

A törvényhatósági joggal felruházott városokban a városi tanács ülésein az eddigi tisztviselő tagokon kívül részt vesznek — azonban szavazati jog nélkül — a néptanácsnak azok

a tagjai, akiket a néptanács nem tisztviselő-tagjai közül az ügyek intézésének irányítására és ellenőrzésére a városi tanácsba kiküld. Ezeknek a kiküldött tagoknak a száma azonban nem haladhatja meg a tisztviselő tanács tagok számának a felét. Ha a jelenlevő nem-tisztviselő tagok többsége kívánja a városi tanács hatáskörébe tartozó bármely ügyet, a néptanács döntése alá kell bocsájtani, kivéve a városi tanács hatáskörébe utalt vála zításokat.

HIREK.

— **A kanizsai árvizsgáló bizottság tagjainak kinevezése.** *Kötvenschlag* Bela ispan ma érkezett határozatával a nagykanizsai helyi árvizsgáló bizottság tagjaival a polgármester javaslata alapján újnópi Elek Ernő, Ujváry Géza, Pländer György mezőgazdát, Buzsó József kovácsmester, Hoffmann Henrik kádármester és Domina Ferenc cipésmester iparosokat, továbbá Unger Ullmann Elek vaskereskedőt, Frank Manó töredarakereskedőt és Radnai József fűszerkereskedőt nevezte ki.

— **Gyászír.** Muraköznek és a magyar kereskedő világnak gyásza van. *Hirschler* Miksa a nagytekintélyű Ujlaki Hirschler és Fia cég senior főnöke, hosszas szenvedés után folyó hó 2-án Budapesten elhunyt. Muraköznek jótévedője, a tisztas kereskedelem példányképe szállt Hirschler Miksával sírba. Ideiglenesen a budapesti temetőben fog pihenni, hogy nyugodtabb időkben hazakerüljön Muraközbe, melynek élető lelke volt több mint félszázadon át.

— **A villanyárok emelésének bíról megállapítását kéri a Franz r. t.** Közöltük, hogy a Franz r. t. a villanyárok újabb emelését kérte a várostól. Azt is közöltük, hogy az ezirányban folytatott tárgyalások megakadtak. A Franz r. t. ma aztán az alábbi szövegű beadványt intézte Nagykanizsa város tanácsához:

Tekintetes Városi Tanács! Mínt hogy a villanyos egységárok felemelése tárgyában még múlt évi november hónapban benyújtott kérelmünk minézideig elintéztést nem nyert, s a mérnöki hivatalnak munkával való túlterhelése miatt annak elintéztése előreláthatólag rövid időn belül nem is várható, ennél fogva — tekintve a folyton emelkedő munkabéreket, az anyagok drágulását stb., amelyek az egységárok felemelését parancsolólag megkövetelik, — a magyar kir. Curjának P. VII. 6738/1917—12. szám alatt hozott ítéletére való hivatkozással arra kérjük a Tekintetes Városi Tanácsot, méltóztatásuk hozzájárulni, hogy a további villanyos egységárok bíról megállapításának meg. Mardantunk stb. *Aláírások.*

— **A nagykanizsai önkéntes tűzoltótestület utolsó közgyűlése.** Ismeretes, hogy a közel négy évtizedes szép multra visszatéknő nagykanizsai önkéntes tűzoltótestület tagok és pártolás hiányában rövidesen megszűnik és helyét hivatalos városi tűzoltóság foglalja el. A feloszló önkéntes tűzoltótestületi vasárnap, f. hó 9-én tartja utolsó közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő:

1. Az Önkéntes Tűzoltó-Testület felosztási iránti választmányi javaslat s erre vonatkozó határozathozatal.

2. A vagyon-mérleg bemutatása.

3. Felosztás esetén a vagyon hovaforrdítására iránti intézkedés az alapszabályok 41. §-ának figyelembe tartásával.

— **Megindul a horvát posta.** A postalgazgatóság rendeletet adott ki, mely szerint a mai naptól kezdve ismét megkezdődik Horvát-Szlavonország és Magyarország között a csomag-, pénz- és levélpósta, valamint a táviró és telefonforgalom, csekély eltérésekkel a régi feltételek szerint.

— **Milyen cikkeket kaphatunk Német-Ausztriából?** Az áruforgalmat úgy a gyorsáru-, valamint a teheráru forgalomra vonatkozólag Német-Ausztria területén belül jórészt már szabaddá tették. Német-Ausztria területén kívül lévő állomásokra az alábbi áruk vasúti szállítása van megengedve: kaolin, grafit, hús-neműek, papírneműek, bőrdíszműáruk, szücs-áruk, agyagáruk, utcai közlekedési eszközök,

hangszerek, könyvek és koporsók. Másféle áruk kivétel csak a Hadi- és Atmegetgazdasági Állami hivatal (Staatsamt für Kriegs- und Überzugs-wirtschaft) ki íteii engedélyenek elnyerése mellett van megengedve.

— **Egyesületi hírek** A nagykanizsai Szociális Pargazdasági Párt szerda esti összejövetelére a lakatos, badogos, kovács iparos-tagok figyelmét különösen felhívja az Elnökség.

A *Megantisztviselők Országos Szövetségének* nagykanizsai helyi csoportja felkéri az igen tisztelt kártársakat és kártársnőket, hogy február havi tagsági díjnyugtájukat az egyesület helyiségében (Casinó földszint) kiváltani sziveskedjenek.

— **A birtokreform lebonyolítása.** A birtokreform végrehajtásának előmunkálatai ró id idő múlva megkezdődnek s az eddigi lefolytatott különböző ankétek során kialakult a reform pénzügyi lebonyolításának terve is. A „Pénzügyi Központ”-ra bízzák annak a nagy missziónak a keresztvételét, a melyre a birtokmegváltás következtében szükség lesz. A P nztézeteki Központ külföldi valutára szóló jelzálogilag eső helyen biztosított és az állam garantált kölcsönöket fog kibocsájtani. A kölcsönök egyrésze külföldön nyerne elhelyezést és ezeknek értékéből az ország külföldi valutához jut. Ez a külföldi valuta pedig az ipari termelés céljait szolgáló nyersanyag beszerzését mőzdelhatja elő.

— **Pécs szerb parancsnoka fenyegetőzik.** A „Világ” jelenti a következőket: Radovanovic Stevo szerb alezredes, Pécs város parancsnoka, proklamációt bocsájtott ki Pécs város polgáraitól, amelynek elején utal arra, hogy eddig ő és a lakosság kölcsönösen megértették egymást. Most azonban arról értesül, hogy olyan emberek tolják fel magukat vezetőik gyanánt, akik veszedelmes elhatározásra akarják rábírnai a lakosságot. Figyelmezteti tehát a polgári lakosságot, hogy ha csak egyetlen szerb katonának a legkisebb baja történik, ő kérihetetlenül fog fellépni, egyetlen embernek az életét sem fogja kímélni és a várost elpusztítja a föld szinéről.

— **Fegyelmet a hadseregbe!** Gyakran előfordul, hogy egyes katonák teljesen indokolatlanul napokon át távol maradnak csapattestüktől, vonakodnak őrségi szolgálatot teljesíteni és a kivonuláson sem vesznek részt. Az ilyen szolgálati hanyagságok a magyar népköztársaság hadseregének fegyelmet károsan érintik. Ennek megakadályozása végett Böhm Vilmos hadügyminiszter rendeletet küldött valamennyi katonai és csendőrkérelmi parancsnoksághoz és minden állomásparancsnoksághoz, hogy az ilyen szolgálati mulasztásokat és hanyagságokat akadályozzák meg, a vétkeket pedig kímélet nélkül állítsák a katonai esküdszék elé. A kaszárnyák bizalmifőitait és a katonai esküdszék tagjait pedig felszólítja a hadügyminiszter, hogy a népköztársaság hadseregét szabadítsák meg az ilyen, a fegyelmet csak megmértelyező elemektől.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség II. csoportja tart ma szolgálatot.**

Egy Jóházból való, két középskoltát végzett flu

könyvkötő tanulónak

felvételtk lapunk nyomdájában.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 3., 4. és 5-én.

17-ik magyar Arany-sorozat filmje

Asszonyfaló

Cherbullez Viktor re ényes játéka 4 felvonásban. — Filmre írta: Falk R. Rendezte: Balogh Béla. Főszereplők: Mattyasovszki I. Bojda Juci Kürthy Gy.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Özv. Alsódomborui Hirschler Miksáné szül. Pressburger Adél mind a maga, mind fiai **Elek** és **Rezső**, valamint az egész ronkság nevében fájdalomtól sújtva közli, hogy férje

alsódomborui Hirschler Miksa
a Ferencz József rend lovagja

hosszas szenvedés után, emberszerető, áldásos munkás életének 77. évében Budapesten a Pajor szanatóriumban f. é. február hó 2-án hajnalban, az utolsó kenet felvétele után elhunyt.

Tetemét f. hó 5-én délután ideiglenesen Budapesten a kerepesuti rom. kath. temetőben helyezték nyugalomra

(Minden külön értesítés helyett)

Ujlaky, Hirschler és Fla fatermelő és fanagykereskedő cég mély fájdalommal tudatja, hogy érdemekben és erényekben gazdag beltagja

alsódomborui Hirschler Miksa
a Ferencz József rend lovagja

f. hó 2-án Budapesten meghalt.

Vállalatunk fejlődését legnagyobb részben neki köszönhetjük, lankadatlan, 60 évi munkássága széles körökben elismerést keltett, embertársainak szerető jóságos pártfogója, áldozatkészségében közismert volt.

Emlékét hálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

Alsódomboru, 1919. febr. hó 3.

Ujlaky, Hirschler és Fla alsódomborui cég tisztikara mélyen megrendülve tudatja, hogy bálványozott, jóságos főnöke

alsódomborui Hirschler Miksa

f. hó 2-án Budapesten elhunyt.

Tisztviselőinek, munkásainak, minden alkalmazottjának jóságos atyai gyámoltója volt, nevét mindenkor a legnagyobb szeretettel vettük ajkainkra, s emléket igaz kegyelettel és hálával fogjuk megőrizni.

Eladó két jókarban lévő szekrény. Szigeli-utca 18. szám.

Egy takarítónő felvétetik. — Cim meg tudható a kiadóhivatalban.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 5. és 6. án.

Lóth Ilus a magyar Dorrit Veixler felléptével és magyar művészekkel kerül bemutatásra

A csitri

víg színmű négy nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4¹/₂, 6 és 7¹/₂ órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 5. szerda

29. szám.

Intézkedések Fehérvárott az ellenforradalmi mozgalom ellen. A tisztviselők mindent megbántak.

Székesfehérvár. Ma reggel fél 9 órakor a székesfehérvári Nemzeti-, Katona- és Munkástanácsok kebeléből 6 tag és 34 proletárhól álló ellenőrző bizottság Szabó Ernő századosnak, a Katonatanács elnökének és nemzetőrség parancsnokának vezetésével fegyveres katonák kíséretében megjelent a vármegyeházán, hogy a tanácsok hétfői együttes határozatát végrehajtsa. Szabó százados felszólította Szücs alispánt, hogy a megye központi tisztikarát azonnal hívja össze. Ez megtörténvén Szabó százados közölte az egybegyűlt tisztviselőkkel a határozatot és bejelentette, hogy a kormánybiztos hatalmát és jogkörét átvette és azt mindaddig gyakorolja, amíg az ujan kinevezett kormánybiztos meg nem érkezik. A tisztviselők ezt tudomásul vették. Ezután többen kifejtették azon okokat, amelyek a proletárokat az alispánnal és a tisztviselőkkel szemben bizalmatlannokká tették és erélyes hangon számon kérték tőlük az árulást.

Szücs alispán a legnagyobb csodálkozásra azzal védekezett, hogy az előzményekről nem tudott és nem tudta azt sem, hogy a megyegyűlésen gróf Károlyi József a kormány iránti bizalmatlansági indítványt fog előterjeszteni. Altalában az egész dolgot a mágnások puccsa tette lehetővé, akik mindent pénzzé téve, értékeiket és vagyonukat előre kiküldték Svájcba azzal a szándékkal, hogy ha az ellenforradalmi puccs nem sikerül, kimenekülnek az országból. Az alispán végül kijelentette, hogy igen sajnálja a történeteket, a vármegye határozatát szégyelli és azzal nem azonosítja magát, azt a legérellyesebben elítéli és kijelenti, hogy úgy a maga, mint a vármegyei tisztikar nevében hajlandó a végrehajtó és ellenőrző bizottság utasítását követni és a munkát folytatni.

Utána B a l a s s a Sándor vármegyei főjegyző kijelentette, hogy a megyei tisztikar nem tudta előre a történendőket és annyira konsternálta őket gróf Károlyi József indítványa, hogy amíg a tárgyalás tartott, valósággal elmezavarodottak voltak. Szánják-bánják bűnüket, hogy nem emelték fel tiltakozó szavukat az indítvány ellen, amellyel azonban nem azonosítják magukat, azt elítélik és hajlandók bebizonyítani, hogy a proletáriátusnak és a népköztársaságnak hívei.

Veljuszky László, a székesfehérvári szociáldemokrata párttitkár kijelentette, hogy a Munkás és Katonatanácsok a legnagyobbfokú bizalmatlansággal viselkednek a vármegyei tisztikarral szemben

mely a mágnások és papok szolgájává aljasodott. A megye közellátása és a közrend nem teszi lehetővé, hogy a tisztikart elbocsássák, tehát a katonatanács nem él a retorzió jogával, hanem szolgálatukat továbbra is igénybe veszi, de minden tisztviselő mellé egy-egy ellenőrző munkást állít, kinek utasításait ellentmondás nélkül követni tartoznak. Kívánja, hogy azt a nyilatkozatot, amelyben elítélik a vármegye határozatát s a népkormány és a proletárság híveinek vallják magukat és amely szerint a kormány iránt bizalommal vannak írásban adják le,

Az alispán, főjegyző és főispán kijelentették, hogy az összes kívánságokat teljesítik, a kívánt nyilatkozatot kiállítják. Ezután a hattagu bizottság átvette a kormányhatalmat, s a hivatalukba visszahelyezett tisztviselők mellé ellenőrzőket osztottak be és elrendelték a munka újrafelvételét. Szücs alispánt azonban a Munkás és Katonatanács nem tűrte meg hivatalában, s azonnal távozásra szólították fel. Az alispán sírásra fakadva vette tudomásul a határozatot és könyezve kérte, hogy adjanak neki alkalmat a népköztársaság iránti hűségének bebizonyítására és tegyék lehetővé, hogy nyugdíjaztassa magát.

A városban teljes a rend. A legközelebbi órákban a Munkás- és Katonatanácsok összeülnek, hogy a törvényhatósági bizottsági tagokkal szemben követendő megtorló eljárás részleteit megvitassák.

A berni konferencia.

Bern. A szociáldemokraták konferenciája kedden folytatta a napirenden levő vitát és a háborúért való bűnösség kérdését. N e m e c (cseh) kijelentette, hogy a háború igazi okozójáról, Ausztriáról, még nem volt szó. Troelstra (belga) nem tartja időszerűnek, hogy a bolsevizmusról tárgyaljanak. A konferencia elítéli a bolsevikiek eljárását, de nem tagadja, hogy a bolsevizmus is a szociáldemokráciáért harcol. Bluntsche álláspontja Thomas fejtegetéseivel ellenkezik. Szerinte Németországot sem szabad az Internacionáléból kizárni, mert akkor mást is kellene zárni. A francia szocialistáknak is nagy a bűnük, mert megakadályozták a stockholmi konferenciát, amivel bizonyára hosszabbították a háborút. Beszéde közben nagy vihar támadt, Thomas erélyesen tiltakozott a francia szocialisták megvádolása ellen. Erre Bluntschol nyíltan kijelentette, hogy állítása bizonyos volt francia miniszterekre vonatkozik. (Elsősorban ép Thomasra. Szerk. B u c h i n g e r (magyar) igazolta a magyar szocialisták magatartását a háború alatt. Tiszta tönkretette az országot, politikája a legnagyobb szenvedést hozta a magyarokra. A szocialisták állandóan tüntettek a háború ellen, sztrájkokkal is. A francia és

angol szocialistáknak el kell fogadniuk a magyaroknak feléjük nyújtott kezét, mely tiszta. Most, mikor Magyarország a porban hever, az angol és francia szocialisták kötelessége, hogy ne engedjék tönkretenni a legyőzött országot.

Végre!

Oly kevés tiszta szépséget nyújt az élet, hogy megszoktam mindenben valami kis szépet felkutatni, még akár a legerőszakosabb önszuggerralással is. Ezért aztán, bármi pusztult is el, többnyire belepusztult egy darabja az én mesterségesen összehordott szépségállományomnak is. Mostanság azonban sok minden omlott össze, ami nem temetett a romjai alá semmi szépemet, semmi siratnivalómat, de hozott örömet.

Sőt egy összeomláson valósággal vandál kéjt érezek. Nem is tudom magamba fojtani.

Lehetetlen nem hangosan örülnöm annak a mameluktársaságnak örökre szélugrasztásán, melynek városi közgyűlés címetű délutáni álma fölött annyit virrasztottam, Kettőszáz városi képviselőből a hatoda is ritkán verődött össze, de a sajtó képviselőinek jelen kellett lenni, mert hátha mégis történik valami, — például leszakad a nagycsillár. Mert az igen nagy történés, nagykövetkezményű esemény lett volna. Nem a szerencsétlenség miatt, hisz az üres padsoroknak nem esett volna halálos bajuk, de mert az álmukból felriasztott képviselők dühükben menten megbuktatták volna a tanácsot. Ezért meg!

Meg aztán igen szép temelések voltak ott. Ahány teiv odakerült, annak gyönyörű temelést rendeztek. (Mégis valami szép, ami odavesz a képviselőtestülettel. Fene bánja!) Órás beszédekkel földeltek el mindent, ami a pótdadót egy perccel is emelte volna. Ez a szó: pótdadó — éberebbé tette őket Árgusnál. Féltekenyen vigyáztak rá, hogy „az adózó közönséget tul ne terheljék.” Olyan gyengédek voltak az adózó közönség vállal iránt, hogy az még évtizedekig arról fog koldulni. Emiatt a nagy gyöngédség miatt született halva minden gondolat, ami hivatalva lehetett volna a várost fejleszteni. Ezért aborogt a kriptája a városi képviselőtestület intézménye, de homlokzatán ragyogó betűkkel: „82% a maximális pótdadó.”

No meg választottak is. Ilyenkor volt sürgés-forgás, Pedig végül sose tettek egyebet, mint az állásokat betöltötték a legrangidósebb pályázóval. Ha harmadnap a régi a hivatalából kifolyólag vizsgálat indult ellene, hát arról igazán nem tehettek a mamelukok. Szóval a választásnak az volt az eredménye, mint az automatikus előléptetésnek. Néha azonban nem a soros jelölt lépett elő, hanem valami idegenből hozott protekciós. Történt pedig ez akkor, ha nevezetesen pont a rangidős jelölt lett volna az illető állásra a legalkalmasabb. Diszpolgárokat is választottak. Mindig valami bukóféliben levő minisztert. Ez azonban igazán csak privát pech volt.

Estek meg ott a kupaktanácsban lélekemelő dolgok is. Könyékig vájkáltak néha az urak

egymás becsületében, pedig arra igen kénysek voltak. A dekórum! Volt ilyenkor nagy csata.

Hisz az egész mandátum is csak azért kellett, csak azért is adták, mert dekórum volt. A polgárság nem azokat küldte oda, akiktől a város dolgainak okos vitelet várta, hisz évtizedek óta úgy látta, hogy a városi képviselő-ség nem is arra való, hogy annak a segítyével valaki hasznosíthassa az eszét a köz javára. A városi képviselő-ség az olyan cím volt, mint a *nagyságos ur*: aki nagyon akarta, megkapta. A virilistának még *jakarnia* sem kellett. Kijárt neki hivatalból, mint a VI-VII. fizetési osztálybeli állami tisztviselőnek a „nagyságos” címzés.

Lehet azon nem hangosan örülni, hogy mind ennek örökre vége?! **Rézkarc.**

HIREK.

— **Ipartestületi jegyzőválasztás.** A kanizsai Ipartestület rég vajudó jegyző-ügye is végre elintéztet nyert és pedig a jelek szerint véglegesen és a legnagyobb közmegelegedésre. Összesen heten pályáztak az Ipartestületi jegyzői állásra, mind csupa okleveles jegyző. Az Ipartestület választmánya abszolút szótöbbséggel *Neusiedler Jenőt*, Murakirály volt jegyzőjét választotta meg, aki a muraközi állapotok miatt menekülni kényszerült községéből. Összesen 31 szavazatot adtak le, amiből *Neusiedler Jenőre* 18 esett, a többi hat pályázó tehát csak 13 szavazatot kapott. Az Ipartestület új jegyzője ma foglalta el hivatalát, de egyelőre csak a délutáni órákban (2-től 5-ig) állhat az iparosok rendelkezésére, mert delelőtnként hivatalának rengeteg összezavart aktatömegét rendezzi. A kanizsai ipartársadalom nagy várakozással tekint *Neusiedler Jenő* működése elé, kinek kiváló képességeiben az Ipartestület életének egészen új korszakát látják kezdődni.

— **Gyászrovat.** A minap Pécselt elhunyt néhai *Neusiedler Janos* volt kanizsai uradalmi főerdész özvegye, született *Wajdits Mária*. A 80 évet elt matróna valamikor Nagykanizsa hölgytársadalmának egyik legszámtottevőbb tagja volt. Emlékét Nagykanizsán is sokan kegyelettel fogják őrizni. Halála a *Neusiedler, Wajdits* és *Mantuanó* családokat borította gyászba. Fivérének *Wajdits Gyula* pécsi kanonoknak házából nagy részvét kísérte örök nyugvóhelyére.

— **Halálos tréfa a 20-as laktanyában.** Tegnapelőtt délután a kanizsai 20-as laktanya egyik legénységi termében fegyvertisztogatás közben *Horváth Béla* zákányi származású bakagyerek *Manlicherét* tréfából ráfogta egyik társára, a 22 éves *Benkő Istvánra*. A következő pillanatban a töltetlennek vélt fegyver elsült és *Benkő* borzalmas haslövéllel vágódott el. Kivitték a Hadikórházba, ahol azonban pár óra múlva meghalt. Tegnap délután boncolta fel a vizsgálóbizottság jelenlétében dr. *Viola György* ezredorvos. Temetésére eljöttek *Kisszentgróton* lakó szülői. Akaratlan gyilkosa ellen bünvádi eljárás indult.

— **Alsólendvára helyezték a csáktornyai főszolgabíró-ságot.** Kolbenschlag Béla alispán a csáktornyai főszolgabírói hivatalt a jngoszláv megszállás tartamára Alsólendvára helyezte át és a főbíró-ság személyzetét Alsólendvára rendelte. Vezetésével *Kovács Károly* szolgabírót bízta meg. A hivatalos helyiség az alsólendvai főszolgabírói hivatalban van.

— **Határrendőrség Alsólendván és a vendvidéken.** Lu közödjük azon értesülésünket, hogy a közeli napokban határrendőrség

is jön Alsólendvára. S a határrendőrség felállítására vonatkozó belügyminiszteri határozat már megírt a vármegyéhez. Alsólendva központtal Alsólendván, Dobriban és Muraréven 60 határrendőr lesz. Ugyancsak felállítanak egy ilyen határrendőrségi csapatot a vendvidéken is Belatiné székhellyel.

Egy körülbelül kétezer kötetből álló német kölcsönkönyvtár eladó. Cím a kiadó-hivatalban.

— **Nagy gépszijlopás a sánci téglagyárban.** A Sánc melletti Viktória-téglagyárban körülbelül egy hét óta teljesen szünetel az üzem, s azóta a gyár majdnem teljesen felügyelet és őrizet nélkül áll. Ezt az éjszaka alaposan kihasználta egy többtagu betörőtársaság, mely az elhagyott gyárból több mint 40.000 korona értékű gépszijjat ellopott. A nagy lopást ma reggel konstatálták, s arról nyomban értesítették a rendőrséget, mely még a délelőtti folyamán a helyszínen kezdte meg a nyomozást. Megállapították, hogy a betörők először a gépház egyik ablakszemét betörték és azon az épületbe hatoltak, s belülről kinyitották a főbejáratot s megkezdődött a munka. Ez abból állt, hogy az egyik üres olajtartályban elhelyezett 13 tekercs különböző nagyságú gépszijjjal előszedték rejtékhelyéről és elszállították. A nyomok a sánci vasuti őrház felé vezettek. A vasuti őrközlése szerint az éjszaka 11 óra tájban a téglagyár környékén mintegy negyedórán keresztül erős lövöldözés volt hallható. Kétségtelen, hogy a betörők cinkostársai lövöldöztek, hogy ezáltal mindenkivel távol tartsanak, aki esetleg megakart volna akadályozni a betörés végrehajtását. Az ellopott gépszijjak 10—15 méter hosszúság, 12—30 méter szélesség és 6—8 milliméter vastagság között váltakoznak. S ha azokat nem sikerül a rendőrségnek megkeríteni, a tavasszal nem indulhat meg a várva várt munka a Viktória téglagyárban, mert a gépszijjakat semmi pénzért sem lehet beszerezni.

— **Szünik a sertésvész.** Nemrég még a legretentőbb mértékű sertésvész tizedelte a Nagykanizsa környékén lévő községek sertésállományát. A kanizsai járásnak tizenegy községében dühöngött a zsirellátás szempontjából katasztrófális járvány. A vármegyei és járási állatorvosok fáradságot nem ismerő munkája azonban a minimumra csökkentette Zalamegyében a sertésvész, mely néhány hét óta megyszerte erősen szűnőfélben van. Legnagyobb arányú csökkenés tapasztalható azonban a kanizsai járásban, melynek nemrég még 11 sertésvészől inficiált községe közül ma már csupán kettőben és pedig *Sormáson* és *Szepteneken* van még a sertésvésznek nyoma. Értesülésünk szerint azonban itt is már apadóban van a járvány. Igaz, hogy viszont *Sormáson* és *Szepteneken* már eleven sertés is alig van, mert a két községnek majdnem a teljes sertésállománya elpusztult az ott borzalmasan grasszált sertésvész következtében. Jelenleg Zalamegyének pacsai járásában uralkodik még meglehetősen mértékben a sertésvész, ahol a legujabb állategészségügyi kimutalás szerint nem kevesebb mint tizennégy községben van még fészke a járványnak.

— **Csendőröket keres az állam.** A belügyminiszter a csendőrség eddigi létszámának felemelését vette tervbe és ezért az összes törvényhatóságokhoz rendeletelt intézett, hogy az alább közölt feltételek mellett hívják fel a leszerelt katonákat a csendőri szolgálatra. Csak olyan katonák jelenkezhetnek, akiknek legalább 10 havi harctéri szolgálatuk van, a 23—40 évek között vannak, nőtlenek vagy gyermeknélküli özvegyek; kivételes esetben a

nős katonákat is felveszik. A fizetésre vonatkozólag a következőket állapítja meg a belügyminiszter: próbacsendőri évi zsoldja 1200 K, zsoldpótlék 1200 K; csendőrzvezető és alörmeister évi zsoldja 1400 K, zsoldpótlék 1400 K; II. osztályu örmeister évi zsoldja 1600 K, zsoldpótlék 1600 K; I. osztályu örmeister évi zsoldja 1800 K, zsoldpótlék 1800 K; járás- és törzsörmeister évi zsoldja 2000 K, zsoldpótlék 2000 K. Ezenkívül jár a működési-pótlék, nemkülönbén míg a válságos idők tartanak, 10 K napi zsolddíjat kapnak a csendőrök

— **A nagykanizsai szabómunkások és munkásnök** ma szerdán este fel 8 órakor a Munkásotthonban fontos értekezletet tartanak, amelyre az összes érdekeltek okvetlen megjelenését kéri a szabómunkások megbízottja.

— **Amerikai cipők Magyarországnak.** Feltétlenül jól értesült budapesti forrás közli velünk: A husz legnagyobb amerikai cipőgyár kiküldöttei Zürichbe utaztak, hogy megszervezzék a semleges és a háborút viselt államokba való behozatalt. Az amerikai cipőgyárak budapesti lerakataik részére havonta 50.000 pár cipőt hajlandók adni, páronként 7 dollárért, ami 35 koronának felelne meg, ha a korona árfolyama nem volna ma sokkal alacsonyabb Amerikában, mint a háboru előtt. De még így sem fog egy pár valódi amerikai cipő Budapesten többbe kerülni 100 koronánál.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a régi gimnázium I. em. 13. sz. alatt

asztalos-műhelyt

nyitottam. — Minden e szakba vágó munkát elvállalok.

Kérve a közönség szives támogatását

kiváló tisztelettel

Kolovits Lajos
asztalos mester

Eladó két jókarban lévő szekrény. Szegeli-utca 18. szám. G

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 5. és 6-án.

Lóth Ilus a magyar Dorrit Velxler felléptével és magyar művészekkel kerül bemutatásra

A csitri

víg színmű négy nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 3., 4. és 5-én.

17-ik magyar Arany-sorozat filmje

Asszonyfaló

Cherbuliez Viktor regényes játéka 4 felvonásban. — Filmre írta: **Falk R**
Rendezte: **Balogh Béla**. Főszereplők: **Mattyasovszki I. Bojda Juci Kárthy Gy.**

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 6. csütörtök

30. szám.

Magyarország ügye a berni konferencián.

Bern. A nemzetközi szocialista konferencia területi kérdésekkel foglalkozó bizottsága ma éjjel 3 óráig ülésezett, a melyen Troelstra elnökölt. Az ülésen 38 tag vett részt, köztük mint új tagok Thomas volt francia miniszter, Mistral és dr. Adler Frigyes, az osztrák szocialdemokraták megbízottja. Toelstra azt indítványozta, hogy a bizottság mindaddig állandóan tartson üléseket, amíg a párisi békekonferencia be nem fejeződik. A magyar szocialisták egyik meghatalmazottja, Biró Dezső szólalt fel ezután, követelvéen, hogy mindaddig ne menjenek szét, míg döntő határozatokat nem hoznak. **A berni konferencia fontosabb Magyarországra nézve, mint a párisi. Magyarországot nem lehet szétdarabolni anélkül, hogy azzal új Balkánt ne teremtsenek.** — Dr. Adler Frigyes beszélt még, azután hattagu bizottságot alakítottak azzal a rendeltetéssel, hogy állapítsanak meg határozott alapelveket, melyeket közzé kell tenni, hogy a párisi konferenciára hatást gyakoroljanak.

Massaryk a szláv blokkról.

Prága. Az amszterdami Telegraaf itteni munkatársa beszélgetést folytatott Massarykkal, a cseh-szlovák köztársaság elnökével. Az újságíró azon megjegyzésére, hogy a nyilvánosság véleménye szerint a szláv blokk a népszövetség alapelveivel nem egyeztetendő össze, Massaryk így válaszolt:

— A blokk nemcsak szláv szövetség lesz, mert abban Románia is rész vesz. A csehek semmit sem tudtak a népszövetség megalakulásáról, remélik azonban, hogy az úgy jön létre, hogy az ő jogukat sérelem nem fenyegeti. A készülő szláv blokknak nem lesz katonasága és politikai célja is csak defenzív jellegű lesz, mert nem tudjuk, hogy a magyarok és németek mit terveznek a jövőben.

A német nemzetiségű miniszter a németiség autonómiájáról.

Bécs. A Neue Freie Presse budapesti munkatársa beszélgetést folytatott Junkerrel, a magyarországi német nemzetiségiek miniszterével. Junker ezeket mondotta:

— A magyarországi németiségnek adott autonómiától azt a jótékony eredményt várjuk, hogy az a magyarországi németiség lelkében megerősíti a Magyarországhoz való tartozás érzését és véget vet azon törekvéseknek, amelyek más államhoz való csatolásra akarnak őket rábírní. Ha a magyarországi németiség gazdasági, politikai és kulturális igényei kielégítést nyernek és pedig Magyarország keretein belül, úgy ők többé nem gondolnak elszakadásra.

A békekonferencia. Három titkos szerződés.

Bécs. A Telegraphen Compagnie jelentí Londonból: A Day Mail közlése szerint három titkos szerződés nehezíti meg a párisi békekonferencia tárgyalásainak menetét. E három szerződés a következő:

1. Az Anglia, Franciaország és Olaszország között az Adriai tenger keleti (dalmát) partvidékéről kötött titkos szerződés, mely a délszláv érdekeket sérti.
2. Az Anglia és Japán között létrejött titkos szerződés, mely szerint az észak-ausztráliai szigeteket Japán kapná.
3. Az Anglia és Hedzsasz királya közötti titkos szerződés, mely Damaszkuszt Hedzsasznak igéri.

A német gyarmatok sorsa.

Páris. Pichon francia külügyminiszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a német gyarmatok kérdése még nincs rendezve, mert azon hivatalos kommuniké közlésére, mely az ideiglenes rendezésről közölt jelentést, nem felel meg a tényeknek.

Áprilisban mindenki dolgozhat.

A kormány megszünteti a munkanélküliséget.

Budapest. A népköztársasági kormány arra törekszik, hogy minél hamarabb az egész vonalon megindulhasson a munka és hogy az emberek ne munkanélküli segélyből, hanem munkakeresetből éljenek. A kormány április elsejére minden iparágot magában foglaló közmunkákat indít meg, amire 5 milliárdot irányoztak elő. Ezáltal minden magyarországi munkanélküli ember munkához fog jutni.

Készülő új törvények.

Budapest. A köztársaság védelméről szóló néptörvényt a minisztertanács tegnap Juhász Nagy Sándor igazságügyminiszter előterjesztésére elfogadta és az még e héten meg fog jelenni. A minisztertanács nem látta szükségesnek a törvényt visszaható erővel felruházni, mert a köztársaság elleni izgalás és lazítás miatt ma folyamatban lévő ügyekben e törvény módját nyújt a kellő megtorlás alkalmazására. a köztársaságnak már korábban elnémitott ellenségei pedig már nem jelentenek veszedelmet. — Juhász Nagy Sándor igazságügyminiszter törvénytervezetet készít elő a koronaöri intézmény megszüntetéséről, mely a magyar királyi koronát a belügyminiszter őrizetére bizza. Ez a néptörvény is a közeli napokban fog már megjelenni.

A menekült újságírókért.

Segítsük a megszállott területekről elűződött magyar újságírókat.

Az ellenséges haderők bevonulása Magyarországra válságos helyzetbe sodorta a vidéki magyar sajtót. Legvirágzóbb városaink idegen uralom alá kerültek, vagy kerülnek már a legközelebbi időben és ezzel zsurnalisztikailag legfejlettebb lapjaink létalapjukban meginogtak és az összeomlás küszöbére jutottak. Máris tömegesen érkeznek Budapestre a megszállott területekről azok a magyar újságírók, akiknek lapjai egyrészt máris megszűntek, másrészt az ellenséges cenzura nyomása alatt a jelentéktelenségig összezsugorodtak, — s az adott helyzetben a kiadók szempontjából vis majossal állván szemben — e lapok eddigi újságírói szervezete illuzóriussá vált. Főként azonban azért kellett ezen újságíróknak a megszállott városokból távozniok, mert éveken át a magyar nemzeti ügy szolgálatában állva, a magyar állameszméért nemes harcot vívtak az irredentizmussal és ezért most személyi biztonsági okok is menekülésre kényszerítették őket.

Ezeknek az önhibájukon kívül földönfutókká vált hírlapíróknak a pillanatnyi elhelyezése, különös tekintettel arra, hogy a különben is kritikus helyzetben levő fővárosi lapok szerkesztőségei túl vannak terhelve munkatársakkal, teljesen lehetetlen és így eltartásukról a Magyarországi Újságírók Egyesületének kell gondoskodnia. Ennek az anyagi feladatnak a nagyságát sokszorososan fokozza az a körülmény, hogy a menekült hírlapírók legnagyobb része nős és több gyermekes családapa. A menekült hírlapírókkal azonos helyzetben vannak azon kartársaink is, akik több évi katonai szolgálatuk után most tértek haza családjuk körébe és még reménységük sincs arra, hogy mindaddig, amíg a papír-krízis szanálása új lapok megindítását nem teszi lehetővé, állás-hoz jussanak.

A magyar vidéki újságírók ügyét az egész magyar társadalomnak magáévá kell tennie, mert a magyar kultúra azon harcosainak sorsáról van szó, akik a magyar állameszme szolgálatában estek a világháború áldozataul.

A Magyarországi Újságírók Egyesület sajtó szerény anyagi erői elégtelenek ahhoz, hogy az önhibájukon kívül számalmas helyzetbe jutott érdemes tagjainak súlyos helyzetén megfelelőképpen segíthessen, azokhoz fordul tehát, akiknek megértő áldozatkészségétől joggal remélheti, hogy nem vonják ki magukat e nemes kötelesség teljesítése alól.

Azt hisszük, hogy Nagykanizsa város lelkes magyar közönsége, az intézetek és vállalatok éppugy, mint azon magánosok, akik oly sokat, esetleg egész karrierjüket, sőt existenciájukat köszönhetik a sajtónak, segítségére fognak sietni a magyar voltukért szenvedő magyar újságíróknak és adományaikkal lehetővé fogják tenni a jobb időkhig helyzetüket és enyhíteni szenvedésüket.

A nagykanizsai gyűjtés végzését a Zalai Hírlap szerkesztősége vállalta és azt a Zalai Hírlap kiadóhivatalának 100 koronás adománnyal nyitja meg.

HIREK.

Egy körülbelül kétezer kötetből álló német kölcsönkönyvtár eladó. Cím a kiadóhivatalban.

— **Alelnökválasztás a nagykanizsai árvizsgáló bizottságnál.** A nagykanizsai árvizsgáló bizottság alelnökét, Gáspár Bélát, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kanizsai fiókjának főosztályvezetőjét igazgatósága Budapestre helyezte át: Ennek folytán a városi tanács a kinevezésre illetékes kereskedelmi miniszterhez azt a felterjesztést tette, hogy a nagykanizsai árvizsgáló bizottság alelnökévé a Nagykanizsáról néhány héten belül elköltözködő Gáspár Béla helyére Földes Miklós polgári iskolai tanárt nevezze ki.

— **Nagykanizsa közegészségügye januárban.** Dr. Rátz Kálmán városi tiszti orvos beterjesztette a polgármesteri hivatalhoz Nagykanizsa város I. év január havi közegészségi állapotairól szóló jelentését. A közegészségi állapot a felnőtteknél nem volt kedvezőtlen, leginkább a légző szervek hurutos és lobos betegségei, az izmok és ízületek rheumatikus bántalmi észleltek. A spanyol influenza járvány teljesen megszűntnek tekinthető. A gyermekek közegészségi állapota sem volt kedvezőtlen. Közöttük leginkább a légző szervek hurutos bántalmi észleltek. A járványos és fertőző betegségek közül a vörheny 4 esetben, kiütéses tifusz 1 esetben, gyermekágyi láz 1 és difteritisz 1 esetben fordult elő. Öngyilkosság, súlyos testi sértés, elmebaj, veszéltség nem fordult elő. Január hónapban 52 haláleset fordult elő Nagykanizsán és pedig az alábbi halálhoz okokkal: veselő 4 esetben, kimerülés 6, rákos betegségek 2, tüdőbántalmak 14, szervi szivbaj 2, tüdőgümőkór 7, ránggörcs 2, bélhurut 3, koraszülöttség 2, méhdaganat 1, torokgyík 1, veleszületett gyengeség 4 és agybántalmak 4 esetben. Halva született 1 fiúmagzat és elvetelés 1 esetben fordult elő.

— **Jogerős rendőrbírói ítéletek.** Nagy postája volt ma a nagykanizsai rendőrkapitányságnak. Huszonhárom háborús árdragitási és hasonló ügyekben megérkezett a legmagasabb fórumnak, a belügyminiszternek döntése, ahova az ezen ügyekben hozott rendőrbírói ítéletek kétszeri felelősség után kerültek. Nagy erkölcsi elismerést jelent Kiss Lajos rendőrkapitány részére, hogy a belügyminiszter mind a 23 darab ítéletet *hatszáznyolcvan négy helyben hagyta.* Ezzel mind a 23 ítélet végérvényessé és jogerőssé vált, s ha az elítéltek megkapják az erről szóló értesítést, — amit most készítenek a rendőrkapitányságon, — akkor meg lehet kezdeni az „ülést” és a fizetéseket. Tizenöt naptól egy napig terjedő elzárás és 6000 koronától 50 koronáig terjedő pénzbüntetések között variál a 23 jóváhagyott rendőrbírói ítélet. A miniszter ezen kívül néhány egyéb ügyben azt a kérdést intézte a rendőrkapitánysághoz, hogy az elítéltek voltak-e katonák. Nyilvánvaló, hogy ettől teszi függővé a miniszter, hogy elítéli, vagy felmentí-e az illetőket. Olyan pechjük van ezeknek, hogy egyikük sem volt katona, sőt több közülük mint felmentett hadköteles harácsoltt itthon. Bizonyos tehát, hogy ezeknek elítélését is jóvá fogja hagyni a belügyminiszter.

— **Befagyott a Balaton.** Mint Keszthelyről közlik velünk, a legutóbbi napok kemény téli időjárása következtében a Balaton is befagyott és a hatalmas tavat immár 8 centiméter vastag jégtréteg fedti. Keszthelyen a Balaton jegén már a korcsolyázás sportja is meg-

kezdődött és naphosszat százan és százan keringenek a móló körüli tükörsima jégen. Egyben kezdetét vette a várva várt jég fuvarozása is, amit a sekélyebb helyekről hosszú szánkó és szekérsorok szállítanak a városba.

— **Házitolvajok garázdálkodása egy Kísfaludy-utcai padlásán.** Tegnap délután egyik Magyar-utcai vendéglőben egy Stern Jenő nevű ifju ember meglepő felfedezést tett. A szomszéd asztalnál ülők egy pár csizma fölött alkudoztak, amelyben Stern Jenő a bátyjának, Stern Ödönnek tulajdonát ismerte föl. Stern Ödön, aki eddig Hahóton fűszerkereskedő volt, a múlt hónapban beköltözködött Nagykanizsára és míg lakását rendbe hozzák, értékesebb holmiját ládába csomagolva rokonának Pfeifer Ignácnak adta át megőrzés végett, aki a ládákat a Kísfaludy-utca 1. szám alatti lakásának padlásán helyezte el. Stern Jenő azonnal értesítette korcsmai felfedezéséről bátyját, aki odasietett és konstataálta, hogy a csizmák csakugyan az övék. Ekkor rendőrt küldtek, aki a csizma eladóját, egy Szabó István nevű gépészt a rendőrkapitányságra kísérte. Stern Ödön pedig Pfeiferékhez sietett fel a padlásra, hogy megnézze ládáit. A ládák egyike, amelyben a csizma volt, csakugyan feltörve és kifosztva tátongott és abból a csizmákon kívül még 5 pár férficipő, 3 kiló szemeskávész és 1 kiló kockacukor hiányzott. A lefűlt gépész bevallotta, hogy a ládát ő törte fel babájának, Pfeiferék Hajdu Éva nevű cselédjének társaságában. Hajdu Éva, akit erre szintén előállítottak, beismerte a bűnrészességet, sőt még azt is, hogy vagy 30 darab finom mosdószappant ellopott gazdájától, amiket elő is adott. Szabó István a cipőket már mind értékesítette, de azokat részben egy zsidárusnál, részben több suszternál sikerült megtalálni és gazdájukhoz visszajuttatni. A tolvaj szerelmestársát egyelőre a rendőrségnél van őrizet alatt.

— **Ingyen jogi tanács a munkásoknak.** Értesítjük a szociáldemokrata párt tagjait, hogy minden péntek este 6—8-ig a Munkásotthonban ingyenes jogügyi tanácsban részesülnek. A Szociáldemokrata párt végrehajtó bizottsága.

— **Két rendelet a munkanélküliek segélyezéséről.** A hadügyminiszter most kibocsátott egyik rendelete szerint az állami munkanélküli segélyre vonatkozó intézkedését az ország megszállott területeire nézve hatályon kívül helyezi. Állami munkanélküli segélyben nem részesítendő továbbá azon egyének sem, akik a megszállott területekről az ország meg nem szállott területére átmennek. A másik rendelet szerint a munkanélküli segélyben részesülő munkások, akik ideiglenesen, rövidebb időre kisegítő munkálatokra alkalmaztattak és ismét munkanélkülivé lettek, amennyiben ezen kisegítő munkálatoknál három hétnél tovább nem állottak volna alkalmazásban, a munkából való kilépés utáni naptól kezdve az állami munkanélküli segélyben újra részesítendő. Három hétnél tovább tartó munkában állás esetén, a munkanélküli segély újból a jelentkezés napjától számított második hét végén folyósítandó. A kisegítési munkálatok tartamára segély nem folyósítható.

— **Sümege villamosmű-szerzése.** Sümege város előjárósága a legutóbbi hetekben minden követ megmozgatott, hogy a zalaegerszegi fogolytábor villamos berendezését városkájuk részére megszerezhesse, mely bőven elég lenne Sümege villamos árammal való ellátásához. A kormány azonban az egerszegi fogolytábor, — mint már közöltük, a hadifogságból hazatérő magyar katonák gyűjtő és elosztó állomásának céljaira tartja fenn, tehát a sümegiek kérését

elutasítani kényszerült. A petróleumhiány folytán afrikai sötétségben selylődő északzalai városka lakossága azonban nem nyugszik addig, míg villanyvilágításuk nem lesz. Most az ottani szociáldemokrata párt az irányban kezdett mozogni, hogy a Vas megyében élő ostfiaszonyfai fogolytábor villamos berendezéseit szerezze meg Sümege részére. Tegnap Sümege város képviselőtestületének küldöttsége Budapestre utazott, hogy az erre vonatkozó kérelmet a hadügyminiszter elé tejjessék.

— **Katonamuzikusok kerestetnek.** A nagykanizsai magyar 20. gyalogezred katona zenekarának föllállításához zenészek és zene-növendékek vétetnek fel. A jelentkezők ajánlataikat különböző zeneág-ismereteik megjelölésével a 20. gyalogezred parancsnokságnak küldjék be. A 20. gyalogezred parancsnoksága.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart ma szolgálatot.**

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 6. és 7-én.

18-ik magyar Arany - sorozat filmje

PHINX

szenzációs dráma 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Veszek egy gyermek szoba hintát. Szabó csemege-üzlet.

Egy takarítónő felvétetik. — Cím meg tudható a kiadóhivatalban.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 7., 8. és 9. éni.

Bemutatásra kerül az olasz filmgyártás remekműve !!!

A halál rokona

trákk és kalandordráma 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Zongora, hegedű, cimbalom és egyéb hangszer játékok figyelmébe.

Hangjegyek óriási választékban, részben a régi áron, mely 50—100% engedménynek felel meg, míg a készlet tart :-: kapható :-:

ifj. Wajdits József
könyvkereskedésében.

Cégtulajdonos (Gutenberg nyomda.)

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vluékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: GÜrtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdlits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 7. péntek

31. szám.

Zalamegye hovatarozandósága a párisi békekonferencián. Tárgyalják a csehek ügyelt.

Prága. A Narodni Listi mai számának vezércikke foglalkozik a prága—triesti—fiumei összeköttetés kérdésével és ezeket írja: Már Massaryk elnök is hangoztatta Párisban annak szükségességét, hogy Csehország közvetlen összeköttetést kapjon a tengerrel. Ezt a csehszlovák kormány párisi megbízottai a békekonferencián most nyomatékosan követelik. A megoldás az lenne, hogy vagy az Adriai tengerhez vezető vasúti vonalat nemzetközivé tegyék, vagy pedig korridort létesítsenek a cseh-szlovák állam és Jugoszlávia között, aminek megvalósítása céljából Magyarország területéből 200 kilométer hosszú és 80 kilométer széles sávot kell kihasítani. A korridor határai északon a Duna, délen a Mura, nyugaton az Alpések és keleten a Balaton lennének. Ezen területen, mely Zala, Vas, Sopron és Mosonmegyét foglalja magába, 1 millió 170 főnyi lakosság van, melyből 662,000 magyar és 220,000 a szláv, amíg a többi német és egyéb nemzetiségű. A cseh—Jugoszláv korridor centrumai északon Pozsony és délen Nagykanizsa lennének.

Páris. (Szikratávirat.) A nagyhatalmak képviselői tegnap meghallgatták Kramarozot és Benest, a cseh-szlovák kormány párisi delegátusait. A cseh-szlávok 13 millió lakósu állam alakulását követelik, mely Csehországból, Morvaországból, Sziléziából és Tórországból állna, azonkívül határkiigazítást akarnak Glatz környékén, Porosz-Sziléziában, Troppanál, Ratibornál és Gmündennél. Hajlandók ezenkívül a ruténekek egyesülni, akik a Tisza felső folyásánál laknak, ha ezek is kívánják az egyesülést. Indítványozzák, hogy a cseh-szlovák államot egyesítsék a délszlávokkal, (ami Zalamegyet magában foglaló korridort jelenti), miáltal a németeket teljesen elvágnák keletről, ami nagyon megszilárdítana a cseh-szlovák államot, mert közvetlen érintkezése volna a tengerrel és Olaszország felé. Végül indítványozták a cseh-szlovák kormány béke delegátusai a tengertől távolabb eső középeurópai államok nemzetközivé nyilvánítását. Valószínű, hogy a nagyhatalmak képviselői még Wilson elutazása előtt elintézik a cseh-szlovák és a délszláv kérdést.

Wilson a közeli békéről

Páris. Az előzetes békekonferencia hétfői ülésén Wilson elnök is felszólalt és annak a reményének adott kifejezést, hogy Amerikából való visszatérése után ami körülbelül március közepén lesz)

nyomban megkezdődhetnek a direkt béketárgyalások és akkortól számított két hónap (vagyis majus) az emberiségnek a háboru terheitől való megszabadulást hozza.

A berni konferencia a népszövetség és a népszavazás mellett

Bern. A nemzetközi szociáldemokrata konferencia tegnapi folytatólagos ülésén Mistral francia megbízott a területi kérdéseket kezdte fejtegetni. Hangsúlyozta, hogy el fog következni az idő, amikor e kérdéseknek nem lesz olyan nagy jelentőségük, mint ma, mert az országok és népek függetlenségre való törekvésének fő oka a kormányok és a kapitalizmus elnyomó politikájában rejlik. Ha brutális erőszakkal csinálják meg a békét, úgy ez újabb összeütközések és újabb háborúk csiráját rejti magában. — A területi kérdések megvitatására kiküldött bizottság a konferenciának

határozati javaslatot

terjesztett elő, mely kimondja, hogy a konferencia a nemzetiségi kérdésnek demokratikus irányu megoldásában látja a tartós és igazságos béke legnagyobb biztosítékát. A nemzetiségi kérdést csak a népszövetség megvalósítása útján lehet megoldani. A konferencia követeli, hogy a nemzetiségeknek joguk legyen a népszövetség keretein belül állami hovatarozandóságuk felől határozni és pedig népszavazás útján, mely a népszövetség ellenőrzése alatt történjen.

Az antant vizsgáló-bizottság munkája Erdélyben.

Nagyvárad. Pomerol angol kapitány vezetése alatt Erdélybe kiküldött antant-vizsgálóbizottság Csucsán és Erdély több egyéb pontján nagy alapossággal vizsgálja a románok által elkövetett brutalitások ügyét. A bizottság számos tanut kihallgatott és meggyőződött a románok vadállati kegyetlenkedéseiről. Pomerol kapitány a legnagyobb felháborodással nyilatkozott az általuk tapasztaltokról. A vizsgálat még tart.

Jöhet már a francia áru.

Budapest. Feltétlenül jól értesült forrás közli, hogy a francia kormány már a legközelebbi órákban felfüggeszti bizonyos árucikkek kiviteli tilalmát és holnap vagy holnapután már megkezdődik a franciaországi export a központi hatalmak országaiba.

Feloszlik a Devizaközpont.

Budapest. Illetékes helyről jelentik, hogy a kormány a Devizaközpontot a legközelebbi napokban feloszlatja.

Mi van az új terméssel?

Már dolgoznak az emberek.

Redvező nyilatkozat a legilletékesebb helyről.

— Saját tudósítónktól. —

Valahányszor a piaci árusok helyei üresen tátonganak a vásárlók elé, a közönség körében az a nézet alakul ki, hogy kinn a mezőn, a veteményes kertben, zöldséges ágyakban korhad a fazékba való, nincs aki kiszedje, a termést nem takarítják be, mert nem dolgoznak a falun. A divatos lett munkakerülés átragadt a városból a falura, s a dologhoz szokott munkáskéz tétlenül pihen. És e hírekkel kapcsolatban a rémhírektől feltűzött fantázia már veszélyben látta buzánkat, kenyereinket.

Egyike a legilletékesebb tényezőknél, dr. Mayer Károly miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium munkügyi osztályának vezetője azonban nem látja ilyen sötétnek a helyzetét. A magyar ugarnak és a magyarországi termésviszonyoknak legalaposabb ismerője ugyanis az alábbi, rendkívül biztató ki-jelentéseket tette fővárosi tudósítónk előtt:

— A közönség téves információk és tendenciózusan rosszakaratu híresztelések alapján sokkal sötétebb színben látja a termés kérdését, mint amilyen az valójában volt. Ez nem ténybeli igazságok elmaszkírozásaképen mondom, sem fölösleges vigasztalás vagy megnyugtató gyanánt, mert erre semmi szükség sincsen. A mezei munkásokkal voltak némi nehézségek. A háboruból megtért emberek elszoktak a munkától, fáradtak is voltak, ki akarták pihenni a harctéri fáradalmakat. Emberileg érthetőnek is tartjuk ezt a huzódóást. Sok helyről érkezett jelentés a múlt hónapban, hogy künn fekszik a termés, nincs aki betakarítsa. Az új birtokpolitika híre, annak meg nem értése gondolkodóba ejtette az embereket. Azonkívül számos vidéken felelőtlen agitátorok lékiismeretlen izgatásai vonták el a földmunkáktól a könnyen hevülő elemeket. Arad- és Csanád-megyében pedig a litkos aknamunka sajnálatos méretű elégtelenséget hozott létre. De ismerni kell a magyar földműves megindítóan erős szeretetét a földhöz. Ez az a hűtlen asszony, „amelynek” mindig megbocsát. És ez az, amelyhez bár hányszor is legyen hűtlen, a magyar földműves mindig visszatér. És ha a megélhetés lehetőségéért való küzdelem, anyagi helyzetük javítására irányuló törekvésük közben ki-kötör belőlük a keserűség, meghatott szeretettel fordul vissza az ősi humushoz és földösanyánkat sohasem hagyja cserben.

Igy történt most is, nem csalódtunk a vidék természetrajzában. A nyugalom a gazdasági cselédek körében hivatalos értesítések szerint, mindenütt visszatér. A józan elemek dologba fogtak, a munkahajlandóság örvendés módjára egyre növekvőben van. A rossz időjárás ellenére a termésbetakarítási munkálatok szépen haladnak előre és a még szabadban levő termés nagyobb részét a fagy által még el nem pusztított ama burgonyatömeg alkotja, amelyet még megmenteni érdemes.

A hadügyminisztérium, akkoriban Bóhm államtitkár kezdeményezésére katonai munkáosztásokat állított össze termésmentes céljaira

Sajnos, kevés katonát jelentkezett a munkásosztagokba, viszont katonai munkásosztagok nem szívesen vállalták ezt a munkát és harmadszor, vidék-ől sem mutatkozott a gazdaságok részéről élénkebb érdeklődés a munkások ilyenformájú egyesítése iránt. De azokon a helyeken, ahol katonák dolgoztak, őszinte elismeréssel emlékeznek meg szorgalmukról és kitartásukról.

A gazdasági cselédek megnyugvásában kétségtelenül része van az illetékes faktorok biztató ígéreteinek, amelyek anyagi helyzetük javítására vonatkoznak. És nem pusztán ígéret ez. Kormányrendelettel hívjuk életre a mezőgazdasági békéltető és bérmegállapító bizottságokat. E bizottságokat megyék szerint a földmunkásokból és a munkaadókból állítják össze. Hivatásuk, hogy megvitassák és eldöntsék a javadalmazás kérdését, cselédek és birtokosok között vitás kérdésekben döntsenek és békéltető szerepet töltsenek be. A béreket járásonként külön albizottságok fogják megállapítani.

A miniszteriumban most folyik a gazdasági cseléd munkástörvények, a dohánykertészek, erdész és vízimunkásokat illető régebbi rendelkezések átdolgozása a modern kor szellemében. Természetesen életbeléptetés előtt az érdekelteknek — munkások úgy, mint a munkaadók — alkalmat nyújtanak az átdolgozott törvények megvitatására, s hogy a maguk gyakorlati tapasztalataival is hozzájáruljanak azok tökéletesítéséhez.

HIREK.

Egy körülbelül kétezer kötetből álló német kölcsonknyvtár eladó. Cím a kiadóhivatalban.

— **Gyászrovat.** Az ősi kanizsai világ egyik matuzsálemi kori tanúja, özv. Pranger Józsefné született Kurtz Terézia tegnap délután örök jobblétre szenderült. 90 évet élt és pedig mindvégig a legteljesebb szellemi frissesség birtokában. Néhai férje Pranger József kalaposmester volt, a régi kanizsai iparostársadalom egyik legszármotvóbb tagja, aki hosszú éveken át viselte a nagykanizsai evangélikus egyház gondnoki tisztét. Öt gyermeke, — köztük Pranger Karolin nagykanizsai kézimunkatanárnő és Zieger Ferenc anyakönyvvezető felesége, — s az unokák és dédunokák serege gyászolja. Temetése holnap délután 4 órakor lesz a temetői halottasházból. — A nagykanizsai rendőrségnek is megint gyásza van. A régi rendőrszemélyzet egyik legkötelességtudóbb, rokonszenves tagja, Kiss József rendőr közel egy évi betegeskedés után ma éjszaka — 47 éves korában meghalt. Őt kis árva siratja. Temetésén a rendőrkapitányság testületileg fog résztvenni.

— **Ujabb ruházati cikkeket kap Nagykanizsa.** Csak nem rég kapott Nagykanizsa városa a Népruházati bizottságtól egy küldemény alsó és felső ruhaneműt. Ez azonban valóban nem volt több, mint egy csöpp a tenger vizéhez képest. Nagykanizsa városának lerongyolódott egész középosztálya és alsóbb néprétegei, melyek évek óta nem vásárolhattak ruhaneműt, mindenükből kifogytak és ezért Kanizsának az efajta cikkekből minden mennyiség kevés. A városi Tanács elismerésre méltó ügyhuzgósággal a multkorai küldemény vétele után ily értelemben nyomban felírt az Országos Népruházati Bizottsághoz, melynek már a válasza is megérkezett. Azt kérdi a Népruházati Bizottság, mennyi ruhát és egyéb textilárut kíván a város, mert ha lehet, annak

egész igényét ki fogják elégíteni. Ma ment el a városi Tanács válasza, mely Nagykanizsa város legsürgősebb ruha és textiláruszükségletét a következőkben közölte a Népruházati Bizottsággal; kellene 1500 férfiöltöny, vagy ezekhez szükséges szövet és kellékek, 200 darab raglán, 10,000 méter vászon, 5000 méter más-szövölt áru, (kreton, köpper stb.) 3000 méter parchet, 2000 drb. női ing, 2000 pár cipőhöz való box és borjubőr és megfelelő mennyiségű talp. Mindössze ennyi. De hogy ennek hányadrészt kapjuk meg az ígéretben igazán bőkezű Népruházati Bizottságtól, azt velünk együtt bizonyára sok ezren a legnagyobb kíváncsisággal várják.

— **Vasuti tolvajok lefűlése a budapest-kanizsai személyvonaton.** Sikertült fogást csinált tegnap a Budapestről Nagykanizsára érkező személyvonaton a kanizsai mozgó vonatörtség. Budapestről hazafelé utazott egy pacsai ur-asszony, aki midőn Boglárnál pár percre elhagyta kupéját, ahogy visszatért, kinos meglepetéssel tapasztalta, hogy utikosara, amelyben több ezer korona értékű ruhaneműje volt, eltűnt a helyéről. Azonnal lármát csapott amelyre figyelmessé lett a vonaton szolgálatot teljesítő mozgóörtség, mely három kocsival odébb rábukkant a podgyásztolvajokra Három közismert kanizsai tolvaj, három leszerelt katonát tüntette el a pacsai ur-asszony utipodgyászát. Midőn a vonatellenőrök igazolásra szólították fel őket, a legválogatottabb fenyegetőzések között tagadták meg az engedelmeskedést, majd midőn a katonák erősebb eszközökhöz nyúltak, tettelesen is ellenük szegültek. Már Kanizsa körül járt a vonat, midőn nagynehezen sikerült a gazembereket ártalmatlanná tenni. Ekkor átkutatták holmijukat, amely a pacsai asszony utikosarán kívül még sok egyéb értékes lopott holmit tartalmazott. Volt ott új edény, cipők, sok dohány stb., melyekről a lefűlélt társaság megvallotta, hogy mind a vonaton szerezték. Nagykanizsán a diszes társaságot szigorú őrszet alatt leszállították a vonatról és a pályaudvarparancsnokságon igazoltatták őket. Mantuano József, Marton József és László Ferenc a névsora a kanizsai vonatok kalózáinak, akiket bekisérték a rendőrkapitányságra, ahonnan az ügyészség fogházába idvabbitják őket.

— **Beregi Oszkár Nagykanizsán.** A klasszikus színjátszásnak egyik legkiválóbb, Európa-szeite ismert magyar mestere, Beregi Oszkár a budapesti Nemzeti színház művésze jövő vasárnap f. hó 16-án Nagykanizsán szavalóestélyt rendez. E szomorú tél sívárságában irodalmi és művészi szenzációt jelent Beregi Oszkár kanizsai estélye, mely iránt bizonyára városszerte a legnagyobbfokú érdeklődés fog megnyilatkozni.

— **Ruhakiosztás a kanizsai leszerelt katonáknak.** A nagykanizsai ruharekviráló bizottság által egybegyűjtött ruhaneműek utolsó rendelkezésre álló készletei hétfőn és kedden (f. hó 10. és 11-én) kerülnek kiosztásra. Első sorban azok jelentkezzenek, akik igénybejelentő lapot állítottak ki, de ruhát még nem kaptak. *A ruhabizottság.*

— **A szabómesterek nagykanizsai szakcsoportja** felhívja az összes Nagykanizsán működő férfi és női szabómestereket, azokat is, akik önnállóan dolgoznak, de iparengedélyük nincsen, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor fontos szakügyben az Ipartestület helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Az Elnökség

— **Katonamuzsikuskok kerestetnek.** A nagykanizsai magyar 20. gyalogezred katonazenekarának föllállításához zenészek és zene-

növendékek vétetnek fel. A jelentkezők ajánlataikat különböző zeneág-ismereteik megjelölésével a 20. gyalogezred parancsnokságnak küldjék be. *A 20. gyalogezred parancsnoksága.*

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség I. csoportja** tart ma szolgálatot.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 6. és 7-én.
18-ik magyar Arany-sorozat filmje

SPHINX

szenzációs dráma 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Mikó Ádám és társai eladják egy 8 lóerős motor, benzinnel hajtó, és egy cséplő 4 lóerős teljes felszerelésüket. — Megtekinthető délutánonként Mikó Ádámnál. — Az árverés 1919. február hó 16-án délelőtt fél 12 órakor, Letenyén Bóha József lakásán lesz megtartva.

Zongora, hegedű, cimbalom és egyéb hangszert játszóknak figyelmébe.

Hangjegyek óriási választékban, részben a régi áron, mely 50—100% engedménynek felel meg, míg a készlet tart...

:: kapható ::

ifj. Wajdits József
könyvkereskedésében.

Cégtulajdonos (Gutenberg nyomda)

Egy takarítónő felvétetik. — Cím megtekinthető a kiadóhivatalban.

Veszek egy gyermek szobahintát. Szabó csemege-üzlet.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 7., 8. és 9-én.

Bemutatásra kerül az olasz filmgyártás remekműve !!!

A halál rokona

trükk és kalandordráma 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 2, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vüékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: GÖrtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdlits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 8. szombat

32. szám.

Az ellenforradalom ellen

Letartóztatások Budapesten. - Házkutatás Bangha és Tomcsányi Jezsulta pátereknél.

Budapest. Az egész ország tele van ellenforradalmárokkal, a vidéken különösen a keresztényszocialisták körében terjed az ellenforradalmi mozgalom. A fővárosi államrendőrség ma több ellenforradalmi agitátort őrizetbe vett, közöttük Dezsilla Nándort, Ormay Istvánt, Kertész Ferencet, Sztankay Bélánét, Meszlényi Róbert miniszteri osztálytanácsost és ennek titkárát, Mátyásy Tibort, akiket az ügyész előzetes letartóztatásba helyezett.

Ma délelőtt megtörtént a reggeli lapokban már jelzett házkutatás Bangha József jezsuita páternél, aminek részletei a következők: Egy rendőrfogalmazó vezetése alatt két detektív, két tengerésziszt és a szociáldemokrata pártnak egy megbízottja jelentek meg a Horánszky-utca 31. szám alatt lévő Jezsulta rendházban. Midőn a megbízottakat fogadó jezsuita szerzetestől azt kívánták, hogy vezesse őket Bangha páterhoz, a szerzetes azt mondta, hogy Bangha a templomban miséz, meg kell várni míg végez. A rendőrfogalmazó azonban e felelettel nem elégedett meg, hanem bement a templomba, ahol megállapította, hogy Bangha nincs ott. Erre a bizottság az éppen odaérkező Tomcsányi pátert felszólította, hogy azonnal nyitassa ki Bangha lakását. Tomcsányi erre azt felelte, hogy Bangha még csütörtökön elutazott Budapestről. A bizottság erre Bangha szobájában hozzálátott a házkutatáshoz. Felnyitották a szekrényeket és az összes asztaliókokat, melyekben egy 80 oldalnyi gyorsírással sűrűn teleirt jegyzetet, több megkezdett kéziratot köztük egy értekezést, melynek címe „Az ellenforradalom ügye” és több értekezletről szóló jegyzést találtak. Az egyik asztaliókban 15,000 korona készpénzt is találtak, minthogy azonban mellette egy jegyzék is volt, hogy a pénz mely célra fordítandó, azt otthagyták. Ezután házkutatást tartottak Tomcsányi páter szobáiban is, ahol szintén sok kéziratot és gyorsírással irt jegyzetet találtak.

A kormány és az ellenforradalom

Budapest. Ma este 1/2 10-kor a kormány tagjai minisztertanácsot fognak tartani, amelynek folyó ügyei között a vidéken mutatkozó ellenforradalmi mozgalom és több kormánybiztos kinevezésének elhatározása fog szerepelni, s ma esti minisztertanácsban Nagy Vince belügyminiszter előterjesztést tesz a törvényhatósági bizottságok működésének beszüntetése iránt tett intézkedéseiről és igazolni fogja

magát abban az ügyben, hogy a fehérmezei kormánybiztos miért kapta elkésve azon leiratát, hogy a megyei törvényhatósági közgyűlést ne hívják össze.

A cseheknek nem tetszik az ügy

Prága. Ma érkezett meg Párisból a Narodni Listi első közvetlen tudósítása a békekonferenciáról. A tudósító azzal kezdi, hogy a csehek dolga nem a legjobban áll a békekonferencián, aminek oka az, hogy a cseheknek nem olyan a helyzetük, mint a belgáknak, szerbeknek vagy románoknak. De már egymagában az a körülmény, — írja a cseh tudósító — hogy megjelenhettek a békekonferencián, igen sokat használ nekik.

A legsürgősebb elintéznivalók.

Rotterdam. A Nieuwe Rotterdamsche Courant közli Párisból: Tekintettel Lloyd George és Wilson küszöbön álló elutazására, felmerült az a kérdés, hogy hányadán van a békekonferencia a munkájával. A Courant értesülése szerint a munka sokkal előbbre tart, mint azt általában hiszik. A legsürgősebben el kell intézni Olaszország követeléseinek ügyét és Franciaországnak a Rajna balpartjára vonatkozó igényeit, még mielőtt azok plenáris ülés elé kerülnének. Lloyd George, Clemenceau, Wilson és Salandra bizalmas tanácskozásain sokkal többet értek el, mintha plenáris üléseken tárgyalták volna az általuk megbeszélteket. Néhány napon belül meglesz a döntés a délszláv-ország konfliktus ügyében is, s a népszövetség ügyét is még Loyd George és Wilson elutazása előtt letárgyalják, hogy a népszövetség alapelveiről határozatot hozzanak.

Forradalmi szelek Angliában.

Bécs. A Neue Freie Pressenek jelentik Amszterdamból: Anglia három legnagyobb gyárvárosában, Liverpoolban, Glasgowban és Manchesterben több mint 800,000 különböző szakmabeli munkás sztrájkba lépett. Mint-hogy az óriási arányú munkásmozgalom a forradalom jellegét viseli magán, az angol kormány mindhárom városban nagy katonai intézkedéseket tett és a helyőrségeket mindenütt jelentékenyen megerősítette.

Súlyosbíjják a németek fegyverszüneti szerződését.

Bécs. A Neue Freie Presse genfi tudósítója jelenti: Tegnap az antant egyesített nagy haditanácsa a Malin szerint Németország egész területére vonatkozólag a február 15-én lejáró fegyverszüneti szerződést a legyelek javára megváltoztatta.

Magyar-szerb barátkozás a kanizsai pályaudvaron.

Hazatérő szerb foglyok fogadása.

— Saját tudósítónktól. —

A nagy háboruban vérszomjas ellenségeként egymással szemben állott népek testvéresülésének felemelő epizódjai játszódtak le tegnap éjszaka a kanizsai vasuti állomáson. Németországból két óriási szerb fogolytransport utazott keresztül Nagykanizsán haza, Szerbia felé. A nagykanizsai szociáldemokrata párt megbízottakat küldött az átutazó szerbek üdvözlése végett a vasuti állomásra. A ritka érdekességű esemény így zajlott le:

Szűcs László, Fischer Ádám és Wortmann Géza, a nagykanizsai szociáldemokrata párt tagjai jelentek meg a párt megbízásából a szerbek fogadására. Először Szűcs László intézett hozzájuk meleghangú üdvözlő szavakat, amiket a szerbek hangos „zsivió”-val fogadtak. Ezután a katonai élelmezési állomáshoz vonult az óriási csapat szerb katona, ahol meleg kávét, szalonnát és frissen sült kenyeret kaptak. Az így jól elgondozott szerb katonákhoz Wortmann Géza szerbül nagyhatású lelkesítő beszédet intézett. „Kedves szerb testvérek”, szólította meg őket, majd ismertette a diadalmas magyar forradalmat, mely véget vetett az összes népek egyformán utált és gyűlölt tömeggyilkolásnak. Ezután azt fejtegette, hogy a magyar és a szerb nép mindig a legszébb testvéri egyetértésben élt egymás mellett és a háborút nem a népek, hanem a tőkés és a magnások zudították a világra. A magyar forradalom elsöpörte a háborút, felidézte és megszüntette a háborút. De Magyarországnak még sincs békéje, mert ezt a szegény magyar hazát napról-napra csonkítják és nyomorgatják azok, akik még mindig nem akarják a népek igazi békéjét. Ezért arra kérte őket, hogy ne üljenek fel otthon a lázítóknak és ne engedjék magukat ismét fegyveresen és szerencsetlen ország ellen küldeni. Majd e szókkal fejezte be beszédét: „Amidőn még egyszer kérlek benneteket, hogy arra az esetre, ha ellenünk uszítanak benneteket, tagadjátok ezt meg, annak a reményemnek adok kifejezést, hogy ti, akik mindig oly vitézül harcoltatok épp ilyen vitézül fogtok harcolni a terror ellen is. Éjjetek mindannyian, éljenek a szerbek, éljenek a megszabadult hadifoglyok, éljen a béke, éljen a szabadság! Éljen a nemzetközi proletárság.”

Óriási zsivíozás tört ki erre, mely a perron hatalmas tetejét is megreszkettette és az összes szerbek sapkáikat hosszan lengetve adtak kifejezést helyeslésüknek. Majd egy eltesebb szerb katona vált ki sorukból és az alábbi szavakkal válaszolt:

„Kedves magyar testvér! Üdvözlésed, meleg szavaid nagyon kellemes és jóleső érzést keltettek bennünk. Fogságba jutásunk óta ezek az első meleg szavak, amiket hallunk. Igérem az összes bajtársak nevében, hogy minden erőnkkel oda fogunk törekedni, hogy Magyarország iránt érzett rokonszenvünkt kifejezésre juttal-

hassuk. Az Isten áldása legyen rajtatok és hazátokon, éljenek a magyar testvérek, éljen a világszabadság".

A szerb katona beszédére ismét hatalmas zsviló-orkán tört ki, tapssal és sapkalengetéssel. Ezután a legszebb barátkozás kezdődött az állomáson tartózkodó magyarok, — civilek és katonák, — és az átutazó szerbek között, mely egész vonatindulásig tartott, amikor a szerbek Nagykanizsa város lakosságának élctesével folytatták utjukat rég nem látott hazájuk felé.

Néhány óra múlva, már világos reggelen még egy 3000 lönyű szerb fogolyszállítmány érkezett, amelynek utasait a szociáldemokrata párt kiküldöttei szintén ugyanugy üdvözölték, mint az első vonat utasait. Ezeknek nevében *Ashing* szerb főhadnagy általános meglepelésre hibátlan magyar nyelven felelt.

Végtelenül kellemesen lepelt meg ez a fogadtatás, — mondotta többek között, — mert mikor Ausztrián utaztunk keresztül, az osztrákok folyton azzal ijesztgettek, hogy a magyarok gyűlölnék bennünket és hogy nagyon sok kellemetlenségünk lesz még Magyarországon. Én, aki először Budapesten voltam két évig hadifogságban, s csak onnét kerültem Németországba, jól ismerem a magyar népet és tudtam, hogy az osztrákok hazudnak. Ime, meggyőződése nem csalt. Üdvözlöm, önöket mint jó szomszédot és mindnyájunk nevében köszönöm a meleg fogadtatást. *Kulka* Samu, a vasuti mozgó nemzetőrség szakasparancsnoka beszélt még német nyelven e németül kivétel nélkül tudó szerb csapatnak, szemmel látható hatással agitálva közöttük Magyarorszag területi épsége mellett. Ezt a transzportot is bőkezűen megvendégték a vasuti katonakonyhán, s a reggeli után több száz szerb bejött a városba, ahol sok mindent vásárolva nagy mennyiségű német márkát és 20 pfennigest hagytak Nagykanizsán.

HIREK.

Egy körülbelül kétezer kötetből álló német kölcsönkönyvtár eladó. Cím a kiadóhivatalban.

— **Elmarad a hétfői megyegyűlés.** Zala megye törvényhatósági bizottságát még Bosnyák Géza lemondott főispán f. hó 10-ére vagyis jövő hétfőre közgyűlésre hívta össze Zalaegerszegre. Minthogy azonban a minap az egerszegi vármegyeelházára is megérkezett a kormány közismert rendelete, mellyel a vármegyei törvényhatósági bizottságok működését felfüggesztette, dr. *Briglevics* Károly Zala megye főispán-kormánybiztosa a hétfői megyegyűlést leállította, amit az érdekeltekkel leendő közlés véget táviratilag tudatott dr. *Sabján* Gyula polgármesterrel.

— **Nagykanizsa zsirellátása.** A minap *Kolbenschlag* Béla alispán egy kormányrendeletet közölt Nagykanizsa városával, amelyben az foglaltatott, hogy a Zsirközpont részére ezentul nem kell a minden levágott sertés után szokásos 2 kiló zsirt beszoigáltatni, ellenben Zalavármegye sem számíthat zsirellátás tekintetében a Zsirközpontra és az alispán a saját vármegyéje területén gondoskodik a zsirral való ellátatlan zalamegyeiek zsirsükségletének biztosításáról. Az alispán ezért azt a kérdést intézte Nagykanizsa város tanácsához, hogy hány zsirral ellátatlan lakósa van a városnak és hogy mily módot javasol a város a kérdés megoldására. Ma ment el a városi tanács válasza az alispánhoz, amelyben a következők foglaltaknak: *Nagykanizsa városának*

22,203 zsirral ellátatlan lakósa van. Ezek szükséglete fejenként havi 42 dekát számítva egy hónap alatt 9000 kilogrammot tesz. A város közönsége részére a folyó gazdasági évre csak 1100 drb. sertésre szóló hizlalási engedély adatott ki tehát minden Nagykanizsán levágott sertés után 5 kilogramm zsir beszoigáltatásának kirovása eseten ez mindössze 5500 kilogramm eredménnyezne. Hizlalási engedély nélküli sertés pedig a város területén ugyszólván egyáltalán nincs. A városnak van ugyan közfoigasztás céljaira 392 darab sertése hizlalása alatt, de ezek beéréséhez még legalább 3 havi idő kell. E 3 hónap alatt a város zsirral teljesen ellátatlan, 3 havi szükséglete pedig a fenti számítás szerint 27,000 kilogramm, vagyis 270 métermáza. A városi tanács tehát azzal a kérelemmel fordult az alispánhoz, hogy *Nagykanizsa város 3 havi zsirsükségletéről a Zalavármegye területén igénybe veendő zsirkészletekből gondoskodják.* Egyben felhatalmazást kért a tanács arra, hogy a *Nagykanizsán leölt sertések mindegyike után 5-5 kiló zsirbeszoigáltatását elrendelhesse.*

— **Lemondott a kanizsai tűzoltóparancsnok.** Nagykanizsa város tanácsa a holnap megszűnő önkéntes tűzoltóság helyébe létesített városi hivatásos tűzoltóság parancsnokait már kinevezte és pedig főparancsnoknak *Székely* Nándor városi mérnököt, alparancsnoknak *Novai* Imre városi aljegyzőt és tűzoltótisztnek *Fenyvesi* Sándort, aki az önkéntes tűzoltótestületnél is évek során át nagy hozzáértéssel töltötte be ezen hivatalt. Tegnap kézbesítették az itt megnevezetteknek a tűzoltóparancsnoki kineveztetésükről szóló tanácsi határozatot, mire *Székely* mérnök nyomban beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben bejelenti, hogy a tűzoltóparancsnoksághoz semmi hivataltságot nem érezvén magában, a megbizást nem vállalhatja fel. A városi tanácsnak egyelőre fogalma sincs, kivel is töltsse be a hivatásos városi tűzoltóság főparancsnoki tisztét.

— **Megvannak a sáncai téglagyár ellopott gépszijai.** Tegnap délután a Csengery utcában posztoló rendőr egy iparoskinézésű asszony kezében gyanus csomagot vett észre. Nyomon követte az asszonyt, aki egyik Csengery-uti cipézmesterhez tért be, ott a csomagot kibontotta és annak tartalmát, mely nagy tekercs gépszij volt, eladásra kínálta. E pillanatban toppant be a rendőr, aki nyomban tisztában volt azzal, hogy a gépszij nem lehet becsületes eredetű és ezért az asszonyt bekísérte a rendőrkapitányságra. Itt igazoltatták, majd vallatóra fogták. Az asszony, kinek neve *Zubák* Lajosné (férje, aki kanizsai nemzetőr, egy hete eltűnt) a keresztkérdések alatt megtörve, bevallotta, hogy a gépszijtekercs tizenkét hasonló gépszijjal együtt a Sánca melletti *Viktória* féle téglagyárból származik, ahonét azokat, — mint közöltük, — hétfőn éjjel lopták el betörés útján. Megmondta, hogy hol van a többi gépszij és megnevezte a betörőket is. Ezek *Szabolcs* Mihály, a többször büntetett fiatal kéményseprősegéd és *Holecz* János napszámos legény voltak, akik *Zubák* nénél vannak kosztol. *Zubák* né vallomásában elmondotta, hogy a két legény a betörés éjszakáján háromszor fordult a téglagyárból, mert a rengeteg gépsziját csak három részletben tudták beszállítani a városba. A gépszijak hollétét illetőleg pedig azt mondta, hogy azok édesanyjának *Kossuth-tér* 14. szám alatti lakásán vannak. Itt a rendőrök a faházban teljesen érintetlen állapotban meg is találták mind a tizenkét gépsziját, a betörőknek azonban már hírük-hamvuk sem volt. Ezek meg-

szimatolva a hajt, megszöktek Kanizsáról. A rendőrség azonban már nyomukban van.

— **Előadás a növevelésről.** A „Haladás” kulturális egyesület holnap vasárnap délután 3 órakor a városháza dísztermében előadást rendez, amelyen érdeklődőket szívesen lát az egyesület. Előadó *Földes* Miklósné. Tárty a a növevelés. — Egyben közli a vezetőség az egyesületi tagokkal, hogy az egyesület helyisége (Fő-ut 24) mint olvasóterem, folyóiratokkal holnap délután 4 órától a tagok rendelkezésére áll.

— **Katonamuzsikuskok kerestetnek.** A nagykanizsai magyar 20. gyalogezred katona zenekarának föllállításához zenészek és zenénövendékek vétetnek fel. A jelentkezők ajánlataikat különböző zeneág-ismereteik megjelölésével a 20. gyalogezred parancsnokságnak küldjék be. A 20. gyalogezred parancsnoksága.

Szájharmonikák, álarok és konfetti megérkezett

ifj. **Wajdits József**

Cégtulajdonos: Gutenberg nyomda

könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN**

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 7., 8. és 9-én.

Bemutatásra kerül az olasz filmgyártás remekműve !!!

A halál rokona

trükk és kalandordráma 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Mikó Ádám és társai eladják egy 8 lóerős motor, benzinnel hajtó, és egy cséplő 4 lóerős teljes felszerelésüket. — Megtekinthető délutánonként Mikó Ádámnál. — Az árverés 1919. február hó 16-án délelőtt fél 12 órakor, Letenyén *Bóha* József lakásán lesz megtartva.

Egy takarítónő felvétetik. — Cím meg tudható a kiadóhivatalban.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 8. és 9-én.

Vámpír

társadalmi dráma 4 nagy felvonásban. Olasz filmgyártás remeke.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vécikre postán 4-80 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyitltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkerekedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 10. hétfő

33. szám.

Magyarország javuló kilátásai az antantnál.

Hága. Alapos a remény, hogy Anglia Magyarország iránt bizonyos jóindulatot mutat. A francia sajtót is kezdi már keresztülhatni a jóindulat Magyarország iránt. Oly szellemben írnak már a francia lapok, hogy az új Magyarországot nem lehet bünbaknak odaállítani és felelőssé tenni a régi uralom bűnelért. Különösen a bánat dolgában lett jobb a helyzet Magyarország javára. **Angliában az a nézet vált uralkodóvá, hogy Szerbiával és Romániával a magyar területekre vonatkozólag történt megállapodásokat revízió alá kell venni.**

A szociáldemokrata párt országos kongresszusa.

Budapest. A szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt 9 órakor tartotta országos pártkongresszusát az új városháza nagytermében. Megnyitáskor Büchler József párttitkár bejelenti, hogy Budapestről 345, vidékről 225 kiküldött képviseli a párt tagjait. Jelen vannak Garami, Peidl és Böhm szociálista miniszterek és Linder volt hadügyminiszter is. Garami Sándor foglalja el az elnöki széket és megnyitó beszédében kijelenti, hogy közeledik az idő, amikor a pártnak forradalmi jellegét valóra kell váltania. Javasolja, hogy a kongresszus testvéri üdvözlését küldje a berni szociálista kongresszusnak. Weltner Jakab szenzációs beszédet tartott arról, hogy a forradalom még nem ért véget. Folytatni kell egészen a termelési eszközök szocializálásáig. A királyság visszaállításán sokkal hatalmasabb erők dolgoznak, semmint gondolnók. Minden szociáldemokrata munkást figyelmeztet erre. Feltette a kérdést, ne vegye-e át a párt a kormányt? Szerinte ostobaság volna e pillanatban minden felelősséget magunkra venni; előbb rendezett állapotokat kell teremteni, addig viselje a burzsoázia a felelősséget a múlt következményeiért s mi csak ellenőrzést gyakorlunk a kormányban. A legfontosabb, hogy fejlesszük a forradalom vívmányait; elsősorban valóra kell váltani a pártprogram legfőbb alapelveit: a több jótétet és több kulturát minden proletár számára. A kommunistákról kijelenti, hogy kisajátították a párt végcéljait, de semmi jele sincs annak, hogy Romániában és Csehországban forradalmat tudnának csinálni. Kijelenti, hogy a magyarországi románok vezetői árulást követtek el saját népükkel szemben. Miniszterei árulók, kik nem képviselik a román munkásságot. A demokrata Magyarországon sokkal nagyobb biztonságban élnek a hazai románok és csehek, mint Romániában és Csehországban. Szinte

örültség a proletárdiktatura, csak gyengének nem szabad lenni. Utálni kell a burzsoáziát.

Az elfogadott határozati javaslat többek közt ezt mondja: az új magyar köztársaságban megmaradtak a megszűnt régi rendszer eszközei ezek lehetővé teszik az ellenforradalmat. Ezért követeli a szociáldemokrata párt, hogy vezérel és a pártnak a képviselői gyökereiben támadják meg ezt a rendszert. A polgári társadalom jelenlegi gyöngesége alkalmat nyújt arra, hogy a munkásság gyorsabb iramban haladjon kitűzött céljai felé. Szükséges ehhez, hogy a munkásság egysegies eljárást kövessen.

A pártgyűlés helyeslően veszi tudomásul, hogy a rendzavarókat és az ugynevezett kommunistákat kiutasították a pártvezetőségéből, pártválasztmányból, sőt a szak-szervezetekből is.

A berni kongresszus.

Kunfi miniszter beszéde.

Bern. A nemzetközi szociáldemokrata kongresszus szombaton folytatta tanácskozásait. A szombati ülésen dr. Kunfi Zsigmond magyar kultuszminiszter szólalt fel. „Ha Párisban bizonyos országok győzedelmeskednek, — mondotta, — úgy Magyarországon teljesen lehetetlenné válik az általános munkásvédelem elveinek megvalósítása, mert az egész ország a koldusok és kalandorok országa lesz. Ily körülmények között oly állapotok keletkezhetnek Magyarországon, melyeknek visszahatása feltartóztathatatlanul áttérjedhet egész Nyugateurópára is.” Majd éles szavakkal elítélte az időgen szoldateszka uralmát Magyarországon. Szól az országot megszálló hatalmak brutális intézkedéseiről, végül ismerteti Magyarország szociális helyzetét. Indítványozza, hogy a nemzetközi szociáldemokrata kongresszus mondja ki, hogy amíg a párisi békekonferencia nem dönt a területi kérdésekben, a törvényes védelmi intézkedéseit ne legyen szabad megakadályozni hivatásának gyakorlásában.

A magyarok sikerei Bernben.

Bern. A magyarországi szociáldemokrata párt kiküldöttei Bernben nagy népszerűségnek örvendenek. Buchinger Manónak vannak a kongresszus résztvevői közül a legszenzációsabb sikerei. Dr. Kunfi Zsigmond magyar közoktatásügyi miniszternek megérkezése pedig Bernben valóságos szenzáció erejével hatott. Az amerikai lapok intervjúkat csináltak Kunfival, kinek kijelentéseit ma már egész Amerika olvassa.

— A nagykanizsai önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart ma szolgálatot.

Nagykanizsa tűzoltóegye.

Nem oszlik fel az önkéntes tűzoltótestület, hanem reorganizálják azt.

A tegnapi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A tűzoltóegység Nagykanizsa városának sürgős megoldásra váró fontos problémái között is a legsürgősebb és a legfontosabb. Az egy év híján ötven esztendő nagykanizsai önkéntes tűzoltótestület, mely valamikor hivatásának magaslatán álló intézmény volt, ma már ugyszólván csak papíron van meg. Amióta pedig a hadsereg leszerelt, s azok a derék 20-as népfőkelők is visszatértek az eke szarvához, vagy rozsdásodó iparos-zerszámaikhoz, akiket Knortzer György tűzoltóparancsnok kitűnő kezdeményezésére parancsnokságuk a tűzoltás mesterségében kiképezetett, azóta tulajdonképpen csak az a nyolc hivatásos tűzoltó őrzi és védi Nagykanizsa város tűzbiztonságát, akiket a mindinkább gyérülő önkéntes tűzoltóság pótlására fix fizetéssel alkalmaztak. Ez pedig a legkomolyabb veszélyt jelentheti Nagykanizsa városára nézve. Tegnap délutánra a nagykanizsai önkéntes tűzoltótestület közgyűlése volt összehívva, melynek tárgysorozatán a testület feloszlata és a feloszló intézmény vagyonának hovaforodítása szerepelt. A megjelent tagok csekély létszáma miatt határozatképtelen közgyűlés ugyan nem hozott döntő határozatot a nagyfontosságú kérdésben, de azért ott mégis olyan lényeges megállapodások jöttek létre, melyek a kérdés kedvező megoldására nyújtanak a legalaposabb kilátást. A nevezetes tűzoltóközgyűlés részletei ezek:

Knortzer György főparancsnok elnöki megnyitójában megállapította, hogy a 119 tag közül csak 34-en jelentek meg a közgyűlésen, tehát ez nem határozatképes, miért is ugyanezen tárgysorozat letárgyalására újabb közgyűlést fognak összehívni.

Székely Nándor v. mérnök parancsnok alaposan megindokolt indítványt terjesztett be, hogy a választmány az összehívandó újabb közgyűlésre készítsen elő olyan javaslatot is, mely lehetővé teszi az önkéntes tűzoltótestület fenmaradásával ezen intézmény oly alapos újraszervezését, hogy az ismét minden tekintetben megfelelhessen hivatásának. Nagykanizsa városa még a legnagyobb anyagi áldozatok árán sem lenne képes csupa hivatásos tűzoltókból akkora tűzoltótestületet felállítani, amely a város méreteinek megfelel. Épp ezért a meglévő hivatásos tűzoltók mellé, — kiknek száma 8, — egy friss, életerős és ambiciózus új önkéntes tűzoltógardát kell teremteni. Hogy ez a terv sikerülhessen, kell hogy az önkéntes tűzoltók is úgy az inspekciónál, mint az egyes házvezetőkönél megfelelő díjazásban részesüljenek.

Általános helyesléssel fogadták az indítványt, melyhez több hozzászólás történt.

Nikicsér József alparancsnok a hivatásos tűzoltók javadalmazásának rendezését sürgette.

Knortzer György azt tartja elengedhetetlen feltételeknek, hogy a kanizsai gyárak munkásaiknak egy megfelelő létszámú csoportját képeztessek ki szakképzett tűzoltókká és a vállalatok szerezzenek be telepeik részére bizonyos tűzoltógépeket. S mindezt megfelelő városi szabályrendelet tegye kötelezővé a helybeli gyárvállalatokra.

Dr. Szabján Gyula polgármester közölte, hogy a készülő tűzoltószabályrendelet módot nyújt a reorganizációra. A hivatásos tűzoltók részére a tűzoltólaktanya mellett városi lakatos, asztalos és kovácsműhelyt rendeznek be, hogy a hivatásos tűzoltók szabad idejükben itt foglalkoztatva legyenek és ipari tevékenységükkel fizetésükhöz külön javadalmazást is szereshessenek. A szabályrendeletbe belefoglalják Knortzer előnöknek a gyárakra vonatkozólag előadott kívánságait is. És ha fentartható lenne az önkéntes tűzoltótestület, úgy a szabályrendelet az önkéntes tűzoltók szolgálatának díjazására is megállapíthat bizonyos megfelelő díjakat.

Nikicsér József azt javasolja, hogy a tüzeseteknél való megjelenésért minden önkéntes tűzoltó részére akkora összegű díjazás állapíttassék meg, ami az ezen időre eső munkamulasztásának megfelel.

Kirchknopf Károly a tűzoltószabályrendeletnek oly módon való szerkesztését javasolja, hogy a munkaadóknak ne legyen joguk önkéntes tűzoltó-alkalmazottaik munkabéréből semmit levonni, ha ezek a munkaidő alatt tűzoltáshoz vonulnak ki, továbbá, hogy a tűzoltásnál elpusztult, vagy megrongálódott ruháját minden önkéntes tűzoltónak térítsék meg.

Az értekezletre átalakult közgyűlés azzal zárult, hogy az önkéntes tűzoltók nappali tüzesetnél 20 koronát, éjjeli tűznél pedig 30 koronát kapnak, s hogy ez alapon széleskörű propagandát kezdenek új önkéntestűzoltótestületi tagok gyűjtésére.

HIREK.

Egy körülbelül kétezer kötetből álló német kölcsönkönyvtár eladó. Cím a kiadóhivatalban.

— A kanizsai munkaügyi bíróság első tárgyalása. A nagykanizsai munkaügyi bíróság a járásbíróságon ma délelőtt kezdte meg nagy hivatottságu működését. Az első tárgyaláson a szakbíróságon kívül Unger Ullmann Elek vaskereskedő mint a Nagykanizsai Kereskedők Társulatának elnöke és Adler Béla mint a Kereskedelmi alkalmazottak nagykanizsai szakcsoportjának tagja vettek részt. A bíróság elnöke Szenes Dezső szép beszéddel nyitotta meg a tárgyalási ciklust. A beszédre az ügyvédek és jogkeresők nevében dr. Havas Hugó válaszlal emelkedett tónusban. Ezután megkezdődtek az első tárgyalások, melyek hadviselt alkalmazottak és munkaadók közötti fizetések megállapítása, illetőleg a végkielégítési összegek megszabása körüli differenciák folytán váltak szükségessé. A bíróság ma délelőtt négy ilyen ügyben hozott ítéletet.

— Deák főkapitány nyugdíjba vonul. Deák Peter rendőrfőkapitány ma délelőtt a kormánybiztosságnál beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. A nyugdíjba vonuló rendőrfőkapitány, aki 23 éven át állt Nagykanizsa város rendőrkapitánysága élén, a katonaságnál eltöltött idejével és a háborús éveknél duplán való számításával összesen 40 szolgálati évvel bír, s így teljes, vagyis 100 százalékos nyugdíjgényre van jogosultsága.

— Előadás a nőnevelésről. A „Haladás” kulturális egyesület tegnap délutáni előadásán Földes Miklósné folytatta a nőnevelésről megkezdett ciklusát. Tegnap a nőnevelés kérdésével foglalkozva, s követelte, hogy a lányok a mai külön leányiskolai gyenge tanterv helyett a fiukkal egyformán és együtt neveltesse. A kobkudáció mellett a szülők és tanárok együttműködésében a nemi felvilágosításban és főleg az egyház és iskola szétválásában látja a jövő nőnevelésének garanciáit.

— Egy kanizsai főmozdonyvezető szén-gázos halála. Szombaton két kanizsai főmozdonyvezető, Harangozó József és Okos Gerzson kiutazott Balatonkeresztúrra, ahol mindkettőjüknek szőlőjük van. A két jóbarát szombat este Harangozó villájában feküdt le

aludni, ahol előbb a kályhát jól megrakták szénnel. Tegnap reggel a szomszédnak feltűnt, hogy Harangozóék nem jönnek elő, mire odament a villa ajtajához és a kulcslyukon próbált benézni. A kulcslyukon azonban erős szén-gáz szag áradt ki, mire rögtön nagy bajt sejtett. Fejszéért rohant és azzal felfeszítette Harangozó villájának bejáratát. A szobában megdöbbentő látvány tárult eléje. Harangozó József eszméletlenül állapotban vergődött ágyán, Okos Gerzson pedig meg volt halva. A szerencsétlen ember menekülni próbált, csak a cipőjét akarta előbb felhuzni. Új állapotban cipőhuzás közben érte a halál. A szomszéd lármájára odasereglettek a környéken lakók, akik Harangozó Józsefet a friss levegőn magához térítették, Okos Gerzsonon azonban már nem lehetett segíteni. Holttestét Balatonkeresztúrról hazaszállították Nagykanizsára. A szerencsétlen véget ért főmozdonyvezető családja iránt általános a részvétel.

— Srapnellszerencsétlenség a Kinizs utcában. Ma reggel 9 órakor a Kinizs-utca 21. számú házban rémes szerencsétlenség történt egy 4 és fél centiméteres kaliberű srapnellrel. Friedmann Ignác két leánya, a 14 és 16 éves Ilona és Margit az udvaron egy sajátárba fagyott jeget egy srapnellövedékkel fel akartak törni. A srapnell az ütések következtében óriási detonációval felrobbant és a légnyomás, valamint a srapnellből szertepülő golyók mindkét leányon borzalmas sérüléseket okoztak. Friedmann Ilonát mintegy 5 méter távolságra hajította a robbanás ereje és mindkét karja eltört, Friedmann Margit pedig a jobb bordáin szenvedett súlyos sérülést. A rögtön értesített rendőrségről Kumper Artur polgári biztos sietett a helyszínére és dr. Ország Lajos első segélynyújtása után mindkét leányt a közkörházba szállította. Friedmannék a felrobbant srapnell három másikkal együtt még a háború első évében kapták egy katonaismerősüktől, de mint mondták, fogalmuk sem volt arról, hogy azok fel is robbanhatnak.

— Király-utca izgalmas éjszakája. Hatalmas fegyverdorrenések zajára riadtak fel tegnap éjszaka Király-utca alsó részének lakói. A riadalmat egy fiatal lény okozta, aki az utcáról a zárt ablakokon keresztül revolverből belövöldözött a Király-utca 8. számú ház egyik lakásába, ahol tőle valóféltben lévő felesége a Rotter nővéreknél lakik. Töllössy József fűszeres segéd, — jelenleg a hadikórház felügyelője, — volt a lövöldöző, aki kaptos állapotban állítólag agyon akarta löni a feleségét. Szombat éjjel egy órakor az ugyanazon házban lakó Leitner Aladár polgári szolgálatból tért haza, amikor az udvarban egy gyanus alakot vett észre, aki a Rotterék lakásbejáratához létrát támasztott. Leitner csakhamar felismerte Töllössyt, akinél meglátva a revolvért, lakásából azonnal rendőrről telefonált. Majd újra kimenő az udvarába, csak hogy a dolgot enyhítse, Töllössy kérésére vállalkozott arra, hogy bezöreg Rotterék lakásába. Midőn ezek felebredtek és meglátták az udvaron Töllössyt, hallani sem akartak arról, hogy ez bemenjen lakásukba a feleségéhez. Erre Töllössy kétszer belélt az ablakon, majd az utcára kerülve, az ottani ablakok egyikén is belélt abba a szobába ahol a feleségét sejtette. E percben érkeztek meg a rendőrök, akik a lövöldözőt lefoglalták és beszállították a rendőrkapitányságra. Szerencsére a golyók senkit nem találtak, annál nagyobb kárt tettek azonban Rotterék butoraiában és a nagy tűkörüveges ablakokban. Reggel a rendőrkapitányságon Pollerman János rendőrfelügyelő megkezdte Töllössynek és az eset tanúinak kihallgatását. Töllössy azt mondta, hogy csak rá akart ijeszteni a feleségére, hogy az térjen vissza hozzá. Az egyik tanu azonban, egy péksegéd, hallotta, amint Töllössy ezt a kijelentést tette: „Ma végzek a feleségemmel.” Minden esetre a legrosszabbra enged következtetni az a körülmény, hogy Töllössy m. előtt a lövöldözést megkezdte, Rotterék ajtóját litoriaszolta, nyilvánvalóan azért, hogy ne tudjanak menekülni a lakásból. A rendőrség közveszélyű cselekmény vétsége miatt folytat eljárását Töllössy József ellen, akit azonban szabadlábban hagytak.

— Koszorupótló adományok. Mult hó 12-én Budapesten elhunyt Dr. Pless Gyuláné szül. Guth Mariska iránti kegyeletből koszoru-

pótló címén adakoztak: a gyászoló család 250 K, Dr. Lichtig Gyula és neje Felsőőr, Fischel Ernő és neje 100—100 K, özv. Böhm Mórné Budapest 50 K, összesen 500 K. — Mult hó 31-én elhunyt Handelsmann Armin iránti kegyeletből koszorupótló címén adakoztak: Handelsman Sándor és neje, özv. Farber Samuné 40—40 K, összesen 80 korona. Az 127. Szentegylet.

A kiszedetlen burgonyatermés betakarítása. 1534/1919.

Hirdetmény.

■ Felhívom a gazdaközönséget, hogy amennyiben a város határában kiszedetlen burgonyatermés van, ezen körülményt a mennyiség megjelölése mellett legkésőbb 5 nap alatt a v. l. aljegyző hivatalos helyiségében (Városház I. emelet 20. ajtó) bejelentse.

Nagykanizsa, 1919. február hó 7-én.

Dr. Prack s. k.
polgármester h.

Rovács János || **Rovács Vendel**
okl. kömlvesmester || okleveles ácsmester
építési vállalkozók

értesítik a közönséget, hogy vállalatukat ismét üzembe hozták. Elvállalnak új építkezések vagy javítások elkészítését teljes felelőséggel. — Érdeklődőket kérjük

Nagykanizsa Csengerl-ut 63. sz.
alatt levő lakásukra fordulni.

— Egy magányos nőnél, egy nő, vagy esetleg egy férfi teljes ellátást nyerhet. Cím a kiadóhivatalba.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 10. és 11-én.

A Nordisk film képeinek sorozatos bemutatója! Gumár Tolnacs és Clara Wieth felléptével

A koldus grófnő

kitűnő vígjáték négy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 10., 11. és 12-én.

A szerelem pokla

kulturális öt nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 11. kedd

34. szám.

Fiume sorsa.

Genf. A Temps értesülése szerint Olaszországban kétféleképpen kezelik Fiume kérdésének megoldását. Az egyik terv az, hogy Fiume legyen önálló állam szabad kikötővel, a másik megoldás szerint Fiumét Olaszországhoz csatolnák, de kikötőjét a Délszláv állam és Magyarország szabadon használhatnák. Szakértők e második tervet tartják a helyes megoldásnak, mert ez biztosítaná Magyarország számára annak a nehéz problémának a megfejtését, hogy tengerhez jusson. Ha Olaszország birtokába kerülne Fiume, Olaszországnak is nagy érdeke lenne, hogy a Fiumén át irányuló magyar tengeri kereskedelmet támogassa. Szükséges ehhez az is, hogy a békekonferencia Magyarország számára biztosítsa Horvátországon át a szabad utat Fiume felé. Vegyes bizottságot kell alakítani, melynek székhelyei Róma és Budapest lennének, egy-egy különítménye pedig a délszláv-magyar és a délszláv-olasz határon székelne.

Andrássy Londonban.

Angol politikusokkal tárgyal.

Bern. Megbízható körök értesülése szerint gróf Andrássy Gyula Londonba érkezett. E forrás szerint Andrássy igen különös módon érkezett Svájcba és Angliába. Andrássy még a legutóbbi időnkig Magyarországon volt, Ikerváron, szándéka volt külföldre utazni, de a kormánytól nem kért utlevelet. Ugyanekkor gróf Apponyi Albert is kiakart utazni, de Apponyitól a kormány megtagadta az utlevél kiadását. Ez tudomására jutván egyik Budapesten tartózkodó angol tisztnek, felajánlotta ugy Andrássynak mint Apponyinak, hogy kijuttatja őket külföldre. Apponyi ezt nem vette igénybe, de Andrássy igen is az angol tiszttel repülőgépen ment ki Svájcba. Ez abból is nyilvánvaló, hogy Andrássy Svájcba érkezése előtt nem érintette sem a magyar, sem az osztrák határt. Svájcban Andrássy angol utlevéllel utazott Londonba, ahol előkelő politikusokkal tárgyal.

Tovább sztrájkolnak Pozsonyban

Budapest. A pozsonyi munkásság sztrájkja, mely egyszer már abbamaradt, tovább folyik. A csehek erőszakossága Pozsonyban nem ismer mértéket. Ugy látszik, hogy két hét alatt cseh városok akarják változtatni Pozsonyt. E dolgok miatt a pozsonyi munkások hétfőn délután ismét sztrájkba léptek. A csehek a munkásság vezetői közül megint többet letartóztattak. A pozsonyi lakosságtól a csehek minden élelmiszert elszedtek úgy, hogy ma már Pozsonyban árpalisztból készült kenyeret esznek. A csehek a gyárakat sem kimélik. A legtöbb pozsonyi gyár sok millió értékű berendezését Csehországba szállították.

A csehek olasz parancsnoka ellélt a cseh erőszakosságokat.

Prága. Pissioni olasz tábornok, a től földön álló cseh csapatok parancsnoka visszatért Prágába. Visszatérése arra a fellelésre szolgáltat alapot, hogy a tábornok ellentétbe került a csehekkel ezeknek a megszállt területen űzött erőszakossága miatt.

Ausztria és az antant között folynak már a tárgyalások.

Bécs. Lodgemannak, Csehország volt tartományi főnökének sikerült Párisba való utazásra utlevelet szereznie. Ezzel megindultak a közvetlen félhivatalos tárgyalások Németausztria és az antant között.

Támadják Wilsont.

Genf. A francia kormányhoz közelálló lapok folytatják támadásaikat Wilson ellen, mert a párisi konferencián a legyőzött országokkal szemben engedékeny magatartást tanúsít. Különösen azt vetik a szemé, hogy miatta nem történhetett meg a Rajna-határ becsületes? megoldása, mert ő azt követelte, hogy a végleges döntést halasszák el addigra, míg ő Amerikából visszatér Párisba. „Jobb ügyhöz méltó az a buzgalom, — írják — mellyel Wilson tulságosan kiméletes népszövetség tervét a keményebb természetű ellenjavaslatokkal szemben védelmezte.

A berni konferencia vége.

Bern. A nemzetközi szociáldemokrata konferencia tegnap este véget ért. Renaudel (francia) kijelentette a gyűlés végén, hogy kétségtelen, hogy a konferencia tulságos része félreérthetetlen állást foglalt a bolsevizmus ellen. Renaudel ezen megállapítása ellen a francia többségi szociálisták hevesen tiltakoztak.

A belügyminiszterválság.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenteti: A belügyminiszterválság, mely váratlanul megrázta a kormányt, nagyjában úgy látszik elsimult. De azok a hírek, amelyek különben félhivatalos forrásból származnak, mintha a részleges kormányválság teljesen elintéződött volna, a Magyar Távirati Iroda értesülése szerint nem fedik teljesen a valóságot. Mi ugyanis úgy tudjuk, hogy Nagy Vince csak feltételesen vonta vissza lemondását.

Egy Jóházból való, két középsikolát végzett flu
könyvkötő tanulóknak
felvették lapunk nyomdájában.

A szerbek a Murán túli vonatokat vissza csapataitkat.

Nincs vonatösszeköttetés Nagykanizsa—Prágerhof közt.

A zalaiak memoranduma Vyxhez.

— Saját tudósítónktól. —

Nemrég közöltük, hogy a jugoszlávok részére még a Mura folyó innenső partján is át kellett engednünk egy másfél kilométer szélességű sávot. A zalaegerszegi határvédelmi parancsnokság tegnapelőtt ultimátumot intézett a muraközi jugoszláv megszálló csapatok csáktornyai parancsnokságához, hogy a másfél-kilométeres sávra vonuljanak vissza a Mura tulsó oldalára. Ez ügyben szombat délután a murakereszturi Murahidnál tárgyalás folyt a magyar határvédelmi csapatok egyik parancsnoka, Gabsovics Kornél 20-as őrnagy és Perkó Károly alezredes, a muraközi jugoszláv megszálló csapatok parancsnoka között. A tárgyalás a jugoszláv megbízottak azon ígéretével végződött, hogy a zalaegerszegi határvédelmi parancsnokság kívánságát két napon belül teljesíteni fogják, vagyis ezen terminusra az összes jugoszláv őrségeket visszavonják a Murán túlra, a Muraközbe. Ennek az ígéretnek a jugoszlávok tegnap délutánra a Mura egész vonalán csakugyan eleget is tettek.

A szombati tárgyaláson a jugoszláv megbízottak azt a bejelentést tették a mi parlamentjeinknek, hogy f. hó 9-től, vagyis vasárnap-tól kezdve a Délivasut muraközi vonalán becsülnetnek minden vasuti forgalmat. Konstatáljuk, hogy ez az „ígéretük” is valóra vált és vasárnap óta Prágerhof felől már nem jön Nagykanizsára semmiféle vonat, s természetesen innét sem indítanak vonatot arrafelé. Egyébként arról értesülünk, hogy a vonatközlekedés beszüntetése a jugoszlávoknak azzal az intézkedésével áll összefüggésben, hogy a Muraközben az összes magyar délviasutasokat horvátokkal váltották le. Ez az intézkedés azonban aligha lesz végleges, mert értesülésünk szerint a Délivasut igazgatósága máris érintkezésbe lépett a jugoszláv kormánnyal, hogy ettől a lépéstől álljon el. Es tekintettel arra, hogy a délviasut részvényeinek legnagyobb része francia kézben van, valószínű, hogy a Délivasut igazgatóságának akciója nem lesz eredménytelen.

Arról is van információnk, hogy a zalaegerszegi határvédelmi parancsnokság a magyar kormány útján memorandummal fordult a budapesti antant katonai bizottság vezetőjéhez, Vyx alezredeshez, hogy a párisi békekonferencia ismert rendeletére való tekintettel eszközölje ki a jugoszlávoknak Zalamegyében is a demarkációs vonalon túl való elhelyezkedését, vagyis a Muraközbe való kivonulásukat, Vyx alezredes állítólag már közbe is lépett ily irányban a jugoszláv kormánnyal.

Egyébként a zalai határvédelem szervezése napról-napra tökéletesedik. Tegnap és tegnapelőtt is egy-egy század katonaság utazott Nagykanizsáról Alsólendvára, illetőleg az ottani Murapartra.

HIREK

Mit várunk a Néptanácsból?

Azok a kétszázak, akik elődeikkel együtt évtizedeken át mozdulatlanra kötözték Nagykanizsa szekerének kerekét, hazazavartattak, s helyükbe fognak, remélhetőleg hamarosan, az új városalva-választó eljárás folytán jóval kisebb számban összegyűlekedni azok, akik hivatalosan a kátyuba rekedt szekér továbbhajtására. Addig pedig a Néptanács támogatja vállalaival a szekeret, nehogy mélyebbre süllyedjen.

Mi azt szeretnők remélni, sőt reméljük is, hogy a Néptanács nem marad csak összekötő hidnak a két rendszer között a folyóúgyek számára. Hogy nemcsak ezt az ürt (?) fogja ideiglenesen betölteni, amit a sprengiót város-dédátya-társaság hagyott maga után. Mi reméljük, hogy a Néptanács élni fog összes jogaival, sőt vissza fog élni azzal a szerencsés helyzettel, hogy most néhány, a zsebével nem nagyon érdekelt ember pár perc alatt olyan kiadásokat rakhat a polgárság vállaira, amelyekkel szemben azelőtt a kétszázak kétségig védekeztek.

A Néptanács tagjai és a látuk mögött sorakozó nézettársaik nem sokat fognak fizetni azokból az új pótdópercentekből, amikkel megnő a városi költségvetés az ő munkájuk folyamán. Ezért merjük remélni, hogy a Néptanács az előreláthatóan rövid uralma alatt napirendre veszi mindazokat a terveket, amik az irattár poros polcaira, vagy még odáig sem jutottak, és nem törődve azzal, mekkora elszőrnyedést fog ez kelteni Kanizsa nyárspolgárokra, a legbőkezűbben fogja megszavazni a polgárság zsebeiből azokat a milliókat, amelyek nélkül Nagykanizsa sosem lehet újra jelentős hely. (Meg ha hetven saját különbejárta megyehaza lesz is.) A Néptanács tagjai a befektetéseknek az előnyeivel fognak elsősorban számolni, s csak aztán a kiadásokkal. Nyugodtak vagyunk, hogy haszontalanul, vagy érdemtelentül egy fillert sem fognak kiadni. Várjuk tőlük azt is, hogy nem fognak hetekig bizottságozni, hanem hamarosan határoznak, mert a vízvezeték, csatornázás, lakásépítés, utburkolás, villamosvasut, építkezés stb., stb. hamarosan kell, és a megalkotásuknál ígérkező munkaalkalom azonnal kell. Igaz, hogy a nyersanyag, munka ma nagyon drága, de még mindig olcsóbb dolog, mint a munka híján kénytelenül henyeiőknek munkanélküliségi segílyt fizetni. A pénz kamata meg mindenkornál sokkalta olcsóbb ma.

Még egyet várunk a Néptanácsból. Kiskanizsa újra fogadkozik, hogy ő elszakad. Nézzük meg alaposan, mennyi bevételt jelent nekünk Kiskanizsa ma és mennyi kiadást? És nézzük meg, mennyit jövedelmezne egy alaposan felemelt pótdó Kiskanizsától, s yiszont mennyit kellene Kiskanizsaba befektetni, hogy Nagykanizsának megfelelő elővárosa legyen belőle? És, hogy a legszűkebb bánásmód mellett is mennyit lennének kénytelenek Kiskanizsára áldozni anélkül, hogy ezzel még bármi speciális kiskanizsai kívánságot honoráltunk volna? A Néptanácsnak meg kell csinálnatni ezt a statisztikát, amelyből ha az világlanék ki, hogy Kiskanizsa nekünk rossz üzlet, egyezzünk bele a válásba, könnyítsük azt meg! Sőt még ha valamelyest aktív tétel is Kiskanizsa a mérlegünkben, akkor is lemondhatunk róla, mert nem kevés előnnyel ér fél nekünk az, ha Kiskanizsa nem áll örökös oppozíciójával Nagykanizsa fejlődésének az útjába.

Jobb a békesség válás, mint a civódásos együttélés.

Rézkarc.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap legutóbbi számának közlése szerint dr. Kunfi Zsigmond közoktatásügyi miniszter Pálffy Géza kultusz- és miniszteriumi segédfogalmazót, Pálffy Alajos nagykanizsai uradalmi erdőmester fiát, miniszteri segédültkárrá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Mózer Antal vasutépítészeti mérnök eljegyezte Franciscs Rózsikát, Franciscs Zsigmondnak, a felső kereskedelmi iskola pedellusának leányát. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Horvát pénzüzetek a Muraközben.** A horvátok nem elégesznek meg azzal, hogy Magyarország testéből minél nagyobb darabot kitépnek, de igyekeznek a megszállott területet a maguk gazdasági körébe is bevonni. Így Csaktornyán két horvát pénzüzet, az *Első horvát takarékpénztár* és a *Horváth országos bank* már megnyitották fiókjaikat, de más horvát pénzüzetek odateleplülését is várják.

— **Meghalt a Kinizsy-utcai granátrobbanás egyik áldozata.** Annak a végzetes játéknak, ami tegnap a Kinizsy-utcában két bakfily lány egy gyalogsági ágyu lövedékével üzött, halálos következménye lett. A felrobbant gránát által oldalán súlyosan megsérült *Friedmann Margit* ma éjszaka a kórházban borzalmas szenvedések után meghalt. A testébe hatolt gránátszilánk ugyanis belső részeit annyira összeroncította, hogy amint a kórházban megvizsgálták az orvosok nyomban megállapították róla, hogy menthetetlen. A robbanás másik súlyos sebesültje, *Friedmann Ilonka* eltört karjai sinek között vannak, s egyik kezefeje is súlyosan megsérült állapotban van. Őt azonban életveszély nem fenyegeti. A katasztrófa áldozatainak szülői iránt általános részvét nyilatkozik meg.

— **Beregi Oszkár vasárnapi szavalóestje** iránt városszerte a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Beregi Oszkár, a budapesti Nemzeti Színház művésze legkiválóbb interpretálója a világirodalom legnagyobb szellemeinek, s így egy egész estét betöltő vállalkozása olyan műélvezetet ígér, amiben még nem igen volt része Nagykanizsa város intelligens közönségének. Dantes, Petőfi, Arany, Ady Endre, Kiss József, Babits Mihály, Karinthy, Kosztolányi, Gyóni, Szép Ernő, Csizmadia Sándor és Várnai Zseni legjava műveiből van összeállítva Beregi Oszkár vasárnapi előadásának műsora. Az este szóló jegyek, melyek ára aránylag mérsékelt, a Brónyai-léle női kalaptüzletben válthatók előre.

— **A nagykanizsai Tornagyűlés** vezetőse e-uton kéri a választmányi tagokat, hogy a folyó hó 12-én, szerdán este fél 7 órakor megtartandó választmányi ülésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tárty: Tagok felvétele és az évi rendes közgyűlés idejének megállapítása. Ülés után 8—10 óráig tornagyakorlatok lesznek.

— **Postáskabaré Nagykanizsán.** A nagykanizsai postások jövő vasárnap, f. hó 23-án nagyszabású fényes műsorral kabarét rendeznek, melynek tiszta jövedelmét jótékony célra fogják fordítani. A postáskabaré előkészületei nagyban folynak.

— **Hadirokkantak gyűlése Nagykanizsán.** Rokkanttagyűlést tart a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva országos szövetségének zalamegyei fiókja Nagykanizsán Erzsébet-tér 20. sz. alatt levő Munkás Otthon nagytermében február hó 16-án vasárnap délelőt 11 órakor. Mindenki ott legyen.

— **A „Hadsegélyző” ellenőrző bizottságának utolsó ülése.** A nagykanizsai Hadsegélyző hivatal ellenőrző bizottsága f. évi január hó 31-én tartotta utolsó ülését, melyen Farkas

Vilma a hivatal vezetője az utolsó év bevételeiről és kiadásairól számolt el. A kifogástalanul és a legnagyobb pontossággal vezetett számadások szerint 1918. év január 21-től 1919. évi január 31-ig befolyt összesen 9172 K 69 fillér, kiadás volt 7903 K 83 fillér és így

apénztári maradvány 1268 K 86 fillér. — Mivel a hadsegélyző rendeltetése megszűnt és így feloszlott, ez a pénztári maradvány a hadigondozó hivatal vezetője, Szalay Sándor igazgató ur kezébe fizettetett ki. A kiadások közt mint nagyobb tétel szerepel 3000 korona, mely összeg a frontról visszatérő katonák segélyezésére fordított, — továbbá 1000 korona, mely összeg, miután múlt év decemberben a katonáknak Nagykanizsán való átvonulása megszűnt, a csecsemővédelem céljaira dr. Szekeres Józsefné urhölgy rendelkezésére bocsájtott. — A többi kiadási tétel a fronton volt katonáknak küldött szeretetadományok beszerzésére vonatkozik. A hadsereg felosztásakor készletben volt és karácsonyi szeretetadományra szánt cigarettákból 7000 darabot a hadi kórház, 3000 darabot a közkórház betegei, 3000 darabot pedig a Darvas Lajos őrnagy ur parancsnoksága alatt álló pótzászlóalj katonái kaptak. — Midőn ezzel a hadsegélyző működése megszűnt, az ellenőrző bizottság kedves kötelességet teljesít, amikor Farkas Vilma urhölgynek, a hadsegélyző hivatal vezetőjének a közel öt éven át a fronton szolgált katonák érdekében kifejtett fáradhatatlan munkásságáért, s a hivatal pontos és lelkiismeretes vezetéséért hálás köszönetét nyilvánítja.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség I. csoportja** tart ma szolgálatot.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 12., 13. és 14-én.

A magyar filmművészet csillagai

Hollay Camilla **Petárdi Klára**

Góth Annie

művésznők felléptével kerül bemutatásra

APHRODITE

kitűnő művészdráma 6 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Egy magányos nőnél, egy nő, vagy esetleg egy férfi teljes ellátást nyerhet. Cím a kiadóhivatalba.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 10., 11. és 12-én.

A szerelem pokla

kulturfilm öt nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vülszakra postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilttír és hirdetések díjzabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Gúrtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdlits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 12. szerda

35. szám.

Mennek már a románok.

Debrecen. Az itteni csendőrkerületi parancsnokság a kerületébe tartozó megszált területekről oly értelmű egybehangzó jelentéseket kapott, hogy a románok mindenütt visszavonulóba vannak. Arad, Bihar és Szatmármegyékben a rend kezd helyreállni. Biharban sikerült a román gárdistákat lefegyverezni.

Forradalom Romániában.

Bécs. Csernovitzból Táviratozzák: Romániában a forradalom minden pillanatban kitörhet. A bojár familiák tömegesen hagyják el Romániát és Erdélybe költözködnék. Ferdinánd király és családja is elhagyni kényszerültek Bukarestet.

Uj martirok Eperjesen.

Eperjes. Mult hónap 28-ikán a magyarság uj martirjait avatták fel Eperjesen. Galló cseh-szlovák tanfelügyelő e napra a vármegye összes pedagógusait, 320 tanárt és tanítót a vármegyeházára idézett, s előttük tótul kifejtette közoktatási programját és követelte, hogy tegyék le a cseh-szlovák hűség esküt. Erre az összes megjelentek felálltak, egy rutén tanító rutén nyelven kifejtette, hogy a hűség esküt nem tesz le, majd arra kérte a tanfelügyelőt, hogy ezt magyarul is elmondhassa. Erre a tanfelügyelő magából kikelve így rivált rá: „Sárosban nem beszélnek többé magyarul.” Megrázó jelenet következett ekkor. A tanárok és tanítók, kik között igen sok rutén és tót nemzetiségi volt, mint egy ember felálltak és elénekelték az Isten áld meg a magyart. A cseh-szlovák tanfelügyelő sápadtan és megdöbbenve hallgatta a magyar himnuszot és a tanárokat s tanítókat kikergette a vármegyeházáról, majd 140 tanárt és tanítót, köztük a katolikus főgimnázium, a jogakadémia és a teológiai főiskola tanárait, szuronyos katonákkal kísértette végig az utcán, majd az összes letartóztatottakat az illavai fegyházba szállították.

Az antant Németországot tönkretakarja tenni. Wilson ezt ellenzi.

Berlin. Lugaából jelentik: Barzini a szövetségesek haditanácsa legutóbbi üléséről, mely rendkívül viharos volt, az alábbiakat jelenti lapjának, a Corriera della Serának:

A szövetségesek megbízottai át voltak hatva azon meggyőződéstől, hogy az antantnak mindazt meg kell tennie Németország erőteljes és újjáéledésének megakadályozására. Egyedül csak Wilson elnök volt Németországgal szemben némi jóakarattal. Wilson kijelentette, hogy hisz az új német demokrácia szellemében és kifejtette azt a nézetét, hogy a fegyverszüneti szerződés mindkét félt egyenran-

gúvá tette a Németországnak elfogult elítélése helyett előbb módot kell nyújtani arra, hogy meglévő harci eszközeiről ön-maga adjon felvilágosítást. Balfour a Clemenceau erélyesen tiltakoztak e felfogás ellen. Clemenceau erélyesen tiltakoztak e felfogás ellen. Clemenceau izgatottan így kiáltott fel:

— A németek mindig hazugságokkal ámitottak és ezentul is hazudni fognak. Pershing amerikai tábornok nem volt jelen a tárgyaláson, Foch pedig mélyen hallgatott.

A tárgyalást 10-ikén ismét nagy izgalmak között folytatták. A szónokok megállapították a németek nemzeti önbizalmának újjáéledését és hogy Németország többszörösen súlyosan megsértette a fegyverszüneti feltételeket. Szemére vetették Németországnak, hogy megtagadta számos egészen és félig kész tengeralattjáró kiszolgáltatását, az élelmiszerszállító gőzösök átadását és hogy csak a teherszállító gőzösök egy részét adta át az antantnak, továbbá, hogy Németország vonakodik a lengyelek elleni csapatösszevonásokat be-szüntetni.

Wilson szembefordult e fejtegetésekkel és kijelentette, hogy a demokratikus Németországban védőbástyát lát a a bolsevizmus ellen és hasznos elemet a népszövetség számára. Végül kijelentette, hogy nem osztja azok nézeteit, hogy Németország feltámadása az antant győzelmét megsemmisüléssel fenyegeti. Foch tábornok ekkor így kiáltott közbe:

— Majd leütöm őket. Irgalmatlan intézkedéseket követelnek Németországgal szemben. Ha a németeket megint térdeim alá gyüröm, csak úgy fogom kiengedni őket, ha előbb mindent aláírtak.

A német trónörökös élve nem adja meg magát.

Genf. A Newyork World hollandiai munkatársa beszélgetést folytatott a volt német trónörökössel, aki az újságírónak arra a kérdésére, hogy hajlandó-e kiszolgáltatni magát az antantnak, így felelt:

— Elevenen nem kapnak meg. A fejemet akarják, de várhatnak rá. Clemenceau és Lloyd George ránk hárltanak minden felelősséget. Bűnbakot keresnek és azt akarják, hogy én és az apám legyünk a bűnbakok. Clemenceau egy vérszomjas aggastyán.

Egy más kérdésre pedig így felelt az extrónörökös:

— A tavaly júliusi reimsi offenzívánk előtt jelentettem a főhadiszállásnak, hogy 40 amerikai hadosztály áll velem szemben. Azt feleltek, hogy ez nevelsége állítás, mert csak 12 amerikai divízió van ott és ezek sem érnek semmit.

HIREK.

Jugoszláv orvlámadás a murarévi határvédelmi őrség ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Alsólendva, február 9.

Katonai kürtjelek, sorakozóra hívó trombitászó riasztotta fel Alsólendva lakóseit a mult hét csütörtökről péntekre virradó éjszakáján 2 órakor. Riadót fújtak a katonaságnak és percek alatt lehetett látni az utcákon szaladó katonákat és nemzetőröket, amint a gyülekező hely felé siettek.

Mi történhetett, miért ez a háborus képmost, amikor már béke uralkodik az egész világon? Nem történt más csak az, hogy Murarévnél lévő őrségünket a jugoszláv csapatok orvul megtámadták és néhányat súlyosan megsebesítve, legtöbbször a vezénylő tiszttel együtt foglyul ejtették. Tízszeres túlerő és árulás lepte meg a mi őrségünket, védekezni sem tudtak és az egyiket hasbaszúrják, a másik kénytelen hlányos öllözetben elmenekülni, kettőt lövéssel sebesítenek meg (egyiket súlyosan tüdő-lövéssel), a többit pedig elfogják.

Ez történik akkor, amikor a mi részünkről tárgyalásokat folytatunk a Muraközben lévő csapatok parancsnokságával, amikor mi teljesen megbízunk abban, hogy a mi jóhiszeműségünket nem fogják kihasználni. Éppen a támadás napján követeltük egy ultimátumban a jugoszláv csapatoktól, hogy mindenütt a Mura déli partjára vonuljanak vissza és ezt meg is ígérték.

A katonaság elkeseredése óriási és érthető és csak Schöffl őrnagy körültekintő és előre-látó buzgólkodásának köszönhető, hogy súlyosabb következményei nem lettek az ügynek.

Schöffl őrnagy különben rögtön az eset tudomásul vétele után újabb ultimátumszerű követeléseket tett a csáktornyaiaknak és pedig követelte az egész Muravonalon újból a csapatok déli partra való visszavonását, követelte az elfogott legénység azonnali szabadon bocsátását, követelte a sebesültek pénzbeli kártalanítását, az okozott károk megtérítését, és az elvitt hadiszerek és anyagok sértellen visszadását. Követelte még határozotlan, hogy a bűnösök szigoruan büntetessenek meg.

A csáktornyai jugoszláv parancsnokság dicséretére legyen mondva, hogy az egész ügyről semmit sem tudva, azonnal megígérte az orvoslást és igyekszik ígérteit be is váltani. Így a sebesülteket még pénteken visszaküldötték, a foglyokat pedig szombaton és közlésük szerint az orvlámádók ellen már folyamatban van a megtorló eljárás. Egyébként alapos a remény, hogy ilyen visszaélések többé nem fognak megtörténni, annál is kevésbé mert a jugoszláv előőrsknek a Mura tulsó partjára való visszavonása már az egész zalamegyei Muravonalon megtörtént.

— A nagykanizsai önkéntes polgárőrség II. csoportja tart ma szolgálatot.

— **A zalamegyei hadviselt szellemi munkások közgyűlése.** A Hadviselt Szellemi Munkások Zalamegyei Egyesülete Nagykanizsán folyó évi február hó 16-án, vasárnap délután 4 órakor a városház dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Jelentés az egyesület eddigi működéséről. 2. Alapszabály módosítás. 3. Tiszttakar és választmány választása. 4. Indítványok. Az indítványok a közgyűlés kezdetéig az elnöknel szóval bejelentendők.

— **Menekült szintársulat Keszthelyen.** Keszthelyről jelentik: Farkas Mihály szinigazgató, akinek Északmagyarország öt vármegyéjéből állt a színi kerülete, Rozsnyórol, ahol társulata legutóbb játszott, a cseh invázió elől menekülni kényszerült. A menekült szintársulat ifj. Wlassits Gyula dr. miniszteri osztálytanácsosnak, a vidéki színeszet országos felügyelőjének megbízásából és ajánlatával Keszthelyre érkezett, ahol vasárnap kezdte meg előadásait a Hungária szálloda nagytermében. A keszthelyi közönség a szegény menekült színészeket különösen meleg és szeretetteljes pártfogással karolta fel.

— **Nagy lopás a Hadikórházban.** Az éjszaka a somogyszentmiklósi-uti Hadikórház egyik raktárából eltűnt száz darab lepedő. Egy lepedő árát 200 koronába számítva, az ellopott lepedők értéke mintegy 20,000 korona körül van. A rendőrség, melyet kora reggel értesítettek a lopásról, a helyszínen kezdte meg a nyomozást. A nagyszabású lopást némi titokzatosság övezi, mert a raktár ajtaja a lopás után is annak rendje és módja szerint zárva volt.

— **Egy jeggyűrű kalandjai.** Keszthelyről írják: Kellemetlen meglepetés érte a minap dr. Büchler Sándor egyetemi magántanárt, a keszthelyiek tudós rabbiját. A minap egy szombathelyi kereskedő örök hűséget esküdött Keszthelyen egy ottani uilánynak. Előző nap a vőlegény menyasszonyának jeggyűrűjét átadta dr. Büchler rabbinak, hogy az előirt szertartás szerint az esketésnél huzza majd a gyűrűt a menyasszony ujjára. Másnap, amikor a rabbi már teljes papi ornátusba öltözve a templomba indult, hogy az új párt összeadja, s a gyűrűt magához akarta venni, az a kellemetlen meglepetés érte, hogy a gyűrű eltűnt onnét, ahová tette, az íróasztalán lévő tengerikagylóból. Nem volt mit tennie, sietve elküldött a közeli ékszerüzletbe, onnét egy féltucat különböző nagyságu jeggyűrűt hozatott kiválasztás végett, s az esküvő előtt gyűrűpróbát kell tartani a menyasszonnyal. Az eltűnt gyűrű azonban még az esküvő napján megkerült. Amint ugyanis a rabbi a kasszinóból kijövet keresztülhaladt a Hungária kávéházon, ott egy kártyázó idegen férfi ujján felismerte az íróasztaláról eltűnt jeggyűrűt. A kártyázó tolvaj egy szőrhámos volt, aki előző nap magát rokkant tanítónak nevezve könyöradományért járt a rabbinál. Kártyapartnere szintén egy könyöradománygyűjtő állítólagos rokkant katona volt. A rabbi rendőrért küldött, aki lefűlelte a gyűrűtolvajt, kiről csakhamar megállapították, hogy Böhm Mihály borkereskedő lakásáról is több ruhadarabot elloptott. Az ujján talált jeggyűrűt, melybe a délelőtti ujházasi férfi keresztneve is bele volt vésve, postán küldték el az ujdonsült menyecskének, hogy semmi oka ne legyen házasságának örök boldogságában kételkedni.

— **Ellopták egy kanizsai iskola összes fáját.** A Huszti-teri iskola pediculusa ma reggel nem tudta befűteni a gondozására bízott tantermeket, és pedig azon egyszerű oknál fogva, mert az éjszaka az iskola faházát fel-

törték és onnét az összes fát ellopták. Az iskola igazgatósága sürgősen megfelelő mennyiségű fát kért a várostól, mert különben a tanítást ott azonnal be kell szüntetni. A vakmerő fatolvajokat, akik csak kocsival vihették el a Huszti-teri iskola rengeteg tűzfáját, nyomozza a rendőrség.

— **Szerencsétlenség maróluggal.** Zsálig József galamboki gazdaember tegnapelőtt délután valami politikai értekezletről ment haza és igen szomjas lévén, nagyot huzott egy pintesüvegből, melyet a konyhaasztalon talált. Azt hitte, hogy bor van az üvegben, de midőn egy korty leszaladt a gyomrába, csak akkor vette észre, hogy az itóka minden lehetett, csak bor nem. Szerencsés ötlettel egy teli tejeskőcsőghöz rohant, és jó nagyot ivott a tejből, mire csakhamar viszontlátta a tejjel együtt a maró folyadékot, amit az imént a pintesüvegből ivott. A folyadék azonban, mely szappanfőzéshez előkészített lugkőoldat volt, ennek dacára úgy összemarta a száját és a gyomrát, hogy a kiskomáromi körorvos kórházba küldte be Nagykanizsára. Itt Zsáligot a rendőrség kihallgatta, de mert ő maga volt oka majdnem végzetessé vált balesetének, a kihallgatási jegyzőkönyvet egyszerűen elrakták az irattárba.

— **A kisiparosok és kiskereskedők felsegítése.** Tudvalevőleg a kormány átvéve e részben a régi kormány tervét, a hadból visszatért kisiparosok hitelszükségletének fedezésére összesen 60 millió koronát szándékozik fordítani. Ezen összegből 10 millió korona a fővárosban, 50 millió pedig a vidéken kerül folyósításra. Budapesti iparosnak nyújtható legmagasabb kölcsönösszeg 500 korona, amíg a vidékiek 2500—3000 koronát kaphatnak. A vidéki kölcsönök kiutalását már megkezdték és ez jársonként történik. A hadügyminisztérium gazdasági osztályában a minap szakértelettel tartottak abban a kérdésben, vajjon nem volna-e helyes a kisiparosokat készpénzkölcsön helyett azzal felsegíteni, hogy a kölcsönpénz erejéig nyersanyagot, szerszámot juttatnának nekik a leszerelésre kerülő hadianyagból? Az eszmét a szakértekezlet helyesléssel fogadta s Gaul Károlyt, a Technológiai Múzeum igazgatóját kérte fel arra, hogy az eszme kivitelének módozatait dolgozza ki. Az alapgondolat az volna, hogy megállapítanak az egy-egy kisiparosnak nyújtható nyersanyag és szerszám-szortimentet. Annak árát a kölcsönhöz jutó kisiparos helyett, a nyújtható kölcsön összegéből a Pénzügyi központ fizetné ki. A Budapesten lévő kisiparosok a budapesti, a vidéken lévő kisiparosok körzeteként, az illető körzetben lévő hadianyagból kapnának, lehetőleg a szállítás mellőzése érdekében. Ha valamelyik körzetben felesleg mutatkoznék, úgy oly körzetbe kell a felesleget átutalni, ahol hiány van. — Értesülésünk szerint a kisiparosok ilyen módon való segélyezésével kapcsolatban akció indult, hogy a hadból visszatért kiskereskedőket is készpénzkölcsön helyett, amellyel ma vásárolni alig tudnának valamit, — természetbeni módon segélyezzék, még pedig akár katonai eredetű, akár a központoktól eredő árukölcsön formájában.

— **Tolvaj szerb katonák.** A gyékényesi Dráva-hidat őrző szerb katonák Krausz István zákányi lakóstól egy 1130 koronát érő hizott sertést hajtottak el, Kiss György és Kovács József gyékényesi lakosok zákányi szőlőjéből pedig 200 liter vörös bort vittek magukkal. Az esetről a hadügyminiszternek jelentést tettek, akinek módjában áll biztosítékokat szerezni, hogy a hidat őrző szerb katonák magyar területre át ne jöhessenek.

1533/1919.

Hirdetmény.

Felhívom a gazdákat és gazdasági munkásokat, hogy amennyiben az ország más részeiben sok helyen még betörtlen tengeri termés betakarítására a termés egy részének átengedése ellenében vállalkoznak ezen szándékukat legkésőbb 5 nap alatt a v. I. oszt. aljegyző hivatalában (Városház I. emelet 20. ajtó) hivatalos órák alatt bejelentésük.

Nagykanizsa, 1919. évi február hó 7-én.

Dr. Sabján s. k.
polgármester.

Színharmonikák, álarok és konfetti megérkezett

ifj. Wajdits József

Cégtulajdonos: Gutenberg nyomda
könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN**

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 12., 13. és 14-én.

A magyar filmművészet csillagai

Hollay Camilla **Petárdi Klára**

Góth Annie

művésznők felléptével kerül bemutatásra

APHRODITE

kitűnő művészdráma 6 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és
ünneppnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Eladó:

1 Irodai farács, 1 üvegfal, 2 kidugó
cím-tábla (vas), 1 cégtábla fából,
2 keret üvegcégtáblához.

Kaufmann Mór férfiszabó
Nagykanizsán, Fő - ut 14. szám alatt.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 10., 11. és 12-én.

A szerelem pokla

kulturfilm öt nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár-
és ünneppnap 3, 5 és 7 órakor.

Keveset használt

téli kabát,

tavaszi kabátok

és bluzok

Jutányos áron eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vadászpostán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltár és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 13. csütörtök

36. szám.

Magyarország sorsa a párisi békekonferencián.

Genf. A párisi békekonferencia amerikai tagjai megbízható forrás szerint a múlt hét elején már tökéletes tájékozódást nyertek a magyarországi kérdésekben, amennyiben megkapták a teljes tájékoztatást nyújtó térképeket, statisztikákat és röpiratokat. **A magyar területi kérdéseket (éppúgy mint az orosz területi kérdést) külön vizsgálóbizottság fogja megvizsgálni, amelyben a nagyhatalmaknak 2-2 képviselője fog résztvenni.** E vizsgálóbizottság feladata lesz, hogy Magyarország területi kérdéseit tárgyilagosan és szakszerűen megvizsgálja.

Genf. A párisi Journal jelenti, hogy a békekonferencia területi bizottsága tegnap Románia igényeivel foglalkozott. Románia visszakövetel 3-4 megyét: még pedig elsősorban Aradmegyét, mely „lisztán román“, másodsor Békésmegyét, mely viszont teljesen magyar. Még két megyét a Journal nem nevez meg, csak annyit jegyez meg róluk, hogy néprajzi összetételük nagyon vegyes, mért is alaposan meg kell a dolgot vizsgálni. A bizottság a tanácskozás folyamán tegnap Temesvár kérdésével is foglalkozott.

Fiume és az Adria

Bécs. A Neue Freie Presse jelenti Párisból: Az Adria-kérdés rendezése valamivel előbbre jutott. A szövetségesek ugyanis elvben megegyeztek, hogy Olaszország lesz az Adria ura, de se Fiumét, se Dalmáciát nem kapja meg, ellenben a délszlávok nem tarthatnak flottát. Így remélik, hogy sikerülni fog az olaszok és délszlávok között felmerült súlyos ellentéteket kiegyenlíteni. Hátra van azonban még annak a kérdésnek elintézése, hogy mi történjék Fiumével? **Fiume kikötőjét valószínűleg nemzetközivé teszik és a volt monarchia összes népeinek rendelkezésére bocsátják.**

Véres harc Pozsonyban.

Győr. Megbízható jelentések hozzák hírül, hogy Pozsonyban tegnap a sztrájkoló munkások és a cseh katonák között véres összeütközés volt. A munkások reggel tüntető körmenetet rendeztek, melyhez nagy számban csatlakozott a polgári lakosság is, főleg asszonyok és gyermekek. A cseh katonák szuronyokkal akarták őket szétoszlatni, s mikor ez nem sikerült működésbe hozták a gépfegyvereket. A harcnak állítólag nagyszámu halottja és sebesültje van. Állítólag Barecca ezredes, a megszálló csapatok olasz parancsnoka is megsebesült. Ő ugyanis körüljárt a városban egy helyütt látta, hogy egy suhanc magyar zászlót lobog-

tat, melyet egy cseh katona el akart tőle venni. A dulakodásba az ezredes is beavatkozott s a zászlót ki akarta csavarni a fiu kezéből, de ez a cseh katona karabélyát elragadva, fejbesujtotta vele az ezredest. Barecca nyomban vérbeborulva összerogyott. Hazaszállították lakására, hol megállapították, hogy állapota nem súlyos,

Wilson hazautazott.

Bécs. Londonból jelentik: Wilson elnök tegnap Brestben az „Aillette“ hajóra szállt, hogy visszatérjen Amerikába.

Az új német fegyverszünet az előzetes békefeltételek.

Bécs. A Neue Freie Presse jelenti Párisból: Megállapítható, hogy az antant új fegyverszünetmeghosszabbításáról közölt feltételek már az előzetes béke karakterét viselik magukon. Ennek több pontja a következők:

A Rajna-menti megszállás kiterjesztése.

Semleges zóna létesítése, mely egyrészt Németország, másrészt Hollandia, Belgium és Franciaország között állítandó fel, s amelyet a fenti államok egyikének sem szabad átlépni.

A német hadsereg 20 hadosztályra redukálendő.

A német tüzérségnek az a része, ami a 20 hadosztály keretében nem használható fel, átadandó az antantnak.

Szó van arról is, hogy az antant az Eszaki és Keleti tengeren több német kikötőt megszáll, illetve azokon az antant ellenőrzést gyakorol.

Foch nem fél a németek új háborújától.

Páris. Azon hírekkel kapcsolatban, hogy Foch francia fővezér nagyon aggódik és attól tart, hogy Németország rövid idő alatt képes lesz támadó félként fellépni, a Chicago Tribune a többi amerikai lappal szemben az alábbi párisi tudósítást közli:

Foch ezt a kijelentést soha nem tette. Foch meggyőződése szerint német támadástól jó ideig nem kell félni. Foch arra törekszik, hogy hosszú időre biztosítsa Franciaországot az esetleges teuton bosszu ellen. Haig, Pershing és Petain tábornokok különben osztják Fochnak azon kívánságát, hogy a béke aláírásáig nagyobb haderőt kell a szövetségeseknek készenlétben tartaniok. Foch elhárítja a felelősséget azon állítólagos nyilatkozatáért, hogy az egész német tüzérséget át kell adni a szövetségeseknek és hogy ezek Essent meg akarják szállni. Foch kívánsága csak az, hogy 40-50 évre biztosítsa Franciaország békéjét.

Vend vezedelem fenyegeti Alsólendvát és vidékét.

Az alsólendvaiak tiltakozása.

— Saját tudósítástól. —

Különös dolgok híret vesszük Alsólendváról. A zalamegyei vendeknek, akik csak nemrég tettek ünnepélyes kijelentéseket a magyar állameszme mellett való hűséges kitartásukról, s akik mindössze autonómiát kívántak a maguk részére, most már annyira megnőtt az étvágyuk, hogy Zalamegyének szintiszta részeire is igényt tartanak és azoknak elvendesítését, vagyis elszlávosítását akarják. A minap ugyanis összegyűlt Cserföldön négy vendvidéki pap, — a cserföldi, bagonyai, belatinci és bántornyai plebánosok, — és állításuk szerint az egész vend nép nevében azt a határozatot hozták, hogy **Alsólendván és az alsólendvai járásnak több majdnem teljesen magyar községében új szlovén elemi iskolák felállítását és vend plébániák létesítését követelik, továbbá azt, hogy az alsólendvai régi magyar polgári fiúiskola ezentúl szintén szlovén tannyelvű legyen.** Ezt a határozatukat táviratilag utánaküldötték dr. Obál Béla vendvidéki kormánybiztosnak, aki most Budapesten tárgyal a vendeknek korábbi, nagy részben teljesen jogos és méltányos követeléseiről.

A vendeknek ezen szintiszta magyar vidékek elszlávosítására irányuló terve óriási felzudulást keltett Alsólendván és környékén és már mindenütt megindult ez ellen az ellenakció. Alsólendva képviselőtestülete ez ügyben rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a felszólalók a vendek hallatlan tervének képtelenségét statisztikai adatokkal világították meg. A hivatalos statisztika szerint az alsólendvai lakosságnak 96 százaléka beszél magyarul és nincs ott egyetlen olyan község, amelyben 14 százaléknál több volna az idegen nyelvű lakosság, de a legtöbb alsólendvai vidéki községben az idegen nemzetiségiek arányszáma alig 2-3 percent. Megállapította Alsólendva képviselőtestülete, hogy a legfelháborítóbb az egész ügyben az, hogy ezek a vend lakosok nem is bennszülött polgárai a községeknek, hanem többnyire alkalmazásban lévők és idegen illetőségűek, akik eddig csak vendégjogon voltak a magyar községekben. A magyar vendégszeretet tehát ilyen szomorú gyümölcsöket termett.

Ezek után egyhangulag elhatározta a képviselőtestület, hogy a kormánybiztosnál és a kormánynál táviratilag tiltakozik a vend aspirációk ellen, azonkívül küldtek egy háromtagú bizottságot, mely memorandumot fog kidolgozni és ezt is a kormánybiztoshoz, illetőleg a kormányhoz juttatjuk.

Hasonló módon tiltakoznak az Alsólendva környékén lévő többi érdekeit községek is a teljesen jogosulatlan vend aspirációk ellen. Így talán remélhető, hogy a vendeknek azon néhány vezetője, akik szántszándékkal mérgecsilik el a kedélyeket és izgatják fel a magyarsággal eddig mindig a legszebb barátságban élt vendeket, tudomásul fogják venni a magyarok egyhangú felszólalását és felhagynak vakmerő terveikkel.

HIREK

— **Elismerés az alsólendvai postásoknak.** Alsólendváról közlik velünk: A pécsi posta és távirda igazgatóság, az alsólendvai postahivatalnak a jogszóló megszállás alatt tanúsított magatartásának elismeréséül az alábbi leíratot küldte:

Jelentésüket tudomásul véve a postames-
ternek határozott bátor magatartásáért, vala-
mint a tisztikarnak is igazán dicséretes
viselkedéséért teljes elismeréssel fejezzük ki.
Postaigazgatóság.

— **Zalamegyei jegyzők áthelyezése.** A
községi alkalmazottak kormánybiztosa a jegyzői
karban szolgálati okokból a következő áthelye-
zéseket eszközölte: Rózsa Ferenc tőrjel jegyző
Nemestördemice, Csillag Ernő nemestördemici
Türjére, Kóber János kisszentgróli Sármellékre,
Milkovics Andor alsózsidi Ukkra, Vajda Elek
badacsonytomaji Zalagógánlára, Szabó Gyula
Zalagógánláról Badacsonytomajra helyeztetett át.

— **Hogyan fejlesztik az ipart Nagykanizsán?** Ma már a legelfogultabb agrárius
előtt is világos, hogy egy városnak város jelle-
gét az ipar és kereskedelem adja meg. Nem
kétséges, hogy amennyire erősíti a hatóság
az ipart és kereskedelmet, annyira fejleszti a
várost is. Nagykanizsán azonban erről nem
szoktak tudomást venni, aminek legutóbb is-
mét egy kirívó példáját szolgáltatják. Egy
nagykanizsai vállalkozó papírmáséru-gyárat
akart létesíteni, és miután magánosoknál hasz-
talanul keresett telepet, felfedezte, hogy a vá-
rosnak a Teleky-uton van egy ugynevezett
katonai férőhelye, mely jelenleg felhasználat-
lanul áll. Megkereste a várost, adják neki ezt
a helyiséget tisztességes áron bérbe telephelyül.
Nem kért tehát semmi egyéb támogatást a
gyára számára, csupán pénzért helyiséget. És
kötelezettséget vállalt, hogy mindjárt kezdetben
harminc munkást foglalkoztat. Nagykanizsa
r. t. városa akként sietett a vállalkozónak a
a hóna alá nyúlni, hogy helyszíni szemle-
után megtagadta a kérés teljesítését azzal,
hogy abban a Teleky-uti házban egy 1 szobás
lakásban egy városi rendőr lakik, akit pedig nem
lehet kitenni. Nem tudjuk nem lehetne-e vala-
hogyan annak a rendőrnek lakást szerezni, —
talán a vállalkozó is hajlandó lenne erre, —
az azonban mindenestre abszurdum, hogy
egy nagyipari vállalat létesülése egy 1 szobás
lakáson boruljon fel.

— **Nem oszlik fel a polgárórség.** Azon
eltérjett hírekkel szemben, hogy a nagykaniz-
sai polgáróri intézményt fel fogják oszlatni,
illetékes helyről szerzett információ alapján
közöljük, hogy a polgárórség továbbra is vál-
tozatlan fenn fog maradni. Azon tényezők
ugyanis, amelyek a polgárórség léte vagy
nemléte fölött dönteni hivatva vannak, maguk
is át vannak hatva azon meggyőződéstől,
hogy a polgárórség a város közbiztonságának
egyik legfőbb garanciája. Ellenben a polgár-
órség parancsnoksága a tagoktól joggal
elvárja, hogy az újjáéledő polgáróri intézmény
életképességéről fokozott ambícióval és köle-
lességtudással fognak bizonyosságot mutatni.

— **Lakásosztogató kanizsai szobaur.**
Múlt szombaton Singer Pál Zrínyi Miklós-utca
4. szám alatt lakó kereskedő egyik butorozott
szobáját albérlébe kiadta egy Somogyi (Flei-
schacker) Vilmos nevű fiatalembernek, aki
mint a kanizsai katonai alreáliskola képző al-
tiszije mutatkozott be. Tegnap délután Singer
előakarja venni egyik ruháját a szobaur szobá-
jában lévő szekrényből, de nagy meglepetés
érte. A szekrény majdnem teljesen üresen ki-

fosztva állt helyén. Elfűnt a szekrényből Sin-
ger Pálnak egy teljes öltönye, egy nadrágja
és egy páncipője, valamint az aranyláncja, a
náluk lakó kosztos diáknak pedig a felöltője
és egy páncipője, összesen 2200 korona érték.
A szobaurnak szintén csak hűlt helye volt.
Singer nyomban a rendőrkapitányságra sietett
jelentést tenni, a rendőrség pedig a vasúti mozgó
nemzetőrséghez fordult a tolvaj szobaur kézre-
ritése végett. Az öltöt bevált, mert a vasúti
nemzetőrség Somogyit csakugyan megtalálta
és pedig a Budapest felé haladó vonaton.
Balatonszentgyörgyről hozták vissza Kanizsára
és nyomban a rendőrkapitányság elé állították.
Somogyi beismerte a lopást és azt mondta,
hogy a ruhákat és cipőket 540 koronáért el-
adta egy kanizsai ismerősének, az aranylán-
cot pedig a vonaton elfogatásakor eldobta.
Beismert azonban egyebet is. Azt, hogy a
napokban a Szarvas szállójegyik vendégének
egy utazónőnek utikosarát is ő akarta meg-
dézsmálni, de megzavarták munkájában. Ala-
pos a gyanu, hogy a Szarvas szállóban tar-
tatni szokott tánciskolában előfordult gyakori
zsebtolvajlásokat is ő követte el. A remény-
teljes fiatalembert holnap kísérik át az állam-
ügyészség fogházába.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárór-
ség III. csoportja tart ma szolgálatot.**

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban
a péntek esti istentisztelet f. hó 14-től kezdve
további intézkedésig délután fél 6 órakor fog
kezdődni.

— **A kanizsai Hadsegélyző bucsuja.** A
„Nagykanizsai Hadsegélyző Hivatal” vezetősége
nevében — miután a Hadsegélyző mű-
ködése megszűnt — hálás köszönetemet feje-
zem ki mindenekelőtt a sajlónak, amely lel-
kes, szíves támogatásával 4 és 1/2 év alatt,
teljesen díjtalanul mellettünk állt és pártfo-
golta ügyünket. Fogadjon meleg hálánkat a pá-
rallanul álló és kifogyhatlan jószágú kedves
kanizsai közönség, mely kitartó, kegyes támo-
gatásával lehetővé tette, hogy e hosszú idő
alatt a Hadsegélyző megfelelhett hivatásának.
Ezer köszönet gavallér házigazdánk, Lend-
vay Vilmos titkár urnak a közel 5 évig tartó
szíves vendéglátásáért. Hálásan köszönjük
Pongor Henrik igazgató urnak jószágát, ki az
egész idő alatt a világitást, teljesen díjtalanul
engedélyezte. Fogadják köszönetemet összes
kedves munkatársaim, különösen Ajkás Mál-
vin, Gál Gyuláné, Schwarz Ilonka és Mair
Gréte urhölgyek, akik hivatalos működés-
ben az utolsó percig segítségemre voltak.
Farkas Vilma, a Hadsegélyző hivatal vezetője.

— **Táncestély.** A Magánisztviselők és Ké-
reskedelmi Alkalmazottak nagykanizsai cso-
portja f. hó 15-én, szombaton este 6 órai kez-
dettel táncmulatságot rendez a Casino disz-
termében.

Keveset használt

téli kabát,

tavaszi kabátok

és bluzok

Jutányos áron eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Szőlőbirtokosok!

Tekintettel a közelgő évadra,
valamint a szállítási nehézsé-
gekre, lássa el magát minden
szőlőbirtokos idejekorán

szőlőkötöző
papírzsineggel.

Kérjen mintát és árajánlatot!

Papíráru gyár és Kereske-
delmi r. t. Budapest, VI.,
Rákóczi-ut 6. Telefon 83-63.

— Sürgőny cím: PARI TEXTIL. —

Rovács János | Rovács Vendel
okl. kömlvesmester | okleveles ácsmester
építési vállalkozók

értesítik a közönséget,
hogy vállalatukat ismét
üzembe hozták. Elvállal-
nak új építkezések vagy
javítások elkészítését tel-
jes felelősséggel. — Érdek-
lődotket kérjük

Nagykanizsa Csengeri-ut 63. sz.
alatt levő lakásukra fordulni.

Szájharmonikák,
álarok és konfetti
megérkezett

ifj. Wajdits József

Cégtulajdonos: Gutenberg nyomda

könyvkereskedésében NAGYKANIZSÁN

URANIA Mozdokép-palota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 12., 13. és 14-én.

A magyar filmművészet csillagai

Hollay Camilla | Petárdi Klára

Góth Annie

művésznők felléptével kerül bemutatóra

APHRODITE

kifünő művészdrama 6 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor, Vasár- és
ünnepnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 13. és 14-én.

Rang és mód

film-dráma négy nagy felvonásban.

Irtó Szigeti József. Filmre alkalmazta
és rendezte Balogh Béla. Személyek:
Kürthy Gy., Harasztai M., Bojda Juci

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vialékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltár és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: GÖRTLER ISTVÁN.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kladóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 14. péntek

37. szám.

Román sorozás Erdélyben.

Budapest. Maniu Gyula, a gyulafehérvári román kormány elnöke azt a kijelentést tette, hogy a románok még akkor is ragaszkodnának Erdélyhez, és ezt fegyverrel is készek lesznek megtartani, ha Erdélyt az antant Magyarországnak ítelné is oda. Március elején egyébként a románok Erdélyben sorozni fognak és 18-tól 55-évig minden fegyverfogható férfit besoroznak. Ezeket mint a románok előtt megbizhatatlan elemet front mögötti szolgálatra Besszarábiában és Kelet-Romániába viszik és helyettük Romániából hoznak ugyanilyen számú katonaságot.

Fiume deputáció Párisban.

Bern. Fiuméből nagyobb küldöttség érkezett Párisba azzal a megbizatással, hogy a békekonferencia elé okmányokat terjeszsenek, mellyel bizonyítják, hogy Fiume lakossága Olaszországhoz akar csatlakozni.

Győr izgalmas napja.

Győr. A városban elterjedt ellenforradalmi hírekre szerdán délután nagy tömeg felfegyverzett munkás a püspöki palota elé vonult és az ott állítólag elrejtett ágyuk és fegyverek kiszolgáltatását követelte. Csak akkor vonultak el, miután az egész palotát végigkutatták és semmit nem találtak. A felizgatott tömeg erre a klerikális Dunántúli Ujság szerkesztősége elé vonult, ez azonban zárva volt. Továbbmentek az Egyházmegyei nyomda elé, ahol szintén fegyverek kiadását követelték. Fegyvereket azonban itt sem találtak. A püspök a polgármesternél tiltakozott a házkutatások miatt.

Mi történt Pozsonyban?

Bécs. Pozsonyi jelentések szerint az ottani irgalmasok kórházában a legutóbbi cseh vérengzések sebesültjei közül 12 agonizál, a könnyű sebesültek száma pedig 4—500. A lapok egyhanguan megállapítják, hogy Zoch pozsonyi cseh-szlovák zsupán azon állítása, hogy Barecca olasz ezredest, Pozsony katonai parancsnokát egy magyar fíu vágta fejbe (amiért a cseh vérengzés történt) — hazugság, mert Bareccát a csehek sebesítették meg és pedig azért, mert pártatlan volt a magyarokkal szemben.

Mi lesz Németországgal?

Genf. Az antant legfelsőbb haditanácsának véleménye szerint Németországot katonailag tehetetlenné kell tenni, nehogy újból megkezdhesse az ellenségeskedést. Az antant katonai szakértőinek véleménye szerint fel kell kelteni a német népben azt az érzést, — sez irányban mindent el kell követni, — hogy bár az antant a

a győztes fél, de távol áll az antant kormányoktól az a szándék, hogy tulságosan szigorú békét akarnak Németországra kényszeríteni. Ha ellenben Németország kegyelmet kérne, ezzel módot nyujtana az antant Németországnak a békés munka újból való felvételére.

Lloyd George az oroszországi beavatkozás ellen.

Intézkedések a bolsevizmus ellen.

Bécs. Londonból jelentik: Lloyd George az angol alsóház tegnapi ülésén hosszabban nyilatkozott az oroszországi intervenciáról és többek között ezeket mondotta:

— Mindaddig, amig egyellen javaslat nem merül fel, mely azt indítványozza, hogy ismerjük el a bolsevik kormányt, vagy hívjuk meg a békekonferenciára, s amig Oroszországban helyre nem áll a békés állapot, nem lehet arra számítani, hogy a világ többi része a békéhez eljusson. Tudom sokan vannak, akik az Oroszország elleni katonai beavatkozás hívei. Én azonban a magam részéről nem vagyok abban a helyzetben, hogy a nyilvánossággal közöljem, mekkora haderő kellene az intervencióhoz. De ha tudnák az emberek, mekkora hadsereg lenne szükség e célból, nem hiszem, hogy akadna józan ember, aki még mindig az intervenció mellett foglalna állást. A bolsevikiek ereje egyre nő, míg mi és Németország más dolgokkal vagyunk elfoglalva. A lengyelekkel szemben követelt politikánk az, hogy támogatjuk a bolsevizmus ellenségeit és az erkölcsi támogatáson kívül küldöttünk a bolsevikiek ellen nagyszámu ágyut és löszereket is.

A bolsevizmus Amerikában.

Hága. Amerikában kiterjedt bolsevista mozgalomnak jutottak nyomára, minek folytán Amerikából 800 bolsevista agitátort kiutasítottak.

Szibériai katonáinkért.

Bécs. Az osztrák-német kormány, tekintettel arra, hogy a Szibériában sinylődő osztrák katonák vasuton való hazaszállításának ügye nagyon reménytelen, oly irányu akciót kezdeményezett, hogy azok tengeri uton jöhessenek haza. Az osztrák kormány érintkezésbe lépett a magyar kormánnyal, hogy a szibériai osztrák és magyar hadifoglyok érdekében közösen kezdjenek akciót.

Egy Jónázból való, két középsikolát végzett fiu
— könyvkötő tanulónak —
felvételük lapunk nyomdájában.

A nagykanizsai néptanács első ülése.

Átveszi-e a város a Hadikórházat? Megalakították a városi bizottságokat.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap déltán tartotta első ülését a Nagykanizsa város megszűnt képviselőtestületének ideiglenes pótlására hivatott néptanács a városház kis tanácstermében. Az ülésen megjelent a néptanács valamennyi tagja és — tekintettel arra, hogy a néptanácsok ülései is nyilvánosak, akárcsak a képviselőtestületi közgyűlések voltak, — mintegy 20—25 főnyi hallgatóság is végigasszisztálta azt. A kanizsai néptanács első üléséről, melynek tulajdonképpen csak egyetlen érdemleges tárgya volt a somogyiszentmiklósi-uti Hadikórház átvételének ügye, — az alábbiakban tudósítunk:

Dr. Sabján Gyula polgármester bemutatja Snell József kormánybiztosi kinevezéséről szóló belügyminiszteri okiratot és átadja az elnöklést Snell Józsefnek.

Snell József a népkormány nevében üdvözli a néptanácsot, majd azon meggyőződését hangoztatta, hogy Nagykanizsa egész dolgozó népe mögötte áll és annak a reményének adott kifejezést, hogy ha a néptanács dolgozni kezd és lehetővé teszi a rendszeres munkának úgy a városban, mint künn a mezőkön való megindulását, úgy bizonyára meg fog szünni minden gáncoskodás, mellyel személyét némelyek ma még illetik.

Dr. Havas Hugó a néptanács nevében üdvözli Snell kormánybiztost és biztosítja arról, hogy a néptanácsnak, mely a képviselőtestület szerepét vette át, minden egyes tagja a legnagyobb lelkiismeretességgel fogja fel megbizatását és így is szolgálja Nagykanizsa város érdekeit. A kormánybiztost pedig arra kéri, hogy képességeit és befolyását elsősorban oly irányban érvényesítse, hogy Nagykanizsa a városi fejlődésnek első feltételét, az önálló törvényhatósági jogot elnyerhesse, — továbbá, ami másodsorban lesz hivatva Nagykanizsát igazi várossá tenni, az egészségügyi követelményeknek szerezzen érvényt vízvezeték, csatornázás és egészséges munkáslakások létesítésével. Mindezek a tervek Kanizsa sorsának eddigi intézőit is foglalkoztatták, de mert pl. a városi rendőrség fentartása és a népoktatás költségei minden pénzből teherviselő képességünket kimerítették, azok mindvégig csupán tervek maradtak. Arra kéri tehát a kormánybiztost, hasson oda, hogy az állam vegye át az amugy is teljesen az állami feladatok körébe tartozó városi rendőrség és népoktatás költségeinek teljes fedezését. Azután módunk lesz még egyéb kulturális intézmények megvalósítására is, mint aminők egy városi muzeum, néplüldő, városi könyvtár stb.

Snell József válaszában közölte azon autentikus helyről vett információját, hogy a vidéki városok rendőrségeinek államosítása legfeljebb egy hónapon belül meglessz, az egész népoktatás államosítása pedig szintén csak a legrövidebb idő kérdése. A dr. Havas által vázolt egész program egyébként az ő mű-

ködésnek már ismertelt céljaival azonosak. Kitért végül a kiskanizsaiak elválási szándékára és megjegyezte, hogy meggyőződése szerint Kiskanizsát gazdasági érdekei Nagykanizsával egy uton való haladásra utalják.

A Hadikórház ügyét

Király Sándor műszaki tanácsos ismertette. A minap befejeződött becslési eljárásnál 2 millió 800 ezer korona összegben becsülték fel a Hadikórház összes épületeit és technikai berendezéseit az ottani vízvezetéki művekkel együtt, Nagykanizsa városa azonban nem fizethet érte ekkora összeget, mert ha 300 két és háromszobás lakást létesítenek ott, legfeljebb évi 200,000 korona bérösszeget lehet ezek után kapni, holott a szükséges átalakítási munkák fedezésével legalább 5 millióra rugó adósság amortizálására évi 400,000 korona kiadása lenne a városnak.

A tanács tehát oly javaslatot terjesztett a néptanács elé, hogy ez írjon fel a hadügyminiszternek oly értelemben, hogy a hadügyi hermány oly vételeivel szabjon meg, mely a Hadikórház jövedelmeiből amortizálható. Ha pedig ez alapon nem lehetne megegyezni, úgy külön a vízvezetéki műveknek a város részére való átengedését kéri.

Ujváry Géza ellenzi az egész vételi akciót, mert azt a város a mai pénzügyi helyzetében nem bírja el. Oly értelemben felirat készítését javasolja a hadügyminiszterhez, hogy az díjmentesen engedje át a városnak a Hadikórházat, amelyet véleménye szerint úgy sem tudna a kormány sehogy sem értékesíteni.

Brónyai Lajos, dr. Havas Hugó, Heltai József, Tálosi Lajos, dr. Sabján Gyula és Király Sándor hozzászólásai után a néptanács a városi Tanács javaslatát 16 szavazattal 2 ellenében ellogadta. A tanácsi javaslat ellen Ujváry Géza és a néptanácsnak egyetlen kiskanizsai tagja, Polai Győri László szavaztak.

A bizottságok választása.

A néptanács végül megválasztotta a különböző városi bizottságokat, melyek az eddigi képviselőtestületi bizottságok jogkörébe lépnek. Először nyolc tagú kandidáló bizottságot választottak, mely a jelöléseket eszközölte. A kandidáló bizottság tagjai lettek: Sneff József, dr. Sabján Gyula, dr. Prack István, Novai Imre, Bazsó József, Brónyai Lajos, Heltai József és Polai Győri László. Ezeknek javaslata alapján a néptanács a bizottságok tagjait az alábbiakat választotta meg:

A városi tanács mellé ellenőrző és irányító bizottságul (csupán tanácskozási joggal, de szavazó jog nélkül): Dr. Havas Hugó, Bazsó József, Brónyai Lajos és Komerszka Frigyes.

Tiszteletbeli árvasszéki ülnökökül: Dr. Viola József, dr. Bród Tivadar, Bunczom József, dr. Havas Hugó és Nikicsér József.

A nyugdíjválasztmányba: László Vilmos, Ötvös Emil, Thury Ernő, Forbát Artur, Reinltz József, Beck Samu és Kiss István.

Az ipáriskolai felügyelő bizottságba: Fatér Mihály, Heltai József, Miltényi Sándor, Domina Ferenc, Bazsó József, Brónyai Lajos, Károly László, Verem István, Goldberger Vilmos, Weisz Tivadar, Hoffmann Henrik és Bárány Antal.

Az ovodafelügyelő bizottságba: Ujváry Géza, dr. Ney Hugó, Sneff László, Marvalics József, Turek Géza, Kertész József, Phillip Sándor, dr. Fodor Aladár, Dezső Aladár, Anek György, továbbá az alábbi nőtagokat: Torma Pálné, Földes Miklósné, Wortmann Juliska, dr. Szekeres Józsefné, Révész Lajosné, Farkas Vilma, Kőröskényi Piroška, Kiss Lajosné, Sneff Józsefné és dr. Kaufmann Lajosné.

A jogügyi bizottságba: dr. Havas Hugó, dr. Tamás János, dr. Fábrián Zsigmond, dr. Hegedűs György, dr. Bród Tivadar.

A pénzügyi bizottságba: Heltai József, Brónyai Lajos, László Vilmos, Ujváry Géza, Hoffmann Henrik, Ötvös Emil, Polai Győry László, Bazsó József, Rauch Ferenc, Kálovics László.

Az építészeti bizottságba: Gozdán Károly, Fatér Mihály, Tálosi Lajos, Barta Pál, Bárány József, Gerócs György, Muzikár Vince, Zerkowitz Lajos, Venczeli László, Szuknay Lajos, Knausz Kolecz György.

Az erdőlegelő bizottságba: Ujváry Géza, Halász József főerdőmérnök, Győry Polai László, Zsohár Gyula, Hoffmann Henrik, Fekete Ferenc, Plander György.

A villamosellenőrző bizottságba: Schilbán János, Szalay Béla elektrokémikus és Polai János kazánkovács.

A kórházi bizottságba: Balázs János, Jancsóc Imre, Móger Károly, Adler Béla, dr. Schwarz Károly, dr. Miklós Imre, dr. Szigethy Károly, Lányi László, Dezső Aladár, Mátész József, Jaberics Lajos és Révész Lajos.

A főgimnáziumi bizottságba: Zábó József, Goldhammer Károly, Scherz Richárd, Sneff László és Krámer Lajos.

A közegészségügyi bizottságba: Bolf Iván József, Horváth János vasmunkás, Török József cipész, Földes Miklós és Csillag Jenő.

A városi gyümölcsértékesítő és központi szesz-főzdevállalat ellenőrző bizottságba: Dani János, Tenner József elektrotechnikus és László Vilmos.

Mint egyelőre nem szükséges bizottságok, nem alakították meg a számvizsgáló, közreműködési és szegényügyi bizottságok.

HIREK.

— A Magántisztviselők Egyesületének feloszlása. A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete meghívja tagjait a folyó hó 23-án délelőtt 11 órakor a Haladás kulturális egyesület helyiségében (Fő-ut 24 szám alatt) tartandó rendkívüli közgyűlésre. A közgyűlés tárgya; Az egyesület feloszlása.

— Tolvaj cigányok garázdálkodása a kanizsai üzletekben. Tegnapelőtt Milhofer Ödön Fő-uti ékszerész üzletében megjelent egy rangosan öltözött cigányasszony két gyerekkel és fülbevalót kért. Az ékszerész el is adott egy pár egyszerű kis fülbevalót 60 koronáért, amit a cigányasszony szó nélkül kifizetett és családjával elvonult. Néhány perc múlva az ékszerész megdöbbenve azt vette észre, hogy eltűnt üzletéből egy 1500 korona értékű briliáns fülbevaló, egy 400 koronás fülbevaló és 2 darab 300—300 korona értékű rubint és briliáns-köves brosstú. Kétségtelen volt, hogy a nagy ékszerlopást csak a cigány-család követhette el. Azonnal értesítették a rendőrséget, mely a cigányokat a Kazinczy-utcai major egyik istállójában találta meg, ahol azok már napok óta laktak. Egy idősebb férfi trónolt a családban, mely a családfőn kívül az asszonyból és hat gyerekből állt, akik között 2 éviől 15 évesig mindentéle koru cigány-purdé akadt. Egyébként az egész cigány-család Felső Ausztriából, Linz környékéről való. A rendőrök mindössze egy 300 K értékű brosstút találtak csak náluk, ellenben volt nekik 6014 korona összegű készpénzük. Felfedeztek birtokukban egy egész sonkát is, melyről csakhamar megállapították a rendőrök, hogy az az egyik majorbeli kocsis füstölőjéből tűnt el. Ugyanakkor két majorbeli kocsisasszonynál mintegy 10 darab 2—8 méter hosszúságú selyemzövetet is találtak, amelyeket azok a

cigányoktól vettek. Kiderült, hogy nagymennyiségű és nagyértékű selymeket a cigány-család a Kohn L. Lajos-féle üzletből lopta el. Brónyai Lajosné is panaszt tett a rendőrségen, hogy üzletéből eltűnt 8 méter sűrű selyem, s gyanuja a cigányokra irányul. A rendőrség ezt a lopást is felderítette. A Brónyai-féle selymet a cigányok egy kanizsai korcsmárosnénak adták el egy pár opál fülbevalóval együtt. A fülbevalók eredeti gazdáját azonban nem sikerült megtalálni. Ugy látszik ez még valamely más városból való szerzemény. Habár Milhofer ékszerész nagyértékű ellopott ékszerei — az egy 300 koronás brosstú kivételével, nem kerültek elő, azért az ékszerészt mégsem éri kár, mert a cigányoknál talált 6000 koronából minden megtérül. A 8 tagú cigány-családot majorbeli menedékhelyéről a rendőrségre szállították, ahonnan az asszonyt és két legnagyobb gyermekét az ügyészségre kísérik, az érdemekben megöszült családfőt és a négy kisebbik purdét pedig hazatoloncolják Ausztriába.

— A kereskedelmi alkalmazottak helyi csoportja holnapután vasárnap délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Felkérjük az összes kartársakat, hogy feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. Targysorozat! 1. A választmány kiegészítése. 2. Pénztári jelentés. 3. Néptani indítványok. Az Elnökség.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 13. és 14-én.

Rang és mód

film-dráma négy nagy felvonásban.

Irta Szigeti József. Filmre alkalmazta és rendezte Balogh Béla. Személyek: Kürthy Gy., Harasztli M., Bojda Juci

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Eladó:

1 irodai farács, 1 üvegfal, 2 kidugó cimtábla (vas), 1 cégtábla fából, 2 keret üvegcégtáblához.

Kaufmann Mór férfiszabó
Nagykanizsán, Fő - ut 14. szám alatt.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
útca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 15. és 16-án.

A
csodaszépségű **LYA MARA** felléptével

A hűségeskü

film-dráma négy nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Keveset használt

téli kabát,

tavaszi kabátok

és bluzok

Jutányos áron eladók.
Cím a kiadóhivatalban.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vialékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám; telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 15. szombat

38. szám.

A Károlyi párt szózata Magyarország népéhez.

Budapest. A Károlyi párt holnap vasárnap tartandó nagyülésén hatalmas szót intéz Magyarország népéhez. A szót lényege a következőkben foglaltatik össze:

Ismerjük a régi uralom minden hibáit, bűneit és visszaéléseit. Hogy e bűnök és hibák következményei eltüntethetők legyenek, **együtt kell működniök a Károlyi pártnak, a szociáldemokratáknak és a radikálisoknak.** A Károlyi párt a köztársasági államformát Magyarország végleges államformájának tekinti, s ez népuralmi rendszerünk alaptörvénye lesz, amelyet nem királyi kegyvel, kegyadományokkal és vesztegetésekkel iktattunk törvénybe. A népköztársaságot minden erővel megőrizni és kifejleszteni akarják. **A pártszakadásnak az volt az oka, hogy nem tűrhettük, hogy a Károlyi párt legyen a vízözönben fuldokló régi világ mentőbárkaja, hogy a forradalomból veri hidon bevonuljanak pártkörünkbe az összerokadt rendszer lézengő cselédei.** Nem tűrhettük, hogy a háborus uszítók, akik vezérünket pártjával együtt a hazaárulás pellengérjéhez kötötték és a bukott kormányt utolsó leheleteig támogatták, pártunkba sompolyogjanak és csokolózzanak velünk. Nem a konzervatív alakulást kifogásoljuk, csak a sötétségben való bujkálást. A polgári társadalomnak jobban kellene szocializálnodni, a munkásosztálynak pedig polgáriasodni. A véres polgárháború felszítitása több a bűnnél, ez hazaárulás. Megértés nélkül a mai viszonyok között nem boldogulhatunk. Hisszük, hogy a jövő társadalmi rend a munkára lesz felépítve. Dolgozó polgárság és dolgozó munkáság, — ez a mi programmunk. A magántulajdonnak vagyunk a hűvei, de nem tartjuk szentségesnek, mert a magántulajdonnak is vannak korlátai. Jogunk van kutatni a nagy vagyonok származását és eredetét. A területi integritás kérdésében a Károlyi párt nem fogja félrevezetni Magyarország közönségét. Nyíltan bevalljuk, hogy hazánk épségének és történelmi határainak biztosítása nem tőlünk függ, mert sorsunk a nyugati hatalmak kezében van. — A világlépésből mi csak egyetlen kincset akarunk megmenteni, a legdrágábbat: vérünket. Ha letépi Magyarország kebeléről édes magzatait, úgy a mi programmunk is más lesz. A proklamáció a következő szavakkal végződik: **Magyar testvéreim! Föl a fejekek! Ne csüggedjete. várjátok bizalommal és reménységgel a pirkadást. Habár ma rossz csillagok járnak és nehéz időket élünk, ne sóhajtozzatok ölbetett kezekkel nyöszörögve. Fogjunk össze és javítsuk meg.**

Aláírva: Hock János, a Nemzeti Tanács és a Károlyi párt elnöke.

A pozsonyi olasz parancsnok Magyarországot éltette.

Bécs. Barecca olasz ezredesnek, Pozsony katonai parancsnokának megsebesülésével kapcsolatosan a legmegbízhatóbb forrásból ezeket jelentik: Barecca ezredest valóban a cseh sebesítették meg és pedig puskatussal. Az olasz ezredes, mielőtt összeesett volna így kiáltott föl: **Evviva Ungheria, evviva Italia! (Éljen Magyarország, éljen Olaszország!)** — Barecca a pozsonyi Irgalmasok kórházában fekszik, állapota azonban nem veszélyes. — Ticcione olasz tábornok, főparancsnok tegnap több pozsonyi kaszárnyában megjelent, és a történetek fölött való felháborodásának és megbotránkozásának adott kifejezést.

A magyar külügyminisztérium.

Budapest. Szociáldemokrata körökben az a kívánság merült fel, hogy a külügyminiszteri széket dr. Kunfi Zsigmondal töltsék be. Az ügy természetesen csak akkor lesz aktuális, ha Kunfi hazajön Svájból.

Budapest. A magyar külügyminisztérium megszervezésének munkálatai teljes erővel haladnak előre. A jövő héten véglegesen kinevezik Magyarország hágai, stockholmi és koppenhágai követeit. A kinevezésekre vonatkozólag több név van kombinációban.

Németország katonai hatalmának teljes letörése.

Rotterdam. A Daily Telegraph párisi híradása szerint a francia és olasz területi igények kérdését függőben hagyják mindaddig, míg Wilson vissza nem érkezik Amerikából Párisba. Hír szerint Olaszország a népszövetség megbízásából mandatáriusa lesz Örményországnak. — A Németországgal való fegyverszüneti szerződés megújítása párisi hivatalos jelentés szerint tíz nap alatt meglesz. Ebben követelni fogják Németországtól a régi fegyverszünet összes föltételeinek pontos teljesítését. És pedig a Lengyelország elleni ellenségeskedések megszüntetését és a német csapatoknak visszavonását keletről. — Ezen új fegyverszüneti szerződés végleges lesz és abban az a gondolat jut érvényre, hogy Németország katonai hatalma annyira korlátoltassék, hogy Franciaországnak ne kelljen ettől félnie. És Németország kénytelen lesz gyorsan leszerelni, mert ettől függ az, hogy élelmiszert kapjon az antanttól.

Egy Jóházból való, két középsiskolát végzett nő
— könyvkötő tanulóknak —
felvételük lapunk nyomdájában.

HIREK.

— Kiss Lajos — Nagykanizsa város rendőrfőkapitánya. Jeleztük a minap, hogy Deák Péter rendőrfőkapitány a kormánybiztoságnál beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét. Ezzel tehát a kanizsai rendőrkapitányság vezetői állása megüresedettnek volt tekinthető. A rendőrkapitányság azonban csak ma délig volt formaszerint vezető nélkül, mert Snell József kormánybiztos a kormány által reá ruházott jogkörnél fogva már kinevezte Deák Péter rendőrfőkapitány utódját és pedig Kiss Lajosnak, a rendőrkapitányság eddigi helyettes főkapitányának személyében. A kinevezés városszerte őszinte örömet és meglepetést kelt, mert Kiss Lajosnál megfelelőbb és érdemesebb egyént e diszes, de egyben rendkívül felelősséges pozícióra keresve sem lehetett volna találni. Fájlatl jogérzékkel párosult objektivitása, hatalmas munkabírása és kiváló társadalmi kvalitásai egyenesen predesztináltak erre a pozícióra, mely az ő rokonszenves személyével valóban közmegelegedésre teltetett be. Kiss Lajos főkapitány holnap délelőtti teszi le hivatali esküjét a kormánybiztos kezébe, ma délután már hivatali esküjét is letette a kormánybiztos kezébe.

— Városi képviselőválasztások lesznek. A néptanács, mely a megszunt városi képviselőtestület ideiglenes pótlásaképpen csak a minap kezdte meg Nagykanizsán működését, a legrövidebb időn belül már meg is szűnik, hogy helyét a rendes és végleges új képviselőtestületnek adja át. A legutóbbi minisztertanács ugyanis két törvényjavaslatot fogadott el: egyiket a községek és rendezett tanácsú városok képviselőtestületeinek újjászervezéséről, a másikat a vármegyei közgyűlések és a törvényhatósági joggal felruházott városok közgyűlésének átszervezéséről. A községi és városi képviselőtestületek új neve *községi néptanács* lesz, a törvényhatósági bizottságok testületét pedig törvényhatósági néptanácsnak nevezik. Mindkét törvény megszünteti a virilizmust. A néptanácsnak tagjai lesznek a vezető listviselők, továbbá a választott tagok, akik az általános egyenlő és titkos választójog alapján kerülnek be épp olyan számban, mint a mennyit a választott és a virilisz tagok eddig kitétek. A két új néptörvény már a napokban megjelenik és a kormány elrendeli úgy a községi, mint a törvényhatósági választásokat. Ezzel tehát megszűnnek a legutóbb kreált ideiglenes néptanácsok. — Nagykanizsának tehát ismét 200 tagú képviselőtestülete lesz, melynek azonban összes tagjait választani fogják az új választók, — férfiak és nők, — kiknek száma hiteles becslés szerint mintegy 12,000-re tehető. A városi képviselőválasztásokra a Nagykanizsán lévő összes politikai pártok erősen készülődnek, s így az mintegy erőpróbája lesz a politikai pártoknak és főpróbája a leendő kanizsai országgyűlési képviselőválasztásnak.

— Előadás a nők politizálásáról. A „Haladás kulturális egyesület holnap délelőtti háromnegyed 11 órakor a városház közgyűléstermében előadást rendez. Karcsag Rezső ad elő a nők politikai elhelyezkedéséről. — Vendégeket szívesen lát az egyesület.

— A „Haladás“ kulturális egyesület helyisége (Fő-ut 24) vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától mint olvasóterem áll tagjai rendelkezésére. (Folyóiratok érkeztek.)

— **Uj kanizsai iparendedélyek.** Nagykanizsa város tanácsa legutóbb tartott tanácsuléből az alábbi új hatósági, illetőleg egyszerű iparendedélyeket adták ki. **Hatósági engedélyt** nyertek: *Harmat* Simon rőtös és divat-árkereskedésre, özv. *Ferber* Sammné szatócsüzet, *Toch* Miksa vegyeskereskedés és *Beck* Lipót edény, tojás és vágottfakereskedés folytatására; **iparendedélyt** kaptak pedig az alábbiak: *Hirsch* Manó kötél és zsinaggyár, *Menzel* Alfréd lókereskedés, *Grünfeld* Mór borkereskedés, *Koblenczer* Lajos és *Neufeld* Lajos fa, szén és építési anyagokkal való kereskedés, *Spiagel* Géza fűszer, rövidáru, vas és tojáskereskedés, *Baranyai* Viktor férfiszabó, *Löbl* Béla szücs, *Varga* István bádigos és szerelő, *Kovács* Sándor bérkocsis, *Andri* Ferenc kisebb kőművesipar, *Ritscher* Mór fogadóipar (Kis sörház) folytatására és *Árvai* Zsigmondné sz. *Deutsch* Regina szatócsüzet nyitására. — Ugyanekkor tudomásul vette a városi tanács özv. *Deutsch* Jakabné sz. *Anhalcz* Ceciliának szatócsiparáról való lemondását és őt a kanizsai iparlajstromból törölték.

— **Zalaegerszeg új rabbija.** Nemrég temették el az egerszegiek 90 éves öreg rabbijukat, kinek helye immár be is van töltve. A zalaegerszegi izr. hitközség Baranyasiklós közkedvelt, ékesszavú és jelesen képzett papját, dr. *Junger* Mózeszt hívta meg rabbinak Zalaegerszegre. Az egerszegiek új rabbijáról ezeket írják Siklósról: Dr. *Junger* Mór 9 év óta működik Siklóson, ahol urí modoránál, előkelő gondolkodásánál és rokonszenves megjelenésénél fogva valláskülönbség nélkül, a legnagyobb tisztelettel és szeretettel vették körül. A szuggesztív hatású jeles szónok egyházi és alkalmi beszédeit nemcsak hivei — kik mindig büszkék voltak papjukra — de a másvallásúak is igen szívesen mentek meghallgatni, kik közül nem egy a világegyetem mulasztotta volna el, hogy „zsidó ünnepkor” el ne menjen a zsidótemplomba a zsidópap prédikációját élvezni. De nemcsak papi működése volt áldásos, hanem Siklós város társadalmi életében is élénk tevékenységet fejtett ki, úgy ő, mint nagy intelligenciájú neje. Valósággal ünnepi esték voltak, mikor a rabbi-pár közül valamelyik a felolvasó-asztalhoz ült, hogy a siklósi közönséget tanítsa és szórakoztassa. Távozásuk híre egész Siklóson mindenkit sajnálattal tölt el, de egyszersmind azal a meggyőződéssel is, hogy soha nem hagyták volna el ezt a szeretetteljes környezetet, csupán gyermekeik jövője, a magasabbfokú középiskolának Siklóson való hiánya miatt.

— **Jugoszlávellenes tüntetés a perlaki tűzoltóházon.** A minap volt Perlakon a hagyományos tűzoltóbál, s ez alkalmat adott a megszállt Muraköz egyik legfontosabb pontját képező Perlak izzó magyarságu intelligenciájának, hogy magyar mivolta mellett és a szerb, illetve jugoszláv uralom ellen tüntessen. Természetesen ehhez egy nagy csomó magyar bátorság is kellett. Hogy miképpen tüntettek a perlakiak a jugoszláv virsáft ellen, arról egy Perlakról érkezett (természetesen nem posta útján érkezett) levél tanuskodik, melynek erre vonatkozó érdekes részlete így szól: „... A bál fényesen sikerült, de a horvát főbíró csaknem kikapott. Meg akarta persze részeg fővel tiltani, hogy magyar csárdást huzzon a cigány és magyarul beszéljenek. De mindhiába, azért csak magyarul beszéltek és csárdást táncoltak. A szerb tisztak a kólót járták. Éltették Jugoszláviát Muraközt, abcugolták Magyarországot — néma csend. Éltették Petárt, harsogó abcug! Hosszu orraltávoztak”

— **A Beregi-estély.** Beregi Oszkárnak holnapi szavaló-estje iránt páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg. Nem csak Kanizsa, de a vidék intelligens közönsége is sietett magának bebiztosítani belépőjegyét, hogy e ritka művészi előadásnak hallgatóságából ki ne maradjon. A helyek már majd mind elkeltek elővételben, csupán néhány olcsóbb jegy kapható még.

— **Nagykanizsa és vidéke kereskedőinek egyesülete** Fő ut 24. számú házban a Badacsony vendéglő feletti, első emeleti helyiséget (azelőtt Magántisztviselők egyesületi helyisége) kibérelte, ahol már vasárnap f. hó 16-án d. e. 9 órától 12-ig tagjai összejönnek és beirási és tagdíjakat belizetik.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** I. csoportja tart ma szolgálatot.

Nagykanizsa város helyi árvizsgáló bizottságtól
39/1919.

Határozat.

Nagykanizsa r. t. város helyi árvizsgáló bizottsága f. évi február 13 től kezdődő hatályllyal a nyilvános étkező helyiségekben és vendéglőkben kiszolgált ételre vonatkozólag a következő ételárszabást és terítékszabást hagyta jóvá:

Az ételnek neve:	I. r. vendégl.	II. r. vendégl.
Leves	—	—
Barna leves	—	—
Főzelék hussal	—	—
Marhahus mártással	—	—
Borjusült	—	—
Marhasült	—	—
Vagdalt hus	—	—
Sertéssült	—	—
Rostboaf	—	—
Rostélyos	—	—
Vesepecsenye	—	—
Gulyás	—	—
Marhapörkölt	—	—
Borjupörkölt	—	—
Savanyutüdő	—	—
Piritótt borjumáj	—	—
Pacal	—	—
Főtt tészta	—	—
Sült tészta	—	—
Főzelék kőritéssel	—	—
Saláta	—	—
Leves	8.—	7.—
Teríték: Főzelék feltéttel	8.—	7.—
Tészta vagy sajt		

Ezen árjegyzék f. évi február hó 13-án lép életbe. Az egyes adagok nagyságára nézve a kereskedelemügyi miniszter 67.790/1918. K. H. számú rendelete irányadó.

A kereskedelemügyi miniszternek 67.790/1918 K. H. számú rendelete szerint minden étkező helyiség déli 12 órától délután 3 óráig, este pedig 7 órától 10 óráig, a nyári időszak tartama alatt este 7 órától 11 óráig köteles terítéket kiszolgáltatni

Az idézett rendelet a kiszolgált terítékek nagyságára vonatkozólag a következőket rendel el:

Leves 2 deciliter, húsétel 10 dekagramm, főzelék 2 deciliter, főtt tészta 15 dekagramm, sült tészta vagy felúj 12 dekagramm.

Nagykanizsa, 1919. évi február hó 11-én.

Dr. Krátky

v. főjegyző

a helyi ár. biz. elnöke.

Röszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik Mancika leányom, illetve testvérünk szerencsétlen körülmények között történt elhalálása alkalmával szívesek voltak csendes részvételükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni, ez uton mondunk hálás köszönet, a mélyen és gyászoló

Friedmann család.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

Szőlőbirtokosok!

Tekintettel a közelgő évadra, valamint a szállítási nehézségekre, lássa el magát minden szőlőbirtokos idejekorán

szőlőkötöző papirzsineggel.

Kérjen mintát és árajánlatot!

Papírárugyár és Kereskedelmi r. t. Budapest, VI., Rákóczi-ut 6. Telefon 83 63.
Sürgőnycim: PAPIRTEXTIL.

Kovács János | **Kovács Vendel**
okl. kőművesmester | okleveles ácsmester
építési vállalkozók

értesítik a közönséget, hogy vállalatukat ismét üzembe hozták. Elvállalnak új építkezések vagy javítások elkészítését teljes felelőséggel. — Érdeklődőket kérjük

Nagykanizsa Csengeri-ut 63. sz. alatt levő lakásukra fordulni.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 15. és 16-án.

A csodaszépségű **LYA MARA** felléptével

A hűségeskü

filmdráma négy nagy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 15. és 16-án.

Alexander Moisszi a berliniek világ-hírű drámai színészének közreműködésével készülő sorozat első képe:

Egy élet álma

szenzációs dráma 4 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvtér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: GÜrtler István,

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 17. hétfő

39. szám.

Fiume sorsa a békekonferencián.

Genf. Fiume kérdése azon problémák közé tartozik, melyeknek a békekonferencián eddig még nem találták meg a megoldását. A szerbek döntő bíróságot ajánlottak és Wilson ehhez csatlakozott, Olaszország azonban nem járult hozzá. A döntést elhalasztották addig, míg Wilson visszatér Párisba.

Wilson utazása hazafelé.

Budapest. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata Párisból.) Wilson elnök a „Washington” hajó fedélzetén utazik haza Amerikába. A hajón óránként kapja Ameriből a szikratáviratokat, melyek az amerikai lapoknak a népszerűség tervezetéhez fűzött kommentárjait közlik. Wilson utazásának első napján bezárkózott kabinjába és csak az istentiszteleten jelent meg. A „Washington” hajó gyorsan halad Amerika felé. A tenger teljesen nyugodt.

Az antat teljes kártérítést követel.

Páris. A békekonferencia-jóváteletti bizottsága tegnap egész délután a kártérítés kérdésében tárgyalt. Az európai megbízottak többsége amellelt foglalt állást, hogy az egész háborús költséget behajtják az ellenségen. A leghatározottabban ellenzik.

A Károlyipárt nagygyűlése.

Budapest. A Függetlenségi Károlyipárt tegnap délelőtt a tőzsdepalotában tartotta országos nagygyűlését. Hock János ennek keretében bemutatta a párt programját. A nagygyűlésen számos vidéki küldöttség jelen volt, köztük a zalamegyeiek is dr. Briglevics Károly főispán-kormánybiztos és felesége vezetése alatt. Mintegy 10,000 ember szorongott a tőzsde nagytermében és az utcán is óriási tömeg állt. A nagygyűlést az Opera énekkara nyitotta meg a Szózáttal, majd Hock János beszélt. „Mi az újjászületett Magyarországot akarjuk megvédeni, — mondotta, — még pedig anyagi és erkölcsi alapon. Anyagi alapunk a magántulajdon, amelyet azonban csak addig tartunk szentségnek, amíg a közérdek sértve nincs az egyének érdekei által. De hogy milliók szenvedjenek egyért, ily magántulajdont nem ismerünk el. Mi együtt óhajtunk haladni a szociálista testvéreinkkel. Együtt küzdöttünk a forradalomban, együtt ülünk a kormányzatban és együtt kell haladnunk a jövő Magyarországi kiéptetésében. — Buza Barna a birtokreformról szólt röviden. Kijelentette, hogy el akarja venni az 500 holdon felüli földbirtokot, hogy a földműves népnek juttassa. A földműves emberek, hivatalnokok, iparosok és kereskedők ne féljenek. Csak az féljen, kinek vagyona meghaladja azt a mértéket, melyet az egészséges polgári társadalomban tiszteletre-

méltónak lehet nevezni. Az ünnepséget az operai énekkar a Hymnusszal zárta be. Ezután az egész nagygyűlés közönsége az utcán állókkal együtt a Berliini-térre vonult a Bernből érkező szociálista kiküldöttek üdvözlésére.

A Bernből hazaérkezett magyar szociáldemokraták fogadtatása.

Budapest. Vasárnap délelőtt a népörség elállta a Berliini teret, ahol óriási tömeg jelent meg a Bernből hazaérkező magyar szociáldemokrata megbízottak fogadtatására. Megjelent ott Berinkei miniszterelnök s Buza Barna és Nagy Vince miniszterek is. Biró Dezső és Buchinger Manó, a két berni kiküldött automobilon érkezett. A szociáldemokratapárt nevében Garbai Sándor üdvözölte őket. Egy kisebb kommunista csapat megzavarta az ünnepséget, de a szervezett munkásság a rendzavarókat súlyos ütlegelésekkel eltávolította. Garbai után Berinkei miniszterelnök beszélt, a köztársaság elnöke és kormánya nevében üdvözölte Birót és Buchingert, akiket — mint mondotta — győztes hadvezéreknek tekint, mert az imperialista törekvésekről sikerült lerántania az álarcot, Berinkei né a miniszterelnök felesége a magyar nők nevében köszönetét és háláját fejezte ki. Hoch János a Nemzeti Tanács, Buza Barna miniszter a Károlyi-párt nevében, dr. Balassa Gyula a hadirokkantak és Turnowsky Sándor a radikális párt nevében köszöntötték őket. Biró és Buchinger meghatottan válaszoltak az üdvözlésre. Buchinger beszéde alatt megérkezett vörös zászló alatt Linder Béla volt hadügyminiszter vezetésével a budapesti rendőrök szociálista érzelmű csapata. (Linder ugyanis titkára lett a rendőrök szakszervezetének.) Az ünnepség déli negyed egykor ért véget.

Az osztrák szociálisták győzelme a nemzetgyűlési választásokon.

Bécs. Az osztrák alkotmányozó népgyűlési képviselőválasztások nyugodtan folytak le. A választások a szociálista pártok nagy győzelmével végződtek. A választók rendkívül nagy számban szavaztak, csupán Bécsben mintegy 900,000 választó szavazott le, ami az összes választók 90 százalékának felel meg. Pedig Német-Ausztriában nem is kötelező a szavazás. Bécs város 48 kerülete közül eddig 30 a szociálista pártoknak jutott, de a vidéki kerületekben is jelentékeny a szociálista mandátumok száma.

Két haláleset.

Budapest. Gróf Csáky Károly váci megyéspüspök ma hajnalban meghalt.

Budapest. Bede Jób, a régi jeles újságíró tegnap este a Szent-János kórházban elhunyt. A főváros díszsír helyet ad neki.

A Hadikórház ügye.

Konzorcium vegye-e át

a kanizsai Hadikórházat?

A napokban kanizsai gyárosokból konzorcium alakult abból a célból, hogy a szentmiskolci Hadikórházat, — amelyet a hadügyi kormány tudvalevőleg Nagykanizsa városnak kínált megvételre, — ez a konzorcium vegye meg és a kórháztelep épületeiből szövetkezeti alapon munkáslakásokat alakítsanak, amelyek idővel, törlesztés után, — a gyárak otlakó munkásainak tulajdonába mennek át. A konzorcium ily tartalmu írásbeli ajánlatát is beadta már a kanizsai kormánybiztossághoz. A kérdéshez való hozzászólásképpen ma az alábbi levelet vettük Schless István mérnöktől, aki már hetek óta készíti a város mérnöki hivatalában a Hadikórház lakásokká való átalakításának terveit, aki tehát teljes illetékességgel és alapos hozzáértéssel szól hozzá az ügyhöz, mely ma Nagykanizsa városának ugy pénzügyi, mint szociális tekintetben a legnagyobb és legsürgősebb problémája. Schless mérnök levele a következő:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg itt hozzászólnom ama tervhez, mely szerint a Hadikórházat munkáslakásokká leendő átalakítás végett valamely szövetkezet venné át.

Elhiszem azt, hogy a város, vagyis annak illetékes hivatala szívesen venne egy olyan tervet, mely őt megszabadítaná ezen szociális intézmény megvalósításának és vezetésének nehéz munkájától, s hogy ezt inkább ráhagyná valamely szociális mázzal bevont érdekcsoportra. Ámde már maga a gondolat sem szociális, mert nem tudom, vajjon *akadna-e egyetlen olyan proletár, aki lekötne magát munkaadójának csak azért, hogy neki 20 éves lakást biztosít?* Vagy ha mégis akad ilyen, nem az-e a célja akkor is az illetőnek, hogy egyedül álló, csak az ő lakását magában foglaló épületre tegyen szert? Mert hiszen itt egy épületben 5 család fog lakni. De ha a konzorcium venné át a Hadikórházat, ugy a legnagyobb kárt a város szenvedné, mert a Hadikórház mint kislakástelep még 50 évig jó és ha a mostani befektetéseket 20 év múlva leírják, — mert 20 év múlva az amortizációs törlesztés letelik, — ekkor a gyenge külsőfalaknak téglafalakra való átalakításával legalább további 30 évig a város itt igen jelentős bevétellel számolhat. Ezen átalakítások pedig minden nehézség nélkül keresztülvihetők lesznek, mert a Hadikórház épületeinek tetőszerkezete és alapépítménye elsőrangú.

A pihenő nagyököknek azt ajánlom, hogy adjon majd olcsó amortizációs kölcsönöket azon háztulajdonosoknak, akiknek házaik a lakásügyi bizottság lakhatatlanoknak fogja nyilvánítani. amikor aztán a város területéről, az egészségtelen és rozoga épületek hamar el fognak tűnni, hogy helyükbe egészséges, új házak épüljenek.

Respektálom azon indokolt aggodalmat, hogy ha a Hadikórház a város kezelésébe jutna, akkor az csak úgy, ahogy lenne átalakítva és a város többi épületeinek sorsára jutna. De résen leszünk, hogy ne így legyen — hanem hogy minden munkás ott egészséges és nyugalmas lakáshoz jusson, s kényelmes és tiszta

otthonát megszerezze. Eme körülmények figyelembe vételét ajánlom a város jelenlegi vezetésének, és csak úgy döntsön, ha mindem aggályaim ellenkezőjét biztosítva látja.

Maradtam az igen tisztelt Szerkesztő urnak kész hiva
Schless István, mérnök.

HIREK.

— Ötvös Emil — állampénztári igazgató.

A népkormány Ötvös Emil állami adóhivatali főpénztárost, a nagykanizsai állami adóhivatal vezetőjét a VI. fizetési osztályba való sorolással állampénztári igazgatóvá nevezte ki. Ötvös Emilnek, a páratlanul népszerű és rokonszenves adóhivatali főnöknek magas avanzsmája hírét városszerte őszinte örömmel fogadták és ahhoz neki számosan igazán szívből gratuláltak.

— **Változások a kanizsai iparlajstromban.** Nagykanizsa város tanácsának legutóbbi tanácsüléséből az alábbi új hatósági engedélyeket adták ki. És pedig **hatósági engedélyeket:** Ország Józsefnek mezőgazdasági és kereskedelmi cikkekkel való kereskedésre, bizományi és képviselői üzletek lebonyolítására (kicsinyben és nagyban), Simon Lajos és Krugler Simonnak mészárosipar üzésére. **Iparigazolványokat nyertek:** Kasztl, Mórné szül. Grünfeld Paula vegyeskereskedés, Kolovits Lajos asztalos, Czeig Imre, Skrilecz István és Garzó József férfiszabó, Gaál Sándorné szül. Czofár Mária női szabóipar folytatására és Horváth István és Herjavec László temetkezési és hullaszállító vállalat létesítésére. — Végül tudomásul vette a városi tanács Brantin Józsefné temetkezési vállalatáról és Stern J. Oszkárnak diszmutaru és játékkereskedéséről szóló lemondását és őket a kanizsai iparlajstromból törölték.

— **Karczag Rezső a nők politizálásáról.** Lapunk munkatársa, Karczag Rezső volt a „Haladás” előadásorozatának tegnapi előadója, aki a nők politizálásáról tartott olyan tartalmas és mindvégig lebilincselő előadást, hogy az szépszámu hallgatóságának a legalaposabb okulására szolgált. Őszintén sajnálhatják, akik nem voltak ott jelen, — főleg a távolmaradt nők, — hogy nem hallották.

— **Egy kanizsai vasutas szerencsétlensége** Borzalmas baleset érte Gelse állomáson Nagy Ádám nagykanizsai (Csengery ut 78.) vasúti kalauzt. Tolatás közben fel akart szállni a mozgó vonatra, de megcsuszott és pedig oly szerencsétlenül, hogy a kerekek alá került, melyek bal lábát összeroncolták. A legelső vonattal behozták Nagykanizsára és a kórházba szállították, ahol összeroncolt lábszárát amputálták. Felesége és hat kis gyermeke iráni ismerőseik mély részvétellel vannak.

— **Beregi Oszkár** tegnapi szavalóestje valóban az lett, mint aminek ígérkezett: Nagykanizsa művészi szenzációja. A zsúfolásig telt egyetemes nagyterem intelligens közönsége a legnagyobb műveléssel gyönyörködött teljes két órán át az európai bíró recitátor előadásában, mely a magyar költészet legjavát felölelte. Legnagyobb hatást azonban egy Shakespeare-tragédia egyik hatalmas monológjával érte el. Az elismerésből bőven kijutott a pom-pás estét rendező Brónyai Lajosnak is.

— **Végzetes játék a fegyverrel.** A mura-keresztúri 20-as őrségről tegnap délután a közeli Kakonya-pusztára rándult lakodalomba két 20-as törzsmester Weissenstein Lajos és Szántó Ferenc, Kanizsáról pedig Szántó felesége és egy Varga Ilonka nevű fiatal leány. A legrozsásabb hangulatban folyt a lakodalmi mulatság egészen este 9 óráig, amikor kívül-

ről riadó hangjai hallatszottak, mert állítólag a szerbek át akartak jönni a Dráván. Szántó törzsmester sietve távozott, Weissenstein azonban lassan készülődött, miközben szolgálati pisztolyát tréfából az asszonyra fogta. E pillanatban a fegyver elsült és Szántóné, valamint Varga Ilonka vértől borítva összeestek. A golyó Szántóné hasát és hátát keresztülfurva Varga Ilonka felső lábszárába hatolt. Mindketten súlyosan megsebesültek. Weissenstein Lajos e rémségek láttára eszeveszetten elrohant és azóta nyomtalanul eltűnt. Amint végzetes tréfájának színhelyéről távozott, néhány perc múlva kívülről lövés hangja hallatszott. Állítólag Weissenstein öngyilkos lett. De azóta sem élve, sem halva senki nem látta. A tréfa két szerencsétlen áldozatát még az éjszaka Nagykanizsára szállították a kórházba. Különösen Szántóné állapota igen aggasztó.

— **Fehér estély.** Két kis vigjáték, magán-számok, táncok, konferálás szórakoztatta szombaton este a vas- és fémmunkásoktól rendezett kabarén a szépszámu közönséget. A műkedvelő szereplők mindegyike kiérdemelte a legteljesebb dicsőreteket nívós és kellemes játékaival. Az est clou-ja Plander énekszámai voltak; kellemes, tiszta hangjáról most csak hirt adhatunk, de lesz még nála alkalmunk komolyhangu kritikákra is. Abonyi ügyesen és rutinnal konferálta végig az estét, gunyos, csipkelődő tréfáit tetszéssel fogadták. A darabokban jól játszottak még Török Annus, Weissenstein Bözsike, Takács Annus, Helfer, Jenő.

— **A tényleges katonák jelvénye** A hadügyminiszter elrendelte, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő katonákat megkülönböztető jelvényvel lássák el. A jelvény kerek, alsó részén két keresztbe fektetett kard, fölötte a fölkelő nap és a kiterjesztett szárnyu turulmadár, körülötte „Magyar népköztársaság” fölírás. Ezt a jelvényt minden tényleges szolgálatot teljesítő katonának a sapkáján, az eddigi sapkarózsa helyén és a zubbony bal oldalán kell hordania. — A hadügyminiszternek az új jelvényről szóló rendelete, a jelvényvel együtt már Nagykanizsára, a 20-ik gyalogezredhez is megérkezett, és a jelvények kiosztása már a legközelebb megkezdődik. A ténylegesek eme jelvényét a kaszárnyán kívül, üzletekben sehol sem lehet kapni, aminek célja az, hogy illetéktelen egyének (nem tényleges katonák) azt be ne szerezhessék.

— **A pesti újságok kézbesítése.** (Panaszos levél.) Igen tisztelt szerkesztő Ur! A minden tekintetben mindig dicsért posta-intézményüknek egy kellemetlenül tapasztalt hiányosságára hívom fel szíves figyelmét. A budapesti újságoknak a kézbesítése néhány hét óta lehetetlenül gyakran történik. Az ebédután érkező lapokat ugyanis rendszerint csak másnap délelőtt kapják meg az előfizetők a levélpostai kikézesítések. Csak nagyritkán, ha a vonat igen pontosan érkezik be, kapjuk az újságokat már aznap estefelé, ugyancsak a levélpostával. Békeidőben a vonat megérkezése után egy órával már mindenki olvashatta a lapját, sőt a háború alatt is elég gyorsan kaptuk őket a külön újságkézbesítők útján. Érthetetlen, hogy éppen most, a viszonyok javulásával romlik az újságkézbesítés. Pedig talán sosem vártuk az újságokat olyan türelmetlenül, mint ma; miért is az előfizetés dacára, kénytelenek vagyunk legtöbbször rikkancstól is újságot vásárolni. Hogy ezt a dupla kiadást elkerüljük, tömegesen le kell mondanunk lapjaink előfizetéséről, ami aztán a budapesti kiadóhivatalokban okoz majd feltűnést. Kérem igen tisztelt szerkesztő urat, szíveskedjék b. lapjában ez anomáliát szóvátenni és odahatni, hogy az újságokat ismét külön hírlapkézbesítők idejében kihordják, és vagyok stb., stb. Aláírás.

2176/1919.

Szálfeladás.

Nagykanizsa város közhírré teszi, hogy a városi felső erdőn 249 db. fenálló szálfát 1919. február hó 18-án délelőtt 9 órakor nyilvános szóbeli árverésen a helyszínén eladatik.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1919. évi február hó 14-én.

Dr. Sabján s. k. polgármester.

2290/1919.

Városházi üzlethelyiségek bérbeadása.

A Kazinczy-utca volt Fischel-féle és hatósági üzlethelyiséget a város bérbeadja s erre nyilvános, zárt írásbeli árverést hirdet.

Az ajánlatok 1919. február 22-én déli 12 óráig zártan és lepecsételve a városi iktatóba adandók be, s ugyanekkor nyilvános bizottságilag felbontatnak.

A bérletre vonatkozó feltételek a városi kiadónál tekinthetők meg.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1919. évi február hó 14-én.

Dr. Sabján Gyula s. k. polgármester.

Cimbalom Sunda - féle, elsőrendű pedálos, esetleg kötöttakkal együtt eladó. Király-u. 4.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 17. és 18-án.

Szenzációs Nordisk attrakció!

Mia May a csodaszépségű film-művésznő felléptével!

Tatjana

Egy hercegnő élettörténete. Szenzációs dráma négy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Eladó:

1 irodai farács, 1 üvegfal, 2 kidugó címtábla (vas), 1 cégtábla fából, 2 keret üvegcégtáblához.

Kaufmann Mór férfiszabó Nagykanizsán, Fő - ut 14. szám alatt.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 17., 18. és 19-én.

Albert Bassermann aranyorozatának első képe

Dr. NEWPON

Egy orvos regénye 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HIRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 18. kedd

40. szám.

A csehek bevonultatják a 21—37 éves magyarokat.

Budapest. Hiteles értesülés szerint a cseh katonai hatóságok kihirdették, hogy a megszállt területen, vagyis egész Felső-Magyarországon február 21-én az összes 1882—1898. évfolyamhoz tartozó (21—37 éves) magyar állampolgároknak katonai szolgálatra be kell vonulniok a cseh pöttestekhez.

Losonc a csehek ellen.

Miskolc. Az elmúlt éjszaka Losoncon véres utcai harcok voltak. A vonat csak Fülekig jár, ahova sok menekült érkezett Losoncról. A losonci menekültek elbeszéltek, hogy Losonc magyar lakossága főként pedig a munkásosztály fellázadt a csehek ellen és nyílt összeütközésre került a sor, melynek mindkét részről sok áldozata volt. Az ellenállás azonban eredményesnek látszik, mert a csehek most már hajlandók némileg enyhíteni szigorú uralmukon.

Kormánybiztos a pozsonyi egyetemen

Bécs. A pozsonyi egyetem a cseh-szlovák kormány dr. Jehlicska Ferenc volt budapesti egyetemi tanárt meghívta kormánybiztosnak, hogy az egyetem tanári karával felmerült ellentéteket elsimítsa. Jehlicska ma érkezett Pozsonyba és átvette az egyetem vezetését. Szándéka rövidesen megnyitni a pozsonyi egyetemet és pedig úgy, hogy attól távol tartassék minden politika és megőriztessék annak autonómiája.

Erdély sorsa a békekonferencián.

Páris. A román területi kérdések tanulmányozására kiküldött bizottság tegnap délelőtt 10 órakor Tardieux elnöklete alatt ülést tartott, amelyen folytatták Románia területi igényeinek megvizsgálását.

Franciaország gazdasági háborút akar folytatni ellenünk.

Prága. A „Cseszko Szlovo“ párisi tudósítója feltűnést keltő tudósítást küldött, melyet a lap „Legyünk résen“ cím alatt közöl. Clemenceau francia miniszterelnök nyilatkozott az amerikai Associated Press munkatársa előtt és nyilatkozatából kitűnik, hogy Clemenceau a háborút kereskedelmi, ipari és pénzügyi szempontból még nem tekinti befejezettnek. Ellenkezőleg Clemenceau amellett van, hogy a háborút a békekötés után is folytatni kell a legyőzött országok ellen gazdaság terén. „Franciaország, — mondotta Clemenceau, — most már szigorúan ellenőrizni fogja a semlegesek közötti kereskedelmet, nehogy Németország visszaéléseket követhessen el Franciaország kárára. És Franciaország gond-

ját fogja viselni annak, hogy a cseh ipar és tőke mögé ne rejtőzhessen el német, német-osztrák, vagy magyar tőke.

A bolsevisták új veresége.

Rotterdam. Londonból jelentik: A bolsevikiek az északi fronton megverték. Denikow tábornok erőteljes offenzívát kezdett, több várost elfoglalt és 31,000 bolsevista foglyot ejtett.

Az orosz bolsevisták tavaszi haditerve Csehország ellen.

Bécs. Stockholmból táviratozzák: Az orosz szovjetkormány haditervet dolgozott ki nagyszabású tavaszi offenzíva megindítására. Legelőször Lengyelországot akarják megszállni, ahonnan Csehországba és a többi szláv államokba akarnak bevonulni.

A spartakusok újraéledése.

Berlin. A birodalom több vidékéről jelentések érkeznek újabb spartakus mozgalmról, Nürnbergben a spartakusok megszállták a katonai parancsnokság épületét, a városházát és más középületeket. A Nürnbergben állomásozó 8. tábori ágyusezred nem állt ugyan melléjük, de nem is tett ellenük semmit. A többségi szocialisták lapja a spartakusok kezén van. Düsseldorfban a spartakusok megszállták a polgári lapok nyomdáját. Kölni jelentések szerint az iparvidék szintén a spartakusok kezén van.

Bomlás az antant-hadseregben.

Newyork. A Tribuna jelenti Párisból: Francia hivatalos körök egyre nagyobb nyugtalansággal nézik az amerikai sajtó kritizáló magatartását, mely főleg azzal foglalkozik, hogy az amerikai hadsereg hazavágyik Európából. Oly jelek mutatkoznak már, melyek miatt felmerült a szüksége annak, hogy a francia kormány felkérje az amerikai delegátusokat és ujságírókat, hogy igyekezzenek a francia és az amerikai hadseregek közti jóbaráti viszonyt ápolni.

Kormányakció a drágaság ellen.

A vagyonosok új megadóztatása.

Budapest. A népkormány a forradalom kitörése óta állandóan arra törekszik, hogy a háború alatt óriási mértékben megnövekedett élelmiszerárakat leszorítsa. Most Balogh Ernő közlelmezési miniszter utasítására Erdélyi kormánybiztos elrendelte a vagyonosabb néposztály megadóztatását akként, hogy a vagyonosok élelmiszerjegyüket csak úgy kapják meg, ha előbb a reájuk kirótt adót lelizették.

A Hadikórház és a lakásinség.

— Hozzászólás. —

A legaktuálisabb és legsürgősebb kanizsai problémát, a Hadikórház átvételének kérdését és a lakásinség megszüntetésének különféle lehetőségeit tárgyalja ma Nagykanizsán boldogboldogtalan. Erről szól a hozzánk beküldött alábbi levél is, melyben több valóban figyelemre méltó ötlet merült fel. A Hadikórház és a kanizsai lakásinség ügyéhez való alapos hozzászólást tartalmazó levél így hangzik:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy b. lapjában én is hozzájáruljak, miut építő iparos a Hadikórház és a kanizsai lakásinség feletti vitához, ami a néptanács első ülésén elhangzott és a helyi lapokban folytatódott.

A Hadikórház átvétele Király Sándor műszaki tanácsnok ur szakszerű véleménye szerint a városnak óriási áldozatába kerülne. Ha a város 2 millió 300 ezer koronát fizetne a Hadikórházért és még 2 millió 700 ezer korona volna szükséges annak átépítésére, hogy abból 300 két és háromszobás lakás létesülhessen, a lakbérékből várható évi 200,000 korona bevétellel szemben az amortizáció költségei évi 400,000 koronára rugván, az egész tranzakció előreláthatólag évi 200 ezer korona ráfizetéssel sújtaná a várost. Már ez is óriási összeg, azonban a gyakorlat azt szokta mutatni, hogy a békevilágban is mindig sokkal többbe került az építkezés, mint az előirányozva volt. Kétségtelen, hogy előre nem látható munkák ennél az építésnél is lesznek, s így 400,000 korona nem is lenne elég az óriási adósság évi törlesztésére. Én Ujvári Géza érvelését helyesnek találom, hogy a város csak az eselben menjen bele a Hadikórház átvételébe, ha azt az állam díjtalanul engedi át a városnak, mert így 25 év alatt a lakbérékből talán sikerül amortizálni az átalakításba fektetett tőkét, más-kép azonban teljes lehetetlenség. A vízvezetékhez szükséges berendezéseket azonban feltétlen meg kell vásárolni, még pedig azért az ártért, amennyibe az államnak került.

Ha az állam a Hadikórházat díjtalanul át nem engedné, akkor a város hasson oda, hogy az állam abból kaszárnyát létesítsen. A Hadikórház teljesen megfelelne a mai katonaság létszámának. A mostani kaszárnyákat pedig, melyek a város tulajdonát képezik, át kellene alakítani lakásokká. Ezek a városnak több hasznot hoznának, mintha katonaság van azokban elhelyezve, és a városnak itt nem is kellene olyan óriási áldozatot hozni az átalakításoknál, mert amit itt beépítenek az busásan meg is hozza a kamatját.

Nem helyeslem azonban Ujvári Géza azon nézetét, hogy a város a régi gimnáziumot alakítsa át szükséglakásokká. A régi gimnázium immár megérett a lebontásra, tehát sürgősen meg kell kezdeni annak a föld színéről való eltüntetését, már csak azért is, mert abból óriási tömeg léglát és egyéb építési anyagot lehetne kivonni, ami a téglagyáraknak mai széninséges termelési képességei mellett igen fontos tényező.

Csodálkozom Ujvári Géza azon kijelentésén, hogy a „betolakodott idegeneket“ ki akarja

utasítani a városból, hisz egy város kereskedelme és ipara annál nagyobb, mennél több idegen telepedik a városba. Örülni kell, ha jönnek és oda kell hatni, hogy csak mennél többen tolokodjanak ide, mert ezek legnagyobb része jómódu ember, akiktől az egész városnak csak haszna lehet.

A lakásínség enyhítéséhez okvetlenül szükséges, hogy elsősorban új utcanyitások történjenek, még pedig a város olyan részeiben, ahol az építkezésbe a tőkepénzesek szívesen fektetik bele pénzüket. Vagyis, hogy az utcanyitások a város belterületén történjenek. Ajánlatos volna sürgősen az Arany János-utcát felnyitani a Sugár-utlig, a Rozgonyi-utca pedig a Petőfi-utlig, a Nádor-utca meghosszabbítani az alsótemplom felé, a Zárda-utca pedig a ferenczenek kertjének telkén a Kazinczy-utcaig meghosszabbítani. Általában most már végre kellene hajtani azt a rég kidolgozott tervet, melyet a ferencendi kert parcellázásáról évekket ezelőtt készítették.

Nemcsak általános közegészségi szempontból, hanem az emeletes házak épülésének szempontjából is égetően sürgős a vízvezeték és csatornázás elkészítése. Hiszen még emlékezhetünk rá, hogy amikor Batthyány-Strattmann herceg a Gazdasági takarékos épületét építtette, akkor azért nem építették a házat két emeletre, mert magasnak találták a kutból a vizet felhordatni. S így többen is gondolkodnak. Pedig a legdrágább építkezés a földszintes épület, mert minél több emeletre építünk, annál gazdaságosabb az építkezés. Az alacsony házhoz se kell kisebb telek mint a nagy házhoz, a földszinteshez is kell alap és tető, mint az emeleteshez. És tulajdonképpen csak ezek a dolgok drágítják meg a házat. Ha ellenben lenne Nagykanizsán vízvezeték, senki sem habozna, aki kellő tőkével rendelkezik, két, esetleg három emeletes házat építtetni.

A mai viszonyoknál fogva lehetetlen magánosoknak azonnal házépítésekbe belekezdeni. de mire a fenti előmunkálatok készen lennének, akkorra remélhetőleg lesz anyag, lesz munkaerő és arra majd meg fog szünni a kormány azon rendelete is, mely nem tűri, hogy a házakba fektetett tőke rendes kamatot hajtson. Tisztelettel Kohn Samu.

HIREK.

— Szabad a vásár Zalamegyében — csak Nagykanizsán nem. Kolbenschlag Béla alispán tavirattilag közölte Nagykanizsa városával, hogy a Zalamegye területére az országos vásárok megtartásának tilalmát, mely február 15-ig volt elrendelve, megszüntette, — kivéve a nagykanizsai, alsólendvai és letenyei járásokat, melyek területén ezentel sem szabad nagyvásárt tartani. Azzal indokolja ezt az alispán, hogy ez a három járás a jugoszlávok által megszállt területek szomszédságában lévén, a közrend érdekében ott a tilalmat továbbra is fenn kell tartani. — Itt közöljük, hogy Somogy megye egész területén az országos vásárok tartását március 15-ig folytatólag betiltották. Ellenben Veszprémmegyében február 15-én a vásárok tilalma megszűnt.

— Árútitőházikók a kanizsai utcákon. Matolics József, a kanizsai hatósági üzlet agilis kezelője érdekes és figyelemre méltó ajánlattal fordult Nagykanizsa város tanácsához. Tíz olyan utcai árútitőbódé felállítására kér engedélyt, mint amint a Sugár-ut és Deák-tér sarkán álló újságárúsbódé. Sőt becsatolt tervrajza szerint az ő házikói még sokkal díszesebbek lennének ennél. Matolics mind a tíz pavillonban gyümölcs és eukorkaárúsitást akar berendezni, s azokat az alábbi pontokon akarja elhelyezni: négyet a piacon, illetőleg az Erzsébet-téren, egyet-egyét pedig a Fő ut és a Csengeri ut sarkán, az Eötvös-téren, a Sugár-

és Rozgonyi utcák sarkán, a vasuti állomásnál, a 20-as laktanya előtt és egyet a Csengeri-ut vége táján. Ajánlata ugy szól, hogy 15 évig ne kelljen a közterület elfoglalásáért bért fizetnie és 15 év múlva mind a tíz árútitő házikó minden térítés nélkül a város tulajdonába fog átmenni. Az ajánlat fölött a városi tanács a legközelebbi tanácsülésen fog határozni.

— Vasutasestély Nagykanizsán A mozonyvezetők szűkebb rendezésében a nagy-számú kanizsai vasutasság már erősen készül a múlt hagyományaihoz méltó fényes estélyre, mely szombathoz egy hétre március 1-én lesz. Költemények előadása, ének és zeneszámok lesznek az estély műsorán Nagykanizsa legkiválóbb tagjai által tolmácsolva. A rendezőség már a napokban fogja publikálni az estély nagyszabású műsorát. Örömmel közöljük, hogy a polgári egyeteli nagyterem erre az alkalomra háborus piszkosságából kivételtelve az estély színvonalának megfelelően lesz átalakítva. A város minden rétegében lázasan várják az idei farsangnak legnagyobb sikerrel kecsegtető estélyét. Persze leginkább a bakfislányok számolják, hogy hány-szor kell lefűkűdni míg végre eljön a vasutasság, amelyen a rendezőség a leányok táncolási kedvének teljes kielégítésére egy kellemes ujjtással fog színi.

— A nemzetőr és a világitó pisztoly. Vasárnap délelőtt Hauke Mihály 19 éves nemzetőr a puskaporos torony melletti jégen kocsolyázott és hogy társaságát szórakoztassa, elővett egy ugynevezett világitópisztolyt (a lövészáróvilágnak ezt a sokszor említett rekvizitumát) és egy rakétát óriási durvánással a levegőbe röpített. A fiatal békekatona azonban nem lévén közelebbi ismeretségben a világitó pisztollyal, azt gyengén fogta és az erős rugásu szerszám, mikor azt elsütötte, kiugorva kezéből homlokának röpült, amelynek csontját bezúzta. Az ifjú nemzetőrt hatalmas fejszével eszméletlen állapotban a mentőkoszin a kórházba szállították.

— Köszönetnyilvánítás. A nagykanizsai volt Hadsegélyző Hivatal vezetője, Farkas Vilma urhölgy, a Hivatal főszámolósa után mutatkozott 1270.46 korona (Egyezerkettőszázhetven korona 46 fillér) pénztári maradványt a nagykanizsai Hadigondozó népiroda segélyzési céljaira volt szíves följajnlani és átadni. Ezért a hadiözvegyek, hadiárva és hadirokkantok nevében ezen az uton is hálás köszönetét fejezi ki a Hadigondozó népiroda igazgatója.

— A kanizsai munkás tanács ülése. A Munkás tanács holnap, szerdán este 8 órakor a Munkásotthonban ülést tart, ahol a tagok, valamint a Katona-tanács megbízottai szíveskedjenek megjelenni.

A nagykanizsai cipőfelsőrész-készítők és az árvizsgáló bizottság által

1919. február hó 14-én átmeneti időtartamra megállapított cipőfelsőrész-készítői árszabály.

Férfi és női cipőfelsőrész egészen behajtvá	20 kor-	
" " " félig	" 18 "	
" " " tisztázott	" 16 "	
Fü felsőrész 35—39-ig egészen behajtvá	18 "	
" " " félig	" 16 "	
" " " tisztázott	" 14 "	
Gyermek és leány cipőfelsőrész 24—34-ig		
" " " egészen behajtvá	16 "	
" " " félig	" 14 "	
" " " tisztázott	" 12 "	
Férfi és női félfelsőrész egészen behajtvá	18 "	
" " " félig	" 16 "	
" " " tisztázott	" 14 "	
Fü félfelsőrész 36—39 egészen behajtvá	16 "	
" " " félig	" 14 "	
" " " tisztázott	" 12 "	
Gyermek és leány fél felsőrészek 24—34-ig		
" " " egészen behajtvá	14 "	
" " " félig	" 12 "	
" " " tisztázott	" 10 "	

A munkadíjak páronként értendőek. A különleges munkákért például; szövetszár szegve és külső ringlibőr diszítéssel vagy cakkozással, lyuggalással külön megállapodást képeznek.

Bilik Ferenc s. k., Koller Nándor s. k., Szily Károly s. k., Kobán Ferenc s. k.

589/1919.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulírott városi adóhivatal ezennel fel-szólítja mindazokat az adózókat, akik az adókönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. cz. 26. §-a értelmében esedékes adó-tartozásukat e hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hird-etmény közhírré tételétől számított

8 napon belül,

vagyis e hó 24-éig

annál is inkább fizessék be, mert ellen-kező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indittatni.

Városi adóhivatal.

Nagykanizsa, 1919 évi február hó 17-én.

Horváth s. k.
adóügyi számvevő.

Szőlőbirtokosok!

Tekintettel a közelgő évadra, valamint a szállítási nehézsé-gekre, lássa el magát minden szőlőbirtokos idejekorán

szőlőkötöző papirzsineggel.

Kérjen mintát és árajánlatot!

**Papírárugyár és Kereske-
delmi r. t. Budapest, VI.,
Rákóczi-ut 6. Telefon 83-63.**

— Sürgőnycim: PAPIRTEXTIL. —

**Cimbalom Sunda - féle,
elsőrendű pedálos, esetleg kot-
tákkal együtt eladó. Király-u. 4.**

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 17. és 18-án.

Szenzációs Nordisk attrakció!

Mia May a csodaszépségű film-
művésznő felléptével!

Tatjana

Egy hercegnő élettörténete.
Szenzációs dráma négy felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és
ünneppnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 17., 18. és 19-én.

Albert Bassermann arany sorozatának
első képe

Dr. NEWPON

Egy orvos regénye 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár-
és ünneppnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvántartás és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: GÜrtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 19. szerda

41. szám.

Magyar—román csata Arad és Biharmegyék határán

Arad. Az aradmegyei Nagyhalmágnál, Biharmegye határán a demarkációs vonalon 2000 főnyi regurális román gyalogság támadást intézett állásaink ellen. A támadást 400 főnyi védőseregünk visszaverte és a románokat megszalasztották. Az ütközetben a románok több halottat vesztek, nekünk azonban nem volt veszteségünk. Megállapítottuk, hogy a románok támadásának célja az volt, hogy Vaskón át Biharmegyébe törhessenek. Ez a terv végleg meghiúsult. A románok ezt az akciót Vaskón készítették elő, amire a vaskói román gárdát is felhasználták. Ennek megállapítása után Neboviedszky Tivadar alezredes, az erdélyi nemzetőri kerület parancsnoka intézkedett, hogy a vaskói román gárdát azonnal fegyverezzék le, ami azonnal megtörtént.

Orsova megszállása.

Budapest. A szerbek, akik Orsovát megszállva tartják, legközelebb kivonulnak onnét, hogy helyüket francia megszállóknak adják át. Azonban rövidesen a franciák is eltávoznak Orsováról, melyet véglegesen románok fognak megszállni.

Vérfürdő Kiskunfélegyházán

Budapest. Tegnap Kiskunfélegyházán komoly zavargások voltak, melyek a kormánybiztosi állás betöltésének kérdése és az élelmiszerdrágaság körül törtek ki. A zavargók a templom tornyában elhelyezett gépfegyverekkel dolgoztak és több embert agyonlőttek. Katonáság lépett közbe, minthogy azonban a katonák kevesen voltak, elvették tőlük fegyvereiket. Majd a csőcselék több kereskedő üzletét kifosztották és a védekező kereskedőket lelőtték. A polgármester katonai karhatalmat kért és a 6-os huszárok kicserélését sürgette, mert az ezred nagy része szerb nemzetiségű emberből áll. Néhány óra múlva tengerészek jöttek Budapestről Kiskunfélegyházára, akik a rendet helyreállították. A tengerészek parancsnoka kihirdette a város területére a statáriumot.

Olsson a népszövetségért.

Genf. Wilson a „George Washington” hajóról szikratáviratot küldött Washingtonba az Egyesült Államok kongresszusának külügyi bizottságához azzal az intézkedéssel, hogy a népszövetségi javaslat felett addig ne kezdjék meg a vitát, míg ő haza nem érkezik, mert ő minden egyes paragrafus tárgyalásánál jelen akar lenni.

A Newyork Herald munkatársának adott interjújában a következőket mondta Wilson: A nemzetek szövetségének

megalakulása után semleges államok nem lesznek többé, mert minden ország tagja lesz a szövetségnek, mindegyiknek alá kell vetni magát egy esetleges fegyveres beavatkozás kényszerének. Ha nincsenek többé semleges államok, megszűnik a tenger szabadságának kérdése, mert e kérdés mindig csak a semlegesek és hadviselők között merülhetett fel. A nemzetek szabadsága szabályozza a jövőben a hadihajók és a fegyverkezési politika kérdését.

Wilson Bostonban száll partra és mindjárt nagy akciót indít a népszövetség érdekében. Bostonból egyenesen Washingtonba utazik. Kijelentette, hogy a legjobb reményekkel eltelve hagyta el Európát. Szerinte júliusban aláírják a végleges békét. — Az Egyesült Államok párisi nagykövete valószínűleg Hugh Wallace demokratapárti képviselő lesz.

Inog a Népszövetség.

(Bécs. A Neues Wiener Journalnak jelentik Baseltől: A Morningpost közlése szerint a francia, angol és japán béke delegátusok február 14-én kijelentették, hogy csak fentartással csatlakoznak Wilsonnak népszövetségi tervezetéhez.

Délszlávok a konferencián.

Páris. Az előzetes békekonferencia külön bizottsága kedden délután meghallgatta a szerb királyság és a szlovének megbízottait, kik kifejtették alapelveiket, s azokról egy memorandumot adták át a békekonferenciának. Kívánják többek közt a mostani szerb-bolgár határvonal kiigazítását. Az új határ csaknem párhuzamosan futna a jelenlegivel, csupán eltávolodnék attól helyenkint 10—60 kilométernyire.

Szétromboltak egy klerikális nyomdát a kommunisták.

Budapest. Ma délelőtt 1/2 11 órakor a Horánszky-utca 18—20 számú házban lévő „Apostol” nyomdában megjelent 100—120 főből álló felfegyverzett kommunista-csapat és vasdorongokkal az összes szedőszekrényeket és gépeket szétrombolták, elvagdalták a gépszíjakat és a személyzet több tagját is súlyosan megvertek. Ezután felmentek a nyomdai irodába, ahol szintén mindent pozdorjává zúztak, elvagták a villamos vezetékeket és a kitört ablakokon át az összes írókat és üzleti feljegyzéseket a sáros utcára szórták ki. Mire a Mosonyi-utcai karhatalmi kirendeltség emberei megérkeztek, arra már a kommunisták eltávoztak az összerombolt Apostol nyomdából, mely Bangháék vállalata. Mint megállapítható a rombolás azért történt, mert a rombolók azt hitték, hogy ott készült egy kommunista ellenes röpirat, mely néhány nappal ezelőtt jelent meg.

HIREK.

Népfürdő a Hadikórházban.

A Hadirokkantak egyesülete fogja kezelni.

Schless István mérnöktől, aki a város megbízásából a Hadikórház pavillonjainak lakásokká való átalakításának terveit képezi, az alábbi sorokat vettük:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Mint már körülbelül bizonyos, a somogyszentmiklósi-ut melletti gyönyörű kórháztelepet át fogja venni Nagykanizsa városa, melynek birtokába kerül ezzel együtt egy park közepén álló óriási épület, mely óránként 4000 liter melegviz szolgáltatására alkalmas gőzkazánnal, mosó, szárító és mángorló gépekkel és pompás fürdőberendezésekkel van felszerelve. Ezen épületet a város kevés költséggel egy uszodával és vendéglővel kibővített népfürdővé alakíthatja át. Én a Hadirokkantak nagykanizsai egyesületének figyelmét felhívtam erre a tervre és javasoltam, hogy az egyesület kérje a népfürdőt bérbevétele végett, amelynek egész személyzete egy szakember vezetésével csupa hadirokkantból állhatna. Az ezeknek megfelelő díjazása mellett megmaradó tiszta haszon az egyesületé lenne, és annak tagjai között oszthatnák fel azt. Hasonló módon kellene cselekedni a több ezer főnyi lakosságot magában foglalandó telepen létesülő fűszer-, trafik- és boltüzletekkel is.

A népfürdő tervének megvalósításával népebbé, élénkebbé és fogalmasabbá tesszük Uj-Kanizsát (ahogyan a telepet el lehetne nevezni.) Valamiféle közlekedési eszköz okvetlen lesz a város és a telep között és fürdés után a szép park, jó ételek és italok, — vasárnaponként pedig cigányzene is, — nyújtának ott a közönségnek élvezetet. Schillert idézem: „Minél több fürdőt építünk, annál kevesebb kórházra lesz szükségünk”.

A fürdőépületben lévő mosódai felszerelések minden átalakítás nélkül a fürdővel együtt üzembe hozhatók, s ott rokkantak, a katonaság, intézetek, szállodák és vendéglők fehéreműt, továbbá a gyárak gépcinél használatos törölruhákat lehetne mosatni igen olcsó áron. És mert a Hadikórház épületeinek használható padlásuk nincs, — a majd ott lakóknak mosói ruháit a már meglévő és kitűnően berendezett szárítókamrákban lehet majd néhány fillérért pár perc alatt szárítani és ugyanott mindjárt meg is mángorolni.

A kórháztelepnek 2—3 szobás lakásokká való átalakításához szükséges terveknek és költségvetéseknek Nagykanizsa város részére való elkészítését jutányos összegért vállaltam, — míg a rokkantak részére a népfürdő és a kapcsolatos intézmények megteremtésének terveit, szintugy az üzemi terveket, valamint a szükséges tőkének olcsó kamatra való megszerzését teljesen ingyen és díjmentesen vállalom.

Szerkesztő urnak vagyok készsége hive

Schless István, mérnök.

— **Zalamegye sajtóelőadója.** A miniszterelnökség az országot tizenkét sajtókerületre osztotta be, melyek mindegyikének élére egy-egy sajtóelőadót küldtek ki, akik kerületük politikai, közgazdasági és társadalmi eseményeiről informálják naponként a miniszterelnöki sajtóirodát. Zalavármegye külön sajtókerület lett, ahova sajtóelőadóul kitűnő kollégánkat, **Tóth Zoltánt**, a Zala főszerkesztőjét küldte ki a kormány. E kitűnő megbízásban azon kiváló újságírói tevékenység elismerését látjuk, amit **Tóth Zoltán** pályáján közel két évtized óta oly nagy erkölcsi eredménnyel végez.

— **Nagykanizsán is lehet már lakást rekvirálni.** A Nagykanizsán is napról-napra növekedő lakásínség elkerülhetetlenné tette, hogy a kormánybiztosság oly értelmű felterjesztéssel forduljon az Országos Lakásügyi Tanácshoz, hogy az 5434/1918. számú kormányrendelet hatályát Nagykanizsa városára is terjessze ki. Ez a kormányrendelet arról szól, hogy ott, ahol annak szüksége mutatkozik, a nagylakások feleslegesnek megállapított részeit a lakástalanok részére le lehet foglalni. Ma megérkezett a Lakásügyi Tanács sürgőnyi válasza, mely így szól:

Kormánybiztosság, Nagykanizsa. Az 5434/1918. számú kormányrendelet hatályát Nagykanizsa város területére kiterjesztem. Ezen rendelet a mai napon, február 19-ikén életbelépett. **Garbai Sándor**, az Országos Lakásügyi Tanács elnöke.

Azt, hogy mik a fölösleges lakásrészek, a helybeli lakáshivatal van hivatva megállapítani, s ugyancsak ez fogja elrendelni e lakásrészek rekvirálását is.

— **Gyászrovat.** **Olló Lajosnak**, a nagykanizsai izr. hitközség tisztviselőjének neje szül. **Heinrich Henrietta** hosszas betegség után ma reggel Nagykanizsán meghalt. Temetése holnap csütörtökön délután 4 órakor az izr. temető szertartásterméből lesz.

— **Komplikációk Deák Péter nyugdíjazása körül.** Tegnap délután Nagykanizsa város nyugdíjintézete rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a Néptanács által alakított városi nyugdíjválasztmányba négy tagot delegáltak és pedig: **Horváth István** adóügyi számvevőt, **Novai Imre** másodaljegyzőt, **Jambrovics István** rendőrmestert és **Pintér Ferenc** város-házi házmezt. A közgyűlés után az új nyugdíjválasztmány tartott ülést, melynek egyedüli tárgya Deák Péter nyugdíjazási kérelme volt, melyre vonatkozólag a nyugdíjválasztmány van hivatva véleményt adni a Néptanácsnak. **Novai Imre** aljegyző hosszabb felzárkózásában határozottan ellenezte Deák Péter nyugdíjazásának véleményezését, mert az hivatalból nem eszközölhető, Deák Péter pedig nem saját elhatározásából kérte azt, hanem beadványa szerint csak „a kormánybiztos felhívására.” Deák Péter nyugdíjazási kérvénye nincs főszerelve az előirt hatósági orvosi bizonyítvánnyal, mely azt tartalmazná, hogy olyan testi, vagy szellemi fogyatkozásban szenved, mely végleg vagy huzamosabb időn át szolgálatképtelenné teszi, — nem töltötte még be teljes szolgálati idejét sem, — és nem mult el még 60 éves. A legfőbb indoka azonban az volt **Novai** aljegyző kifogásainak, hogy be kell most már várni a rendőrség közeli államosítását és csak ha az állam nem venné át Deák Pétert, akkor vállalja a nyugdíjazást terhére a város. A választmány úgy döntött, hogy csak az esetben javasolja Deák Péter nyugdíjazását, ha az megfelelő hatósági orvosi bizonyítványt fog becsatolni nyugdíjazási kérvényéhez.

— **Munkában a kanizsai vasuti nemzetőrség.** **Lánci József** rokkant katonának a tegnap délutáni pesti vonaton a kocsi folyosóján eltűnt a zsebéből a pénztárcája és a rokkantsági igazolványa. Azonnal jelentést tett a vonaton szolgálatot teljesítő **Viola Jenő** nagykanizsai mozgó nemzetőrnek az esetről, ki mindjárt nyomozni kezdett. Gyanúja egy katonára terelődött, aki **Balatonbogláron** le akart szállni. **Viola** kérdőre vonta a katonát, aki eleinte tagadott, de az erélyes fellépésre egyszerre csak zsebébe nyult és előadta a rokkant katonai tárcáját. Ezután igazoltatták a vasuti zsebtolvajt, kinek neve **Szabó Kálmán**, — és a legelső

vonattal visszahozták Nagykanizsára, ahol a rendőrkapitányságra kísérték. — **Viola Jenőnek** nem ez az első sikeres fogása, mióta a kanizsai vasuti nemzetőrségnél működik, mert már nemzetközi betörőket is ártalmatlannokká tett jelen közhasznú működési körében.

— **A kanizsai munkásnádcs ülése.** A Munkásnádcs ma, szerdán este 8 órakor a Munkásotthonban ülést tart, ahol a tagok, valamint a **Katona-tanács** megbízottai szíveskedjenek megjelenni.

— **A Szociális Ipargazdasági Párt** mint minden szerdán, úgy ma este is összejevetelt tart, amelyre kérjük úgy a párttagok, mint a szakcsoportok vezetőségének teljes számban való megjelenését. — *Az elnökség.*

— **Jozefin Potuzek** lakcíme ismeretlen előltem. Ezúton kérem, szíveskedjék engem a Bazar udvarban levő lakásomon fontos megbeszélés végett felkeresni. **Hammerschlag Anna.**

— **A flumei vonaton elszedik a magyar utasok pénzét.** Kaposvárról közlik: Néhány nap óta különös intézkedést foganatosítanak jugoszláv katonák a flume — budapesti vonalon. Alig hagyja el Gyékényesnél a vonat a magyar határt, jugoszláv katonák jelennek meg a kocsikban, mindenkit igazoltatnak és akiről kitűnik, hogy magyar honos, azt megmotozzák, a pénzt elveszik tőle és csak annyit hagynak meg nála, amennyi egy-két napi megélhetésre elegendő. A pénzről nyugtát adnak, a nyugtán azonban nincs semmiféle hivatalos pecsét. A katonák azt állítják, hogy felsőbb parancsra járnak el.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** I. csoportja tart ma szolgálatot.

Nagykanizsa r. t. város rendőrkapitányától.
1311/1919

Hirdetmény.

F. hó 7-én délután a Déli-vasut indóházánál egy csomag találtatott. Tartalma: ruhanemű. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

Nagykanizsán, 1919. évi február hó 17-én.

Kiss Lajos s. k.
rendőrkapitány.

2553/1919.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a közfogyasztásra leköltött tehenészeteket szolgáló földterületeknek a kisajátítás alól való mentesítésére nézve az Országos Közélelmezési Hivatal vezető magyar miniszter a következőket rendeli:

Mindazok a gazdaságok, amelyek **tehenészetre már be vannak rendezve, vagy 8 héten belül berendezkednek,**

a tehenészetre szolgáló földterületek meghatározott területének kisajátítása alól mentesíthetők, ha termelt tejüket friss tejként közfogyasztásra hozzák forgalomba és e célból valamely várossal, községgel illetve az ezek ellátására hivatott magánegyenekkel, tagjait ellátó fogyasztási szövetkezetekkel, továbbá közintézményekkel, munkásait ellátó iparteleppel, tisztviselő beszerzési csoporttal szerződést kötnek és ezt vagy már meglévő szabályszerű szerződésüket a fogyasztási hely hatóságához benyújtják, amely ezt köteles oly értelmű záradékkal ellátni, hogy a leköltött tej mennyiség a hatóság ellenőrzése és felügyelete mellett bocsátatik közfogyasztásra és annak mennyiségét a hatóság állandóan pontosan nyilvántartja és havonként hivatalomba bejelenti.

Az elfogadott szerződések jóváhagyással fognak ellátni.

A szabályszerű szerződéshez melléklendő még egy olyan kötelező nyilatkozat is amelyben a tehenészet tulajdonosa pontosan meghatározza azt a legkisebb tej mennyiséget, amelyet a szerződés értelmében folyó évi április 1-től kezdve évenként a közfogyasztásnak fog juttatni.

A szerződéssel egyértelmű a hatósági igénybevitel alapján eszközölt tejszállítás.

Azok a földtulajdonosok, akik a jelen rendelet értelmében tejszállításra magukat kötelezni hajlandók volnának, de földbirtokuk bérbe van adva s bérlőjük tejszállításra nem hajlandó, előzetes engedélyem alapján a bérlőket folyó évi március hó 1-én november 1-ére felmondhatják.

A kisajátítás alól minden évenként leköltött és beszolgáltatott 200 (kettőszáz) liter tej után egy katasztrális hold földterület fog mentesíteni.

A kisajátítás alól való mentesség tartama egyelőre 3 év.

Az a termelő, aki tejszállítási kötelezettségének bármily időben eleget nem tesz, vagy aki tejhamisításért jogerősen elítéltetett, a kisajátítás alól való mentesség kedvezményét azonnal elveszíti.

A kisajátítás alól való mentesség iránti kérvények a közfogyasztásra leköltött tehenészeteket szolgáló földbirtok pontos leírásával együtt legkésőbb folyó évi március hó 1-ig azon hely elsőfoku hatóságánál nyújtandók be, amelynek területén a tej közfogyasztásra bocsátatik, (Budapesten a Központi Tejhivatal IV. Bécsi-utca 1.) ezek a hatóságok pedig a beérkezett kérvényeket megfelelő záradékkal ellátva folyó évi március hó 10-éig tartoznak hozzám felterjeszteni.

Nagykanizsán, 1919. évi február hó 16-án.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester.

Gyermektelen házaspár

takarításért lakást kap. — Az asszonynak a háztartásban segídeni kell. — Cim a kiadóban.

Röfös szakmához alkalmas

Üzletberendezés

kerestetik. Ajánlatokat kér
Harmath Simon Balthiany-utca 3. szám.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február 19. és 20-án.

A világhírű **Fern Andra** e szexonban művésznő első fellépte

A lelkek alkonya

film-dráma 4 nagy felvonásban. Irta
— és rendezte **Fern Andra.** —

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Cimbalom Sunda - féle,
elsőrendű pedálos, esetleg köt-
tákkal együtt eladó. Király-u. 4.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 17., 18. és 19-én.

Albert Bassermann arany sorozatának
első képe

Dr. NEWPON

Egy orvos regénye 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALA HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvántartás és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 20. csütörtök

42. szám.

A délvidék munkásai sztrájkjal fenyegetik a szerbeket.

Szabadka, Bácska, Bánát és Baranyavármegye szervezett munkásságának képviselői ma délelőtt memorandumot adták át a szabadkai szerb katonai parancsnoknak, melyben 48 órai ultimátummal az alábbiakat követelik:

- a magyar közigazgatás visszaállítását,
- a határzár megszüntetését,
- a gyülekezési és sajtószabadság helyreállítását,
- a politikai okok folytán internáltak szabadon bocsátását,
- a botbüntetés megszüntetését és
- a közbiztonsági állapotok megjavítását.

A Délvidék szervezett munkássága el van szánva arra, hogy ha a szerb parancsnok szombat délig eleget nem tesz a fenti követeléseknek, úgy az egész Délvidék munkássága sztrájkot fog kezdeni.

Juriga nem Irredenta.

Budapest. Dr. Juriga Nándor volt országgyűlési képviselő, a híres tót nemzetiségi agitátor, akitől nemrég az a hír keletkezett, hogy a felvidéki cseh atrocitások hatása alatt tót irredentát szervez a csehek ellen. Juriga Nándor most egy újságíró előtt tett alábbi kijelentéseiben cáfolja az irredentáságról szóló hírt:

— Eszem ágában sem volt a csehek ellen bármiféle agitációt kezdeni. Azt tartom ugyanis, hogy nekünk egyedüli kötelességünk a szlovák népet ezeréves kábultságából felébreszteni. Ezt pedig egyedül csak a cseh intelligenciával és a csehtót egyesüléssel tudjuk megcsinálni. A magyar politika annyira tönkretett bennünket, hogy ezen eszközök nélkül soha nem tudnánk lábraállni. Jelszavam: „Inkább a csehekkel a pokolba, mint a magyarokkal a menyországba.“

A békekonferencia.

Mit kívánnak a szerbek?

Bécs. A bécsi lapoknak jelentik Párisból. A szerbek az alábbi területi igényeiket terjesztették a békekonferencia tizes bizottsága elé: Szerbia keleti határa a Morava és a Vardar völgye legyen és Szerbiához csatoltassanak Torontál- és Temesmegyék, Horvátország, Dalmácia, Bosznia, Hercegovina, Montenegró és Fiume.

Sürgetik a gyors békekötést

Chicago. A Chicago Tribune jelent Párisból: Az előzetes békét az illetékes államok kiküldöttéi hír szerint már áprilisban megkötethetik. Az

egész világ határozottan követeli az ellenségeskedések megszüntetését és a végleges béke visszatérését. Ez teszi kívánatosá azt, hogy az előzetes békeszerződést, mely megteremtené a békeállapotokat, mielőbb aláírják és a részletkérdések letárgyalását hagyják későbbre. Annál is inkább, mert a részletes békeértekezleten sok olyan feladatot is meg kell oldani, mely nem áll közvetlen kapcsolatban a központi hatalmakkal kötendő békével.

Merénylet Clemenceau ellen.

A ma reggeli lapok jelentették, hogy Clemenceau francia miniszterelnök ellen tegnap délután egy Cottin nevű munkás revolveres merényletet követett el. A merényletről az alábbi újabb részleteket jelentik:

Rotterdam. Clemenceau merénylője 7 lövést adott le. Cottin az anarchistakörök ismert alakja. Clemenceaut három golyó érte és pedig egyik a jobb váll alatt hatolt be és a bal váll alatt jött ki, de a hátgerincet és a tüdőt nem érte, — a két másik azonban inkább csak horzsolás, melyek a jobb kart és kéz bőrét sebeztek meg. További két lövés Clemenceau ruháját lyukasztotta ki.

Ellenferradalmi klub Budapesten.

Budapest. A lapok közölték, hogy tegnap Budapesten egy új politikai klub alakult „Nemzeti egyesülés“ cím alatt. Az új klub elnöke és vezére gróf Bethlen István, aki Tisza István csatlósa volt s alig fél éve nagy beszédet mondott a választójog ellen. Az új reakciós alakulásról Garami Ernő kereskedelmi miniszter az alábbi megjegyzéseket tette egy újságíró előtt:

— Hihetetlen merészségnek tartom, hogy ezek az emberek azt hiszik, hogy elérkezett az ideje, hogy nyilvánosság elé lépjenek, Magyarország most fizeti az árát az ő politikájuknak és még nem is tudni, hogy milyen lesz az az ár. A mai rendszer most folytat végtelenségig menő elkeseredettséggel harcol, hogy megmentse azt ami a régi kormányok politikája miatt ment veszendőbe. Azt látjuk, hogy ezek az urak, akik ismét a nyilvánosság elé merészkednek, felhívják magukra a figyelmet, holott minden politikai és egyéni érdekük az volna, hogy mindenki minél jobban feledkezzék meg róluk.

A Habsburgok földjeit is osztják már.

Gödöllő. Ma reggel megkezdődött a gödöllői koronauradalom földjeinek a földnélküliek részére való szétosztása. A Habsburgok földjének szétosztását Csizmadia Sándor és dr. Rácz Gyula földművelési államtitkárok vezetik.

HIREK.

— **Kinevezések a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál.** A magyar népköztársaság elnöke Martinetz Richard, Rauschenberger János és Kosztrabszky Ferenc p. ú. tanácsosokat a VI. fizetési osztályba p. ú. főtanácsosokká nevezte ki. Ezekon kívül a pénzügyminiszter dr. Fatér Endre, dr. Szikszay Jenő, György Jenő és dr. Till Károly p. ú. segédtitkárokat, a VIII. fizetési osztályba p. ú. titkárokká, Tury József Emil és dr. Benkő Károly p. ú. fogalmazókat a IX. fizetési osztályba segédtitkárokká, Kovács Béla p. ú. fogalmazógyakornokot pedig a X. fizetési osztályba p. ú. fogalmazóvá nevezte ki.

— **Betiltották a kanizsai csereakciót.** Mint ismeretes, nemrég Bécsből, az osztrák áruforgalmi irodától ajánlat érkezett Nagykanizsa városához, hogy adjunk élelmiszert Ausztriának és ezért cserébe ruhát, cipőt stb. küldenek. Már meg is indult Nagykanizsán az élelmiszergyűjtési akció, azonban ezt a közéleti miniszter ma érkezett táviratával betiltotta. A betiltó rendelkezés így hangzik: „Polgármester, Nagykanizsa. Arról értesültem, hogy Nagykanizsa városa az osztrák áruforgalmi irodával rekompenzációs tárgyalásokat folytatott. Figyelmeztetem, hogy ily megállapítások létesítése kizárólag a kormány joga, ezt a város saját hatáskörében nem intézheti. A további eljárást azonnal szüntesse be, s az ügy állásáról tegyen legelőször részletes jelentést. A továbbiakra a jelentés vétele után fogom utasítani. A közéleti miniszter rendeletéből Fazekas, miniszteri tanácsos.“

— **Zalamegye — Magyarországon marad.** Kevesen tudják e sorok olvasói közül, minő súlyos eshetőségek fekete felhői alatt élt az utóbbi napokban Nagykanizsa és egész Zala vármegye lakossága. Nem kisebb dologról volt szó, mint hogy Zalamegye és benne Nagykanizsa városa továbbra is Magyarország alkotórésze maradjon-e, vagy pedig jugoszláv, avagy cseh állami fennhatóság alá kerüljön-e. E napokban tárgyalta ugyanis a párisi békekonferencia a csehek és délszlávok azon egyesített kívánságát, hogy Csehországot és Jugoszláviát Zala, Vas, Sopron- és Mosonmegyéknek ellenség csiznájától szűz testén át összekössék egymással. A „korridor“, ahogyan e borzalmas merénylet tervét a diplomácia nyelvén elkeresztelték, hála a Gondviselésnek, megbukott; azt az antanthatalmak egyhangúlag elvetették. Még rá gondolni is kín és keserűség, mi lett volna itt, ha véletlenül másként történnék és nem mondja ki a párisi konferencia, hogy szintiszta magyar és német területeket nem enged bekebelezni a szláv országokba. Milyen ébredése lett volna ma reggel a város népének, ha az éjszaka nem azt a hírt hozta volna a táviró Nagykanizsára, hogy Zalamegyét és a másik három dunántúli vármegyét nem dobták oda koncul adóz ellenségeinknek, a szerbeknek és cseheknek, — hanem azt, hogy holnaptól kezdve mi is Pozsony vagy Pécs sorsára jutunk. Csak most, e

gyönyörű verőfényes napon mult el igazán a szerb megszállás rettegelt veszedelme Nagykanizsáról és Zalamegyéről és hálát a magyarok istenének, most már végleg és igazán elmúlt.

— **A vasuti mozgó-nemzetország átszervezése.** Mint értesülünk, a vasuti mozgó-nemzetország f. évi február 28. napjával „vasuti rendőrséggé” alakul át. Miután a mozgó-nemzetország oly lelkiismeretes és sikeres munkát végzett már eddig is, hogy úgy az utazó közönség, mint a vasuti forgalom biztonságának megővésénél szinte nélkülözhetelenné vált, a kormány elhatározta, hogy permanenciában hagyja ezt a szervezetet olyan módosítással, hogy kivessék a hadügyminisztérium hatásköréből és azt a belügyminisztériumnak rendelik alá. Éppen ezért szűnik meg az „eddig elnevezés, melynek helyébe a „vasuti rendőrség” lép. A vasuti rendőri szervezet eddig kiszivárgott hírek szerint államosítva, s így véglegesítve lesz már csak azért is, mert a vasuti személyzet egymaga nem tudná a vonatokon és vasuti állomásokon napról-napra előforduló zsebtolvajlásokat és egyéb visszaéléseket megghusítani. A kitűnő vasuti rendőrséget egybeként igénybevehetik a nagykanizsai kereskedők is, olyformán, hogy ha vasuton árujuk érkezik, a vasuti rendőrség készséggel bocsát fegyveres őrt a vagon kísérője gyanánt rendelkezésükre. A vasuti rendőrség ez esetben kötelezettséggel garantálja az áru pontos és hiánytalan megérkezését. Erre vonatkozólag az illető kereskedőknek Pinter József főhadnagy, pályaudvarparancsnokkal kell érintkezésbe lépniük. Itt emlíjük meg, hogy a kanizsai vonatellenőrző járőrök eddig is sikereiben gazdag működésre tekintetnek vissza, amiért legelső sorban is Pinter József főhadnagyot, a mozgó-nemzetország parancsnokát illeti a legteljesebb elismerés. Pinter főhadnagy ugyanis példás felelősségvállalásával, emberszeretettel és a legdemokratikusabb gondolkodásával annyi ragaszkodást szerzett alárendeltjei részéről, hogy a hozzá beosztott legénység minden egyes tagja egyellen parancsoló szavára kész szembeszállni a legnagyobb akadályokkal is.

— **A nagykanizsai izr. szentegylet** — Chevra Kadisa — nemescélú kegyeletes hivatalú intézmény. Hathatósan támogatja, úgy a közismert, mint a szemérmetes szegényeket, kórházában ingyen gyógykezelte a szegény betegeket, s akiket a felelősségteljesek közül a Mindenható magához szólít, azoknak végtelenségmegadásáról kivétel nélkül gondoskodik. Ezen kiválóan humánus együletbe a tagok felvételére évenként egyszer történik. Akik tehát a folyó évben oda belépni szándékoznak, azok március hó 2-áig jelentkezzenek az izr. hitközségi irodában. Az izr. szentegylet előjárása.

Kanizsai szezon

* Farsangi naptár:

- Február 21., péntek: A Haladás művészestélye a Casinóban.
 „ 22., szombat: A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak kabaréja a Casinóban.
 „ 23., vasárnap: Postáskabaré a Polgári Egyletben.
 „ 26., szerda: Kronland Jaques dales-télye a Polgári Egyletben.

* **A „Haladás” művészestélye** holnap, péntek este fél 8 órakor lesz a Casino disztermében. Közreműködnek Jägerne Pelz Ida, Bogenriederné Pelz Lubi, Sternneck Zsigmond, Saermann Béla és Saermann Ferenc. A

műsor Beethoven, Wagner, Rubinstein, Weber és mások műveiből van összeválogatva. Belépő díj 5 korona, tagoknak 3 korona. Jegyek előre válthatók az egyesület helyiségében (Fő ut 24) ma este 6 óráig.

* **Kabaré és táncmulatság a Casinóban.** A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak szövetségének nagykanizsai helyi csoportja f. hó 22-én szombaton táncmulatságot kötött kabarét rendez a Casinó disztermében este 6 órai kezdettel. — Jegyek előre válthatók Brónyai L. női kalap-üzletében.

* **Kronland Jacques Nagykanizsán.** A közelmúltban Budapest zenei életének egyik legkimagaslóbb művészi eseménye volt az a négy hangverseny estély, melyet Kronland Jacques berlini hangverseny-énekes tartott a Vigadóban. Négy estén át zsúfolt ház győnyörködött koncertjében. Utána Győrben négy estén aratott sikert. Szombathelyen a zeneiskola igazgatójának zongorakísérete mellett rendezett briliáns sikerű estélyt. Nagy várakozással nézünk 26-iki nagykanizsai estélye elé, melynek zongorakíséretét Nagykanizsa egyik legképzettebb zongorajátékosa Blumen-schein Vilmosné úrnő vállalta el. — Jegyek Szerb Ernő könyvkereskedésében előre válthatók.

Nyilt-tér. *)

Ügyvédi irodámat Csengeri-ut 9. sz. alá Breuer Izidor ur házába helyeztem át. — Telefon 67. szám.

Dr. Bartha József.

*) E rovat alatt közöltekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Nagykanizsa r. t. város rendőrkapitányától.
1373. Kzg. 1919.

Tárgy: Elrejtett készletek bejelentése.

Hirdetmény.

A magyar belügyminiszter 1600/919. B. M. számú rendelete alapján felhívom mindazokat, akik saját házi és gazdasági vagy üzemi szükségletüket aránytalanul meghaladó mennyiségű, a közfogyasztásól eltiltolt vagy elrejtett, a közszükséglet kielégítésére szolgáló cikkek birtokában vannak, hogy készleteiket legkésőbb f. évi február hó 28-ig bezárólag a hatóságnál jelentsek be.

Aki ezen kitűzött határidőn belül eltiltolt vagy elrejtett készletét a hatóságnál bejelenti, az árdragító visszaélések hatályosabb megtorlását célzó 1919: XII. néptörvény 9. §-ának első bekezdése alapján nem büntetendő.

Nagykanizsa, 1919. évi február hó 17-én

Kiss Lajos s. k.
rendőrkapitány.

Szülőbirtokosok!

Tekintettel a közelgő évadra, valamint a szállítási nehézségekre, lássa el magát minden szülőbirtokos idejekorán

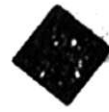
szülőköltöző papírzsineggel.

Kérjen mintát és ajánlatot!

Papíráru gyár és Kereskedelmi r. t. Budapest, VI., Rákóczi-ut 6. Telefon 83 63.

— Sörgönyvím: PAPIRTEXTIL. —

Kovács János // **Kovács Vendel**
okl. kőművesmester // okleveles ácsmester
építési vállalkozók

értesítik a közönséget, hogy vállalatukat ismét üzembe hozták. Elvállalnak új építkezések vagy javítások elkészítését teljes felelőséggel. — Érdeklődőket kérjük

Nagykanizsa Csengeri-ut 63. sz. alatt levő lakásukra fordulni.

Rőfös szakmához alkalmas

üzletberendezés

kerestetik. Ajánlatokat kér Harmath Simon Balthyany-utca 3. szám.

T

isztelettel értesítem a husvásárló közönséget, hogy öt évi harctéri szolgálat után hazaérve, mézáros üzletemet

22-én, azaz szombaton

megnyitom, kérem a husvásárló közönséget, szíves pártfogásában engem részesíteni. — Elsőrendű mágha és borjuhus árusításom

minden nap délelőtt a piaci sátram-ban, és délután a Király-utcai üzle-temben, Petrics vendéglő átellenében

Kiváló tisztelettel

Kluger Simon
mézáros.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február hó 21-én.

Csak egy nap!

Csak egy nap!

Itélt a sors

dráma négy felvonásban. — Bruno Dekarli és Lisa Salten felléptével.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 20. és 21-én.

Az összeomlott kártyavár

Egy játékos tragédiája 5 felvonásban

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvtér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kladóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 21. péntek

43. szám.

Meglincselték Kun Bélát.

Letartóztatták a kommunista pártvezetőket.

A szociálisták megakadályozták a ma délelőtti kommunista gyűlést.

Budapest. Tegnap délután a kommunisták nagy tüntető gyűlést tartottak Budapesten és a Népszava szerkesztősége elé vonult tüntetők összeütközésbe kerültek a szociáldemokratákkal, miközben mindkét részről gépfegyverek is működni kezdtek, s 3 halott és 15 sebesült maradt a porondon. A halottak között három rendőr is van.

A történekről késő este dr. Dietz Károly rendőrfőkapitány jelentést tett a miniszterelnökségnek, ahol éppen minisztertanács folyt. Azonnal tárgyalás alá vették a jelentést és a főkapitányt a kommunista párt vezetőivel szemben a legerélyesebb eljárásra utasították, és hogy a kommunista párt vezetőit, agitátorait és tegnapi szónokait állítsa elő. A főkapitány éjjel után riadót rendelt el és összpontosították az egész védőrséget. 2 órakor indultak el a kommunista vezéreikért. Először Kun Béla Visegrádi-utca 17 szám alatti lakására mentek. A pártvezér otthon volt, aludt. Személymotosztást és házkutatást tartottak nála. Kun Béla higgadtan viselkedett, s midőn a rendőrök közölték vele, hogy le van tartóztatva, e szavakkal bucsuzott feleségétől és kislányától:

— Ne féljetelek, hélfőre haza jövök. Kun Bélát lakásáról a toloncházba szállították. Ezután a rendőrök Samuely Sibort keresték ugyanazon házban levő lakásán. Sámuely nem volt otthon, ellenben asztalán friss irás feküdt e szöveggel: „Édesapám, ne keressen, bajok vannak, elutazom.” Vágó Bélát szintén nem találták otthon, mire László Ferencnek a Pozsonyi-ut 4. szám alatti lakására mentek a rendőrök. Itt találták Lászlón kívül Vágó Bélát is nyugodt beszélgetés közben. Azt mondták a rendőröknek, hogy számítottak rá, hogy értük jönnek. Őket is a toloncházba vitték. Reggelig még 42 kommunista agitátor, a kommunista párt titkárságát és egész tisztikarát a toloncházba vitték.

Reggel 5 órakor rendőrök szállták meg a parlamentet, a középületeket és a bankokat, valamint a Duna-hidakat, mert a kommunisták terve az volt, hogy egyenként felsomfordálnak a várba. A hidakon a rendőrök mindenkit igazoltattak, s megmotoztak és akinél revolvert találtak, azt elvették. Reggel 8 óra tájban Kósa Tibor rendőrfelügyelő vezetése alatt nagyobb rendőrcsapat megjelent a „Vörös Újság” szerkesztőségében, ott minden iratot és a ma megjelent összes lappéldányokat lefoglalták és az ott tartózkodó 13 embert igazoltatták. Kiderült, hogy közülük csak

3 volt magyar, s a többiek csehek és más nemzetiségűek.

Délelőtt 9 órakor azt jelentették a toloncházból a főkapitányságnak, hogy Kun Bélát ott agyonverték. Azonnal kiamobilizott a toloncházba Szentkirályi Béla és Páll főkapitányhelyettesek. A Kun Béla haláláról szóló hiradás tévedés volt, de a kommunisták vezérét azért súlyos testi sérülések érték. A szomszédos rendőrkaszárnyából ma reggel 9 órakor 600 rendőr érkezett a toloncház elé és Kun Béla kiadását követelték. A toloncház őrsége az óriási túlerővel szemben kénytelen volt a kívánságot teljesíteni és úgy Kun Bélát, mint Vágó Bélát és Rudas Lászlót kivezették cellaikkól.

A rendőrök rettenetes szitkokkal illették őket és alig néhány pillanat múlva egyik rendőr puskájával fejbe vágta Kun Bélát. Erre még mintegy 20 rendőr fegyvere emelkedett a magasba és zuhant le Kun Béla fejére, vállára és mellkasára, aki vértől borítva esett össze. Erre Kun Bélát sietve a toloncház orvosi szobájába vitték. Itt kereste fel Szentkirályi főkapitányhelyettes is. Alig kezdett Szentkirályi Kun Bélával beszélni, midőn óriási robajjal mintegy 60 főnyi rendőrcsapat robogott be az orvosi szobába. Kun Béla ennek látára lassan, mint egy halálraült hátrált a szoba sarkába. A hozzá legközelebb álló rendőr felemelte fegyverét és rettentőt sújtott a fejére. Kun Béla a pamlagra esett és arcából csak úgy fecskendezett a vér. A többi rendőrök erre szintén ütni kezdtek, s rengeteg ütést mértek fejére, mellére, gyomrára és a végtagjaira.

Szentkirályi főkapitányhelyettes hasztalan igyekezett megakadályozni a bruttalitást, a rendőrök addig nem hagyták abba az ütlegelést, amíg Kun Béla eszméletét nem veszítette. Az egyik rendőr e szókkal mérte rá az utolsó ütést: — „Szabad szerelem kell neked?” Szentkirályi azon kérdésére, hogy érdemes volt-e ezt csinálni, a pár pillanatra magához tért Kun Béla így felelt: — „Hát érdemes volt?”

Kun Béla állapota oly súlyos, hogy életbenmaradása teljesen kizártnak látszik.

Budapest. Ma délelőtt 9 órakor a parlament előtt nagy sereg kommunista gyülekezett, hogy tüntető felvonulást rendezzenek a várba. Rövidesen azonban óriási tömeg szervezett munkás érkezett az Országház-térre is mint egy vasgyűrű, körülfogták a kommunistákat és a parlament lépcsőjének szorították azokat. E tudósítás leadásának pillanatában a két tábor még farkasszemet néz egymással! Délben odaérkezett Böhm Vilmos hadügyminiszter és beszédet tartott. A régi kapitalista és feudális rendszer képviselői nagy segítséget kaptak a kommunisták

személyében, — mondotta, — és ezért a szervezett munkásságnak a forradalom vívmányait úgy a jobbról mint balról jövő veszedelmek ellen meg kell védenie.

Központlak a békekonferencián.

Genf. A központi hatalmak képviselőit március közepére meghívják a párisi előzetes béketárgyalásokra.

Clemenceau állapota súlyos.

Páris. Clemenceau állapota súlyosabb, mint eleinte hitték. Az egyik golyó megsebesítette és befertőzte tüdejét, minek folytán erős láza van. Állapota aggasztó.

Megölték a bajor kormányelnököt.

München. Kurt Eisner bajor miniszterelnököt meggyilkolták.

A községek katasztrófa előtt.

Csak nagyszabású közgazdasági tevékenység segít rajtuk.

A forradalmat követő zavarok, az ezzel járó fosztogatások, a közvagyonnak megrongálása és a községi és körjegyzőknek helyükről való önkényes elmozdítása, előreláthatólag községeink tulnyomó részét a legválságosabb anyagi helyzetbe fogja sodorni. Adót, pótdót nem fizet már senki, és hogy a pénzügyi terminológiához tartsuk magunkat, a községek legjobb adóalanyai, közprédára esett egész ingóságuk hátrahagyásával, odahagyták a falut, hogy soha többé oda vissza ne térjenek. A sok kár mellett, melyet igen sok helyütt a közvagyon szenvedett s amelynek helyreállítása igen sok pénzbe kerül, érzékenyen fogja érinteni a községeket azoknak az embereknek eltávoztása, akik eddig a községi pótdó legjelentékenyebb részét viselték és utólag meg fogja boszulni magát a féktelen erőszakosság és kapzsiság, melyet a községek felelőtlen elemei tanusítottak. Mert a gazdagabb községi lakosok eltávoztása következtében a pótdókvóta jóval magasabb lesz minden eddiginél, nem is szólva arról, hogy maga a pótdó százaléka is mindenütt jelentékenyen emelkedni fog. Ilykép a községek igen nagy részére szomorú jövő várakozik. Ez elől a szomorú jövő elől pedig még a kivándorlásban sem lehet menekülést keresni, mert eltekintve attól, hogy a kivándorlást az új magyar néptörvény is megnehezíti, értesülésünk szerint a legtöbb európai állam, de sőt még az amerikai államok is, védekezni fognak a vagyontalan bevándorlók ellen, akiket mint a bolsevizmus terjesztőit, saját területükre befogadni nem akarnak.

A jövő fejlődés szempontjából ez nagyon szomorú perspektíva. A segítségnek nem is látjuk, éppen csak egyetlenegy módját. Abból a rettenetes helyzetből, amelybe községeink jutottak és amelyet áttekinteni nekik ezidőszent talán nincs is módjukban, a kibontakozás lehetőségét kizárólag abban látjuk, hogy minden község rendezhedi be a legintenzívebb

kommunális közgazdasági tevékenységre, mert egyedül csak új jövedelmi forrásokból lehet pótolni azokat a szükségleteket, amelyek a községben való megélhetés elengedhetetlen biztosítékai.

Természetesen egy ilyen intenzív közgazdasági tevékenységnek előfeltétele a közrend, a közbiztonság és a fegyelem helyreállítása, szakképzett községi vezetés, a községi képviselőtestületeknek intelligens elemekből való megalakítása, mert ha ezek az előfeltételek hiányoznak, úgy intenzív községi gazdálkodásról sem eshetik szó.

Nem lesz ebben az országban megélhetésre lehetőség, ha a községek az elviselhetetlen állami adóterheket, elviselhetetlen községi pótdadók kivetésével tetézik. Boldogulás csak úgy lesz lehetséges, ha a községek komoly közgazdasági munka kifejtése után a maguk lakosságát pótdadóktól lehetőleg mentesítik és megélhetésüket népjóléti intézmények megteremtése után megkönnyítik. A szövetkezeti üzemeket ki kell szorítani a kommunális üzemekkel az egész vonalon. *Községi vagy járási takarékpénztárakat kell létesíteni* mindenütt, ahol ez lehetséges, gondoskodni kell *községi iparüzemek* létesítéséről is, még pedig a tőke és szakértelem biztosítása érdekében vegyes gazdasági üzemek formájában.

A kibontakozás a mai rettenetes helyzetből egyedül ezen az úton lehetséges, különben nincs megélhetés Magyarországon és olyan katasztrófa vár a községekre, s ennek folytán az egész országra is, aminőre még nem volt példa a világtörténelemben.

HIREK.

— **Kártyaadó lesz Nagykanizsán.** Snej József kormánybiztos megkeresést intézett dr. Sabján Gyula polgármesterhez, illetőleg a városi tanácshoz, hogy készítsenek városi szabályrendelettervezetet a városi kártyaadó behozataláról. A szabályrendelet rövidesen elkészül, s annak végrehajtásával legalább 25—30,000 korona bevételre számíthat a város, ami 5—6 százalék pótdadónak felel meg. De nincs kizárva, hogy ez az összeg még jóval nagyobb lesz, amit joggal enged remélni a kártyázás iparának Nagykanizsán való gyönyörű virágzása. A tervezet szerint nyilvános helyiségekben üzött minden kártyaparti valamennyi játékosának 50—60 fillér kártyaadót kell majd fizetnie. A városi kártyaadó egyébként már nem egy magyarországi városban régóta megvan.

— **Nagykanizsa — Barcs és Nagykanizsa — Prágerhof.** Nagykanizsának Barccsal való vasúti összeköttetése, mely a szerbek intézkedése folytán már mintegy másfél hónap óta szünetelt, a napokban ismét helyreállt. Igaz, hogy csak korlátozott mértékben, amennyiben *hetenként csak két vonat indul Kanizsáról Barcsra és ugyancsak hetenként kétszer lehet onnét is Nagykanizsára utazni.* Nagykanizsáról Barcsra szerdán és szombaton indul személyvonat, mindkét alkalommal délután 2 óra 50 perckor, — viszont Barcsról Nagykanizsára csütörtökön és vasárnap indítanak személyvonatot, mely délután 1 óra 17 perckor érkezik ide (t. i. ha nem lenne késése) A gyékényesi összeköttetés kedvéért azért Nagykanizsáról a többi napokon is járatják a délutáni barcsi személyvonatot, mely e napokon azonban csak Gólláig (a Gyékényes utáni első állomás) közlekedik, ahol rögtön megfordítják a vonatot és már küldik vissza Nagykanizsára, ahova az délután 6 óra 13 perckor érkezik. — Alapos kilátások vannak arra is, hogy a közeli napokban Nagy-

kanizsa—Csáktornya—Prágerhoff irányban is megindul a vasúti forgalom. A Mura-híd és Kotor állomás között a szerbek által felszedett sineket már ismét rakják vissza helyükre a jugoszlávok, ami az antant parancsára történik. E parancs alapja az, hogy az *antant Magyarország több vonatot kitevő élelmiszert, valamint 50 wagon trifaili szenet küld* és pedig az élelmiszereket Déltirolban adják át, ahonnan azokat Laibach—Prágerhoff—Nagykanizsán keresztül szállítják. A helyreállított Nagykanizsa—Prágerhoffi vonalon aztán meg fog indulni a rendes személyforgalom, természetesen a legszigorubb utlevélkényszer alkalmazásával.

— **Fuvarmaximálás Nagykanizsán.** A nagykanizsai árvizsgáló bizottság, mely dr. Krátky István városi főjegyzővel az élén már igen hasznos és alapos munkát végzett, tegnap a fuvardíjakat is maximálta. A kanizsai fuvardíjtelek a következők: Szén és fa fuvarozásánál a vasúti állomástól a fuvaroztató lakásáig nagyfuvaros métermázsánként 1.60 K, kisfuvaros 1.40 K díjegyiséget számíthat fel. Nagyfuvaros alatt értendő az a fuvaros, aki az iparhatóságtól nyert iparigazolvány alapján legalább 4 lóval és legalább 20 métermázsára rakódó képességű kocsikkal fuvaroz. Fa fuvarozási díja a Prpic telepről a (Magyar-utca végén) köbméterenként 10 korona, métermázsánként 2 korona. 100 drb. *tégla* befuvarozása bármely helyi gyártelepről 60 korona, 1 köbméter *homok* befuvarozása a homoktelepről 40 korona. A fentiekben maximált fuvardíjtelek áthágása a vonatkozó kormányrendelet értelmében 6 havi elzárást és 2000 korona pénzbüntetést von maga után.

— **Tornaegyleti hírek.** A Nagykanizsai Tornaegylet f. hó 12-én tartotta választmányi ülését, amelyen az évi rendes közgyűlés megtartását március 5-re tűzték ki. Örömmel közölhetjük, hogy a ma már félszázad óta fennálló egyesület szép virágzásnak indult. Buzdításul szolgáljon mindenkinek, hogy a legutóbbi ülésen 36 sportot üzni vágyó lelkes fiatalembert vettek fel a tagok sorába. Azóta is már nagy a jelentkezők száma.

— **Forgalom Német-Ausztriával.** A külügyminisztériumhoz, illetve bécsi követségünkhöz utóbbi időben mind nagyobb számban érkeznek magyar cégek beadványai, melyekben a német-ausztriai hatóságoknál való közbenjárást kéri kiviteli, illetve átviteli engedélyek megadása, vagy lefoglalt áruk kiadása ügyében. A követség ügymenetének megkönnyítése céljából és a gyors elintézés érdekében kívánatos volna, ha az érdekelt cégek beadványukhoz lehetőleg 2—2 példányban kiállított mellékletet csatolnának, amelyben német nyelven röviden mindent összefoglalnának, amit a bécsi hatóságoknak tudniuk kell, hogy a kellő lépéseket gyorsan megtehessek. Elmondandó nevezetesen: a vevő és az eladó neve és címe, az áru pontos leírása, ki foglalta le, hol és mikor, történet-e már közbenjárás, kinél, mikor, milyen szám alatt, hol fekszik az áru most?

— **A hadirokkantak figyelmébe.** Az összes hadirokkantak, akik segélyért 1918. december 1-től jelentkeztek a városház II. em. 32 alatt, — tartoznak a katonaságnál kapott rokkant igazolványukat 1919. február 25-ig bemutatni városház II. em. 32 alatt, mert ellenesetben segély ki nem fizethető.

— **A jogtalan toborzás ellen.** A belügyminiszter arról értesült, hogy egyes helyeken jogtalanul „megbízható hadsereg” ürve alatt katonákat toboroznak felelőtlen ügynökök, akiknek egyébként az a céljuk, hogy az új állam rendjét megbolygassák. A belügyminiszter rendeletileg közölte az összes közigazgatási tisztviselőkkel, hogy erre senkinek másnak nincs joga, mint a magyar hadügyminiszter-

nek; felhívja a közigazgatási tisztviselőket, hogy az ilyen ügynökök ellen határozottan lépjenek fel, azonnal tartóztassák le azokat és jelenték ezt a miniszternek. Általában mindenkinek kötelessége, hogy az ilyen emberek hamis jelszavainak ne üljenek fel, mert ezek csak rendbontó céllal dolgoznak az ellenforradalom érdekében.

— **A nagykanizsai izr. szentegylet** — Chevra Kadisa — nemescélú kegyeletes hivatású intézmény. Hathatósan támogatja, úgy a közismeret, mint a szemérmes szegényeket, kórházában ingyen gyógykezelési a szegény beteget, s akiket a feletkezelbeliek közül a Mindenható magához szólít, azoknak végülteségmegadásáról kivétel nélkül gondoskodik. Ezen kiválóan humánus együletbe a tagok felvétele évenként egyszer történik. Akik tehát a folyó évben oda belépni szándékoznak, azok március hó 2 áig jelentkezzenek az izr. hitközségi irodában. *Az izr. szentegylet előjárósága.*

Tisztelettel értesítem a husvásárló közönséget, hogy öt évi harctéri szolgálat után hazaérve, mérszáros üzletemet

22-én, azaz szombaton

megnyitom, kérem a husvásárló közönséget, szíves pártfogásában engem részesíteni. — **Elsőrendű marha és borjúhus árusításom**

minden nap délelőtt a piaci sátram-ban, és délután a Király-utcai üzletemben, Petrics vendéglő átellenében

Kiváló tisztelettel!

Kluger Simon
mérszáros.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február hó 22. és 23 án.

Az ellopott = szálloda

Szenzációs nagy detektív attrakció.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Szép petrezselyem

maximális áron kapható Király-utca 28. szám, udvari raktár

Rechnitzer Mór

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 20. és 21-én.

Az összeomlott kártyavár

Egy játékos tragédiája 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban **SZABÓ ANTAL** fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 22. szombat

44. szám.

Vasutas-sztrájk a szerbek által megszállott Délmagyarországon.

Szeged. Tegnap délelőtt a szerb megszállók átvették a megszállt területeken a postát, mire a posta alkalmazottai sztrájkba léptek. Erre a megszállt területeken lévő vasutasok is sztrájkba léptek, hogy kifejezést adjanak a szerb uralom ellen való tiltakozásuknak és a postásokkal való szolidaritásuknak. Tegnap délután óta a délvidéken minden forgalom szünetel.

A szerb parancsnokságok teljesen tehetetlenül állanak a szervezett munkásság erejével szemben és végtelen dühükben felháborító atrocitásokkal akarják rábírní a vasutasokat arra, hogy újból indítsák meg a forgalmat. Az Ujszegeden szolgálatot tevő szerb tiszt bement tegnap a főnöki irodába és megkorbácsolt egy váltóort, egy málházót és egy polgárt is, aki véletlenül éppen ott tartózkodott. Zombolyán is megkorbácsolták a vasuti személyzetet. A vasutasok elszöktek, de később visszatértek, mert biztosítékot kaptak, hogy így eset többé nem fog ismétlődni.

Péntek éjjel 12 órakor Baranya-, Tolna- és Somogyvármegyék megszállt területének összes vasutasi sztrájkba léptek. A sztrájk oka az, hogy a lakosságot teljesen elzárták a meg nem szállott területekkel való minden érintkezéstől.

Olaszország akadémikuskodik.

Bern. Az olasz minisztertanács egyhangulag elhatározta, hogy a délszlávok követeléseit visszautasítja. Wilsonnak és a francia kormányának a döntő bíróságra vonatkozó javaslatát a minisztertanács elfogadhatatlannak jelentette ki.

A német-francia határ.

Genf. Párisban úgy tudják, hogy az antant tízes bizottsága, mely a területi kérdések dolgában határoz, a jövő hét közepén fog dönteni az új német-francia határ kérdésében.

Proletárdiktatura

Bajorországban.

Berlin. Müncheneri jelentések szerint ott tegnap délután kihirdették a munkások, parasztek és katonák tanácsainak diktatúráját.

München. A város parancsnoka péntek délután öt órakor statáriumot hirdetett ki. A szakszervezetek három órakor már elhatározták az általános sztrájkot. Este hét órakor — közvetlen azután, hogy elrendelték a forgalom szünetelését — lövések dördültek el az utcán. A forradalmi munkástanács kihirdette a proletár-

diktatúrát, de azért a parlament még együtt van.

München. A legfőbb államhatalom Bajorországban jelenleg a tizenegyes bizottság kezében van, melyben úgy a többségi és kisebbségi szociálisták, mint a kommunisták képviselői bent vannak.

Az ellenforradalom letörése.

Budapest. Ma délután minisztertanács lesz, melyen a kormány főleg pénzügyi kérdésekkel fog foglalkozni, köztük a bankjegyek lebélyegzésének ügyével is. Ertesülésünk szerint a kormány elhatározta, hogy a legerélyesebb akciót indítja a jobboldali ellenforradalom vezetői ellen, ugyanolyan módon, mint ahogy ezt a baloldali forradalommal szemben tette. Ez irányban már legközelebb nagyjelentőségű események várhatók.

Az antant élelmiszereket ad Magyarországnak

Budapest. Megbízható forrás szerint az antant hajlando Magyarországnak élelmiszereket szállítani. Ezt az elhatározást hosszú tárgyalások előzték meg. Baloghy Ernő közvélemzési miniszter értesítést kapott hogy Triesztben székelő szövetségszövetségi bizottság megbízást kapott, hogy a Magyarország részére szállítandó élelmiszerek tárgyában tárgyalásokat kezdjen.

A budapesti leszerelt katonák is forronganak.

Budapest. A leszerelt népfőlkelő és tartalékos altisztek szabadszervezete ma délelőtt gyűlésre hívta tagjait a Vigadóban. Tegnap a szociáldemokrata munkásság a parlament előtt tartott gyűlésen az altisztek által követelt nagy összegű végkielégítések megadását lehetetlennek tartotta és azok szervezete ellen fordult. Ma délelőtt a rendőrség a szabadszervezet több vezető tagját elfogta és a tolonházba vitette, mert Kun Béla kijelentése alapján azzal gyanúsítják őket, hogy ők voltak a csütörtöki vérengzés okozói. A Vigadóban ugyanekkor azért megtartották a gyűlést a leszerelt katonák, akik mintegy 1200-an voltak. A gyűlés azt határozta, hogy a főkapitánysághoz mennek, hogy megkérdezzék, miért tartóztatták le a vezéreket és hogy tiltakozzanak ez ellen. A rendőrség azonban elzárta a Zrínyi-utcát, ahol a főkapitányság van és csak egy küldöttséget bocsátottak a főkapitány elé, akitől a vezetők szabadonbocsátását kérték. Dr. Dietz főkapitány közölte, hogy a vezetőséget feljelentés alapján fogták el, ellenük le kell folytatni a vizsgálatot és ha ártatlanságuk kiderül azonnal szabadon bocsájtják őket. A tömeg ezt megnyugvással tudomásul vette és rendben szétoszlott.

A gyógyulás útján.

A forradalmat a szívünkkel csináltuk. Az érzések forrásától dobbant meg egyszerre, egy napon az egész... Ebbe a szenvedésbe azonban, — s másképpen forradalom sohasem volt, — belelopta magát a láz is amelyről, amikor a mámor gyönyörű napjai elmúltak, kiderült, hogy nem egészséges hő- és energiatörés, hanem betegség. Nem arra való, hogy az ország gépezetét hajtsa, mert nem tud termelni, nem szabályozható, hanem rendszer nélkül hullámszik és hol elégeti a szervezeteiket, hol pedig leszáll a normális fok alá és a lethargiába hull ki tőle minden.

A szív után most már az észnek kell átvennie szerepét, hogy a lázat, — ha még oly szent is az, — orvosszerekkel üzze el és a lobogó forrásától, mely a forradalom gyönyörű napját megcsinálta, csak azt hagyja meg, ami egészséges hajtóereje az ország gépezetének. Ez az egyetlen becsületes és okos kivánság ma, és nem lehet becsületes és okos osztály vagy pártérdek sem, mely egyebet akar.

Most már csak az ország népén a sor, hogy azt az erőt, amelyet az összes demokratikus irányzatok exponensei, — parlament hijján az ország bizalmának letéteményesei, odaigérték a magyar népköztársaság kormányának, azt meg is adják neki. Nem a kormányért, nem is a hatalmon lévő emberek egyéni jóvoltáért, hanem az ország érdekében, a magyar sorsért, amelytől most oly nehéz felhők veszik el a napsugarat. Nemcsak kell, hanem érdemes is dolgozni, tünni, kiküzdeni a tavaszt, amelynek mégis csak el kell jönni és amely nemcsak jégesőt hoz, hanem egy soha nem látott új pompát is, a demokrácia virágzását és ennek nyomában egy olyan termést, amely szebb lesz, dusabb lesz minden aratásnál és minden szüretnél, amit valaha ez az ország megért.

Nem másnak arat, nem másnak szüretel a föld népe, — boldog, nyugodt megélhetéshez lesz jussa a városok munkásainak, — arat szabják az emberi munkának, akár a kéz, akár a fej produkálja azt. Jogot nyernek a dolgozók az élethez, annak a napsugaras oldalához is. Jogot nyer a szabad gondolat, módot és lehetőséget a tehetség az érvényesítéshez, és alkalmat mindenki arra, hogy tanulhasson.

Egy óriási szakadék választja el ezt a világot attól, ami elmúlt és szinte megszédül a lélek, ha abba a színes távlatba néz, amely a tegnaptól a holnap felé nyílik. S ezt a szakadékot szerencsésen átugrottuk és szinte hihetetlen, hogy nem zuzódtunk össze az ugrásban. S most itt állunk, a melység mögöttünk, — a színes tavasz előttünk. Megálljunk ezen a határon? Elégedjünk meg azzal, hogy láttuk az ígéret földjét? Oktalanság, bűn és önmagunkhoz való gonoszság lenne.

Hogy a lázas állapotban, amely idáig gyötört, télováztunk, erre megvan a mentségünk. De most már ismerjük a láz orvosságát, tudjuk, hogy a munka és csak a munka az egyetlen gyógyító szerünk. Ez van a kormány receptje is, ame

kezőte, — fogadjunk el tőle. Fogadjuk el bizalommal, de azért öntudatosan figyelve, hogy munkánk a demokratikus Magyarország megépítését, az egészséges, rombolás nélküli szocializáció eszményét szolgálja-e. Mert a szenvedések utjának végén ez lehet az egyetlen igazán megérdemelt bérünk.

Lakásinség és a kaszárnyák

Engedtessek meg nekem, hogy előljáróba egy, két év előtti, írásomból idézzek pár részletet:

„Kétségtelen, hogy valamennyi osztály közül az ipari munkásosztály lakik a legegészségte-
lenebb lakásokban. És épen az ő számukra sohasem fog a lakásszaporodás javuló állapotot jelenteni. Akkor lakásbőség és lakásolcsóság sosem lehet, hogy a rendszerint sokgyermekes munkáscsalád szerény költségvetéséből elég nagy és egészséges lakásra jusson. Es mi, mint már írtuk, azt szeretnők remélni, hogy a jövőben még több munkáscsalád lakik majd Nagykanizsán. S ha a hozzánk betelepülő munkások egy része esetleg nyugatról kerül ide, akkor ugyan csak fel kell készülnünk hogy megfelelően helyezhessük el őket. Próbáljunk csak egy németországi képzett szakmunkást beszállásolni valamelyik Rákóczi-utcai penészbarrangba! — Emberségesebb és hasznosabb dolgot nem tehet a város, mintha a kiszemelendő gyárnegyed közelében fekvő telkein modern, olcsó munkáslakásokat épít. . .”

„Szükségessé teszi a gyárak gyárnegyedbeutalását az is, hogy munkáslakásokról kell gondoskodnunk, melyek természetesen kell, hogy a gyárak közelében épüljenek. Már pedig hol legyenek a gyárak közelében, ha azok maguk is messze esnek egymástól. . .”

„Gyárépítkezésre többfelé állanak nagyobb területek rendelkezésre. A VI—VII. kerülethez kivezető országút mentén semmi hajlandóság sem mutatkozik lakóházak építésére. Az az óhaj, hogy teljesen összeépüljünk a hajdani Kiskanizsával, aligha fog másként valaha is teljessé válni, ha csak nem épen gyárépületek emelésével. De még alkalmasabbnak tartanók gyárnegyedül a Szentmiklósi-utat. Teljesen a városon kívül fekszik, tözsomszédságában a pályaudvarnak s a majdan mégis megépülő vízműnek. Itt találnák meg a gyárak is legjobban együtt mindazt, amire szükségük van, s ha üzemük az iparvágányt sem nélkülözheti, itt az is a legolcsóbban építhető meg és tartható fenn.”

És ma, amikor arról van szó, hogy valami tényleg történnék a lakáshiány, főleg a munkások lakásnyomoruságának enyhítésére, én aki először beszéltem Nagykanizsán határozott formában munkáslakásokról s ép a Szentmiklósi-utat proponáltam, ma megkísérlem, hogy a kórházbarakkok lakásokká való átalakítását ellenjavalljam.

Ma ugyanis nem arról van szó, hogy a lendő gyárnegyedben az ott elfoglalt munkások számára kell lakásról gondoskodni, hanem arról, hogy a mostani lakásinségen a legkéznél-fekvőbb eszközökkel segítünk. A barakk volna ilyen kéznélfekvő? A barakk, túl a városon, a gyárakon, s amelyet azonfelül koronáért meg kell vásárolni, s amely nem az idők végtelenje számára van építve?

Nem hiszem. Van ellenben három kaszárnyánk, melyekkel nem tudunk mit csinálni. A népköztársaságnak nem lesz akkora hadserege, hogy Kanizsán három kaszárnyára legyen szüksége. A lakásinség megoldásának ezért

azt tartanám, ha az összes katonai intézményeket egy kaszárnyába koncentrálnák, s a felszabaduló laktanyákat alakítanák át lakásokká. Bármelyik laktanyánk egymagában elég lenne a sürgős szükség enyhítésére, nem kellene érte pénzt adni (hisz a város tulajdonai, negyeddannyira fekszenek a város központjától, mint a barakkok, és végleges jellegű szilárd épületek).

Szerintem a barakk-tervnek egyetlen előnye az ott létesíthető kertgazdaság. De úgy vélem, ha ma összeírják a lakásaspiránsokat és megkérdeznék őket: konyhakert kell-e nekik a barakkórházban való lakással, vagy lakás valamelyik laktanyában konyhakert nélkül, — nagy többséggel leszavaznak a barakkot.

Rézkarc

HIREK.

— **Konzulátusi kirendeltségeket Nagykanizsára.** Ma nehezebb és körülményesebb Nagykanizsáról Csáktornyára, sőt Bécsbe utazni, mint valaha akár Newyorkba, vagy Pekingbe. Ma a jugoszlávok által megszállt terület, szintugy egész Német-Ausztria is éppolyan külföld a részünkre, mint valaha Amerika, vagy Kína volt, s csak éppolyan utlevéllel lehet az országhatáron túli közvetlen szomszédságunkba átrándulni, mint aminővel valaha világméretű utakat tettek a magyarok. A Jugoszlávia területére szóló utleveleket a kanizsai rendőrség a magyar kormánytól kéri, ez aztán érintkezésbe lép a zágrábi kormány budapesti képviselőjével és ha szerencséje van az illető jámbor kanizsai honpolgárnak, ugy egyhónapon belül a szükséges okmányokkal felszerelve eljuthat Csáktornyára, vagy ahová vonat is visz, pl. Zágrábba vagy Fiumébe. Hasonló komédiákkal jár néhány hét óta a bécsi utazás is. Ezek az állapotok mindenképpen türethetetlenek és az utlevélkalambítások miatt rengeteg teher zúdult a kanizsai rendőrség nyakába is. Ezért Kiss Lajos rendőrkapitány azt az életrevaló ötletet vetette fel, hogy kérje a város a budapesti jugoszláv, osztrák és az egyéb külföldi relációknak megfelelően az amerikai konzulátusoktól, hogy egy-egy megbízottat küldjenek le Nagykanizsára, akik itt az utlevélkérelmeket rövid uton elintézhették. Nagykanizsa mint határszéli város, valóságos centruma a jugoszláv és osztrák területekkel régi és egyelőre elszakíthatatlan összeköttetésben álló üzleti világnak, mindenképpen célszerű és kilizetődő volna tehát, ha az említett három konzulátusi kirendeltséget létesítenék Nagykanizsán, legalább is azon időre, míg a normális békeviszonyok helyre nem állnak. A kérelmet a kormánybiztosság fogja illetékes helyre továbbítani.

— **Gyászrovat.** Közel másfélévi kínos szenvedés után meghalt tegnap Nagykanizsán Fűredi János városi levéltáros felesége, született Babnigg Irma. Férje a legjobb feleséget, két iskolás gyermeke pedig a legjobb anyát vesztették el halálában. Negyven évét élt. Halála a legszelebb körben őszinte, mély részvétet keltett. Temetése holnap, vasárnap délután lesz a temető halottasházából.

— **Halálos arzénmérgezés Kiskanizsán.** Tegnapelőtt este özv. Mihalecz Györgyné kiskanizsai birtokos asszony krumplit főzött vacsorára és hogy a gyenge menünek jobb íze legyen, meghintette a krumplit cukorral. Azaz csak úgy gondolta, hogy cukrot hint az ételre, mert a fehér por, amit a székrény tetejéről levett, valójában patkánymérge volt. A tévedést azonban még akkor sem vette észre,

mikor vacsorálni kezdett és az egész burgonyát az utolsó morzsáig elfogyasztotta. Már éjjeli nyugvóra tért, amikor rettentő fájdalmi támadtak, melyek annyira fokozódtak, hogy még az éjszaka orvost kellett hozzá hivatni. Az orvos az első segélynyújtás után a kórházba szállította, be már nem tudtak rajta segíteni, a boldogtalan teremtés ma éjszaka rettentő szenvedések után meghalt. A rendőrkapitányság még tegnap délután kihallgatta. Mihaleczné jegyzőkönyvbe mondta, hogy az egerek irtására beszerzett arzénes mérget közvetlen a porcukor mellett, s ugyanilyen dobozban tartotta és így történt a végzetes tévedés. A mindössze 36 évet élt fiatal özvegynek ma lett volna az esküvője egy kiskanizsai legénnyel. Esküvő helyett temetés lett Mihalecznéknál.

— **Uj egyesület Nagykanizsán.** A Pénzüntézet Tisztviselők Országos Egyesületének Nagykanizsai Körzete f. hó 21-én megalakult. Az új egyesületbe a helybeli pénzüntézetek tisztviselői kivétel nélkül beléptek.

— **Felhívás.** Ismételtén felszólítom mindazokat a szabónőket, akik ezideig iparigazolvány nélkül dolgoztak, hogy március hó elsejéig haladéktalanul tegyenek eleget kötelességüknek. Ellenkező esetben kénytelen leszek ellenük a feljelentést az elsőfoku iparhatóságnál megtenni. Utbaigazítást bármikor ad özv. Vincze Jánosné, a női szabó szakcsoport elnöke, (Hunyadi-ut 2. sz.)

— **Megszűnt az egyesületi hírek díjmentes közlése.** A magyarországi napilapok szindikátusa ezúton közli, hogy a lapelőállítás egyre fokozódó drágulására való tekintettel a magyarországi lapok nincsenek abban a helyzetben, hogy az egyesületi híreknek és közleményeknek díjmentes helyet adjanak. A mai naptól kezdve minden egyesületi hírt, legyen az társadalmi, jótékonyági, vagy sport-hír, meg kell fizetni. Az egyesületek és társaságok, amelyek lapok útján közléseket akarnak tenni, forduljanak a kiadóhivatalokhoz, amelyek a kommunikék árát az illető egyesületek, vagy társaságok céljainak figyelembe vételével fogják megállapítani.

— **Elveszett élelmiszerjegyek.** A Csenyery-utcában elveszett egy hatóság élelmiszerjegyzet, mely Jámbor József nevére volt kiállítva. Tekintettel arra, hogy a jegyzet bárki idegenre nézve teljesen értéktelen és használhatatlan holmi, az elvesztőre pedig pótolhatatlan veszteség, — a becsületes megtaláló sziveskedjék azt az élelmiszerhivatalba juttatni.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart ma szolgálatot.**

Kanizsai szezon

* Farsangi naptár:

Február 22., szombat: A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak kabarcája a Casinóban.

„ 23., vasárnap: Postáskabaré a Polgári Egyletben.

„ 26., szerda: Kronland Jaques dales-téye a Polgári Egyletben.

* **A Haladás koncertje.** Magasszínvonalú művészi vállalkozással kezdte meg a „Haladás” címet viselő nagykanizsai kulturális egyesület koncertjeinek sorozatát. Zsufolásig telt erre az alkalomra a Casinó nagyterme, melynek közönsége igazi műveléssel hallgatta a pompás műsor minden egyes számát.

Sterneck Zsigmond zenetanár mint szerző, mint cselló- és mint zongoraművész produkált kiválót, de a hatalmas sikerből egyforma részt vettek ki maguknak Jügerne Pelcz Ida perfekt zongorajátékával, Bogenriederné Pelcz Lyubi finom tónusu énekével, valamint Sauermann Ferenc művészi hegedű- és Sauermann Béla csellójátékukkal.

*** A postaskabaré összes jegyei elfogytak.** Nem igen volt mostanában olyan mulatság Nagykanizsán, aminek sikere csak némi kíváncsiságot is hagyott volna maga után, de a városnapesti postaskabaré sikere mindent felülmul. Még csak holnap este lesz a kanizsai postások hetedhét országra szóló estje, de annak tökéletes sikere, — legalább is anyagi tekintetben, — már ma a legteljesebb mértékben megállapítható. Amire ugyanis még Nagykanizsán sem igen volt példa, a postaskabaré összes jegyei, — néhány karzati és földszint állóhely kivételével, — mind egy szálíg elkeltek. Most még csak azt nem tudjuk, hogy ez az előzetes nagy siker annak a nagy népszerűségnek eredménye-e, aminek a posta és távirda-intézmény Nagykanizsán oly rendkívüli mértékben részese, vagy annak a pompás műsornak tulajdonítható-e az, ami a postaskabarét az ideai kanizsai szezon slágerévé avatja.

Nyilt-tér.*)

A „Nagykanizsa Tükre” című helyi lap, mai számában megjelent valótlan és tarthatatlan rágalmak miatt magam ellen fegyelmi eljárást kértem, a szerzőktől pedig sajtóbírótság utján fogok elégtételt szerezni.

Füredi János.

*) E rovat alatt közöltekért nem vállal felelőséget szerkesztőség.

Eladó. Magyar - utca 17. számú ház, mely áll 8 lakásból és nagy kert hozzá. Bővebbet megtudható Czeiner Pál hivatalszolgánál, Franz Lajos és fiainál.

Pianinó, most érkezett, bécsi gyártmány, jutányos árral eladó. Zrinyi Miklós-u. 45.

Értesítés! A szombathelyi ERFURTI MAGKERESKEDELMI R.-T.

Zala-megyei képviseletét átvetttem

A legjobb erfurti virág, főzelék- és vetőmagvak, madáreleség, raffia-potló, nagyban és kicsinyben beszerezhetők

Ország József

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 2. szám.

465/1919.

Hirdetmény.

Az államháztartás továbbviteléről szóló 1919. évi VI. néptörvény életbe lépve az ország adózóival szemben az állam iránti köztartozásoknak igénybevétele és érvényesítése az államháztartás zavartalan menetének biztosítása céljából feltétlenül szükséges annál is inkább, mert ezek a köztartozások a háború tartama alatt egyes adózóknál több évi összegre szaporodtak fel.

A magyar népköztársaság pénzügyminisztériumának 1918. évi december hó 23-án kiadott 156, 389 sz. körrendelete alapján alulírott városi adóhivatal felhívja Nagykanizsa város adózó polgárait, hogy hazafias kötelességük-

nek végrehajtás kényszer nélkül is tegyenek eleget az által, hogy fennálló adó valamint bármilyen egyéb köztartozásaikat is a jelenlegi pénzügyi helyzetben mint rájuk nézve legkedvezőbb időben a saját jól felfogott érdekükben, de meg az államkincstár érdekében is fizessék be.

Ezt a felhívást tekintsek egyenlőre jól megfontolt hazafias figyelmeztetésnek, mely ha eredményre nem vezetne, azt a sajnálatos tényt vonná maga után, hogy a városi adóhivatal kénytelen lenne a tartozásokat végrehajtási kényszerrel behajtani esetleg a tartozásokat az ingatlanra bekebelezeteni, ami a kellemtelenségeken kívül már tetemesebb költséggel is járna.

Egyben józan belátású adózó polgárok saját megítélésére bizza, hogy lehet-e az államháztartást a szükséges anyagi eszközök rendelkezésére bocsátása nélkül tovább vezetni most amikor az állampolgároknak a száma az államkincstártól igen tetemes összegre rugó igények kielégítését (leszerelési illeték, hadisegély stb.) nemcsak várja, de követeli is.

Városi Adóhivatal.

Nagykanizsa, 1919. évi február 20-án.

Horváth

adóügyi számvevő.

Nagykanizsa r. t. város rendőrkapitányától.

1470 Kzg. 1919.

Tárgy: A hus és zsirfogyasztás korlátozása.

Hirdetmény.

Az Orsz. Közélemezési Hivatal 10400/919 sz. rendelete alapján a következőket rendelem:

1. A hét két napján, és pedig hétfőn és csütörtökön az ételek kiszolgáltatására szolgáló üzletekben és üzemekben (fogadók, vendéglők, egyleti jellegű és más étkezőhelyek stb.) tilos olyan ételeket előállítani vagy kiszolgáltatni, amelyeknek előállításához zsir (sertészsir, szalonna, margarin, vaj, növényzsir, növényi olaj, vagy emberi élvezetre alkalmas bármely zsiradék vagy olaj) felhasználása szükséges.

Tilos továbbá az említett üzletekben hétfőn és csütörtökön a szóban levő zsirféléknek az üzlethelyiségben való fogyasztásra bármely alakban való kiszolgáltatása.

2. A hét két napján, még pedig kedden és pénteken tilos a húst akár nyers, akár feldolgozott állapotokban (főtt, sült, füstölt, sózott) forgalomba hozni.

Ugyanezen a napokon tilos az ételek kiszolgáltatásával foglalkozó üzletekben és üzletekben (fogadó, vendéglő, egyleti vagy más étkező helyeken, kávéházak stb.) hus felhasználásával készülő ételeket előállítani vagy kiszolgáltatni.

3. A jelen rendelet szempontjából a hus forgalma alá esnek a szarvasmarhának, bivalynak, borjunak, lónak, juhnek, kecskének, mindennemű baromfinak, házinyulnak és a vadaknak emberi táplálkozásra felhasználható minden része és az ezen husnemtekből előállított készítmények, a gyors romlásnak kitett s a következőkben felsorolt belső zsigerek és melléktermékek kivételével: az agy és gerincvelő, nyelv, tüdő, sziv, máj, fehérmáj, keszmirigy, borjumirigy (Bries), pacal, borjufodor, lép, vese, tőgy, orcsont, marhaköröm, borjufej és láb, sertésfej, köröm és bőrke (kocsonyahus.)

4. Ételek kiszolgáltatásával foglalkozó üzemek a hét többi napján egy étkezésre egy személynek legfeljebb egy husételt szolgáltathatnak ki.

5. Az 1. és 2. pont alatti tilalmak alól az Orsz. Közélemezési Hivatal vezető miniszter egészségügyi tekintetből kivételeket engedélyezhet (korházak, szanatóriumok.)

6. Ezen rendelet megszegői kihágást követnek el és a 3436/918. M. E. sz. r. 6. §-a értelmében hat hónapig terjedhető elzárással, valamint kétszer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezen rendelet a mai napon lép életbe.

Nagykanizsa, 1919 február 21.

Kiss Lajos s. k.
rendőrkapitány.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1919 február hó 22. és 23-án.

Sárarany

színmű 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Szép petrezselyem

kicsinyben és nagyban maximális áron kapható Király-utca 28. szám, udvari raktár

Rechnitzer Mór

Szőlőbirtokosok!

Tekintettel a közelgő évadra, valamint a szállítási nehézségekre, lássa el magát minden szőlőbirtokos idejekorán

szőlőkötöző papirzsineggel.

Kérjen mintát és árajánlatot!

Paplráru Gyári és Kereskedelmi r. t. Budapest, VI., Rákóczi-ut 6. Telefon 83 63.

— SÜRGŐNYCIM: PAPIRTEXTIL. —

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február hó 22. és 23-án.

Az ellopott = szálloda

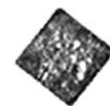
Szenzációs nagy detektív attrakció.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Kovács János || **Kovács Vendel**

okl. kömlvesmester || okleveles ácsmester

építési vállalkozók

értesítik a közönséget, hogy vállalatukat ismét üzembe hozták. Elvállalnak új építkezések vagy javítások elkészítését teljes felelőséggel. — Érdeklődőket kérjük

Nagykanizsa Csengeri-ut 63. sz. alatt levő lakásukra fordulni.

Meghívás.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részvénytársaság

1919-ik évi március 9-ik napján délelőtt 10 órakor Nagykanizsán saját helyiségében tartja

XLIX. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

Kelt Nagykanizsán, 1919. február hó 10-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

T á r g y s o r o z a t :

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottsági jelentések az üzlet eredményéről, az 1918. évi számadások előterjesztése — ezek alapján a mérleg végmegállapítása, a számadók felmentése és a mutatkozó nyereség felosztása iránti határozat.
2. A társaság hivatalos közlönyének az 1919-ik üzleti évre leendő kijelölése.
3. A megbízatásuk lejártá következében az igazgatóságából kilépő elnök, alelnök, dr. Kiss István, Ledofsky Ernő és Löwenstein Emil helyett, elnök, alelnök és 3 igazgatósági tagnak 3 évre, ugy 3 felügyelő-bizottsági tagnak 1 évre való megválasztása.
4. Netáni indítványok.

Az alapszabályok 10. §-a értelmében azon részvényes bír szavazati joggal, ki legalább 5 nappal a közgyűlést megelőzőleg oly részvényt — esetleg részvényt helyettesítő elismervényt — mutat fel az intézetnél, mely legalább 3 hónappal a közgyűlést megelőzőleg iratott nevére
A részvény felmutatásáról elismervény adatik, mely a közgyűlésen való részvételre igazolásul szolgál.

VAGYON

Mérleg 1918. évről

TEHER

	Összeg					Összeg			
	10 frankos arany	cs. kir.	korona	fillér		10 frankos arany	cs. kir.	korona	fillér
Pénztári készlet		4	249538	31	Részvénytőke			1500000	—
Pénztáraknál elhelyezett tőke			1577547	—	Tartalékalap*)			643680	32
Osztrák-Magyar Bank giro ...			3029	86	Értékpapír árfolyam különbözeti tartalék			60000	—
Magyar postatakarékpénztár ...			59869	83	Adótartalék**)			44524	14
Jelzálogi kötelezők	363	522	385455	77	Nyugdíjalap			100000	—
Törlesztési jelzálogi kötelezők			1529713	57	Tiszti nyugdíjalap			91857	73
Kezességi kötelezők			475	—	Betétek	1340		9977692	45
Váltók			305648	73	Betét kamatadó			15081	16
Intézeti ház			250000	—	Letétek			29442	39
Osztr.-Magyar Bank pénztárjegy			500000	—	Előre felvett kamatok		1	26184	14
Értékpapírok			7822895	—	Arany és frankok	332	—	14146	97
Értékpapírok függő kamatai ...			106547	45	Hitelezők			203455	45
Pénztáraknál központi üzletrészekre befizetés			12800	—	Eperjessy Sándor iskolaalapítvány ...			10000	—
Kintlevő kamatok	2	2	40612	21	Árvaházalap			49204	05
Aranyok és frankok		814	—	—	Szinházalap			20399	22
Adósok			187281	05	Katonatiszti akadémiai alap			14265	08
					Napibiztosági és felügyelő-bizottsági díj			4400	—
					Fel nem vett osztalék			185	—
					Nyereség				
					áthozat 1917. évről ... 14884 K 70 f				
					1918. évi nyer. 33 ¹⁰ frkos 1 # 212005 K 98 f	33	1	226890	68
	365	1342	13031408	78		365	1342	13031408	78

*) A folyó évi nyereségből kiegészítve 660000 kor-ra.

**) " " " " " " " 75000 " "

Kelt Nagykanizsán, 1918. évi december hó 31-én.

Dr. Bentzik Ferenc s. k.
társ. igazg. elnök.Bettlheim Győző s. k.
igazg. alelnök.Eperjessy Gábor s. k.
főpenztárnok.Reinitz József s. k.
igazgató.Bettlheim Aladár s. k. Bogenrieder József s. k. Dants Kálmán s. k. Faics Lajos s. k. Grünhut Alfréd s. k. Dr. Kiss István s. k.
igazg. tag. igazg. tag. igazg. tag. igazg. tag. igazg. tag. igazg. tag.Ledofsky Ernő s. k.
igazg. tag.Löwenstein Emil s. k.
igazg. tag.Miltényi Sándor s. k.
igazg. tag.Rothschild Samu s. k.
igazg. tag.Sanveber József s. k.
igazg. tag.Dr. Szabó Zsigmond s. k.
igazg. tag.

Ezen nyereség- és veszteségszámlát a fő- és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1919. évi február hó 15-én.

Halphen Mór s. k.
felügy. biz. tag.Singer József s. k.
felügy. biz. tag.Löwe Adolf s. k.
felügy. biz. tag.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4-50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Gúrtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kladohivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 24. hétfő

45. szám.

Magyarország kildatásai javulnak

Tegnap délután dr. Kunfi Zsigmond vallás- és közoktatásügyi miniszter Bernből hazaérkezett Budapestre. A minisztert egyenes kívánságára nem fogadták ünnepélyesen, csupán néhány barátja várta a pályaudvaron és gratulált neki nagyszerű berni szerepléséhez. A miniszter megérkezésével egyidejűleg az a hír terjedt el, hogy a legközelebbi jövőben a szociálisták fellépése következtében az antant lényegesen javít Magyarország gazdasági helyzetén. Komolyabban vizsgálat alá veszi a körülöttünk élő nemzetiségek területi igényeit. Hír szerint a nemzetiségeket visszaszorítják a mostani demarkációs vonalokról az igazi nyelvhatárokra, amelyeket a békekonferencia már országghatárul fog megszabni.

Légherepült a dési állomás.

Nagyvárad. A dési vasuti állomásra tegnap egy 10 tonnás kocsis érkezett, mely eddig felderítetlen ok folytán felrobbant. A robbanás rettenetes ereje a dési pályaudvart valóságosan elsöpörte a föld színéről. A borzalmas katasztrófának eddig 30 halott és 80 sebesült áldozatát derítették fel, de nem lehetetlen, hogy még sokkal nagyobb az áldozatok száma.

A békekonferencia.

Az antant minden ellenséges állammal külön tárgyal.

Páris. A Németországgal kötendő béke ügyében az öt nagyhatalom tegnap esti ülésén kézzelfogható eredmények jöttek létre. A tegnapi ülés határozata folytán utasították az összes bizottságokat, hogy jelentéseiket legkésőbb a jövő hét elején terjesszék elő. A szövetséges államok elhatározták, hogy minden egyes ellenséges állammal külön-külön fognak tárgyalni. Németország lesz az első, utána Ausztria és Magyarország, továbbá Bulgária, végül Európa beteg embere, Törökország kerül a műtőasztalra. A békeértekezleten komoly nézeteltérések már csak a gazdasági problémák körül mutatkoznak. Ha a bizottsági jelentéseknek nem sikerül ezeket megszüntetni és azok eloszlata előreláthatólag továbbra is reménytelennek mutatkoznék, akkor Franciaország, Olaszország, Anglia és az Egyesült Államok külön-külön fogják felállítani kártérítési igényeiket.

A román és albán igények.

Páris. A nagyhatalmak tizes bizottsága szombat délután a külügyminisztériumban ülést tartott, amelyen megvitaták az albán és román területi kérdéseket. A román kérdés tanulmányozása előtt kihallgatták Bratianu román miniszterelnököt és Vajda Sándor erdélyi román minisztert.

Wilson visszatér Párisba.

Newyork. Daniels amerikai tengerészeti államtitkár közölte, hogy Wilson elnök körülbelül március 5-ikén visszatér Franciaországba.

Uj cseh forradalom.

Bécs. Prága új forradalom küszöbén áll. Hír szerint el akarják mozdítani a helyéről Massaryk elnököt. Amikor is Smeral volt országgyűlési képviselő venné át a cseh köztársaság elnökségét.

Bolsevikuralom

Bajorországban.

Berlin. A bajor szovjetköztársaság miniszterelnöke, vagy első népbiztosa valószínűleg dr. Legien orosz bolsevik vezető lesz. A matrózok és katonák több főúri palotában és kastélyban házkutatást tartottak és pedig Lipót bajor hercegnél és a volt királyi ház több tagjánál. Egy volt királyi herceget és számos arisztokratát letartóztattak.

München. Este 9 órakor a városban teljes a nyugalom. A rend fenntartásáról minden irányban a proletáriátus gondoskodik. Az ügyeket ideiglenesen a központi tanács intézi. A tanácsok kongresszusa kedden alakítja meg az új kormányt, mely kizárólag szociálistákból fog állni. Az általános sztrájk Münchenben megszűnt, s holnap reggel minden üzemben megkezdődik a munka, csak szerdán, az agyonlőtt Eisner Kurt miniszterelnök temetésekor fog szünetelni minden munka.

Berlin. A Frankfurter Zeitung müncheni jelentése szerint nem igaz az a hír, hogy Eisner miniszterelnök gyilkosa, Arco Valley gróf belehal sérüléseibe. Arcot a a klinikán megoperálták és valószínű, hogy életben fog maradni.

Mi van a kommunistákkal?

Budapest. Kun Béla kihallgatása ma délelőtt kezdődött a toloncházban. A kihallgatás kiterjeszkedik annak a megállapítására is, minő forrásból szerzett pénzzel folytatták a kommunisták agitációjukat és honnan vették a tetemes nyomdaköltségeket. Az eddigi megállapítások szerint ugyanis havi 300 ezer koronára rugott a párt költsége. Kihallgatták ma Nánási Györgyöt, a másik vezetőt is. — Ma délelőtt a Munkástanács egy bizottsága is kintjárt a toloncházban és beszélt azzal a három nőmunkással, kiket szombaton a letartóztatáskor állítólag bántalmaztak. Beszélt még a bizottság Kun Bélával, Vágó Bélával és Borossal, mert azt a hírt kapták, hogy az első bántalmazás után újból inzultálták őket. Azonban most kijelentették, hogy az első inzultus óta nem volt részük újabb bántalmazásban. Békében hagyták őket, s nincs is az őrségük ellen kifogásuk.

HIREK.

— **A nagykanizsai szervezett munkásság tiltakozása az ellenforradalom ellen.** Impozáns népgyűlést tartott tegnap délelőtt a nagykanizsai szervezett munkásság és katonaság az Erzsébet-téren. A gyűlés szonokai Wugrinecz Károly és Sneff József kormánybiztos voltak, akik a föld népe között terjesztett ellenforradalmi metelyre hívták fel a hallgatóság figyelmét. Arra a reakciós metelyre, mely a régi bünsz osztályuralom bilincseit szeretné ismét rárakni a felszabadult magyar nép kezeire. A népgyűlés kimondotta, hogy a nagykanizsai szervezett munkásság az ellenforradalmi mozgalmat még élete árán is meg fogja akadályozni, és hogy ugyanezen szempontból egész Zalavármegye területére szocialdemokrata kormánybiztos kinevezését tartják szükségesnek. E határozatot táviratilag közölték Nagy Vince belügyminiszterrel is.

— **Ujjalakult a nagykanizsai önkéntes tüzoltótestület.** Tegnap tartotta a Nagykanizsai Önkéntes Tüzoltótestület ez évben már második közgyűlését, mely arról volt hívatva, dönteni, hogy feloszoljon-e az önkéntes tüzoltóság, vagy újjászervezzék-e azt. A közgyűlés, melyen Knortzer György főparancsnok elnökölt, Székely Sándor városi mérnök ismert indítványának alapjára helyezkedett és kimondta, hogy nem oszlatja fel az egyesületet, hanem újjászervezik azt. Ezután a rendes évi közgyűlést tartották meg, amelyen a szokásos jelentések és számadások beterjesztése után az egyesület elnökéül a lemondott Deák Péter főkapitány helyére Knortzer Györgyöt választották meg. Kimondták, hogy az önkéntes tüzoltókat is díjazni fogják és pedig nappali szolgálatnál 20, éjjeli tevékenységnél pedig 30 koronával. (E célra a város egyelőre 4000 koronát irányzott elő.) Az önkéntes tüzoltóság újjászervezésének munkájához való segítségnyújtás végett megkeresik a nagykanizsai Munkás- és Katonatanácsokat, valamint a szocialdemokrata pártot, a várost pedig az iránt, hogy rendelje el a gyári tüzoltóságok sürgős megszervezését.

— **Változások a kanizsai iparajstromban.** Nagykanizsa város tanácsának legutóbb tartott tanácsüléséből az alábbi új hatósági, és egyszerű iparengedélyeket adták ki. **Hatósági engedélyt** nyertek: Pollák Adolf bőr, valamint cipész és csizmadiakellékekkel való kereskedelemre, Hoffmann Henrik ipari bizományi cikkek árusítására, Kulka Béla kereskedelmi ügynökség, Kremsier Károly gyümölcs és déli gyümölcs és Balázs Miksa déligyümölcs, hal és vadkereskedés folytatására; **iparengedélyeket** pedig: Goldmann Ignác borügynökség, Rózsás József lókereskedés, Gross Ferenc borügynökség, Sarotár Márton, valamint Weissenstern Zsigmond lériszabóipar és Pollák Laura női szabóipar gyakorlására. — Végül tudomásul vették Buksz Oszkárnak nyersbőr, mész, cementáru, gabona, tűzifa és köszénkereskedéséről való lemondását, s e minőségekben időlték az iparajstromból.

— **A pécsi postalgazgatóság — Kaposvárott.** Amióta Pécs városa szerb megszállás alá jutott, a nagykanizsai és az összes zalamegyei postahivataloknak majdnem minden összeköttetésük megszűnt a Pécsen székelő posta és távírdaigazgatósággal. Telefonösszeköttetés egyáltalán nincs Péccsel, a távirati és levélforgalom pedig cenzurával van sulyosítva és egyébként is alig megbízható. Ezért a pécsi posta- és távírdaigazgatóság a kerület meg nem szállott részeinek igazgatására Kaposvárott igazgatósági különítményt létesített, mely a tegnapi nappal megkezdte működését.

— **Szemle a kanizsai kózkórházban.** A nagykanizsai Néptanács által választott kórházi bizottság is megtartotta már alakuló ülését, amelyen a bizottság elnökévé dr. Szigethy Károly orvost választották. A bizottság ez alkalomból a városi kózkórházban szemlét tartott, ahol úgy tisztaság, mint rend tekintetében mindent a legkifogástalanabban találtak és ezért a bizottság tagjai az őket kalauzó dr. Szekeres József kózkórházi igazgató főorvosnak elismerésüket fejezték ki.

— **A zalamegyei hadirokkantak felülvizsgálata.** A Zalavármegye területén lakó hadirokkantak felülvizsgálata f. évi március hó 10-én kezdődik Nagykanizsán. A felülvizsgálaton csak olyan egyének lesznek megvizsgálva, kik a háboruban lettek rokkantak, akár honvédek, akár közös ezredbeliek voltak, s eddig sem fizelési meghagyást, sem nyugdíjat, sem sebesülési, sem személyi pótdíjat nem kaptak, de rokkantságukat katonai orvosi bizonyítvánnyal hitelesen igazolni tudják. A zalamegyei rokkantak szövetsége értesíti az olyan hadirokkantakat, akik felülvizsgálatra jönnek, hogy orvosi bizonyítványt a 20. gyalogezred pótkerületparancsnokságánál (Nagykanizsa honvédlaktanya) baloldali pavillon, 11. ajtószám alatt kapnak.

— **Megakadályozott élelmiszercsempészség a kanizsai pályaudvaron.** Tegnapi vasárnap délután nagy élelmiszercsempészséget akadályozott meg a kanizsai vasúti mozgóművelőháza három buzgó embere. Cirkálás közben észrevették, hogy egy vagonba két gyanús külsejű ember tele zsákokat rak be. A vasúti nézetőrök megvárták, amíg a vagon a két ember telerakta, és akkor a két alakot igazoltatták és megkérdezték tőlük az áru eredetét, illetve rendeltetését. Azt felelték azok, hogy az áru Budapestre megy, de hogy kitől vették, arra hirtelen nem tudtak válaszolni. Egyébként Günsberger Elemér és Malhauser János budapesti VII. Rákóczi-ut 69. alatti lakosok gyanánt igazolták magukat. A vagonot Szecső Károly tengerész-örmeester, Németh Ferencz őrparancsnok és Halász Ödön őrszem átkutatták és a következőket találtak: 11 zsák lisztet, 18 és fél méter mázsa babot és 4 drb. leölt egész borjút. E rengeteg élelmiszer állítólagos tulajdonosai azt mondták, hogy a lisztből csak 2 zsák (160 kg) az övék, a többi kilenc zsákról azonban nem akartak tudni. Érdekes, hogy tegnap délután fél 2 óra óta a kilenc zsák lisztnek még nem jelentkezett gazdája. Günsberger és Malhauser urak igazoltatásuk után bejöttek a városba azzal, hogy a kormánybiztosságtól szállítási igazolványt hoznak, de természetesen még a városházán sem voltak, nemhogy szállítási igazolványt kaptak volna. Miután nyilvánvaló, hogy itt a legnagyobbfokú lánckereskedelemtől, illetve csempészségtől van szó, a lefoglalt élelmiszerek erős őrizet alatt állnak és várják a további intézkedést.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** II. csoportja tart ma szolgálatot.

— **Eljegyzés.** Adamek Katicát eljegyezte Feitscher Béla Nagykanizsán. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A nagykanizsai izr. szentegylet — Chevra Kadisa** — nemescélu kegyeletes hivatású intézmény. Hathatósan támogatja, úgy a közismert, mint a szemérmes szegényeket, kórházában ingyen gyógykezelte a szegény beteget, s akiket a feletkezetteliek közül a Mindenható magához szólít, azoknak végtesztességmegadásáról kivétel nélkül gondoskodik. Ezen kiválóan humánus együletbe a tagok felvétele évenként egyszer történik. Akik tehát a folyó évben oda belépni szándékoznak, azok március hó 2-áig jelentkezzenek az izr. hitközségi irodában. Az izr. szentegylet előjárása.

Kanizsai szezon

* Farsangi naptár:

Február 26., szerda: Kronland Jaques dalosztály a Polgári Egyletben.

Március 1., szombat: A nagykanizsai mozonyvezetők szövetségének művész-estélye.

* **A postáskabaré.** A boldog béke ideje óta Nagykanizsán még nem látott sikerrel zajlott le tegnap este a nagykanizsai postások nagyszabású mulatsága, a postáskabaré. Rövidesen szólva ott volt minden épkézláb kanizsai férfi és nő, gyermek és aggastyán. A műsor legkimagaslóbb számai két pompás egyfelvonásos voltak, amelyekben Engelleiter Rezső, Tóth Tercsi, Jankovich Etnő, Metz Margit és Csákány Mariska jeleskedtek, továbbá a Matróztánc, melyet tíz bájos postáskisasszony leirhatatlan hatást keltve lejtett. A szólószereplők közül Pálffy Gizi excellált meglepő előadókészséggel, nemkülönben Pintér Nándor, Sió Manci és Vadász Ignác. A zongoránál Hirschler István aratott hatalmas sikereket, míg Walter Ferenc mint konferencier szerzett a publikumnak derűs perceket. Műsoron kívüli szám gyanánt Szabó István ragyogtatta táncművészetét. A program után leirhatatlan jókedv közepette vége-hossza nélkül tánc következett.

Pénztárosnőt felvesszünk Kaufmann Testvérek uri és női divat, cipő és kalap-áruházban Nagykanizsa.

2798/1919.

Szálfák eladása a v. felsőerdőn.

Nagykanizsa város a felsőerdőn 1919 február hó 25 és 27-én d. e. 9 órakor kezdődőleg szálfák eladására nyilvános szóbeli árverést hirdet

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1919. évi február hó 21-én.

Dr. Krátky István s. k. polgármester.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, akik férjem, illetve édesapánk elhalálása alkalmával részvételükkel fájdalomunkat enyhítették, ez uton mondunk hálás köszönetet.

özv. Széchenyi Istvánné és gyermekei.

Pianinó, most érkezett, bécsi gyártmány, jutányos árral eladó. Zrinyi Miklós-u. 45.

Házoladás

Arany János-utca 10 számú ház eladó. Érdeklődni lehet ugyanott a háznál.

Értesítés! A szombathelyi ERFURTI MAGKERESKEDELMI R.-T.

Zala-megyei képviselőt választottam

A legjobb erfurti virág, főzelék- és vetőmagvak, madáreleség, raffia-potló; nagyban és kicsinyben beszerezhetők.

Ország József

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 2. szám.

Pálinkafőző

kis - üstök

hűtőkészülékkel, 35, 40, 50 és 60 literesek, raktárról azonnal kaphatók

Takács Oszkár

Budapest, VI., Horn Ede-utca 10.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919 február hó 24-én.

Csak egy nap!

Csak egy nap!

Sorsok és emberek

dráma 4 felvonásban. — Főszereplő Gilda Langer világhírű művésznő.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Pollák M. Emil

Nagykanizsa, Kinizsy-utca 2/a szám.

Vásárol és elad mindennemű gazdasági termékeket és cikkeket

gazdasági vetőmagvakat. Telefon 195. Telefon 195.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 24., 25. és 26-án.

A magyar aransorozat 20-ik képe.

ALRAUNE

Hans Heinz-Evers regénye 5 felv.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kladóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 25. kedd

46. szám.

A békekonzferencia és a politikai merényletek.

Amerika több engedékenységet követel.

Newyork. Az európai forradalom most abba a stádiumba jutott, amikor a gyilkosságok vannak napirenden. A Clemenceau és Eisner elleni merényletek annak bizonyítékai, hogy az anarchisták és arisztokraták egyforma módon fejezik ki érzelmeiket. A párisi békekonzferencián résztvevő delegátusok mindjobban belátják annak szükségességét, hogy a lehető leggyorsabban meg kell állapítani a békefeltételeket, mert a vitákat most már revolverdörrenések kísérik és egyik tábor sem retten vissza attól, hogy gyilkossággal tegye el láb alól ellenfeleit. A szemben álló elemek elkeseredése egyre nagyobb. Most már nemcsak a szocialisták, hanem a nyugati államok demokratái is megrojják a szövetséges hatalmakat, hogy nem tanusítanak észszerű rokonszenvet a központi kormányok iránt. A „Journal de Genève“ egy egyenesen a szövetségeseket teszi felelőssé, hogy ők indították meg az elkeseredés hullámain, melyek már mindenütt veszélyeztetik a forradalom vívmányait.

Az amerikai békemegbizottak annyira mérsékelni akarják a szövetségesek hangulatát Németországgal szemben, hogy a német demokrácia helyzetének és rendjének kialakulását segítsék elő. De Amerika fáradozása igen kevés eredménnyel kecsegtet. A békekonzferencia reakciós elemei kifogásolják ugyanis Amerika jóindulatu mérséklését és azt mondják, hogy könnyű Amerikának, mely későn lépett bele a háborúba és ezért nincs annyi adóssága, mint a szövetségeseknek, s hogy könnyű nagylelkűnek lenni a többiek rovására. Amerika békedelegátusai ezzel szemben azon meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy a tuzók olyan összegeket követelnek Németországtól, melyek fizetésére képtelen. Ennek folytán a mérsékelt amerikai álláspont csak úgy tud győzedelmeskedni, ha Amerika pénzáldozatot hoz ennek érdekében. Lehet, hogy az európai szövetségeseknek adott 10 milliárdnyi amerikai kölcsönt törölnie kell Amerikának.

Wilson visszatérésekor követelni fogja e kérdés gondos megbeszélését, hogy Amerika megbizottai teljes tájékozottsággal léphessenek fel abban a hatalmas vitában, melynek Páris rövidesen színtere lesz.

Páris. A bajorországi események hatása alatt a békemegbizottak körében mindinkább megerősödik azon törekvés, hogy a békekötést a lehető legnagyobb mértékben meggyorsítsák. Belátják ugyanis annak sürgős szükségét, hogy Németországot élelemmel el kell látni és gazdasági ujjáépítésében segítségére kell lenni, mert Nyugat-Európát csak úgy lehet a bolsevizmus ellen megvédeni.

A bajorországi khaosz, eltűnt a miniszterelnök-jelölt.

München. A bajor forradalmi dráma új szenzációja az, hogy Hoffmann kultusz-miniszter, aki miniszterelnöknek volt kiszemelve, nyomtalanul eltűnt. E hír a tanácsok központi végrehajtó bizottságának egyik tagjától ered, tehát igaz, Hoffmann volt az, aki néhány héttel ezelőtt egy rendeletével oly nagy kulturharcot idézett elő, amiért a centrum egész sajtója ellene fordult. Ha tényleg eltűnt Hoffmann miniszter, úgy valószínű, hogy Eisner miniszterelnökkel együtt őt is el akarták tenni láb alól. — Eisner meggyilkolása előtt a bajorországi katonatanácsok ülésén Sauber elnök tudatta hogy különböző helyeken titkos felirásokat találtak, melyek értelmét nem sikerült kikutatni. Egyik ilyen felírás ez volt: „Tu ma caf“. Nem lehetetlen, hogy ezek a titokzatos szavak a merénylettől erednek.

A guruló rubel.

Budapest. A kommunisták kihallgatása a gyűjtőfogházban négy vizsgálóbíró előtt folyik. A rendőrség ma 35 egyént, kik résztvettek a zavargásban, átkísért az ügyészség fogházába. Nem mint kommunisták, hanem mint közönséges bűntettekkel járnak el velük szemben. Az ügyészség vezetője áttette aktáikat Jókó főügyészhez, ki még ma átanulmányozza az iratokat és holnap mindegyik tettesről külön előterjesztést tesz.

Peregriny rendőrkapitány tegnap kihallgatta Kun Bélát, ki meglehetősen tartózkodóan nyilatkozott. Elárulta ugyan, hogy 300 ezer márkával érkezett Oroszországból Budapestre, és itt körülbelül 300 ezer koronát költött eddig agitációra, röpiratokra, lapokra. Arról is tud, hogy több bolsevik agitátor szintén hozott pénzt Oroszor-

szágból, arról azonban nem nyilatkozott, hogy kik ezek. Céljuk az volt, hogy előkészítsék a forradalmat, melynek útján megbuktassák a mai rendszert.

Rözelebb a kanizsai villamoshoz és vicinálisokhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa város illetékes és illetéktelen intézőinek semmi mulasztásukért nem volt módjuk oly jó köpönyegbe takarózniuk, mint a villamos és a vicinálisok nemlétesítéséért. Ezeket tudniillik a város most már a legjobb akarat mellett sem építhette meg, mert évek óta előmunkálati engedélyt nyertek rá vállalkozók. Az aztán már más lapra tartozik, hogy miért kellett e jogot magánosoknak átengedni? Ezt mi is szeretnők tudni. A villamos ötlete például évtizede közszájon forog, de nem Nagykanizsa városának, hanem Josifovics frankkávészakozónak jutott eszébe, hogy ezt az ötletet miniszterpapirra vesse, és megfelelő okmánybéllyel ellátva benyujtsa a miniszteriumba. Ötlete jutalmául egy előmunkálati engedélyt nyert, mely engedély azonban nem előmunkálatokhoz szolgált jogui (mert ilyeneket nem tapasztaltunk), hanem csak arra, hogy ha valaki tényleg meg akarta volna építeni a villamost, mondjuk talán a város maga, attól nehéz százezreket kérhetett volna Josifovics ur joga megváltásaként. (Vesd össze: pótdóemelkedés, várospolitika, balkéz, két balkéz.)

Hát ennek most alighanem vége. A Budapesti székeli Munkügyi Tanács munkástagjai ugyanis megállapítván a követendő alapelveket, azok elsőt a következőkben szövegezték meg:

1. Semmiféle köztüzemii vasútvonal építésére magántólka azontul engedélyt ne kaphasson; a már kiadott engedélyk, amennyiben az építés még meg nem kezdődött, visszavonandók. Minden vasutat maga az állam építtessen, ha szükség van rá. Ez az alapelv bővebb indokolásra nem szorul most, midőn minden közlekedési vállalat államosítása kormányprogramm, neveltséges volna új vonalak létesítését a magántőkének megengedni.
2. Mindenféle közmunka — kivételektől eltekintve — a vállalkozás kizárásával, az állam által közvetlenül saját számlára végeztessek.
3. Minden föld-, illetve telekértékelmelkedés, mely bármely állami pénzen épült közmunka nyomán előáll, teljes egészében az államot illeti meg.

Amit pedig a Munkügyi Tanács munkástagjai elvben elhatároznak, ez rövidesen tör-

Vendéglősök figyelmébe!

Szines abroszok, törülközők,
szalvéták a legolcsóbb árért
= Fürst József =
kék csillag divatruházában kapható

vény lesz. A mi nagykanizsai szempontjainkból mérlegelve ez elveket, úgy látjuk, hogy közelebb hoznak bennünket a vicinálisához és villamoshoz, mert kivesszük a henyélő vállalkozók kezéből az előmunkálati engedélyt, de egyben gátat is emelnek a tervek megvalósítása elé akkor, amikor azokat állami feladatnak tekintvén, az állami közmunkák közt adnak nekik rangszámot. Teljes megelégedéssel fogadhatnánk az alapelvek szellemében készült törvényt, ha a tiszán helyi érdekű vasutüzemek terhet és hasznát nem az állam, hanem az érdekelt községek büdzséjébe és illetékességébe utalná.

Reményünk is van erre, mert mint értesülünk, ez az álláspontja oly kanizsai testületnek is, melynek módjában áll véleményével a fővárosi munkásértekezlet határozataihoz hozzászólni. **Rézkarc.**

HIREK.

— **Kanizsai vasuti tisztek áthelyezése.** A Déli vasut nagykanizsai állomásának két kiválóan rokonszenves tisztviselőjét áthelyezte igazgatóságuk a budapesti központba. Zábó József forgalmi hivatalnok az egyik áthelyezett, aki március 1-től fogva a Dv. budapesti forgalmi kirendeltségénél fog szolgálatot teljesíteni, Ney Miksa ellenőr pedig, akit szintén Budapestre helyeztek, a Dv. üzletigazgatóságának forgalmi és szállítási osztályához kerül. Noha mindkét áthelyezés kitüntetés és előléptetés-számba megy, úgy Zábó József, mint Ney Miksa távozását kanizsai kollégáik és a város egész társadalmá öszintén sajnálják. A két áthelyezett vasuti tiszt távozásának alkalmából a kanizsai vasutas tisztviselők ma este a vasuti vendéglő éttermében bucsubankeltot rendeznek.

— **Tanítói gyűlések Zalavármegyében.** Zalaegerszegről közlik velünk: Dr. Kunti Zsigmond közoktatásügyi miniszter a közel jövőben tanítói gyűlésekre fogja összehívni a tanítószolgálatot, hogy a forradalommal felvetődött gazdasági és szociális problémákat megbeszéljék és a népoktatás új szellemére vonatkozólag részletes és pontos tájékoztatást szerezzenek. A gyűlés helyét, idejét és tárgyszorát a vármegye tanfelügyelője fogja a tanítószolgálat közölni. Ajánlatos, hogy az elszállásolási és ételmezési nehézségekre való tekintettel az értesítés vétele után minden vidéki tanító lépjen érintkezésbe azzal a városi ismerőssel, akitől szállást esetleg ellátást kaphatna. Akinek ilyen ismerőse nincs, forduljon a vármegye tanfelügyelőjéhez, aki mindent megtesz, hogy a jelentkezőknek legalább szállást biztosítson. A gyűlés helyére utazó tanítók költségeik megtérítésére 50 korona díjazásban részesülnek.

— **Nagykanizsán lefűlelt budapesti betörőtársaság.** Jó fogást csinált tegnap a nagykanizsai rendőrség. Még tegnapelőtt táviratot intézett a budapesti államrendőrség a nagykanizsai rendőrkapitánysághoz, hogy onnét fogságból megszökött egy Németh Pál József nevű többszörösen büntetett betörő, aki szökése óta már ismét elkövetett egy betörést és több társával Nagykanizsa felé vette útját. A rendőrség résen volt, és alig érkezett meg Budapestről a diszes társaság, azonnal ott termeltek kanizsai rejtékhelyükön, a Magyar-utca 15. számú ház egyik kis udvari lakásában, Németh Pál Józseffel érkezett öccse, valamint egy Beke Károly nevű foglalkozás nélküli lakatossegéd, kinek lelkét szintén tekintélyes bűnlajstrom terheli. De velük jött még egy nő is, aki csak a minap ugrott meg a kanizsai rendőrség előtt. Egy Banka Margit nevű zalaszentbalázi leány volt az, aki mintegy két héttel ezelőtt Zalaszentbalázson egy öreg parasztlaszonnytól ellopta egész megtakarított pénzét, két darab ezer koronás bankjegyet. A meglopott özvegyasszony Kanizsáig nyomon követte megrablóját, de annak itt nyoma veszett. Mint a rendőrség megállapította, Kanizsáról Budapestre utazott, ahol valamiképpen összeakadt a betörőtársasággal, melynek min-

den egyes tagja zalaszentbalázi származású és a földikkel együtt visszajött ő is Kanizsára. A három jasszegényenél 2 Frommer pisztolyt és egy csomó álkulcsot találtak, Banka Margitnál azonban a kétezer koronából már csak néhány darab jancsibankó volt. Mint mondták, az egész lopott pénzt elvásárolta. A jelles társaságot a rendőrkapitánysági fogdákból helyezték el és táviratilag közölték a budapesti rendőrkapitánysággal, hogy sikerült őket elcsipni. A társaság lejárta, Németh Pál Józsefért, de esetleg még egy-két másikért is közülük valószínűleg lejönnek Budapestre, hogy odaszállítsák őket. — Mint a rendőrkapitányság megállapította, a lefűlelt budapesti betörők ma éjszaka Berény József és fia ékszerüzletét akarták kifosztani. Rendőrségünk éberségén mult, hogy még ennek megkísérléséhez sem juthattak el.

— **Hólyagos himlő Somogy-szentmiklóson** Tegnap délután Somogy-szentmiklósról egy nagybeteg földművesembert hoztak be párnaszekéren Kanizsára a doktorhoz. Dr. Szigethy Károly nagy megdöbbenéssel azt konstata, hogy a beteg hólyagos himlőben szenved. Azonnal intézkedett, hogy a páciens a járványkórházba szállítsák. Egyben a kanizsai hatóság az illetékes somogy megyei hivatalokat táviratilag figyelmeztette, hogy Somogy-szentmiklóson hajtsák végre a szükséges óvintézkedéseket, melyek a járvány terjedésének megállítására elő vannak írva.

— **Az új husarak Nagykanizsán.** A nagykanizsai Ipartestület kebeleiben működő husiparos-szakosztály folyó hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlésében a husarakat — egyhangu határozattal — a következőkben állapította meg:

marha hus eleje	18 K
hátlaja	20 K
Borju hus:	
pörkölt	20 K
eleje	22 K
hátlaja	26 K

A közgyűlés tüzetes vizsgálat tárgyává tette úgy a fogyasztó közönség, mint a saját jól felfogott érdekeit, mert teljes tudatában volt annak, hogy a husáraknak tulságos emelése kellemetlenül fogja érinteni a nagyközönséget. Az állat- és takarmányközpont intézkedései, s főleg az Ausztriába való szarvasmarha-kivitel, nemkülönben a rendkívüli nehéz bevásárlási viszonyok a vágómarha beszerzése körül már lehetetlen helyzetet teremtettek.

Butorozatlan szobát keres a város belső területén Kohn Márkus, Kinizsy-utca 25. szám.

Keresek gabonaszakmában

némileg jártas, 1-2 évi irodai gyakorlattal bíró, férfi munkaezőt. — **Halics Lipót Szemere - utca 5. szám.**

Utazó ügynökök

ferfiak és nők naponta 100, 200 koronát kereshetnek egy új háborus fénykép terjesztésével, ugyszintén fényképezés és ügyes amatőrök felvételnek. **Nemzeti fénykép nagyító műintézet (Zárda-u. 2.) d. u. 2-6-ig**

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. február hó 25., 26. és 27-én.

Az olasz kinematográfia legjobb alkotása

Kincses Jack

egy nyakék története 4 felvonásban
Főszereplő Jack a csodamajom!

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órákor.

Pénztárosnőt felveszünk Kaufmann Testvérek uri és női divat, cipő és kalap-áruházban Nagykanizsa.

Pollák M. Emil

Nagykanizsa, Kinizsy-utca 2/a szám.

Vásárol és elad mindennemű gazdasági termékeket és cikkeket

gazdasági vetőmagvakat.

Telefon 195.

Telefon 195.

Szőlőbirtokosok!

Tekintettel a közelgő évadra, valamint a szállítási nehézségekre, lássa el magát minden szőlőbirtokos idejekorán

szőlőkötöző papirzsineggel.

Kérjen mintát és árajánlatot!

Papíráru Gyári és Kereskedelmi r. t. Budapest, VI., Rákóczi-utca 6. Telefon 83 63.

— Sürgőnycim: PAPIRTEXTIL. —

Házoladás

Arany János-utca 10 számú ház eladó. Érdeklődni lehet ugyanott a háznál.

Értesítés! A szombathelyi ERFURTI MAGKERESKEDELMI R.-T.

Zala-megyei képviselőtét átvettm

A legjobb erfurti virág, főzelék- és vetőmagvak, madáreleség, raffia-potló; nagyban és kicsinyben beszerezhetők.

Ország József

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 2. szám.

Pálinkafőző

kis - üstök

hűtőkészülékkel, 35, 40, 50 és 60 literesek, raktárról azonnal kaphatók

Takács Oszkár

Budapest, VI., Horn Ede - utca 10.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 24., 25. és 26-án.
A magyar aransorozat 20-ik képe.

ALRAUNE

Hans Heinz-Evers regénye 5 felv.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órákor.

ZALAI HIRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilvántartás és hirdetések díjazás szerinti.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Outenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 26. szerda

47. szám.

Meggyilkolták az olasz királyt?

Bécs. A Neues Politisches Volksblatt Grácból azt a hírt kapta, hogy anarchisták megölték az olasz királyt.

Magyarország javuló kilátással a párisi békekonferencián.

Bern. Az az energikus és eredményteljes harc, melyet Magyarország a bolsevizmus ellen folytat, a párisi konferencia résztvevőinek nézete szerint nemcsak a Károlyi-rezsim megszűlésének válik javára, de Magyarország pozíciójának is a konferencián. A konferencián az a nézet alakult ki, hogy Magyarország elég erősnek bizonyult arra, hogy a keletről nyugatra igyekvő bolsevizmust feltartóztassa. Sok jel mutat arra, hogy ennek következtében Magyarországot előbb hívják meg a párisi konferenciára, mint eredetileg tervezték.

Répválasztások lesznek.

Budapest. A kormány a legkomolyabban foglalkozik a nemzetgyűlés egybehívásával, ami mostig nem volt még aktuális. Két hónap előtt a kormány rámutatott az antantnál annak a szükségességére, hogy Magyarországnak legyen nemzetgyűlése, mely ellenőrizze a kormány ténykedéseit. A válasz azonban nem volt kedvező, az antant Franciaországtól befolyásoltatva ellenezte a nemzetgyűlési választások megejtését. De azóta Károlyi az angol, olasz és amerikai bizottságok előtt állandóan sürgette kívánságunk elintézését, s most értesítést kapott hogy a dolgot újból vizsgálat alá veszik. Most megvan a remény arra, hogy az antant nem gördit akadályokat a választások megejtése elé.

Szurmay és Szerényi internálása Bucsuszentlászlón.

A ma reggeli lapok jelentették, hogy a köztársasági kormány esküdtbírók elé állítja a háború súlyos következményeiért felelős Tisza és Wekerlekormány volt tagjait és két volt minisztert, Surmay Sándor és Szerényi József bárókat internálni fogják és pedig egy zalamegyei kótosorban. Surmay és Szerényi internálásáról ma délután telefonon ezeket jelentette fővárosi tudósítónk:

Budapest. Ma reggel 5 órakor dr. Laky rendőrtanácsos újból megjelent Szerényi József lakásán és beüzent a volt miniszternek, hogy azonnal öltözzék és küldje le csomagjait az utcán várakozó autóba, mert azonnal utaznia kell. Szerényi felöltözködve elbucszott családjától és Lakyval kirobogtak a keleti pályaudvarra. — Ugyancsak még este 10 órakor dr. Kéry rendőrtanácsos meglátogatta Surmay bárót, átnyújtotta neki az internálásról szóló

belügyminiszteri rendelkezést és figyelmeztette, hogy reggel 5 órára legyen készen, mert 6 órakor indul a vonat. Surmay nyugodtan végighallgatta a rendőrtisztet és intézkedett a csomagolás iránt. Egy detektív Surmay lakásán maradt, ahol Surmayné az ebédlő kanapéján készített részére fekhelyet. Éjfélkor a detektívet leváltották. Hajnalban újra megjelent Kéry rendőrtanácsos Surmay lakásán. A volt honvédelmi miniszter nyugodtan elbucszott a feleségétől és követte a rendőrtisztet. A Keleti pályaudvar csarnokába reggel negyed 6-kor állt be a vonat, mely nem különvonat, hanem a rendes személyvonat volt. A vonat előtt két főhadnagy és egy ügyeletes vasuti tisztviselő állt. A vonat harmadik kocsijában, egy I. osztályú fülkében helyezték el Surmayt és Szerényit, kiket két detektív kísért.

(Ma délelőtt a nagykanizsai kormánybiztosság Budapestről hivatalos táviratot kapott, hogy Surmayt és Szerényit a zalamegyei Bucsuszentlászlón, a ferencrendiek zárdájában fogják internálni és őrizni. Bussuszentlászló a nagykanizsa—bécsi vonal mellett van, Zalaszentmihály—Pacsá és Zalaszentiván állomások között. Az ottani zárda főnöke a Kanizsán általánosan ismert Brucker Celesztin volt kanizsai ferencrendi pap.)

Teleszky, Hazai, Mikos püspök és Bangha is internáltak.

Budapest. A főkapitányságra ma délelőtt 10 óráig semmi olyan intézkedés nem érkezett, mely további őrizetbe vételeket — akár magánlakáson, akár a főkapitányságon — rendelt volna el. Ma délután 5 órakor minisztertanács lesz, amelyen a belügyminiszter további felhatalmazást fog kapni olyan egyének internálására, akik a háború felidőzésében és folytatásában bűnösök, vagy ellenforradalmi mozgalmak résztvevői. Valószínű, hogy Teleszky János volt pénzügyminisztert és báró Hazai Samu volt hadsereg-utánpótlási főnököt rendőri megfigyelés alá helyezik. Egészen biztos, hogy ez a sors vár gróf Mikos János szombathelyi püspökre és Bangha páter internálására is megtette minden intézkedést, de Bangha páter nincs Budapesten. — A letűnt rendszer politikusi közül gróf Bethlen István és gróf Klebesberg Kunó internálásáról is szó van.

Letartóztatták a békekötő román politikusokat.

Bukarest. A román kormány elrendelte, hogy Marghilománt kivéve a bukaresti békeszerződés összes aláíróit letartóztassák. A letartóztatás tegnap megtörtént.

HIREK.

A második honfoglalás

tegnapelőtt kezdődött meg a világtörténelmi aktussal, mely a magyar népköztársaság első elnökének, Károlyi Mihálynak hevesmegeyi birtokán a kápolnai honvédelmi múzeumban az Isten szabad ege alatt lejárásodott. Csak most lesz igazán a magyar népe a magyar föld, mely Árpád vezér óta csak a kiváltságosoknak, a nép vezetőinek és félvezetőinek privilégiuma volt, akik e föld megmunkálóinak, a dolgozó népmillióknak csak annyit engedtek át ebből a tengernyi magyar vérell és verejtéssel megöntözött magyar földből, amekkora területen ezek sirjait megáshatták. Egy új Árpádnak, egy új Messiásnak kellett jönnie, hogy igazán azok legyen szép Magyarország, akik azt ezer esztendővel ezelőtt elfoglalták: a magyar népe. Mint annak a másik megváltónak ott a Genezareth-tó partján csupa gunyban, megcsufoltatásban és üldöztetésben volt része nagy eszméiért, éppúgy az ezeréves magyar nemzet megváltójának is a meg nem értés, a semmibevevés és már-már a börtönbe záratás kálváriáját kellett végigszenvednie. De míg a Krisztus nagy műve csak jóval azután érlelte meg a gyümölcsöt, hogy az ő földi pályafutása véget ért, — a mi új megváltónknak, Károlyi Mihálynak, de még inkább a magyar népnek megadatott a sors által, hogy saját zemeivel láthatta sudárba szökenni azt a gyönyörű palántát, melynek magját a magyarok istenének sugallatára ő vetette el. Egy új millennium megalapítása fűződik Károlyi Mihály nevéhez, amely Árpád vezér Szent István és Mátyás királyok nevei melege került bele a magyar nemzet történetébe és a magyar népmilliók mindennapi imájába foglaltatik.

— **Elrendelték a kanizsai postapalota építését.** A kereskedelmi miniszter ma érkezett leiratával elrendelte, hogy a Nagykanizsára tervezett új postapalota a lehető legsürgősebben felépíttessék. A tervrajzok megérkeztek, s az építési engedély iránti kérvényt a postafőnökség holnap adja be Nagykanizsa város tanácsához.

— **Tanítók áthelyezése és kinevezése.** A kultuszminiszter minap kelt rendeletével egész sereg menekült állami tanítót és tanítónőt helyezett át Nagykanizsára. Es pedig a muraközi Kotor községből: Horváth József, Horváth Jenő, Horváthné Koller Teréz, Horváthné Pécsy Margit, Kovács Illés és Koronczy Gizella tanítókat, illetve tanítónőket, továbbá Kisszebenből Girgosh Dezső és neje Girgoshné Sommer Borbála tanítót, illetve tanítónőt. Kinevezte azonkívül a kultuszminiszter a nagykanizsai állami elemi iskolához tanítónőként Bereczky Mária és Németh Erzsébetet. A Muraköz összes menekült állami tanítóit hasonlóképpen elhelyezték az ország különböző pontjain.

— **Dr. Hamburger Jenő agitációs köruton.** A nagykanizsai szociáldemokrata párt volt kitűnő elnöke, dr. Hamburger Jenő, aki hogy teljesen politikai ideáljai szolgálatának élhessen, egy pazarul menő orvosi praxist itt-hagyav Budapestre költözködött, ahol az országos szociáldemokrata párt széles hatáskörű pozícióját, a párttitkárságot ruházták rá. Dr. Hamburger Jenő, kinek nevét az elmúlt hetek budapesti történelmi eseményeinek krónikájában gyakorta olvastuk, most nagy közgazdasági jelentőségű (és ezáltal minden párt-politikától ment) agitációs körutra indult a

vidékre. Tegnap Kaposvárra érkezett dr. Hamburger, ahonnan egész Somogy megyét fogja bejárni és ennek számos községében az alakítandó termelőszövetkezetek ügyét fogja ismertetni.

— **Barccsal ismét megszűnt a vasúti összeköttetés.** Mint az összes lapok közléseiből ismeretes, a szerbek által megszállt somogy-, tolna- és bányavármegyei területeken vasárnap óta sztrajkolnak a magyar vasutasok, aminek oka az, hogy a szerbek a belgrádi fegyverszüneti feltételek semmibevevésével megszállt területen levő magyarságot elzárták az ország többi részeitől, s megakadályozták a postai, vasúti, telefoni és táviratforgalmat. A délvidéki vasutassztrájk Nagykanizsát is érinti, amennyiben vasárnap óta megint szünetel Nagykanizsának Barccsal való gyér vasúti forgalma, melyet mástól havi pauza után csak a minap vettek fel hetenként két vonat indításával. Értesülésünk szerint azonban oly jelek mutatkoznak, hogy a szerbek teljesíteni fogják a délvidéki vasutassztrájk méltányos kívánságait, és így a sztrájk rövidesen véget ér, és Barccsal, valamint Péccsel meglesz utlevélkényszerrel súlyosított vasúti összeköttetésünk.

— **Nagykanizsa város sertésenyésztőtelepet létesít.** Fürst Sándor városi állatorvos életrevaló, praktikus javaslatot terjesztett a városi tanács elé. Az foglaltatik javaslatában, hogy a város létesítsen sertésenyésztőtelepet, aminek célszerűségét az alábbiakkal indokolja: 1. A város évente nagy összegeket ad ki sertésállomány fenntartására, melyek a kanizsai sertésállomány fenntartására vannak hivatva szolgálni. A városi sertésenyésztőtelepről lehetne ezentúl a tenyésztőket díjmentesen beszerezni. — 2. A telep selejtes és ártányos sertéseit hízalás alá fogják és jó áron értékesítik, a göbékét pedig tovább tenyésztik. — A főleges számú hízalatlant anyag egy részét Nagykanizsa város közönségének adnák el hízalás céljára. Ez utóbbi folytán megszűnnének a lelkelen kupeczek azon veszélyes manipulációi, hogy a sertésbetegségek által fertőzött községekbe csempésznék be Nagykanizsára hízalatlant sertéseket, melyek a kanizsai legelőkön aztán továbbterjesztik a járványt a kanizsai sertésállomány között. A városi sertésenyésztőtelep létesítésének helyéül az állatorvos a Békástói erdő melletti ugynevezett „irtást” vagy pedig a sánci majort javasolja. A városi tanács értesülésünk szerint helyesléssel fogadta a tervet és azt meg fogják valósítani.

— **Lakásépítési akció a vidéken.** A kereskedelemügyi miniszter körrendeletet intézett a vidéki városokhoz, amelyeket felszólított, hogy jelentsék be a Lakásügyi Tanácsnál, hogy milyen mértékben kívánnak részt venni a lakásépítési akcióban. A miniszter egyelőre 58 milliót irányoz elő a vidéki lakásépítési akciókra, a melyeknek egyharmad részét és az építési terveket az állam vállalja magára. — **Nagykanizsa város tanácsa a Hadikórház épületeinek lakásokká való átalakítását tartja a legsürgősebben szükségesnek, s ily értelemben fog válaszolni a Lakásügyi Tanácsnak.** Hogy azonban a város képes lesz-e fedezni a Hadikórház átalakítási költségeinek az állam által át nem vállalt kétharmad részét, azt nem tudjuk, sőt értesülésünk szerint, még a városházán sem tudják határozottan.

— **Tejfől-özön a kanizsai piacon.** Tejfőlben, drága finom jó tejfölben uszott ma délelőtt a kanizsai piac. A rendőrség rájött, hogy Vellák Vendelné iparendélyes kofasszony kora reggel összevásárolja a falusi asszonyoktól a tejfölt, turót és tojást és azt lakásán összegyűjtve, uzsoraáron hozza forgalomba. Ma délelőtt rajtaütöttek és Vellákné József főherceg-utca 64. szám alatti lakásán nem kevesebb, mint 50 liter tejfölt, 10 kiló turót és 420 darab tojást találtak. Nyolc nagy vödörben és sajtlárban hozták be a rengeteg tejfölt, turót és tojást a rendőrkapitányságra. Kiss Lajos rendőrkapitány elrendelte, hogy a holmikát a piacon maximális áron árusítsák ki, Vellákné ellen pedig az elővásárlási tilalom áthágása miatt eljárást indítottak. Annak leírására azonban nem is vállalkozunk, mi volt ma a piacon, mikor ott az ötven liter tejfölnek 6 koronás áron való kimérését megkezdték.

— **Betörések éjszakája.** Az éjszaka két betörés történt Kanizsán. A Szarvas szálló vendéglősenek, Perényi Jánosnak a szálloda udvari traktusán lévő lakásában álkulcsos betörők jártak, s onnét mintegy ezer korona értékű ruhaneműt elloptak. — Kiskanizsán Reisner János földmunkásnak Felsőtemető utcai lakásán a betört konyhaablakon át hatoltak be és 416 korona pénzt vittek el. Az utóbbi betörés tettese egy 14 éves bécsújhelyi fiú volt, aki az előző nap — egy Teleky uti cipésztől két pár cipőt ellopott és azt 40 koronáért értékesítette. A gyerek osztrák hazájából munkát keresni jött Kanizsára, de eddig csak a vázolt két betörés, illetőleg lopás volt összes végzett munkája. Mintegy 300 koronát találtak nála. A rendőrség átadta a fiataloknak bíróságának.

— **Kiáradt a Zala.** Zalaegerszegről jelentik lapunknak: A hirtelen jött enyhe időjárás folytán megolvadt hófövek vize annyira megárasztotta a Zala folyót, hogy az kilépett medréből és elöntötte a réteket. Az árvíz benyomult Zalaegerszeg város alacsonyabb részein lévő házakba is és megrongálta az építményeket. A Berzsényi utca néhány részén házából a hatóságnak kellett a lakókat kifakoltatni, mert ez épületeket már az összeomlás veszélye fenyegette.

— **A kanizsai ifjúságok gyűlése.** A szociálista ifjúságok országos szövetségének nagykanizsai csoportja március 2-án, vasárnap d. u. 4 órakor a Munkásotthonban nagyfontosságú gyűlést tart. A napirendet központi kiküldöttünk fogja ismertetni. A gyűlés tárgyszövege a következő: 1. A kereskedelmi és iparostanoncok fizetésének rendezése. — 2. Az ifjúság dalárda felállítása. — 3. Az ifjúság testvér egyesület felállítása. — A tagok teljes számu megjelenését kéri a vezetőség.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei:** A városi lakosság értesítettik, hogy az Élelmezési Hivatal székhelyét a postával szemben levő városi közellátási üzem melletti udvari helyiségekbe tette át. Hivatalos órák köznapokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig, vasárnap d. e. 9—11-ig.

Kanizsai szezon

* Farsangi naptár:

Március 1., szombat: A nagykanizsai mozdonyvezetők szövetségének művész-estéje.
Március 3., hétfő: Főgimnáziumi diákkoncert.
Március 9., vasárnap: A nagykanizsai szociáldemokrata párt színelőadása (Bródi S. Timár Liza).

* **A diákkoncert.** A nagykanizsai főgimnázium ifjusága jövő hétfőn, március hó 3-án tartja hagyományos hangversenyét, melyet évtizedek óta csak röviden diákkoncert néven neveznek. Az idei diákkoncert is bővelkedni fog nagyszabásu muzsikális élveznivalóban és addig úgy a zene- és énekkarok, valamint szólóisták produkcióiban, ugyszintén magasnívóju komoly és vig szavalatokban.

Butorozatlan szobát keres a város belső területén Kohn Márkus, Kinizsy-utca 25. szám.

Ház eladás

Arany János-utca 10 számú ház eladó. Érdeklődni lehet ugyanott a háznál.

Szép petrezselyem

kicsinyben és nagyban maximális áron kapható Király-utca 28. szám, udvari raktár

Rechnitzer Mór

Pollák M. Emil

Nagykanizsa, Kinizsy-utca 2/a szám.

Vásárol és elad mindennemű gazdasági termékeket és cikkeket

gazdasági vetőmagvakat.

Telefon 195.

Telefon 195.

Értesítés! A szombathelyi

ERFURTI MAGKERESKEDELMI R.-T.

Zala-megyét képviselőtől

A legjobb erfurti virág, főzelék- és vetőmagvak, madáreleség, raffia-potló, nagyban és kicsinyben beszerezhető.

Ország József

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 2. szám.

Utazó ügynökök

ferliak és nők naponta 100, 200 koronát kereshetnek egy új háborus fénykép terjesztésével, ugyszintén fényképezéssel és egyes amatőrök felvételnek. **[Nemzeti fénykép nagylító műintézet (Zárda-u. 2.) d. u. 2-6-ig]**

Pálinkafőző

kis - üstök

hűtőkészülékkel, 35, 40, 50 és 60 literesek, raktárról azonnal kaphatók

Takács Oszkár

Budapest, VI., Horn Ede-utca 10.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1919. február hó 25., 26. és 27-én.
Az olasz kinematográfia legjobb alkotása

Kincseses Jack

egy nyakék története 4 felvonásban
Főszereplő Jack a csodamajom!

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 24., 25. és 26-án.
A magyar aransorozat 20-ik képe.

ALRAUNE

Hans Heinz-Evers regénye 5 felv.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyilttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: GÜrtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 27. csütörtök

48. szám.

Merénylet Wilson ellen.

Az elnök súlyosan megsebesült.

Bécs. Hágából jelentik: Ideérkezett hírek szerint tényleg merényletet követtek el Wilson ellen. Az elnök bal mellén súlyosan megsebesült. A hír valódságát ez idő szerint nem lehet ellenőrizni.

Bécs. A baseli francia konzul titkára táviratot kapott Londonból, hogy egy spanyol anarchista merényletet követett el Wilson ellen. Több golyó Wilson mellébe furódott. Az elnök állapota aggasztó. További részletek hiányoznak.

Wilson tengerhez akarja juttatni Magyarországot

Fiume. Azok a fiumei delegátusok, kik Párisban jártak Wilsonnal, visszaérkeztek után beszámoltak Wilsonnal tett látogatásuk eredményéről. Wilson hivatkozott arra, hogy Szerbia azért volt kénytelen fegyverhez nyulni, mert el volt zárva a tengertől. A békekonferencia most Magyarországot akarja izolálni, ezzel Magyarország ugyanolyan állapotba jutna, mint amilyenben az elzárt Szerbia volt, ezért nem kívánja, hogy Magyarország el legyen zárva a tengertől. Azokat az információkat, miket a delegátusok Magyarországról adtak megköszönte és kijelentette, hogy Fiume kérdését a legobjektivebb és legigazságosabb tárgyalás alá veszi.

A békekonferencia a magyar—román érintkezések megállításáról.

Páris. A nagyhatalmak megbízottai tegnap délután a külügyminisztériumban ülést tartottak, amelyen első sorban meghallgatták a belga bizottság jelentését. A belga bizottság azt kívánja a békekonferenciától, hogy a bizottság megbízatását pontosan határozzák meg. — Ezután felolvasták a katonai szakértők jelentését, mely azokról az intézkedésekről szól, melyek alkalmasak arra, hogy Erdélyben a románok és magyarok érintkezését megakadályozzák. — Végül az örmény ügyekkel foglalkoztak, melyeket az örmény és a kaukázusi bizottságok elnökei ismertettek.

Mikes püspököt internálták.

Budapest. Gróf Mikes János szombathelyi püspököt ma reggel internálták.

Készül az előzetes béke.

Bern. Clemenceau bejegése alatt Tardieu képviseli a békekonferencián az ő álláspontját. Hiteles értesülés szerint az előzetes béke legfontosabb kérdéseit még e héten tárgyalják. A francia és amerikai álláspont közti ellentétben jelentékeny közeledés észlelhető. A Temps azt követeli, hogy Németország részére munkalehetőséget adjanak a rend fenntartása érdekében.

A képviselőválasztások.

Budapest. A tegnap esti minisztertanács foglalkozott a nemzetgyűlési választások kiírásának kérdésével. A kormány főleg külpolitikai szempontok miatt akarja, hogy mielőbb ejtsék meg a választásokat. Holnap este a minisztertanács újból foglalkozik a kérdéssel, itt terjeszti elő a belügyminiszter a választókerületek beosztásáról szóló javaslatot. E szerint az ország meg nem szállt részeit 20 kerületre osztják, melyek nem lesznek egyenlők, hanem alkalmazkodnak a megyei határokhoz. Minden kerületben átlag 10—10 képviselőt választanak. A kormány tegnap végérvényesen a lajstrom szavazási mód mellett döntött.

Március 15. és október 31. nemzeti ünnepek.

Budapest. A tegnapi minisztertanács néptörvényjavaslatot fogadott el a magyar népköztársaság ünnepnapjairól. A törvény szövege így hangzik:

1. §. A magyar népköztársaság a magyar népszabadságok 1848. évi március 15-ikén kivívott első győzelmének és 1918. október 31-ikén aratott diadalának emlékéül március 15-ikét és október 31-ikét a magyar népszabadság ünnepnapjaivá avatja.

2. §. Az 1898. évi V. törvénycikk hatályát veszti. (Ez volt a híres Bánffy-törvény, mely nemzeti ünneppé avatta április 11-ét, a 48-as törvények szentesítésének napját. Ez tehát az idéntől kezdve már nem nemzeti ünnep.)

3. §. Ezen néptörvény 1919. március 15-ikén lép életbe.

Bányász-sztrájk Angliában.

Bern. Londoni jelentés szerint az alsóház a bányászok viszonyainak megvizsgálására bizottságot küldött ki, mert a bányászok szakszervezetének elnöke általános sztrájkjal fenyegetőzött.

HIREK.

— Nyugalomba vonult kanizsai postafőtiszt iselők. Február elsejével a nagykanizsai mozgóposta-hivatalnak két érdemes és általános népszerűségnek örvendő főtisztviselője vonult az igazán jól megérdemelt nyugalomba. Boncz Endre és Schuch Lajos posta és távirtda felügyelők voltak ezek, kikről pályatársaik szeretetük minden megnyilatkozásával váltak meg, midőn azok hivatalukat és a vasúti postawaggonot végleg elhagyták. Schuch Lajost nyugalomba vonulása alkalmából a kereskedelmi miniszter a posta- és távirtda főfelügyelői címmel tüntette ki.

— A kanizsai hercegi birtokok új intézője. Pálffy Alajos hercegi uradalmi erdőmester egészségi állapota miatt rövidesen nyugalomba vonul. Helyére a kanizsai és kanizsákörnyéki hercegi ingatlanok kezelőjévé, illetve felügyelőjévé a majoreskó, dr. Batthyány-Strattmann László herceg Barthos Gyulát nevezte ki főerdőmérnöki címmel. Barthos Gyula Nagykanizsán született, itt végezte iskoláit, és a város lakosságának legszélesebb rétegei örömmel veszik tudomásul, hogy Pálffy erdőmester utódjául éppen őt szemelte ki Batthyány-Strattmann herceg. A fiatal, modern szellemű és csupa alkotmányos ambícióval teljes Barthos Gyulától sok szépet és jót várhat Nagykanizsa közönsége. Barthos Gyula, aki eddig gróf Kendeffy hunyadmegyei birtokán mint főerdész működött, s onnét, mert a román impériumnak nem akart behódolni, távozni kényszerült, — a napokban foglalja el szülővárosában, Nagykanizsán új hivatalát.

— A kanizsai új postapalota terveit. Leírhatatlan örömet és meglepetést keltett városunkban az a tegnapi híradásunk, hogy a kereskedelmi miniszter elrendelte a nagykanizsai új postapalota legsürgősebb megépítését. A postafőtiszt még ma beadta a városi tanácshoz az építési engedély iránti kérvényt. Az ehhez mellékelt tervek szerint valóban gyönyörű és mintaszerűen berendezett palotával fog szépülni Nagykanizsa. Az új postapalota Kazinczy-utcai része kétemeletes, a Zrínyi Miklós-utcai része pedig egyemeletes lesz. A hatalmas épület egész földszintjét a posta, az első emeletet a távirtda és telefon foglalja el, a két emeletes épületrész második emeletén pedig tisztviselőlakás lesz. A közönségnek csak a földszinten lesz dolga az új postán, ahol egyetlen hatalmas csarnokban lehet ajánlott levelet, csomagokat, pénzt, táviratot feladni. E közös csarnok bejárata az épület sarkán lesz.

— Tisztek és altisztek közös kaszinója a 20-as ezredben. A demokrácia szelleme, mely már a forradalom első napján megtartotta diadalmas bevonulását a kaszárnyákba, ahol október 31-től november 1-ére a szegény „bundás”-ból is éppolyan ember lett, mint aminőnek addig csak az örmester urat, vagy az ezredest ismerte a szoldateszkának minden emberi egyéniséget megnyomorító sokszáz éves rabszolgaszelleme, — ez a diadalmas demokrácia a kaszárnyákban még mindig termi a maga nemes gyümölcseit. A népkormány hadügyminiszterének egyik legújabb rendelete

Vendéglősök figyelmébe!

Szines abroszok, törülközők,
szalvéták a legolcsóbb árért

= Fürst József =

kék csillag divatáruházában kapható

immár társadalmi téren is ledöntötte annak a kinal falnak még a végső maradványait is, mely azelőtt oly éles határvonalat vont tisztikar és legénység között. Azt tartalmazza ez a hadügyminiszteri rendelet, hogy minden egyes ezrednél a tiszték és továbbszolgáló altisztek közös kaszinót létesítsenek, illetőleg az eddigi tisztikaszinóba az altiszteket is fel kell venni. A bajtársi szellem ápolását célozza ez az igazi demnkra-rendelet, mely a kaszinó összes mel.érintményeire is kiterjed, mint aminő a a tisztikaszinó. A Sugár uti laktanyában lesz a 20 as tiszték és továbbszolgáló altisztek közös kaszinója, ahol néhány nap múlva már egy társaságban alsóznak, olvasnak, vagy társalognak az ezred tisztjei és továbbszolgáló altisztjei, délben és este ebédnél és vacsoránál pedig a fehér asztal mellett vegyülnek el leket vidító össze-visszaságban tiszték és altisztek olyanformán, amit valamikor a társadalmi rangkülönbségek boldogult korszakában így fejezett ki a humorra hajló népnyelv: egy király, egy cigány, egy cigány.

— **Uj orvos Nagykanizsán.** Dr. Berger Géza orvos, — aki egyébként Nagykanizsa szülötte, — eddigi tartózkodási helyéről, Csákyaról a muraközi jugoszláv megszállás miatt menekülni kényszerült és Nagykanizsán telepedett le, ahol orvosi rendelőt nyitott. Dr. Berger Gézának Csáktornyáról való elköltözésével körorvos nélkül maradtak a muraszerdahelyi és stridóvári körorvosi kerületek, melyeknek dr. Berger a körorvosa.

— **Tagfelvétel a nagykanizsai izr. Szentegyletbe.** A nagykanizsai izr. Szentegylet Chewra Kadisa választmánya f. évi március hó 2-án, vasárnap tartja tagfelvételi ülését. Akik tehát az egyletbe a f. évben belépni óhajtanak, jelzett időpontig jelentkezzenek, mert később jelentkezők a f. évben már nem lesznek felvehetőek.

— **Használt téglák és épületek, ajtók, ablakok** önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek február 28-án délelőtt 10 órakor adatnak Zrínyi Miklós utca 3. szám alatt.

A kanizsai szakszervezetek vezetőségi ülése. A nagykanizsai szociáldemokrata párt ma, csütörtök este fél 8 órakor a Munkásházban összehívta az összehívást, melyre az összes szakszervezetek vezetőségeit meghívja a Párttitkarság.

— **Jugoszláviába nem engedik be a magyar és osztrák vállalkozókat.** Az Agrar Tájékoztató jelentéssel Belgrádból: A kereskedelemügyi miniszter elutasította az osztrák és magyar állampolgárok mindazon kérvényeit, amelyekben ipari vállalat alapítására kérték engedélyt. A miniszter azzal indokolta határozatát, hogy a kérvényezőket ellenséges alattvalóknak kell tekinteni és hogy a délszláv lőkének az ipar terén verseny nélkül kell érvényesülnie.

— **A Legényegylet hangversenye és jelmezestélye.** A nagykanizsai Kath. Legényegylet március 2-án a Polgári Egylet nagytermében 1/2 órai kezdettel nagyobb szabású előadást rendez, melynek kitűnő programszámai közül különösen kiválnak a zeneszámok, melyeket Rácz N. János főkántor kitűnő társaisal tárogató-hármas alakjában zongora kísérettel szolgálták, továbbá a Jovan Alexandrevics orosz táncos által bemutatandó táncok. — A Kath. Legényegylet hushagyó kedden jelmezestélyt is fog tartani.

— **A vitézségi érempótdíjak.** A katonai szolgálatot teljesítő egyének érempótdíját az illető katonai parancsnokságnál fizetik. A katonai szolgálatban nem állók, ha állami szolgálatban állanak, pótdíjukat a katonai parancsnokság szolgálati helyüknek számítja át. Ha pedig állami szolgálatban nem állnak, a díjak folyósítása végett a katonai parancsnokság nyugdíjszámfejtőségéhez utaltatnak. Nyugdijások a nyugdíjilletményeikkel együtt kapják pótdíjaikat. Mindazok a katonai szolgálatban nem álló egyének, kiknek vitézségi érempótdíjra igényük van és ezt a szolgálatból való kilépésük óta még nem élvezik, községi előjáróságuk útján jegyzőkönyvileg forduljanak illetékes pótestükhöz.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** I. csoportja tart ma szolgálatot.

— **Harc a csempészekkel egy sopron-megyei községben.** Sopronudvardban a minap különös események játszódtak le. A község lakosságának egy része dusan jövedelmező mellekfoglalkozásként az Ausztriába való élelmiszer-csempésztést űzi, és ez okból a létviszonyok a községben rendkívül megnehezültek. S így támadt egy csempészelles párt a községben, amely állítólag többségben van. Ezek fegyveres kordonnal vették körül Udvardot, bent a községben pedig megütözték a csempészekkel. Végre is Sopronból kellett katonaságnak és csendőrségnek odautazni, hogy a községben dúló véres harc további következményeit elhárítsák.

— **Délvidéki Menekültek Szövetsége.** A Délvidékről menekülni kényszerült magyarok ezen a címen szövetséget alakítottak, melynek célja a menekültek nyilvántartása, érdekeik megvédése, ügyeik elintézése, s amennyiben a szövetség anyagi ereje megengedi, a rászorultak segélyezése. A Szövetség élén a Délvidéki Tanács áll, melyben az összes érdekelt vármegyék képviselői foglalnak helyet, ez intézkedik a Délvidéket érdeklő összes kérdésekben. A Szövetség felhívja az összes délvidékieket, hogy a Szövetség irodájában (Budapest, IV, Sütő utca 1. II. emelet) 12—2 óra között jelentkezzenek, vagy tudassák címüket a Szövetséggel. Csatlakozásra szólítja fel a Szövetség mindazokat, akik a Délvidékről származnak, vagy a Délvidékhez érdekeik fűződnek. Tehetősebb polgártársainkat pedig felkérjük, hogy humánus céljaink előmozdítására a fenti címre küldjék el adományait.

Nyílt-tér.*)

Dr. Berger Géza, a muraszerdahelyi és stridóvári orvosi körök orvosa, Muraköznek jugoszláv megszállása miatt és annak tartamára Nagykanizsán kezdte orvosi rendelőit Zrínyi Miklós-utca 56. szám alatt. (Munkásbetegséggyógyzó mellett.)

Szakorvosi rendelés bőr- és nemibetegeknek, vérvizsgálat — Wassermann — górcsővi, chemiai és bakteriologiai vizsgálatok.

*) E rovat alatt közölteként nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Nőszabómunkásokat

férfiakat és nőket, valamint tanuló-lányokat felvesz

Szabados Rózsi

Csengery-ut 27/a szám.

Bérbeadó

Csengery-ut 37. számú háznál levő nagy kert, sok gyümölcsfával, és az udvarban levő raktár, mely kerti szerszámok, gyümölcs és főzelék beraktározására használható. Bármikor megtekinthető a házmeisternél. Bővebbet március hó 1-én és 2-án Teleky-ut 15. számú háznál.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

Rákóczy-utca 7. számú háznál körülbelül 25 mérő burgondi eladó.

Pálinkafőző

kis-üstök

hűtőkészülékkel, 35, 40, 50 és 60 literesek, raktárról azonnal kaphatók

Takács Oszkár

Budapest, VI., Horn Ede - utca 10.

Értesítés! A szombathelyi ERFÜRTI MAGKERESKEDELMI R.-T.

Zala-megyei képviselőt választottam

A legjobb erfurti virág, főzelék- és vetőmagvak, madáreleség, raffia-potló; nagyban és kicsinyben beszerezhető.

Ország József

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 2. szám.

Keresek gabonaszakmában

némileg jártas, 1—2 évi irodai gyakorlattal bíró, férfi munkacérot. — **Halics Lipót Szemere - utca 5. szám.**

Szőlőbirtokosok!

Tekintettel a közelgő évadra, valamint a szállítási nehézségekre, lássa el magát minden szőlőbirtokos idejekorán

szőlőkötöző papirzsineggel.

Kérjen mintát és árajánlatot!

Papíráru Gyári és Kereskedelmi r. t. Budapest, VI., Rákóczi-ut 6. Telefon 83 63.

— Sürgőnycim: PAPIRTEXTIL. —

Utazó ügynökök

ferfiak és nők naponta 100, 200 koronát kereshetnek egy új háborús fénykép terjesztésével, ugyszintén fényképezők és ügyes amatőrök felvételnek. **Nemzeti fénykép nagyító műintézet (Zárda-u. 2.) d. u. 2—6-ig**

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

február 28., március 1. és 2-án.

Deésy Alfréd és Hollay Camilla felléptével

CASANOVA

szerelemi legenda 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és Ünnepnap 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 27. és 28-án.

Golgotajárás

kitűnő filmregény 5 felvonásban

Előadások: Hétköznap 5. és 7 órakor. Vasár- és Ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 4 kor.,
vidékre postán 4.50 kor. Egyes szám 20 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám.
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-fér 1. szám, telefon 182.

VII. évfolyam.

Nagykanizsa 1919. február 28. péntek

49. szám.

Erdély ügye a konferencián.

Genf. A békekonferencia által megbízott katonai szakértők beterjesztették jelentésüket a magyarok és románok között Erdélyben létesítendő semleges zóna tárgyában. E jelentés tartalmáról még nem tudni semmit, csupán a Matin ír róla annyit, hogy ezek a tervek „véget vetnének a németek és magyarok spekulációinak és propagandáinak, melyeket a bukovinai határtól a Bánátig üztek“ (1?).

Anglia is megértéses békét akar

Hága. Az antant rövidesen már tárgyalni fog a központi hatalmakkal. Kétségtelen, hogy a mostani előzetes tárgyalások nem teremtenek befejezett tényeket, mert Wilson, sőt Anglia sem akar oly békét, melynek alapja egyedül csak a hatalmasok diktáló akarata.

Páris. A békekonferencia önálló rajnai köztársaságot akar létesíteni.

Tart a délvidéki sztrájk.

Budapest. Pécsről jelentik, hogy a szerb atrocitások miatt a Délvidéken kitört sztrájk tovább tart. Pécsen a szerbek fosztogattak és raboltak. Femesvárban is sztrájkolnak. Szabadkát a szerbek teljesen elzárták a világtól.

Háboru előtt Olaszország és a délszláv állam.

Páris. Az olaszok és délszlávok közötti viszály háborúval fenyeget. A szerbek az olaszok ellen terrorizálnak. Laibachból kiutasítottak egy olasz bizottságot. A két nemzet már szakított egymással, s az olaszok Fiuméig elzárták határukat. Ha a konfliktus komolyabb jelleget ölt, úgy ez a párisi békekonferencia munkáját óriási mértékben megzavarhatja. Amerika ugyan hatásosan közbeléphet pénzügyi támogatásának megrovásával, mert mindkét ország élelmezése majdnem teljesen Amerika támogatásától függ.

Olasz köztársasági mozgalom.

Genf. A svájci lapoknak Olaszországból vett jelentései megerősítik azt a hírt, hogy egész Olaszországban, de különösen Lombardiában erős gyökeret vert a köztársasági mozgalom.

A német nagy sztrájk.

Berlin. Változatlanul tovább tart a németországi nagy sztrájk. A munkabeszüntetés következtében számos város ivóvíz nélkül áll. Lipcsében a polgárság is csatlakozott a sztrájkhoz. A kormány katonai beavatkozásra készül.

Magyar kommunisták Pétervárt

Berlin. Pétervárott a Néva balpartján komoly kommunista-zavargások voltak. A zavargást a nemzetközi kommunisták egy zászlóalja rendezte, mely főleg volt német és magyar hadifoglyokból alakult. A csapat a lakosság örömrivalgása mellett felgyújtotta a szovjetkormány számos épületét és kifosztott két municióraktárt, melyekből sok kézigranátot, puskát és municiót zsákmányolt. Heves utcai harcokra került a sor, melyek folyamán a matrózok — a bolsevik forradalom óta először — a szovjetkormány ellen foglaltak állást.

Szabadonbocsátott kommunisták

Budapest. Ma folytatták a letartóztatott kommunisták kihallgatását. A vizsgálóbíró elrendelte Sugár Tivadar szabadlábra helyezését, mert kiderült, hogy ő nem tartozik a pártvezérek közé. A holnapi nap folyamán valószínűleg több letartóztatott kommunistát fognak még szabadlábra helyezni, mert kiderült, hogy nincs részük a múlt heti ellenforradalmi puccs előkészítésében.

Pogány József felhívása a magyar katonákhoz.

Budapest. Az Est ma délután megjelent számában dr. Pogány Józsefnek, a katonatanácsok kormánybiztosának nagy feltűnést keltő nyilatkozata jelent meg, melyben a kormánybiztos felhívja a magyar katonákat, hogy a legénység maga válassza ki tisztjeit. Hangsúlyozza a felhívás, hogy ez nem irányul a tisztikar intézménye ellen, hanem annak célja csupán az, hogy az egyes csapatrészek legénysége és tisztjei közötti kölcsönös bizalom megerősítésével a hadsereg egysége biztossá, annak harcképessége fokoztassék és megszabaditassék a reakciós elemektől.

Hock János nem akar püspök lenni.

Budapest. A népkormány a gróf Csáky Károly halálával megüresedett váci püspöki széket felajánlotta Hock Jánosnak, aki azonban azt nem fogadta el.

Eltűnt a román követ.

Budapest. Az erdélyi román kormány budapesti követe, dr. Erdélyi János nyomtalanul eltűnt a fővárosból. Hollétéről senki nem tud felvilágosítást adni.

Nőszabómunkásokat

férfiakat és nőket, valamint tanuló-lányokat felvesz

Szabados Rózsi

Csengery-ut 27/a szám.

Az új képviselőtestület.

Megszűnt a virilis jog, a kisebbség is kap városi képviselőiséget.

— Saját tudósítónktól. —

Nemrég jeleztük, hogy a népkormány elrendelte a városi képviselőválasztások mielőbbi megtartását. Ugyanakkor általános körvonalai-ban ismertettük az új városi képviselőtestületek szervezését. Azóta azonban megjelent a „községi néptanácsok“-ról szóló törvény is, ahogyan a jövőben a rendezett tanácsú városok képviselőtestületeit nevezik. A város egész lakosságát közvetlenül és intenzíven érdeklő törvényt az alábbiakban ismerteljük:

A községi néptanácsok szervezete lényegében ugyanolyan lesz, mint amint eddig a képviselőtestületeké volt, azzal a lényeges különbséggel azonban, hogy *virilis tagok nem lesznek* és hogy a választásnál *kisebbségben* maradtak is kapnak képviseletet.

A községi néptanács elnökből, választott tagokból és azokból az előjárósági tagokból áll, akiket a ma hatályban álló jogszabályok szerint a községi képviselőtestület gyűlésein ülési és szavazati jog illetett meg. Ezeket ez a jog ezután is megilleti. A néptanács elnöke a községi híró, illetőleg a r. t. város polgármestere.

A néptanács rendes tagjainak száma ugyanannyi marad, mint amennyi a képviselőtestület tagjainak száma volt. A rendes tagokon felül helyet foglal még a községi néptanácsban a *kisebbségnek választókerületenként 1—1 képviselője.*

A néptanács rendes tagjait a választók két évenként négy évre viszonylagos szótöbbséggel választják. A néptanácsnak azok a rendes tagjai, akiknek megbízása lejárt, három évenként kilépnek. Az e törvény alapján első alkalommal megválasztott rendes tagok megbízása a választás évének január hava elsejétől számított hat évre terjed, az első három év leteltével azonban a rendes tagoknak sorshuzás után kijelölt leterésze kilép. A sorshuzást a néptanács közgyűlésén az elnök végzi és azt az egyes kerületekben megválasztott tagokra nézve külön-külön kell teljesítenie. A kilépett tagok ismét megválaszthatók.

A néptanács tagjainak választása, ha a választók száma az ezeröttszázat meghaladja, kerületenként történik.

A rendes tagok választásával egyidejűleg a kerületre eső rendes tagok negyedrészenek megfelelő számú póttagokat is kell választani, akiket az időközben megüresedő rendes tagsági helyekre a rájuk esett szavazatok számának sorrendjében kell behívni.

Ha a kerületre eső valamennyi rendes tag megválasztása után van egy, vagy több olyan egyén, akire a rendes tagokra leadott szavazatoknak legalább egynegyedrészre esett, és ha többen vannak ilyenek, közöttük a legtöbb szavazatot kapott egyén a kerület kisebbségi képviselőjeként lesz a néptanács tagjává. A következő legtöbb szavazatot kapott egyén, tekintet nélkül a rá esett szavazatok számára, a kerület kisebbségi képviseletének póttagja lesz.

A választókerületeket, valamint azt, hogy minden választókerület hány rendes tagot válasz, a néptanács szabályrendelettel állapítja meg. Az e néptörvény alapján első ízben megtartandó választás a legutolsó kerületi beosztás szerint történik akként, hogy minden kerület kétszerannyi számú rendes tagot választ, mint ahányat a szabályrendelet megállapított.

A néptanácsi választások határidejét a községekben a fősolgabíró, r. t. városokban az alispán, az első alkalommal azonban a népközlársaság kormányja — esetleg a törvényhatósági választásokkal együttesen — állapítja meg.

A legutóbbi minisztertanácsokról kiadott hivatalos kommunikék szerint a kormány először az országgyűlési (nemzetgyűlési) képviselőválasztásokat akarja megejteni, s csak azután a városi és törvényhatósági néptanácsi választásokat. Minthogy a nemzetgyűlési választások valószínűleg hat héten belül meglesznek, két-két és fél hónapon belül a városi képviselőválasztásokat is meg lehet ejteni. És pedig annyival is inkább, mert a városi és a törvényhatósági (megyei) néptanácsi választások szavazói ugyanazok lesznek, mint a nemzetgyűlési választók, tehát a nemzetgyűlési választásokra készített szavazólajstromok, igazolványok stb. úgy ahogy vannak, a városi képviselőválasztásnál is felhasználhatók lesznek.

HIREK.

Megalakult a kanizsai újságírók szabadszervezete. Tegnap délután a nagykanizsai hivatalos hírlapírók az országos intézmény keretében megalakították a helybeli újságírói szabadszervezetet, melynek rendeltetése a hírlapírók összes szociális érdekeinek, — úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben való megvédése. A szabadszervezet nagykanizsai bizalmi férfivá egyhangulag Tóth Zoltánt, a Zala főszerkesztőjét választotta, majd tisztelettel üdvözölte Mayor Józsefet, a miniszterelnökség vidéki sajtóosztályának főnökét, aki a vidéki újságírók érdekeiért vívott hosszú és eredményes harcok lángelkű vezére volt.

Kollektív szerződés a kanizsajárás gazdáik és a gazdasági munkások között. Ma délután vegre sikerült az 1919/20-ik gazdasági esztendőre megegyezést létrehozni a a kanizsai járásbeli gazdáik és cselédek kollektív szerződése ügyében, amiben legnagyobb érdeme Sneff József kormánybiztosnak van. A városház nagytermében tartott bérmegállapító bizottsági ülésen létrejött megállapodás főbb pontjai ezek: Minden gazdasági cseléd évi bére 800 korona, 400 korona drágasági pótlék, 24 métermázsas gabonajárandóság, egy pár bakancs és megfelelő állattartás.

Garbai támogatja a Hadikórház átvételére tett ajánlatunkat. Az Országos Lakásügyi Tanács ma arról értesítette Nagykanizsa városát, hogy a hadügyminiszteriumnál a legmelegebben támogatja Nagykanizsa városának a hadügyminiszteriumhoz intézett azon ajánlatát, mellyel a város 500,000 koronát ajánlott fel a somogyiszentmiklós-úti Hadikórházért a közel 3 milliós becserlték helyett.

Zsebmetszés a Szarvas szállodában. Tegnap este egy Róka Sándor nevű 20-as baka a Szarvas szálló kapubejárata alatt az üvegajtón keresztül nézegette a táncot, amely az ottani szociáldemokrata tánciskolában folyt. Amint a bakagyerek tovább indult, kinos meglepődéssel konstata, hogy zsebéből eltűnt a pénztárcája, melyben egy darab ezerkoronás, három darab százas bankó, s vagy 8—10 busz és tízkoronás, összesen 1500 koronát meghaladó összeg volt. Amint aztán belépett a Szarvas kávéházba, ott látta azt a fiatal civil embert, aki az imént mellette állt és akiben kifosztóját sejtette. A baka rendőrsietett, hogy ezzel elfogassa a zsebtolvajt, de mire egy rendőrrel visszaérkezett a kávéházba, annak már híre-hamva sem volt ott. Pontos személyleírás alapján azonban ma reggelre

sikerült a rendőrségnek kinyomozni és előállítani. A zsebtolvajnál többszáz korona pénz volt. Egyelőre még tagadja az ügyet, de már bizonyítékok vannak bűnösségéről. A rendőrkapitánysági fogdában őrzik.

A villamosáram korlátozása Zalaegerszegen. A megyeszékhelyen, ahol a városi üzemben lévő villamos művek nyersolajmotoros hajtóerőre vannak berendezve, még nagyobb nehézségek vannak a villamos áramszolgáltatás körül, mint Nagykanizsán. Mint ugyanis Zalaegerszegről jelentik, az ottani városi tanács a koks és a nyersolaj hiánya miatt kénytelen a villamos áramszolgáltatást kedvezőbb körülmények beálltáig olyként korlátozni, hogy március 1-től kezdve Zalaegerszegen közvilágítás csak az utcák sarkán lesz, magánosok az áramot a sötétség beálltától este 10 óráig kapják, a motorok közül a nagyobb fogyasztást igénybevevők pedig, ha kézi munkaerővel pótolhatók, kikapcsolatnak.

Uzsoraárak a Polgári Egyleti ruhatárban. *Panaszos levél.* Igen tisztelt Szerkesztő ur! A minapi nagyszerű sikerű postáskabaré szülte pompás hangulatot annak közönsége körében utólag alaposan megzavarta az a tipikus árdrágító garázdálkodás, amit a jelzett alkalommal a Polgári Egyleti nagyterem mellett működő ruhatárban, vagy közismertebb néven szólva, a gardrobban műveltek. Nincs az a legelső fővárosi színház, mulató vagy hangversenyterem, melynek ruhatárában egy télikabátunk 2—3 órán át való őrzéséért még a mai napig is 60 fillérenél többet számítanak. Ezzel szemben a Polgári Egylet ruhatárában legutóbb 2, mond két koronát követeltek e címen minden ruhadarabért. Igaz, hogy ott nemcsak őrizték ez összeg fejében a ruhákat és kalapokat, hanem taposták, gyömszőlték, dobálták és krétával összefirkálták is. Kétségtelen, hogy ez nem csekély fáradságot jelent, de mindezt a kabát- és kalaptulajdonosok inkább elengedték volna. Mostanában még egész sereg hangverseny, műkedvelő előadás, táncmulatság stb. van készülöben a Polgári Egylet nagytermében. Kívánatos volna, hogy mindezen szórakozási alkalmak rendezőségei sulyt fektessenek arra, ki fogja a ruhatárát kezelni és hogy milyen tarifa szerint fog az illető dolgozni. Elvégre éppen elég, ha a publikum a koncert előtt megváltja drága belépőjegyét, s nem kívánható, hogy az onnét való távozáskor újból egy jegy árát kelljen leszurkolnia mindenkinek — a ruhatárban. Rendet kérünk a Polgári Egyleti gardrob-bakonyban. Tisztelt Szerkesztő ur készséges hívei: *Több hangversenykedvelő.*

Táncestély. *Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak* a Casino dísztermében márc. 1-én este 6 órai kezdett, cigányzenével egybekötve táncestélyt tartanak. Belépőjegy 3 Korona.

Visszaélések a hadirokkantak nevével. A zalamegyei hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik szövetsége értesíti az összes hatóságokat, hivatalokat, testületeket és az egész közönséget, hogy ha a szövetség, illetve a hadirokkantak, hadiözvegyek vagy a hadiárvaik nevében bárki is eljárna, attól minden esetben kérjék a szabályszerű aláírásokkal és körbélyegzőnkkel ellátott hivatalos papírosra írt megbízást, mert akinek ez nincs, az a hadirokkantak, hadisérültek, hadiözvegyek és hadiárvaik országos szövetség nagykanizsai fiókjának nevében el nem járhat.

A zalamegyei hadirokkantak hangverseny műsorát a szövetség rövidesen közhírré teszi. A március hó 15 én rendezendő nagy-szabású koncert iránt máris igen nagy az érdeklődés.

Bérbeadó

Csengery-ut 37. számú háznál levő nagy kert, sok gyümölcsfával, és az udvarban levő raktár, mely kerti szerszámok, gyümölcs és főzelék beraktározására használható. Bármikor megtekinthető a házmeisternél. Bővebbet március hó 1-én és 2-án Teleky-ut 15. számú háznál.

Kiadó egy butorozott szoba, egy magányos ur részére. — Cim megludható a kiadóhivatalban.

ASZTALOS - MŰHELY MEGNYITÁS

Értesitem a t. közönséget, hogy Magyar-u. 23. sz. alatt

asztalos - műhelyt

nyitottam. Elvállalok eszaktmába vágó minden új és javítási munkálatokat szolid árak mellett.

Levik Ferenc

épület, butor-, és parkett - asztalos

Értesítés!

A szombathelyi ERFURTI MAGKERESKEDELMI R.-T.

Zala-megyét képviseletét átvette

A legjobb erfurti virág, főzelék- és vetőmagvak, madáreleség, raffia-potló nagyban és kicsinyben beszerezhetők.

Ország József

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 2. szám.

Pálinkafőző

kis-üstök

hűtőkészülékkel, 35, 40, 50 és 60 literesek, raktárról azonnal kaphatók

Takács Oszkár

Budapest, VI., Horn Ede-utca 10.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

február 28., március 1. és 2 án.

Deésy Alfréd és Holiay Camilla felléptével

CASANOVA

szerelmi legenda 5 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 4 $\frac{1}{2}$, 6 és 7 $\frac{1}{2}$ órakor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1919 február hó 27. és 28-án.

Golgotajárás

kitűnő filmregény 5 felvonásban

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.